AGATHA CHRISTIE

Filler de Hatırlar

ALTIN KİTAPLAR

www.netevin.com

Agatha Christie Filler De Hatırlar

Dilimize çeviren : Gönül SUVEREN

COPYRIGHT

: AGATHA

CHRISTIE LTD. 1972 — ALTIN KİTAPLAR

gegmişteki kanlı olayla ilgisi olanlar:

»fes. Ariadne Oliver : Ünlü romancı. Kitaplarının öğül-mesînden hiç hoşlanmazdı.

Mrs, Burton-Cox

: Fazla meraklı bir kadın. Eski olayın iç yüzünü öğrenmeye kararlıydı.

•Celia Kavenscroft : Genç bir kız. Geçmişteki vaka onu endişelendirmeye başlamıştı.

Desmond Burton-Cox :

Celia'nın sevgilisi. Annesinin tutumuna sinirleniyordu.

Sir Alistair Ravenscroft : Celia'nın, babası. Emekliye ayrılmış bir elçiydi.

JLady Margaret Ravenscroft : Celia'nın annesi. Peruklara meraklıydı.

Dorothea Jarrow

: Lady Margaret'in kız kardeşi. Sinirli bir kadındı.

,<*arroway : Eski bir polis müfettişi. Olayın çifte intihar olduğunu düşünüyordu.

Mr. Goby

: Özel detektif. Bilgi toplama konusunda bir dahiydi adeta.

Maddy Rouselle : isviçreli bir dadı. Eski olay hakkında fazla bir şey bilmiyordu.

Meauhourot : Celia'nın mürebbiyesi. Ravenscroft*-lara çok bağlıydı.

Ve

HERCULE POİROT

Çifte esrarı çözebilmek için Poirot'nun elinde şu ip uçları vardı : Bir köpek...

Dört peruk...

Bir doktorun anıları...

Bir iki hikâye...

Biraz

dedikodu...

îki tabanca...

•

Bir miras...

*

Meşru olmayan bir gocuk...

Malaya...

Yaşlı bir kâhya kadın...

Poirot'nun olayı aydınlığa çıkarabilmek için şu sorulan cevaplandırması lâzım geliyordu :

¦*¦

Olay hakikaten çifte intihar mıydı?

•fc

Elçinin hayatına başka bir kadın karışmış mıydı?

-k

Lady Ravenscroft başka bir erkeğe mi âşık olmuştu?

*

Son haftalarda köpek neden değişmişti?

~k

'Fil hafıza'h

kimselerin

bahsettiği

anormal

kadın

kimdi?

~k

Çocuklar hakikaten kazaya mı uğramışlardı?

~k

Molly neden o kadar peruk almıştı?

-&

Kadının ciddi bir hastalığı mı vardı?

-*¦

Çocuklar bu esrarlı olaya karışmışlar mıydı?

¦jfcr

Para meselesinin bu vakayla ne ilgisi vardı?

Yazarların Yemeği I

Mrs. Oliver, dikkatle aynaya bakıyordu. Bir ara, şöminenin rafında duran saate çabucak bir göz attı. Bunun yirmi dakika geri olduğunu sanıyordu. Sonra tekrar aynada saçlarına baktı. Mrs. Oliver'in bütün kusuru saçlarının biçimini sık sık değiştirmesiydi. Bunu kendisi de itiraf ediyordu zaten. Hemen her modeli denemişti. Ciddi havalı kabartma saç... Buklelerin, zekâ dolu alnı ortaya çıkaracak şekilde, geriye doğru taranması... Daha doğrusu Mrs. Oliver, alnına bakanların zeki olduğunu düşüneceklerini ummuştu. Yazar bundan başka iyice kıvırcık saçları ve hafifçe dağınık, sanatkârca bir şekli denemişti. Ama bu gün saç modelinin önemli olmadığını o da biliyordu. Çünkü bu sabah pek ender yaptığı bir şeye kalkışacak, yani şapka giyecekti.

Mrs. Oliver'in dolabının en üst rafında dört şapka vardı. Bunlardan biri, nikâhlarda giydiği şapkaydı. Nikaha giden her insan şapka giymek zorundaydı.

Diğer iki şapka alâlade şapkalardı. Tvid takımlara göreydi bunlar.

Dördüncü şapka hepsinden de pahalıydı. Üstelik bu şaşılacak kadar da işe yarıyordu. Mrs. Oliver, bazan, «Her halde bunun sebebi çok pahalı olması,» diye düşünüyordu, Türban şeklindeki şapka zıt renkte kadife par-
www.netevin.com

çalarından yapılmıştı. Daha çok pastel tonlar hakim olduğu için de insana çok yakışıyor, türlü kılıklara da uyuyordu.

Mrs. Oliver, duraksadı. Sonra da hizmetçisini yardıma çağırdı. «Maria!» Sesini yükseltti «Maria! Bir dakika gel!»

Maria kapıda belirdi. Kadın, Mrs. Oliver'in giyecek konusunda fikrini almasına alışmıştı. «Demek o şık şapkanızı giyeceksiniz?» diye mırıldandı.

Mrs. Oliver, «Evet,» dedi. «Hangi biçim daha güzel duruyor? Böyle giyersem mi?

Yoksa bu şekilde mi?»

Maria bir iki adım gerileyerek, yazara baktı. «Arkasını önüne giymişsiniz sanırım.»

Mrs. Oliver, «Evet, biliyorum,» diye cevap verdi. «Ama bana şapka böyle daha iyi duruyormuş gibi geldi.»

Maria, «Ama neden?» dedi.

—

«Çünkü bu tarafta güzel bir mavi ve koyu bej var. Bence bu öndeki kırmızı, yeşil ve kahve renginden daha hoş duruyor.» Mrs. Oliver, şapkayı çıkardı. Tekrar giydi. Önünü arkasma getirdi. Yana çevirdi. Ama bunu ne kendisi beğendi, ne de Maria.

—

«Yanlamasına olmadı. Şapka geniş duruyor o zaman. Yani bu yüzünüze gitmiyor.

Hoş bu şekilde hiç kimseye yakışmaz ya.»

—

«Öyle... Bu şekilde olmayacak. En iyisi şapkayı doğru dürüst giymek sanırım.»

Maria, başını salladı. «Böylesi

daima

emindir.» Mrs.

Oliver, şapkayı çıkardı.

Maria,

kadının

ince kahve rengi yünlüden yapılmış, şık ve zarif bir elbiseyi giymesine yardım etti. Şapkayı saçlarının üzerine oturtmasına da...

—

«Ah, o kadar şık oldunuz ki.»

İşte Mrs. Oliver da Maria'nm bu tarafını çok severdi. Hizmetçi kadın, en ufak bir fırsattan faydalanarak insanı övmeye başlardı. Maria, «Yemekte bir konuşma yapacaksınız değil mi?» diye sordu.

—

«Konuşma yapmak

mı?» Mrs.

Oliver'in sesinde dehşet vardı. «Ne münasebet!

Sen benim konuşma yapmaktan hoşlanmadığımı bilirsin.»

—

«Ben böyle yazarların katıldığı yemeklerde daima konuşmalar yapıldığını samyordum.

Siz de öyle bir toplantıya gitmiyor musunuz? '1973'ün ünlü yazarları'... Hangi yıldayız onu da bilmiyorum ya.»

Mrs. Oliver, «Ben konuşma yapmak zorunda değilim,» dedi. «Böyle şeylerden hoşlanan bir kaç kişi muhakkak bu işi üzerlerine alırlar. Onların bu konuda benden çok daha başarılı olacakları da muhakkak.»

Maria, onu iknaya çalıştı. «Canım isterseniz siz de fevkalade bir konuşma yaparsınız...»

Mrs.

Oliver, «Hayır, yapamam,»

diye

cevap verdi, «însan neler yapabileceğini ve neleri yapamayacağını bilir. Ben konuşma yapamam. Sinirlenirim. Kekeler ya da bir şeyi bir kaç defa tekrarlarım. Yalnız kendimi gülünç hissetmekle kalmam, hakikaten gülünç olurum. Kelimelere, sözlere bir itirazım yok. Bunları bir kağıda yazar, "bir makineye söyler veya birine dikte edersin. Konuşma yapmamak şartıyla

kelimelerle

rahatlıkla oynayabilirim.»

— «Ya? Neyse... Her şeyin yolunda gideceğini umarım. Bundan eminim zaten. Bu büyük bir ziyafet değil mi?»

Mrs. Oliver, gayet sıkıntılı bir sesle, «Evet,» dedi. «Büyük bir ziyafet.» Sonra da, «Oraya neden gidiyorum bilmem ki?» diye düşündü ama bu fikrini Maria'ya açık-

lamadı. Yazar, bir süre hislerini inceledi. Çünki hareketlerinin sebebini anlamak hoşuna giderdi. Bir işe girişmek ve sonra da, «Allah Allah, bunu neden yaptım bilmem ki?» demekten çok daha iyiydi bu. Nihayet Mrs. Oliver kararını verdi. «Bunun sebebi böyle toplantıların nasıl olduğunu merak etmem... Beni daima böyle yazarların toplantılarına, yemeklere çağırıyorlar ama gitmiyorum...»

Mrs.

Oliver, tatlısının sonuncu lokmasını da yedikten sonra memnun memnun içini çekti. Bu ziyafet pek hoşuna gitmişti. Toplantıda bulunanlar da öyle. Aslında yemek

tanınmış

kadın

yazarlar

için

verilmişti

ama davetliler

arasında erkekler de vardı. Mrs. Oliver da şimdi iki nazik adamın arasında oturuyordu. Bunlardan biri tanınmış bir şairdi. Diğeri ise eleştirmeci.

İkisi

www.netevin.com

de Mrs. Oliver'a yazdığı kitaplar konusunda kadını sıkacak ve utandıracak

şeyler söylememişlerdi. Halbuki başkaları bunu kolaylıkla yapabiliyorlardı.

Adamlar, Mrs. Oü-ver'ın bir kaç romanını beğendiklerini açıklamış, bunun sebeplerini de

söylemişlerdi. İşte o kadar. Mrs.

Oliver, «Erkeklerin

beni

övmelerine

dayanabiliyorum,»

diye düşündü.

«Ama

kadınlar?

Saçma

sapan

şeyler

söylüyorlar onlar. Ya bana yazdıkları mektuplar? Allahım... Hoş, bana yazanlar yalnız kadınlar değiller. Uzak ülkelerdeki fazla heyecanlı genç adamlardan da mektuplar

geliyor bana.»

Daha geçen hafta aldığı bir mektup, «Kitabınızı okuduktan sonra ne kadar asil bir kadın olduğunuzu anladım,» diye başlıyordu. Bu delikanlı Mrs. Oliver'm

'İkinci Balık' adlı eserini okuyunca kendinden geçmişti. Mrs. Oliver'a göre de pek uygunsuzdu bu. Aslında yersiz bir

alçak gönüllülük yoktu kadında. Yazdığı detektif romanlarının o türün iyilerinden olduğunu biliyordu. Tabii bazıları pek o kadar iyi değillerdi. Bir

kısmı ise diğerlerinden çok üstündüler. Ama açıkçası bu eserlerde okuyucularının kendisinin asil bir kadın olduğunu düşünmelerine sebep olacak bir şey de yoktu.

O, bir çok kimsenin okumak istediği türde roman yazmasını başarabilen şanslı bir kadındı. Mrs. Oliver, daima kendi kendine «Hakikaten bu bakımdan çok şanslıyım,»

derdi.

Şimdi de, «Neyse,» diye düşünüyordu. «Bu yemek de iyi geçti. Bir hayli eğlendim.

Nazik kimselerle konuşlum.»

Ama artık kalkıp kahve içmek için salona geçeceklerdi. Herkes yanında oturduğu kimselerden ayrılacak ve diğerleriyle konuşacaktı. İşte tehlike o zaman baş

gösterecekti. Bunu iyi biliyordu Mrs. Oliver. Çünki kadınlar orada üzerine saldıracaklardı. Bir sürü tatlı söz... Aşırı övgü... Mrs. Oliver, bu laflara uygun şekilde cevap vermesini de beceremezdi. Zaten bu gevezelikler karşı--smda ne söyleyebilirdi?

Mrs. Oliver, masada etrafına bakındı. Belki davetlilerin arasında hayranlarından başka bir iki ahbabı da vardı? Evet Maurine Grant biraz ileride oturuyordu. Çok neşeli, eğlenceli bir kadındı.

Nihayet Mrs. Oliver'm korktuğu an geldi. Kadın yazarlarla yemeğe katılan

'şövalyeler' ayağa kalktılar. Yan salona geçerek koltuklara, alçak kahve masalarına, ka-napelere ve tenha köşelere doğru gittiler. Mrs. Oliver yine,

«Tehlike anı,» diye düşündü. «Şimdi hatırlamadığım fakat beni tanıyan biri karşıma dikilecek. Ya da konuşmayı kesinlikle istemediğim bir kadın...»

Yazarın tahmin ettiği gibi oldu. Karşısına iri yan ___

—.

bir kadın çıkıverdi. Hem boylu, hem şişmandı. İri beyaz dişleri takırdıyordu zaman zaman. Kadının Mrs. Oliver'i tanıdığı veya oracıkta kendisiyle dost olmaya karar verdiği belliydi. Üstelik fazla ukala, daima kendi isteklerinin yerine getirilmesini isteyen bir tip olduğu da anlaşılıyordu.

Kadın, tiz bir sesle, «Ah, Mrs. Oliver,» dedi. «Sizinle bu gün burada karşılaşmak benim için büyük bir zevk. Bunu uzun zaman istedim. Kitaplarınıza bayılıyorum. Oğlum da öyle. Kocam da yanma en aşağı iki romanınızı almadan asla yolculuğa çıkmazdı. Ama neden • ayakta duruyorsunuz? Gelin, oturun. Size sormak istediğim o kadar çok şey var ki.»

Mrs. Oliver, «Ne yapalım?» diye düşündü. «Sevdiğim tiplerden değil o. Ama ha bu kadın olmuş, ha başka biri...» Kadının, adeta bir polis gibi kendisini kesin bir tavırla köşedeki iki kişilik küçük bir kanapeye götürmesine ses çıkarmadı.

Bu yeni edindiği ahbap, getirilen kahveyi aldı. İkinci bir fincanı da Mrs.

Oliver'in önüne, masaya bıraktı. «Hah şöyle... Yerimize yerleştik. Her halde adımı bilmiyorsunuz. Ben Mrs. Burton-Cox'um.»

— «A, evet» Mrs. Oliver, her zamanki gibi utanmıştı yine. Mrs. Burton-Cox? O da mı kitap yazıyordu acaba? Hayır, onun hakkında hiç bir şey hatırlıyamıyor-du.

Fakat bu isim de kendisine pek yabancı gelmemişti. «Yoksa kadının siyasetle ilgili bir eseri mi var? Roman, eğlenceli şeyler veya cinayet hikayeleri değil de ciddi eserler mi yazıyor? Belki de şu kültürü 'entellektül'ler-den o.» Mrs.

Oliver'in içi rahatladı. «Eğer öyleyse o zaman mesele basit. Bırakırım o konuşsun. Ben de zaman zaman, 'Ya, çok ilgi çekici,' derim.»

www.netevin.com

1 Mrs. Burton-Cox, «Sözlerim sizi çok şaşırtacak,» diye konuşmaya başladı.

«Fakat kitaplarınızı okuduktan sonra sizin ne kadar merhametli bir kadın olduğunuzu anladım. İnsanları çok iyi tanıdığınız belli. Eğer merak ettiğim meseleyi aydınlatabilecek biri varsa, o da sizsiniz.»

— «Şey... Sanmam ki - - - » Mrs. Oliver, kendisinden beklenilen şeyi yapamıyacağmı, o yüksekliklere erişemi-yeceğini açıklamak için uygun kelimeler aradı.

Mrs. Burton-Cox, bir gekeri kahveye batırarak bunu kıtır kıtır yemeğe başladı.

Sanki iri bir kemiği zevkle ke-miriyormuş gibi bir hali vardı.

Mrs. Oliver, dalgın dalgın, «Fil dişi...» diye düşündü. «Fil dişi tabii...

Köpeklerin dişleri de fillerinki gibiymiş. Deniz aygırlarınmkiler de öyle.

Koskocaman iri fil dişleri.»

Mrs. Burton-Cox, «Şimdi size sormam gereken ilk şey şu,» diyordu. «Hoş

yanılmadığımdan da eminim ya... Sizin isim anneliği ettiğiniz bir kız var değil mi? Celia Ravenscroft adında bir kız?»

— «Ah...» Mrs. Oliver, hem şaşırmış, hem de memnun olmuştu. Bu isim anneliği konusunun üstesinden gelebileceğini sanıyordu. Bir çok kızm isim annesiydi. Bir çok erkek çocuğun da. Tabii yıllar geçtikçe çocuğunu unutmuştu. Zamanında görevlerini yerine getirmişti tabii. Çocukluklarında Noel'lerde hediyeler yollamış, gidip onları ve anneleriyle babalarını görmüştü. Okul çağında ise zaman zaman çocukları alıp gezmeye götürmüştü. Evlendikleri zaman da ya hediye almış, ya paraca yardım etmişti. Ama sonra hepsi de birer ikişer hayatından çıkmışlardı onun. Tabii onlarla birdenbire karşılaştığı zaman seviniyordu. Fakat böyle anlarda da bazı şeyleri

¦

hatırlayabilmek için uzun uzun düşünmek zorunda kah-

' yordu. «Onu en son ne

vakit görmüştüm? Kimin kızıydı? Neden isim annesi olarak beni seçmişlerdi?»

Mrs. Oliver, elinden geleni yapmaya çalışarak, «Celia Ravenscroft,»

diye

tekrarladı.

«Evet,

evet,

tabiî. Evet öyle.» Ama gözlerinin önünde Celia'nın hayaü be-lirmiyordu bir türlü. Daha doğrusu Mrs. Oliver, kızın

bebekliğini

hatırlayabilmişti.

Vaftiz

törenine gitmiş ve Kraliçe Ann stili bir süt süzgeci götürmüştü. Evet, bu süzgeci gayet iyi hatırlıyordu Mrs. Oliver.

«Evet,

evet, tabii,» dedi. «Korkarım Celia'yı yıllardan beri görmedim.» Mrs.

Burton-Cox,

«Ah,

evet,» diye

cevap

verdi. «Tabii o aklına estiği gibi

hareket eden bir kız. Yani sık sık fikir değiştiriyor. Ama çok kültürlü.

Üniversitede de başarı göstermiş...» Kadm, bir an durdu. «Anlayacağınız size açılacağım. Bilmek istediğim şeyi size açık açık söyleyeceğim.

Bunun sizi

sıkmayacağından

eminim.

Çok kimse sizin merhametli olduğunuzu, herkese yardıma çalıştığınızı söylüyor.»

Mrs. Oliver, «Acaba benden borç para mı isteyecek?» diye sordu kendi kendine. Bu şekilde başlayan bir çok konuşma dinlemişti.

— «Açıkçası bu benim için çok önemli bir mesele, îşin iç yüzünü öğrenmem gerektiğine inanıyorum. Çünkü Celia, oğlum Desmond'la evlenecek. Veya evleneceğini

sanıyor.»

Mrs. Oliver, «Ya?» dedi. «Sahi mi?»

— «Yani şimdiki halde evlenmeyi düşünüyorlar. Tabii insanın karşısındakini tanıması lâzım. Benim de bilmek istediğim bir şey var. Bu öyle herkese açıklanacak bir konu da değil. Neticede — neticede gidip bir yabancıyla konuşamam ki. Ama sizi yabancı saymıyorum, Mrs. Oliver'çığım...»

Mrs. Oliver, kendi kendine, «Keşke yabancı saysay-dınız,» dedi. Endişelenmeye başlamıştı. «Acaba Celia'nın babasız bir çocuğu mu var? Yoksa kız babasız bir çocuk mu dünyaya getirecek? Kadm benim bunu bildiğimi ve kendisine bu konuda bilgi vereceğimi mi sanıyor? işte bu pek acaip olur... Diğer taraftan — ben Celia'yı beş altı senedir görmedim. Kız şimdi yirmi beş yirmi altı yaşlarında olmalı. Bu kadına rahatlıkla hiç bir şeyden haberim olmadığını söyleyebilirim.»

Mrs. Burton-Cox, ona doğru eğilerek, soluk soluğa, «Bana her şeyi söylemelisiniz,» diye devam etti. «Çünkü meseleyi bildiğinizden eminim. Veya hiç www.netevin.com

olmazsa olayın nasıl olduğu hakkında bir bilginiz var... Kızın annesi mi babasını öldürdü? Yoksa babası mı annesini?»

Mrs. Oliver, böyle bir soru beklemiyordu. Sanki kulaklarına inanamıyormuş gibi Mrs. Burton-Cox'a baka kaldı. «Fakat ben—» Durakladı. «A - anlıyamıyorum... Yani

—ne sebeple—»

— «Mrs. Oliver'ciğim, muhakkak biliyorsunuz... Ya~ ni —bu o kadar bilmen bir olay ki... Tabii aradan epey bir zaman geçti. On on iki yıl sanırım. Ama o sırada herkesin ilgisini çektiydi. Her halde olayı hatırlıyorsunuz.

Hatırlamanız gerek.»

Mrs. Oliver'ın kafası adeta ümitsizce çalışıyordu. Celia'nın isim annesiyim...

Burası doğru... Celia'nın annesi —ah, evet... Molly Preston Grey'di. Kendisi arkadaşımdı. Ama onunla fazla samimi değildik. Tabii ya... Molly, genç bir adamla evlendiydi. Adı neydi onun? Sir bilmem ne Ravenscroft... Adam dış

işlerindeydi galiba? Ne acaip, insan böyle şeyleri bir türlü hatırlıyamıyor.

Molly'nin düğününde nedime miydim? Bunu bile unutmuşum. Ama nedimeydim sanırım.

Düğün pek güzel ol-

duydu... Hay Allah, ne çok şeyi unutuyor insan. Düğünden sonra Molly'le kocasını uzun süre görmedim, ingiltere'den ayrılıp bir yere gittilerdi. Orta Doğuya mı?

İrana? Iraka? Bir ara Mısırda mıydılar? Yoksa Malaya'da mı? Arada sırada İngiltereye geldikleri zaman onları görüyordum...» Mrs. Burton-Cox hâlâ ona bakıyordu. Herkesin ilgisini çeken o vakayı hatırlıyamadığı, incelik göstermediği için hayal kırıklığına uğramış gibi bir hali vardı.

— «Öldürdü mü? Yani oldu?»

biri bir kazaya mı sebep

—

«Hayır,

hayır. Kaza değildi bu.

Olay o denizin kenarındaki evlerden birinde oldu. Cornwall'da sanırım. Şu kayalık yerlerden birinde işte. Her ne hal ise...

Karı kocanın orda evleri vardı. Onları kayaların dibinde buldular. İkisi de vurulmuşlardı. Fakat polis durumu aydınlatamadı. Yani katil

kadın

mıydı?

Kocasını vurduktan sonra intihar mı etmişti? Yoksa katil adam mıydı? Karısını öldürmüş, sonra da tabancayı kendisine mi çevirmişti? Delilleri iyice

incelediler.

Kurşunlara

varıncaya kadar. Ama bunlar

yetersizdi. Bir ara

onların birlikte intihar ettiklerini de düşündüler. Sonunda neye karar verildiğini unuttum. Belki de, 'Bir kaza,' dediler. Ama tabii herkes bunun bir cinayet olduğunu biliyordu. O ara bir sürü hikâye de anlatıldı...»

Mrs. Oliver, ümitle, «Herhalde bunların hepsi de-uydurmaydı,» diye mırıldandı.

Bir taraftan da o hikâyelerden hiç olmazsa birini hatırlamaya çalışıyordu.

—

«Şey... Belki. Ama bu konuda karar vermek zor. Bazıları karı kocanın cinayet günü veya daha önce kavga ettiklerini söylediler. Bazıları işe başka bir erkeğin karıştığından söz ettiler. Ve tabiî adamın bir kadınla iliş-

kişi olduğuna dair hikâyeler de anlatıldı. însan ne düşüneceğini bilemiyor. Bana mesele ört bas edilmiş gibi de geliyor. Çünkü Sir Ravenscroft tanınmış, mevki sahibi bir adamdı. Yanılmıyorsam onun o yıl hastaneye girip çıktığını, çok bitkin halde olduğunu, ne yaptığını bilemediğini iddia edenler de oldu.»

Mrs. Oliver, kesin bir tavırla, «Korkarım bu konuda hiç bir şey bilemediğimi söylemek zorundayım,» dedi. «Siz sözedince böyle bir olayın varlığını hatırladım. Adları biliyorum. O kimseleri de tanırdım. Fakat olayın iç yüzü hakkında en ufak bir fikrim bile yok. Ne olduğunu da bilmiyorum...» Bir taraftan da, «Aman Allah aşkına,» diye düşünüyordu. «Cesur olmayı ve bu kadına, 'Bana böyle bir soru sormak cüretini nereden buluyorsunuz?' demeği çok isterdim...»

Mrs. Burton - Cox, ısrar etti. «Her şeyi bilmem gerek. Bu çok önemli.»

Çocukların bilyelerine benzeyen gözleri öfkeyle pırıldamaya başlamıştı. «Evet, bu çok önemli. Çünkü oğlum, - sevgili oğlum Ceüa'yla evlenmek istiyor.»

Mrs. Oliver, «Korkarım size yardım edemeyeceğim,» diye mırıldandı. «Ben hiç bir şey duymadım.»

Mrs. Burton - Cox, «Fakat bilmeniz gerek,» dedi. «Yani siz o harikulade romanları yazıyorsunuz. Cinayet konusunda bilmediğiniz yok. Kimlerin cinayet işlediğini, bunu neden yaptıklarını incelemişsiniz. Bir çok kimsenin size o olayın iç yüzünü anlatacaklarından da eminim. Çünkü herkes böyle olaylarla çok ilgilenir.»

www.netevin.com

—

«Ben bir şey bilmiyorum.» Mrs. Oliver'in sesi pek nazik değildi artık. Hattâ kadın tiksintiyle konuşmuştu.

— «Anlamıyor musunuz? İnsan gidip bu meseleyi kime soracağını bilemiyor. Yani bunca

yıl

sonra

kalkıp

polise gidemezsiniz. Zaten bunu yapsanız da yine bir şey söylemezler. Çünkü meseleyi ört bas etmeye çalıştıkları belli. Ama bence gerçeği öğrenmek şart. Bu çok önemli.» Mrs. Oliver, soğuk soğuk, «Ben sadece kitap yazarım,» diye cevap verdi. «Bütün o romanlarımın hepsi de hayal

ürünü şeylerdir. Cinayetler konusunda hiç bir bilgim yoktur. Kriminoloji konusunda da bir şey bilmem.

Korkarım size hiç bir bakımdan yardım edemeyeceğim.»

—

«Ama kıza sorabilirsiniz bu

meseleyi.

Celia'ya yani...»

—

«Celia'ya mı sorayım?» Mrs. Oliver, hayretle kadına baktı. «Bunu nasıl yapabilirim? Zaten Celia da o felâket olduğu zaman henüz çocuktu.»

Mrs. Burton - Cox, «Ama onun olayı bildiği muhakkak,» dedi. «Çocuklar daima her şeyi farkederler. Celia size her şeyi anlatır. Bundan eminim.»

Mrs. Oliver, mırıldandı. «En iyisi bunu Celia'ya siz sorun.»

Kadın, «A, bunu yapamam!» diye bağırdı. «Bunun Desmond'un hoşuna gitmeyeceğini biliyorum. Anlayacağınız o Celia konusunda biraz — biraz alıngan. Hayır... Ben Celia'yla bu meseleyi konuşamam. Fakat onun size her şeyi olduğu gibi anlatacağından eminim.»

—

«Açıkçası böyle bir şey yapmak niyetinde hiç değilim.» Mrs. Oliver, saatine bakarmış gibi yaptı. «A!... Bu neşeli yemek ne kadar da uzun sürmüş! Artık gitmeliyim. Çok önemli bir randevum var. Allaha ısmarladık Mrs.

- şey - Mrs.

Bedley-Cox.

Size

yardım edemeyeceğim için üzgünüm. Ama nazik konular bunlar.

Zaten bu olay o kadar önemli mi?»

—

«Bence çok önemli.»

Aynı anda Mrs. Oliver'in gayet iyi tanıdığı bir edebiyatçı önlerinden geçti.

Yazar yerinden fırlayarak kadını kolundan yakaladı. «Louis, hayatım, seni gördüğüme ne

kadar sevindiğimi bilmezsin. Senin burada olduğunu daha önce farketmemiştim.»

—

«A, Ariadne'ciğim!

Uzun

zamandan

beri

görüşemedik. İyice

incelmişsin...»

Mrs. Ariadne Oliver, arkadaşının koluna girerek Mrs. Burton - Cox'dan uzaklaştı.

«İnsana ne de güzel şeyler söylersin... Çabucak gitmem gerek çünkü verilmiş bir sözüm var.»

Arkadaşı omzunun üzerinden Mrs. Burton-Cox'a bir göz, attı. «Galiba o korkunç kadın seni bir köşeye sıkıştırdı Ariadne?»

Mrs. Oliver, «Bana pek acaip sorular sordu,» diye içini çekti.

—¦ «Ya?... O soruları nasıl cevaplandıracağını bilmiyor muydun?»

—

«Hayır... Zaten bunlar beni ne ilgilendirir. Açtığı konuyla ilgili hiç bir şey bilmiyordum. Hoş, bilseydim de yine de ona bir şey söylemezdim ya...»

—

«Açtığı konu ilgi çekici miydi bari?»

—

«Belki...» Mrs. Oliver'in aklına yeni bir şey gelmişti. «Evet, bu ilgi çekici olabilir ama...»

Arkadaşı, «Kadın ayağa kalktı,» dedi. «Galiba peşinden gelmek niyetinde. Gel, Ariadne. Arabam dışarıda. Seni istediğin yere bırakırım. Tabii eğer buraya otomobilinle gelmediysen...»

—

«Ben Londra'da arabamla dolaşmaktan vaz geçtim artık. İnsan park yeri bulamıyor.»

— «Haklısın. Sıkıcı bir mesele bu.»

Mrs. Oliver, yemektekilerle vedalaştı. Sonra da arkadaşıyla birlikte arabaya bindi.

—

«Halâ Eaton Terrace'da oturuyorsun, değil mi?» Yazar, «Evet,» dedi. «Fakat galiba şimdi — Whitef-riars apartmanına gitmem iyi olacak. Binanın adı

böyley-

di sanırım. İsmini iyice hatırhyamıyorum ama yerini biliyorum.»

—

«Ha şu modern apartmanı kasdediyorsun.

Dört köşe, düzenli bir taş yığını...»

www.netevin.com

Mrs. Oliver, başını salladı. «Ta kendisi.»

Arkadaşı Hercule Poirot'yu apartmanında bulamayan Mrs. Oliver onu telefonla aramak zorunda kaldı. «Bu akşam evde misiniz?» Yazar, telefonun yanında oturmuş, parmaklarını sinirli

sinirli masaya vuruyordu.

—

«Fakat siz...»

—

«Ben Ariadne Oliver'im.» Kadın, telefo-''a adını her verişinde şaşırırdı.

Çünkü dostlarının

sesini

duyar duymaz onun kim

olduğunu anlayıvereceklerini

sanırdı.

—

«Evet, bütün akşam

evdeyim. Bu

sorunuz, sizi görme zevkine erişeceğim anlamına mı geliyor?»

Mrs.

Oliver,

«Bunu bu biçimde yorumladığınız için çok naziksiniz,» dedi. «Ama beni görnrjnin size zevk vereceğini pek sanmıyorum.» — «Sizi görmek daima bir zevktir, Madam.»

Yazar, içini çekti. «Bilmem ki... Sizi - galiba biraz rahatsız edeceğim. Bazı şeyler soracağım. Bir meselede fikrinizi alacağım.»

Poriot, «Ben fikirlerimi 'başkalarına açıklamaya daima hazirandır,» diye cevap verdi.

Mrs. Oliver, «Bir şey oldu,» dedi. «İç sıkıcı bir şey... Bu konuda ne yapacağımı da bilmiyorum.»

—

«Ve bu yüzden gelip beni göreceksiniz öyle mi? Ben bunu bir iltifat sayıyorum. Fevkalâde bir iltifat.»

Mrs. Oliver, sordu. «Sizce hangi saat uygun?»

—

«Dokuz iyi mi?

Belki birlikte bir kahve

içeriz. Tabii nar veya böğürtlen

şerbetini tercih ederseniz... Fakat hayır. Siz öyle şeylerden hoşlanmazsınız.

Bunu iyi biliyorum...»

*

— «Poirot, ağırlığınca altın ettiğini düşündüğü uşağına, George» dedi. «Bu gece Mrs. Oliver bizi şereflendirecek. Kahve hazırla. Bir de iyi bir likör. Onun hangi likörü sevdiğini bir türlü hatırhyamıyorum.»

—

«Mrs. Oliver'in vişne likörü içtiğini gördüm, efendim.»

— «Bir de nane likörü... Fakat vişneyi tercih ettiğini sanıyorum. Pekâlâ...»

Poirot, ilâve etti. «Öyle olsun...»

Mrs. Oliver, tam dokuzda geldi. Poirot, yemeğini yerken, «Mrs. Oliver'i beni görmeye zorlayan nedir?» diye düşünmüştü. «Niçin kadın kararsızlık içindeydi? O

bana çözülmesi güç bir problem mi getirecek? Yoksa bana bir cinayeti mi açıklayacak? Mrs. Oliver'dan her şey beklenir. Alâlade bir şeyden de, akla hayale sığmayacak bir olaydan da söz edebilir. Çünkü yazar için bunlar hemen hemen birbirlerinden farksızdırlar. Ah, neyse... Mrs. Oli-ver'la başa çıkabilirim ...Bunu daima başardım. Zaman zaman beni çok kızdırır. Ama aslında Mrs. Oliver'i çok severim. Onunla birlikte türlü olaya karıştık, denemeler yaptık... Daha bu sabah gazetede onun hakkında bir yazı

okudum. Yoksa akşam gazetesinde mi? Mrs, Oliver gelmeden bunu hatırlamaya çalışmalıyım.»

Gerçekten uşak Mrs. Oliver'in geldiğini haber verdiği zaman Poirot da yazıyı nerede gördüğünü hatırlamıştı. Yazar, odaya girdi ve Hercule Poirot o zaman tahmininde yanılmamış olduğunu da anladı. Mrs. Oliver, kaygılıydı. Fazla mübalâğalı bir biçimde tarattığı saçları iyice karışmıştı. Çünkü kadın bazan telâş ve heyecanla parmaklarını saçlarının araşma sokardı. Belçikalı Detektif, yazarı büyük bir memnunlukla karşıladı. Onu bir koltuğa oturtarak, fincanına kahve doldurdu. Vişne likörü dolu kadehi yanındaki masaya koydu.

Mrs. Oliver, rahatlamış bir insan tavrıyla derin bir nefes aldı. «Ah... Her halde benim pek gülünç bir kadın olduğumu düşüneceksiniz. Buna rağmen...»

—

«Gazetede bu gün yazarların bulunduğu bir ziyafete katıldığınızı okudum. Ünlü kadın yazarların

bulunduğu bir toplantıya... Sizin böyle şeylerden hoşlanmadığınızı sanıyordum.»

Mrs. Oliver, «Ben aslında öyle yemeklere pek gitmem,» dedi. «Bir daha da gidecek değilim!»

www.netevin.com

Poirot, anlayışlı bir tavırla, «Ah,» diye mırıldandı. «Çok mu sıkıldınız?» Mrs.

Oliver'in çekingenliğini bilirdi. Romanlarının fazla övülmesinden rahatsız olurdu, kendisini fazla sarsardı. Çünkü, bir keresinde Poirot'ya da açıkladığı gibi; böyle sözlere nasıl cevap vereceğini bilemezdi.

—

«Ziyafet hoşunuza gitmedi mi?»

Mrs. Oliver, «Bir yere kadar gitti,» diye cevap verdi. «Ama ondan sonra pek sıkıcı bir şey oldu.»

—

«Ah... Siz de beni bu yüzden görmek istediniz. Öyle değil mi?»

— 23 —

— «Evet, ama bunun sebebini de pek bilmiyorum. Yani., bu meselenin sizinle bir ilgisi yok. Bu olay öyle dikkatinizi çekecek bir şey de değil. Aslında bu konu beni de

ilgilendirmiyor.

Veya

belki

de bir

dereceye

kadar

ilgilendiriyor.

Yoksa

buraya gelip fikrinizi

almayı düşünmezdim. Benim

öğrenmek istediğim şu: Siz benim yerimde olsaydınız ne yapardınız?»

Poirot, «İşte bu son sorunuz pek güç,» dedi. «Ben, Hercule Poirot, her meselede nasıl davranmam gerektiğini bilirim... Ama size gelince... Sizi iyi tanımama rağmen belli bir durumda ne yapacağınızı önceden kestire-mem.»

Mrs. Oliver, mırıldandı. «Şimdiye kadar bir fikir edinmişsinizdir herhalde. Beni uzun yıllardan beri tanıyorsunuz.»

—

«Biz tanışalı ne kadar oldu? Yirmi yıl mı?»

—• «A, ne bileyim ? Ben yılları, tarihleri kesinlikle hatırlayamam. Bildiğiniz gibi aklım karışıverir. 1939'u hatırlıyorum. Çünkü savaş o yıl başlamıştı. Bazı tarihleri de o sırada olan acaip olaylar yüzünden aklımda tutabiliyorum.»

—

«Her neyse... Yazarlar yemeğine gittiniz bu gün. Ve bu pek hoşunuza da gitmedi.»

—

«Yemek hoşuma gitti. Fakat sonradan sıkıldım...» Belçikalı detektif, öğrenmek isteyen

bir

doktorun

şefkatiyle, «Bir takım kimseler, size bir şeyler söylediler...» dedi.

—

«Şey...

Onlar bana bir şeyler söylemeye hazırlanıyorlardı. Sonra birdenbire herkesi idarelerine almayı pek iyi bilen o iri yarı, otoriter tavırlı kadınlardan biri adetâ üzerime atıldı...

İnsanın içini herkesten çok böy-ieleri sıkar işte. Kadında sanki kelebek avlıyormuş gibi bir hal vardı.. Ama tabii elinde ağ filan yoktu. Beni ya-

kaladığı gibi köşedeki bir kanapeye doğru sürükledi, sonra benimle konuşmaya başladı. îsim anneliği ettiğini bir kızın konusunu açtı.»

—

«Ah, anlıyorum...

Sevdiğiniz bir kız mıydı?» Mrs. Oliver,

«Kendisini

yıllardan

beri

görmedim,»

diye cevap verdi. «Onların hepsiyle de ayrı ayrı, ilgilenmem imkânsız. Sonra kadın bana son derece acaip bir soru sordu. Kaygılanacak bir soru. Hay Allah, bunu anlatmak benim için o kadar zor ki...»

Poirot, yine şefkatle, «Hiç de değil,» dedi. «Aslında pek kolay bu. Herkes eninde sonunda bana her şeyi açıklar. Çünkü ben bir yabancıyım. Onun için de bana açılmalarının o kadar önemli bir şey olmadığını düşünürler. Yabancı olduğum için benimle kolaylıkla konuşurlar.»

Mrs. Oliver, başını salladı. «Evet, size bazı şeyleri açıklamak gerçekten kolay oluyor. Neyse... Kadın bana isim annesi olduğum kız hakkında bir soru sordu.

Daha doğrusu onun annesiyle babası hakkında. 'Annesi mi babasını, yoksa babası mı annesini öldürdü?' dedi.

Poirot, bağırdı. «Efendim?»

—

«însana deli saçması gibi geliyor değil mi? O sırada ben de öyle düşündüm.»

— «Kızın annesi mi babasını öldürmüş?... Yoksa babası annesini mi? Mesele bu mu?»

Mrs. Oliver, «Evet,» dedi.

—

«Peki,

olayın

aslı nedir? Kim kimi öldürmüş?» Yazar, «İkisini de ölü bulmuşlar,» diye anlattı. «Tabancayla vurulmuşlar. Bir uçurumun yukarısında.

Olay Korsika'da mı olmuş, yoksa CornwalFda mı, bunu hatırlamıyorum. Ama işte öyle bir yerde.»

«O halde kadının söyledikleri doğruydu.»

—

«Ah, evet. O kısmı doğruydu. Bu olay yıllar önce oldu. Ama... kadın neden bana geldi?»

www.netevin.com

Poirot, «Tabii cinayetle ilgili romanlar yazdığınız için,» dedi. «Her halde size de cinayetlerle ilgili sırları bildiğinizden dem vurdu. Bu sözettiği gerçek bir olay değil mi?»

— «Tabii. Bu hayali bir mesele değildi. Yani, 'annesi babasını ya da babası annesini vurduğu takdirde A. ne yapardı,' gibi bir teori yok ortada. Bu olay gerçekten oldu. Galiba size meseleyi olduğu gibi anlatmam gerek. Tabii olayı iyice hatırlamıyorum. Fakat o sırada halkın ilgisini çok çekmişti. Yanılmıyorsam en aşağı on iki yıl öncenin bir olayı. Olaya karışanların adlarını hatırlıyorum çünkü onları tanırdım. Kadın benim okul arkadaşımdı. Onunla oldukça samimiydik.

Tabii olay çok ilgi topladı. Gazeteler durmadan bundan sözettiler. Sir Alista-ir Ravenscroft ve Lady Ravenscroft. Mutlu bir çiftti onlar. Adam elçiydi sanırım.

Kan koca dünyayı dolaşmışlardı. Sonra o evi aldılar. Dışarıda bir yerde sanırım.

Ama bunu da pek hatırlıyamıyorum. Sonra birdenbire gazeteler bu çifte ölümden söz etmeye başladılar. 'Onları biri mi öldürdü? Yoksa bir birlerini mi vurdular?' gibi sorular soruldu. Yanılmıyorsam cinayet yıllardan beri evde duran bir tabancayla işlenmişti. Neyse... En iyisi size bütün hatırlayabildiklerimi anlatayım...»

Mrs. Oliver, kendisini biraz toplayarak Poirot'ya ona söylenenleri oldukça anlaşılır bir şekilde özetledi. Belçikalı zaman zaman onu durdurarak bir soru soruyordu.

Sonunda da, «Fakat neden?» dedi. «Niçin o kadın bu meselenin iç yüzünü öğrenmek istiyor ?»

Mrs. Oliver, «İşte ben de bunu anlamaya çalışıyorum,» diye cevap verdi.

«Celia'yı bulabileceğimi sanıyorum. O hâlâ Londra'da oturuyor bildiğime göre.

Belki de Cambridge'e yerleşti. Yoksa Oxford'a mı? Üniversiteyi bitirdi. Ya burada öğretmenlik ediyor, ya da başka bir

*

yerde. Böyle bir şey işte. Çok da modern. Acaip kılıklı, uzun saçlı kimselerle dolaşıyor. Ama Celia'nm esrar içtiğini sanmıyorum. Aklı başında. Zaman zaman kendisinden haber de alıyorum. Noel'de filan kart yolluyor. Neyse... Sonuçta insan durmadan isim anneliği ettiği çocukları düşünmez. Celia da yirmi beş yirmi altı yaşlarında.»

—

«Evli değil mi?»

—

«Hayır. Ama evlenmek üzere olduğu anlaşılıyor. Böyle bir niyeti var. Şu...

Hay Allah neydi

o kadının adı?... Mrs. Brittle? Hayır. Hah, Mrs. Burton-Cox...

Ce-îia, onun oğluyla evlenmeyi düşünüyor sanırım.»

—

«Ve Mrs. Burton-Cox, oğlunun bu kızla evlenmesini istemiyor.

Çünkü

Celia'nm annesi babasını ya da babası annesini öldürmüş. Öyle mi?»

Mrs. Oliver, başım salladı. «Öyle sanırım. Aklıma bu ihtimalden başkası gelmiyor. Ama katilin kim olduğu o kadar önemli mi? Anneniz babanızı öldürmüş...

Veya babanız annenizi... Hangisinin katil olduğu evleneceğiniz gencin annesini

neden ilgilendirsin?»

Poirot, mırıldandı. «Evet, bu noktanın üzerinde durmak lâzım... Evet, bu bir hayli ilgi çekici. Sir Alistair Ravenscroft ya da Lady Ravenscroft'u kasdetmiyorum. O olaya benzeyen bir olayı hayal meyal hatırlıyorum... Belki de aynı olay bu. Fakat Mrs. Burton-Cox'un tutumu acaip. Belki de kadın biraz kaçık.

Oğlunu çok sevdiğinden mi yapıyor?»

Mrs. Oliver, «Belki,» dedi. «Galiba o Celia'nm oğluyla evlenmesini hiç istemiyor.»

—

«Kızın annesine veya babasına çektiğini, evlendiği kimseyi öldüreceğini mi sanıyor?»

Yazar, homurdandı. «Ne bileyim? Kadın, benim kendisine her şeyi açıklayabileceğimden emindi. Ama buna karşılık bana yeteri kadar bilgi de vermedi.

Öyle değil

mi? Bunu neden yaptı? Bu işin gerisinde ne gizli? Bütün bunlar ne anlama geliyor?»

Poirot, «Bunu öğrenmek ilgi çekici olurdu sanırım...» diye cevap verdi.

www.netevin.com

Yazar, bağırdı. «İşte ben de size onun için geldim! Siz olayların iç yüzünü öğrenmekten hoşlanırsınız. Önceden sebebini anlıyamadığımz bası olayların...

Daha doğrusu kimsenin bir anlam veremediği olayların.»

Belçikalı, «Mrs. Burton-Cox bir tercih yapıyor mu?» diye sordu.

— «Yani kadın, Celia'nm annesinin babasını öldürmüş olmasını mı tercih edecek?

Yoksa babasının annesini öldürmüş olmasını mı?...

Sanmıyorum.»

Poirot, «Neyse,» dedi. «Derdinizi anlıyorum. Acaip bir şey bu. Yemekten eve dönüyorsunuz. Sizden başarılması güç bir şeyi yapmanız istenmiş. Hattâ imkânsız olan bir şeyi... Şimdi bu işi halletmek için en uygun yolun hangisi olduğunu düşünüyorsunuz.»

Mrs. Oliver, atıldı. «Sizce en uygun yol hangisi?»

Poirot, «Bunu söylemek benim için zor,» diye cevap verdi. «Ben kadm değilim...

Bir toplantıya gitmişsiniz. Orada aslında tanımadığınız biri size bu meseleyi açmış. Bunu halletmenizi istemiş. Üstelik size amacını da pek açıklamamış.»

Yazar, «Evet,» dedi. «Şimdi Ariadne ne yapacak? Bunun gazetede okuduğumuz bir olay olduğunu farze-debilir. A. Ne yapacak?»

Poirot, «Bence A. nın yapabileceği üç şey var,» diye mırıldandı. Mrs. Burton-Cox'a bir pusula yazarak, 'Çok üzgünüm, fakat size bu meselede yardım etmem imkânsız,' diyebilir. Buna benzer bir şey.. Veya isim anneliği ettiği kızı bulur. Evlenmeyi düşündüğü çocuğun veya genç adamın annesinin kendisinden istediği şeyi ona açık-

lar. Bir an durdu. «Kızdan, o gençle gerçekten evlenmek isteyip istemediğini öğrenebilirsiniz, Mrs. Oliver. Belki o bu konuda bir şey biliyor. Genç adam kıza annesinin aklına takılan bu meseleden sözetti. Bu konuşma bir çok balcımdan ilgi çekici olur. Meselâ kızın evlenmek istediği gencin annesi hakkında neler düşündüğü öğrenebilirsi-siniz. Yapabileceğiniz üçüncü şeye gelince... Ben de size bunu kesinlikle tavsiye ederim...»

Mrs. Oliver, başını salladı. «Ne diyeceğinizi biliyorum.»

—

«Hiç bir şey yapmayın.»

Yazar, «Böyle söyleyeceğinizi anlamıştım,» dedi. «Bunun en uygun ve en kolay yol olduğunun da farkındayım. İsim anneliği ettiğim kıza giderek, 'Kaynanan olacak kadın, hakkında böyle diyor. Şuna buna sorular soruyor' demek ayıp olur.

Fakat...»

Poirot, «Biliyorum,» diye gülümsedi. «Sizinki insanca bir merak.»

Mrs. Oliver, «O iğrenç kadının bana o sözleri neden söylediğini öğrenmek istiyorum,» diye cevap verdi. «Bunu öğrenince içim rahatlar ve o olayı da unuturum. Ama işin iç yüzünü ortaya çıkarıncaya kadar...

Poriot, «Evet,» dedi. «Gözünüze uyku girmeyecek. Sizi iyi tanırım. Gece yarısı uyanacak ve olmayacak, mübalağalı şeyler düşüneceksiniz. Tabii sonra bunları gayet hoş bir detektif romanı haline sokacaksınız. Esrarlı bir serüven haline...»

—

«Meseleye bu açıdan bakarsam, her halde bunu bir detektif romanı haline de

sokabilirim.» Mrs. OHver'-ın gözleri hafif bir öfkeyle parlamaya başlamıştı.

Porrot, «Bu meseleyle uğraşmayın,» dedi. «İşlemek için bir hayli güç bir konu bu. Ortada belirli, iyi bir sebep yok.»

—

«Fakat ben gerçekten iyi bir sebep olmadığını kesinlikle öğretmek isterim.»

—

«Merak... Ne kadar ilgi çekici bir şeydir bu.» Poirot, içini çekti. «İnsanlık çok şeyi buna borçludur. Meraka yani. Gemiler, trenler, uçaklar, atom bombaları, penisilin ve bir sürü ilâç...»

Mrs. Ariadne Oliver, «Siz bana şunu söyleyin,» dedi. «Ben fazla meraklı bir kadm mıyım?»

Belçikalı, «Hayır,» dedi. «Genel olarak öyle fazla meraka kapılan bir insan değilsiniz. Fakat yemekte neden o kadar sinirlendiğinizi de anlıyorum. Kendinizi faz-îa iltifata ve dalkavukluğa karşı korumaya hazırlanmışsınız.

Onun yerine acaip bir bilmeceyle karşılaşmışsınız. Ve bu işi başınıza saran kadından da iyice nefret etmişsiniz.»

—

«Evet. Peki iç sıkıcı bir insan. Sinire dokunacak bir tip.»

www.netevin.com

—

«Şu geçmişte işlenen cinayet. Karı koca iyi geçi-niyorlarmış.

Onlann kavga

ettiklerini görende

olmamış. Demek gazeteler onların birbirlerini öldürmeleri için hiç bir sebep olmadığından sözettilerdi?»

—

«Evet. Onları vurmuşlar. Karı koca

aralarında anlaşarak intihar da etmiş

olabilirler. Yanılmıyorsam polis de önce böyle düşündü. Tabii yıllar sonra insan olay hakkında bir şey öğrenemez.»

Poirot, itiraz etti. «Aksine. Bir şey öğrenemez.»

—

«Yani— o ilgi çekici arkadaşlarınızın yardımıyla mı?»

Onların ilgi çekici oldukları pek söylenemez. Ama bilgileri vardır. Ayrıca onlar bazı dostlara bakabilirler. O günlerde cinayet hakkında toplanılan bilgiyi inceleyebilirler. Ben de bazı belgelere göre bilirim.»

Yazar, ümitle Poirot'ya baktı. «Bazı şeyleri öğrenir ve sonra bunları bana anlatırsınız. »

Poirot, «Evet,» diye cevap verdi. «Size hiç olmazsa olayla ilgili geniş bilgi verebilirim. Ama tabii herşeyi öğrenmek biraz zaman alacak.»

—

«Bu konuda bana yardım etmenizi gerçekten istiyorum. Tabii siz böyle yapınca, bana da iş düşecek. Anlaşılan Celia'yı görmek zorunda kalacağım. Onun bu konuda bir şey bilip bilmediğini öğrenmeye çalışacağım. Ce-lia'ya kaynana adayım

başımdan atmamı, isteyip

istemediğini soracağım. Belki ona başka şekilde yardım edebilirim. Ayrıca Celia'nm evleneceği genci de görmeliyim.»

Poirot, «Çok iyi,» dedi. «Fevkalâde.»

—

«Herhalde bazı kimseler de...»

Yazar, kaşlarım çatarak durakladı.

Hercule Poirot, «Başkalarının size bu konuda yardım edebileceklerini pek sanmıyorum,» diye mırıldandı. «Geçmişte kalan bir olay bu. Belki o sırada ilgiyi çok çekti. Ama düşünürseniz bu da o kadar önemli değil. îl-gi çekici olaylar insanı şaşırtacak bir şekilde sona er-mezlerse bir işe yaramazlar. Bu olay öyle olmamış. Onun için de şimdi hiç kimse olayı hatırlamıyor.»

Mrs. Oliver, başını salladı. «Evet, bu doğru, bir ara bütün gazeteler bu olaydan sözettiîer. Herkes bu olayla ilgileniyordu. Sonra bu ilgi birdenbire sönüverdi.

Şimdi de böyle oluyor ya... Mesela—geçen gün bulunan o kız... Hani evinden ayrılmış ve kendisini bir daha bulamamışlar. Beş altı yıl olmuş bu. Sonra kum tepeciğinde, çakılla dolu hendekte oynayan küçük çocuk birdenbire kızın cesediyle karşılaşmış. Beş altı yıl sonra...»

Belçikalı detektif, «Bu doğru,» dedi. «Tabii cesede bakarak kızın ne kadar zaman önce öldürüldüğünü öğ-

renecekler. O gün olanları ortaya çıkaracaklar. Yazılı belge varsa onları inceleyecekler. Ve belki böylece katili yakalayacaklar. Ama sizin meselede bunu yapmak daha güç. Çünkü ilk bakışta insana bunun sadece iki cevabı varmış gibi geliyor. Adam, karısından nefret ediyor ve onu başından atmak istiyordu. Kadının kocasına tahammülü kalmamıştı veya bir âşığı vardı. Onun için bu bir aşk cinayeti olabilir, veya tamamiyle başka bir şey de... Sonra ortaya çıkarılacak gizli bir delil ya da ip ucu olduğunu da sanmıyorum. Polis o sırada cinayet sebebini öğrenememiş. Demek ki bu kolaylıkla ortaya çıkarılmayacak, ilk bakışta görülemeyen bir şeydi. Onun için de olay daima esrar içinde kaldı.»

—

«Her halde Celia'yla konuşabilirim. Belki de o iğrenç kadının da istediği

buydu. Kızın

işin iç

yüzünü bildiğini

düşünüyordu...»

Mrs.

Oliver,

bir an durdu. «Evet, Celia'nm olay hakkında bilgisi olabilj-r. Çocuklar bir çok şeyin farkına varırlar. Akim almayacağı şeyleri öğrenirler onlar.»

—

«İsim analığı ettiğiniz o kız olay sırasında kaç yaşındaydı acaba?»

—

«Bunu

hesaplayabilirim.

Celia'nm

yaşını hemen söyleyemeyeceğim... Dokuz on yaşındaydı galiba... Ama daha büyük de olabilir. Bilmem ki. Bana Celia olay sırasında uzakta, bir okuldaymış gibi geliyor. Ama bunu uyduruyor da olabilirim.»

—

«Fakat Mrs. Burton-Cox'un aslında sizi Celia'dan bilgi almaya zorlamak

istediğini

düşünüyorsunuz değil mi? Belki kız bir şey biliyor. Kimbilir?

Tutmuş, olay hakkında o genç adama bir şey söylemiştir. O da bunu annesine tekrarlamıştır.

Herhalde Mrs.

Burton-Cox, kızı sorguya çekmeye kalktı ve lâyık olduğu

cevabı

aldı. Onun üzerine kadının aklına ünlü Mrs. Oliver geldi.

O

www.netevin.com

hem Celia'nm isim annesiydi hem de cinayet konusunda bilgisi vardı. Celia'dan her şeyi öğrenebilirdi. Ama açıkçası o olay kadını neden ilgilendiriyor? Bunu bir türlü anlıyamıyorum. Ayrıca başkalarının size bu konuda yardım edebileceklerini de sanmıyorum.» Poirot, bir an durdu, sonra ilâve etti. «Bu olayı hatırlayan olur mu?»

Mrs. Oliver,

«Ben öyle sanıyorum,» dedi.

Poirot, hafif bir hayretle ona baktı. «Beni şaşırtın yorsunuz. İnsanlar hatırlayabilirler mi?»

Yazar, «Ben aslında filleri düşünüyordum,» diye mırıldandı.

—

«Filleri mi?» Belçikalı, daha önce de olduğu gibi, «Mrs. Oliver'in ne yapacağını, ne

düşüneceğini önceden kestirmek imkânsız,» dedi kendi kendine.

«Neden aklına birdenbire filler geldi?»

Mrs. Oliver, ekledi. «Ziyafette de filleri düşünüyordum zaten.»

Poirot, merakla sordu. «Neden?»

—

«Aslında daha ziyade dişleri düşünüyordum. İnsanın yediği şeyleri biliyorsunuz. Eğer takma

dişleriniz varsa yemek sırasında biraz zorluk da çekiyorsunuz. Yani neleri yiyebileceğinizi, neleri yiyemiyeceğinizi bilmeniz gerekiyor.»

Belçikalı detektif, derin derin içini çekti. «Ah... Evet evet. Dişçiler insan için çok şeyler yapabiliyorlar. Ama bu yine de yeterli olmuyor.»

__ «Öyle.

Sonra — dişlerimizin kemikten olduğunu ve fazla sağlam sayılamıyacaklarmı düşündüm. 'Keşke köpek olsaymışım,' dedim.

Çünkü onlarınki fil dişindeh-dir. Fil dişi cinsi bir şeyden. Sonra fil dişi olan diğer hayvanlar aklıma geldi. Deniz aygırları filan... Böyle şeyler işte. Ondan sonra filleri düşündüm. Tabii onlarınki halis fil dişi. Koskocaman dişleri var fillerin.»

—

«Bu çok doğru.» Fakat Poirot,

hâlâ yazarın ne demek istediğini

anlıyanıamıştı.

—

«Sonra söz ettiğimiz

o konuda fillere benzeyen insanlarla konuşmamızın yerinde

olacağını

düşündüm. Çünkü filler de hatırlarlar. Öyle denir.»

Poirot, «Evet.» dedi. «Ben bu sözü duydum.» Mrs. Oliver, «Filler hiç bir şeyi unutmazlar,» diye mırıldandı. «Çocuklara sık sık anlatılan hikâyeyi bilirsiniz.

Hintli bir terzi, filin dişine bir iğne sokmuş... Hayır dişine değil, hortumuna.

Tabii, hortumuna ya. Aradan bir kaç yıl geçmiş. Fil, adamı tekrar görünce hortumuna su çekerek, onu baştan aşağıya kadar ıslatmış. Çünkü terzinin kendisine yaptığını unutmamış. Olayı hatırlamış. İşte işin can alacak noktası da bu. Filler de hatırlar. Şimdi bana düşen iş de bu, anlayacağınız. Fillerle konuşmak.» Hercule Poirot, «Ne demek istediğinizi anlıyabildi-ğimi pek sanmıyorum,» diye cevap verdi. «'Filler' sınıfına soktuğunuz kimler? Sizi duyan da bilgi edinmek için Hayvanat Bahçesine gittiğinizi sanır.»

Mrs. Oliver, «Öyle yapacak değilim tabii,» dedi. «Yani gidip filleri görmeyeceğim. Sadece bazı bakımlardan fillere benzeyen tanıdıkları bulacağım.

Bazı kimseler geçmişi çok iyi hatırlarlar. Doğrusunu isterseniz, insan acaip şeyleri bir türlü unutmaz. Bakın benim de hatırladığım bir sürü şey var.

Sözgelimi beşinci doğum günümü ve yapılan pembe* pastayı hatırlıyorum. Bunun üstünde pembe şekerden bir kuş vardı. Sonra kanaryamın uçtuğu gün ...Kuş

kafesten kaçtığı için hüngür hüngür ağlamıştım... O sırada dokuz yaşındaydım sanırım. Tabii bu meselede o kadar gerilere gidecek değiliz. Ama insan bazı şeyleri hatırlıyor.»

Poirot, «Evet,» dedi. «Anlıyorum. Bu konu çok ilgi çekici. Demek şimdi gidip filleri arayacaksınız.»

—

«Evet. Fakat

olayın kesin tarihini bilmeliyim.» Belçikalı, «Ben belki bu bakımdan size yardım edebilirim,» diye gülümsedi.

—

«Ondan sonra o sıralarda tanıdığım kimseleri hatırlamaya çalışacağım. Ortak dostlarımız olan kimseleri... Her halde onlar Ravenscroft'larla da dostluk ediyorlardı. Sonra karı kocayla dışarıda tanışmış olan arkadaşlar da var tabii.

Bildiğim fakat yıllardan beri görmediğim bazı aileler, insan, uzun süre
www.netevin.com

görmediği tanıdıkları rahatlıkla arayabilir. Çünkü bir çok kişi geçmişten bir yüzle karşılaşmaktan hoşlanırlar. Hatta sizin hakkınızda fazla bir şey hatırlayamasalar bile... Onlarla karşılıklı oturur eski günlerden söz edersiniz. Özellikle hatırladığınız günlerden.»

Poirot, mırıldandı. «Çok ilgi çekici... Tasarladığınız işi başaracak yeteneğe de sahipsiniz. Ravenscroft'ları yakından veya uzaktan tanıyan kimseler... Olayın olduğu yerde oturanlar veya o sırada orada kalmakta olanlar... Bu ikincisi daha zor tabii. Fakat onları da bulabilirsiniz. Türlü yollar deneyin. Olay hakkında biraz konuşun. Onların bu olay hakkındaki düşüncelerim öğrenmeye ça-lışm.

Başkalarının size olay hakkında anlattıklarını tekrarlayın. Özellikle kadının ya da kocasının aşk serüvenlerini, miras kalan paradan söz edin. Tabii eğer böyle bir şey varsa. Daha başka bir çok konu bulabilirsiniz.»

Mrs. Oliver, «Ah,» diye içini çekti. «Korkarım ben fazla meraklı bir insanım.»

Poirot, «Size bir görev verildi,» dedi. «Hoşlandığınız ya da memnun etmeye çalıştığınız biri değil, nefret ettiğiniz bir kadın verdi bunu. Ama işin bu tarafı önemli değil. Siz ava çıkacaksınız. Gerçek avına. İstediğiniz yo-

lu seçin. Fillere giden yol bu. Filler de hatırlarlar... îyi yolculuklar, Mrs.

Oliver.»

Yazar,

«Efendim?»

diye

kaşlarını kaldırdı.

Belçikalı, cevap verdi. «Sizi uğurluyorum. Gerçeği bulmak için yola

çıkacaksınız. Filleri

arayacaksınız.»

—

«Ben herhalde deliyim.» Mrs.

Oliver, üzgün üzgün içini çekti. Sonra da parmaklarını saçlarının arasına soktu. «Ben de bir av köpeğiyle ilgili bir romana başlamayı düşünüyordum. Ama hikâyeyi kafamda bir türlü toparlıyamıyordum.

Esere

başlıyamıyordum

bir

türlü. Bilmem ne demek istediğimi anlıyor musunuz?»

—

«Tabii. Siz şimdi av köpeğini bir tarafa bırakın. Fillerin peşine düşün.»

BÖLÜM I

FİLLER

Alice halanın usulü

—

«Miss Livingstone, bana adres defterimi bulur musunuz?»

—

«Bu masanızın üstünde, Mrs. Oliver. Sol köşede.» Yazar, «Ben onu kasdetmedim,» dedi.

«Bu

şimdi

kullandığım defter. Ben eskisini istiyorum. Geçen yılkini. Hatta ondan öncekini.»

Miss Livingstone, fikrini açıkladı. «Onu atmış omıa-yasmız!»

— «Hayır. Ben adres defteri gibi şeyleri kaldırıp atmam. Bunlar insana lâzım olur. Yeni defterine çekmediğin bir adresi bulmak zorunda kalırsın. Her halde istediğim defter küçük dolaplardan birinin çekmesinde olacak.»

Miss Livingstone, Mrs. Oliver'in yeni sekreteriydi. Miss Sedgwick'in yerine gelmişti. Ariadne Oliver, eski sekreterini öyle arıyordu ki. Çok şeyi bilirdi Sedgwick. Yazarın bazı şeyleri koyduğu yerleri meselâ... Sonra bazı eşyaları sakladığı çekmeleri. Eski sekreter, Mrs. Oliver'in nazik mektuplar yazdığı kimselerin adlarım ve sonunda sabrı taşarak hakaret dolu pusulalar yolladığı insanların adlarını gayet iyi hatırlardı. Eşsiz, değerli bir sekreterdi. Mrs.

Oliver, «Sedgwick o kitaba benzerdi,» diye düşündü. «Neydi onun adı?... Şu kahverengi büyük kitap! Tamam hatırladım. Victoria devrinde herkesde varmış

bundan. 'Her Şeyi Bundan Öğrenebilirsiniz.' Gerçekten de öyleydi. Sofra örtüsündeki pas lekeleri nasıl çıkarılır... Bozulan mayonez nasıl yenir hale sokulur... Bir Piskoposa nasıl mektup yazılır... Daha bir sürü şey. Her şey vardı bu kitapta... Alice halam da bu esere çok güvenirdi.»

«Miss Sedgwick de Alice halanın kitabı kadar faydalıydı. Miss Livingstone hiç de onun gibi değil. Yeni kâtibem sarı uzun yüzünde sıkıntılı bir ifadeyle karşımda duruyor. Çok foecerikliymiş gibi de bir tavır takınıyor. Yüzünün her hattı, 'Ben çok becerikliyim,' diyor sanki. Ama aslında hiç de öyle değil. O sadece daha önce yanında çalıştığı yazarların defterlerini ve kâğıtlarını nerelere koyduklarını biliyor. Benim de onlar gibi davranmamı istediği de muhakkak.»

www.netevin.com

Mrs. Oliver kesinlikle ve şımarık bir çocuğun inadıyla, «Ben 1970 yılının adres defterini istiyorum,» dedi. «Hatta 1969'unkini de. Lütfen onları çabucak bulun.»

Mrs. Livingstone, «Olur, olur,» diye cevap verdi. Sonra da adını o zamana^kadar duymadığı bir şeyi arayan bir insana has, ifadesiz bir suratla etrafına bakındı.

Becerikliliği sayesinde bu bilmediği cismi ortaya çıkarı vereceğini umuyor

gibiydi.

Mrs. Oliver, kendi kendine, «Sedgwick'i geri ala-mazsam, çıldırırım,» dedi. «O

olmazsa bu işin üstesinden gelemem...»

Mrs. Oliver'in oturma ve çalışma odası adını verdiği bu yer bir hayli genişti.

Miss Livingstone çekmeleri birer birer açmaya başladı. Sonra da mutlu bir tavırla, «îşte geçen yılın adres defteri,» diye bağırdı. «Bu daha yeni. Onun için de daha uygun sanırım. 1971 yılı...»

Yazar, homurdandı. «Ben 1971'i istemiyorum.» Kafasında belirsiz bir takım düşünceler ve anılar uyanmıştı. «Çay masasına bir göz atın.»

Miss Livingstone, endişeyle etrafına bakındı.

Yazar, işaret etti. «Şu masaya.»

Miss Livingstone, patronuna hayatla ilgili bazı gerçekleri hatırlattı.

«Telefonun yanında duracak bir defter çay masasının gözünde olamaz.»

Mrs. Oliver, «Pekâlâ da olur,» diye cevap verdi, «Ben böyle bir şeyi hatırlar gibiyim.» Miss Livingstone'u hafifçe yana iterek çay masasına gitti. Bunun üst kapağını kaldırarak, masanın güzel, oymalı içine baktı. «Hah, işte burada.»

Yazar, içine Hint değil de Lapsang Souchong çayı konulması için alınmış olan kutunun kapağını açtı. İçinden sayfalarının uçları kıvrılmış, kahverengi kaplı küçük bir defteri aldı. «tşte bu.»

—

«Ama o 1968 yılının Mrs. Oliver. Dört yıllık bu.»

—

«Tam benim istediğim gibi.» Yazar defteri sıkıca tutarak tekrar yazı masasına gitti. «Şimdilik bu ka-

dar, Miss Livingstone. Fakat benim 'Doğum günleri' defterimi ararsanız

iyi

olur.»

—

«Böyle bir şeyiniz olduğundan haberim yoktu.» Mrs. Oliver, mırıldandı,

«Defteri bu ara kullanmıyorum. Ama böyle bir şeyim olduğunu biliyorum. Büyük bir defterdi bu. Çocukken almış, yıllarca yanımdan ayır-mamıştım.

Defter tavan arasında olmalı. Hani şu çocukların okul tatil olduğu zaman kaldıkları odada.

Veya rahatsız olmaya aldırmayan misafirlerin... Yatağın yanında komodine benzer bir şey var ya...»

—

«Ah... Gidip ona mı bakayım?»

Mrs. Oliver, «Evet,» dedi. «Ben de bunu anlatmaya çalışıyordum...» Miss Livingstone odadan çıkınca yazar da biraz neşelenir gibi oldu. Gidip sekreterinin arkasından kapıyı sıkıca kapattıktan sonra yazı masasının başına geçti. Defterin çay kokan sayfalarını çevirmeye başladı. Mürekkeple yazdığı adresler iyice solmuştu.

—• «Ravenscroft. Celia Ravenscroft. Evet. Tamam. Fishacre meydanı, No. 14... Bu kızın Chelsea'deki adresi. O sırada orada oturuyordu. Ama ondan sonra başka bir yere taşmdıydı. Kew köprüsünün yakınında bir mahalleye sanırım...» Bir kaç sayfa daha çevirdi. «Hah, bu daha yeni galiba? Mardyke Grove. Bu Fulham yakınında sanırsam. Öyle bir yerde işte. Telefon numarası var mı? Ah, bu iyice silinmiş

ama evet, biraz okunuyor... Neyse, şunu bir deneyeyim.» Kalkıp telefona gitti.

Aynı anda kapı açılarak, Miss Livingstone başını içeri uzattı. «Acaba siz.»

Mrs. Oliver, «Aradığım adresi buldum,» diye cevap verdi. «Siz 'Doğum günleri'

defterini aramaya devam edin. Bu çok önemli.»

—

«Defteri buraya taşındığınız zaman eski konakta unutmuş olmayasmız ? »

Yazar, «Hayır,» dedi. «Unuttuğumu sanmıyorum. Defteri bulun.» Kapı kapanırken de mırıldandı. «İsterseniz bu işe saatlerinizi de verin...» Numarayı çevirerek bekledi. Sonra da kapıyı açarak, merdivenlerden yukarıya doğru seslendi. «O

İspanyol sandığına bakıverin! Hani şu pirinç çemberleri olan. Sandığın nereye konulduğunu unuttum. Galiba holdeki masanın altında o.»

Mrs. Oliver, ilk telefon konuşmasında aksilikle karşılaştı. Karşısına Mrs.

Smith-Potter adında bir kadın çıktı. Onun bir hayli sinirli bir insan olduğu
www.netevin.com

anlaşılıyordu. Yazara yardım etmeye de yanaşmadı. Daha önce o katta oturmuş olan kiracının telefon numarasını bilmiyordu.

Mrs. Oliver, tekrar defterini incelemeye başladı. îki adres daha buldu ama bunlar aceleyle başka ¦ numaraların üzerine yazılmışlardı. Pek işe yarayacak gibi de değillerdi. Fakat Mrs. Oliver, biraz uğraşmadan sonra o karışık baş

harfler ve adresler arasında okunaksız bir 'Ravenscroft'u seçebildi.

Telefona çıkan biri Celia'yı tanıdığını da açıkladı. «Evet ama o buradan gideli yıllar oldu. Kendisinden son defa haber aldığım zaman Newcastle'daydi sanırım.»

Mrs. Oliver, içini çekti. «Eyvah... Korkarım bende O adres yok.»

iyi kalpli kız, «Ne yazık ki bende de yok,» diye cevap verdi. «Zannedersem Celia bir veteriner operatörün yanına sekreter olarak girdiydi.»

Bu işten pek ümit yok gibiydi. Mrs. Oliver bir iki yeri daha aradı. Son iki adres defterindeki numaralar bir işine yaramadı. Yazar, bunun üzerine biraz daha gerilere gitti. En sonunda 1967 yılının defterinde aradığını buldu.

Karşısına çıkan bir kadın, «A, Celia'yı mı kasdediyor-sunuz,» dedi. «Celia Ravenscroft'u?... Çok becerikli ve ça-

lışkan bir kızdı. Yanımda bir ıbuçuk yıl kadar kaldı. Çok-çok çalışkandı. Burada daha uzun bir süre kalsaydı pek memnun olurdum. Yanılmıyorsam buradan Harley sokağında bir yere gitti. Fakat bende adresi olduğunu sanıyorum. Durun bakayım...» Yazann adını bilemediği kadın defterini ararken uzun bir sessizlik oldu. «Evet, bende bir adres var. Islington'da bir yer. Orası olabilir mi acaba?»

Mrs. Oliver, «Olabilir...» diye cevap vererek, adresi yazdı. Kadına da teşekkür etti.

Kadın, «Adres bulmak ne kadar zor oluyor, değil mi?» diye mırıldandı. «Tabii taşınanlar yeni adreslerini yazıyorlar. Posta kartına filan. Ama ne yazık ki ben böyle şeyleri hemen kaybederim.»

Mrs. Oliver, aynı şeyin kendi başına da geldiğini söyleyerek telefonu kapattı.

Bu sefer islington'daki numarayı denedi. Telefona yabancı olduğu anlaşılan biri cevap verdi.

—

«Siz istiyorsunuz? Evet? Evet? Burada oturuyor kim?»

—

«Miss Celia Ravenscroft?»

—

«A, evet ...Doğru, çok doğru. Evet o var burada oturmak. İkinci katta oda.

Şimdi sokakta. Daha dönmez.»

—

«Acaba bu akşam gelir mi?»

—

«Biraz sonra döner galiba. Çünkü eve gelip parti elbisesi giymek var. Sonra gider.»

Mrs. Oliver, kıza uygun bir şeyler söyleyerek telefonu kapattı. Hafif bir öfkeyle, «Aman,» diye homurdandı. «Bu kızlar da!»

Celia'yi en son ne kadar zaman önce gördüğünü hesaplamaya çalıştı. «însanm herkesle ilişkisi kalmıyor. Celia, şimdi Londra'da. Sevgilisi de öyle her halde... Belki sevgilisinin annesi de...

Bunların

hepsi de birbmne

bağlı. Aman, bütün bu düşünceler yüzünden başım ağrımaya başladı.» Kafasını çevirdi. «Evet, Miss Livingstone?»

Miss Livingstone, eski haline hiç benzemiyordu şimdi. Üstü başı toz ve örümcek ağı içinde kalmıştı. Kapıda durmuş öfkeyle bakıyordu. Kucağında tozlu defterler vardı. «Biliyorum bunlar bir işinize yarayacak mı, Mrs. Oliver? Yıllar öncesinden kalma bu defterler.» Yüzünde hoşnutsuz bir ifade vardı.

Yazar, «Tabii yarayacak,» dedi.

—

«Bilmiyorum aramamı istediğiniz belirli bir şey var mı?»

Mrs. Oliver, «Sanmıyorum,» diye cevap verdi. «O defterleri şu kanapeye bırakın.

Ben bu gece onlara teker teker bakarım.»

Miss Livinsgtone'un hoşnutsuzluğu gitgide artıyordu. «Peki, Mrs. Oliver. Ama önce şu defterlerin tozunu alayım...»

—

«Çok iyi edersiniz.» Mrs. Oliver, «Kendi tozunuzu da alsanız,» dememek için kendisini zor tuttu. «Sol kulağınızdan altı örümcek ağı sarkıyor.»

Yazar saatine bakarak tekrar İslington'daki eve telefon etti. Bu defa karşısına çıkan kızın İngiliz olduğu "belliydi. Mrs. Oliver'm hoşuna giden bir kesinlikle de konuşuyordu.

www.netevin.com

—

«Miss Ravenscroft? Celia Ravenscroft?»

—

«Evet, benim...»

—

«Beni hatırlayacağım pek sanmıyorum, yavrum. Ben Mrs. Oliver'in. Ariadne Oliver. Uzun zamandan beri görüşmedik ama ben senin isim annenim.»

—

«A, tabii. Bunu biliyorum. Evet gerçekten uzun süreden beri birbirimizi görmedik.»

—

«Seni görmek istiyorum. Bana

gelebilir

misin? Veya ben sana geleyim? Ya

da istersen birlikte öğle yemeği yiyelim-»

—

«Çalıştığım yerden öğle zamanı uzun süre ayrılamıyorum. Biraz zor bu.

İsterseniz size bu akşam gelebilirim. Yedi buçuk

- sekizde. Daha sonra bir

arkadaşla buluşacağım ama - »

Mrs. Oliver, «Bana gelebilirsen çok memnun olurum,» dedi.

—

«Tabii gelirim.»

—

«Sana adresi vereyim...»

Celia, adresi yazdıktan sonra, «İyi,» diye mırıldandı. «Ben size gelirim. O

tarafları biliyorum.»

Mrs. Oliver, telefon defterine bir iki satır karaladı. Kucağındaki ağır bir albümle güreşirmiş gibi içeri giren Miss Livingstone'a ters ters baktı sonra.

—

«Şey - acaba aradığınız bu mu Mrs. Oliver?» Yazar, «Değil tabii,» diye cevap verdi. «Onun içinde yemek tarifleri var.»

Sekreter, «Ah...» dedi. «Gerçekten de öyleymiş...» Mrs. Oliver, albümü kesin bir tavırla Miss Iivings-tone'un elinden aldı. «Madem getirmişsiniz, o yemeklere bir bakayım... Siz gidip yine etrafı biraz arayın. Aklıma çamaşır dolabı geldi.

Banyonun hemen yanında. Havluların yukarısına, en üst rafa bakmanız gerekir. Ben ba-zan kâğıtları ve defterleri oraya tıkıveririm. Bir dakika... Ben çıkıp bakayım.»

Mrs. Oliver, on dakika sonra içinde soluk fotoğraflar bulunan küçük bir albüme bakıyordu. Çektiği azap son haddine varan Miss Livingstone ise kapının önünde durmaktaydı. Bu kadar ıstıraba dayanamayan yazar, «Şimdi...» diye mırıldandı

.«Yemek odasındaki yazı masasının gözüne bir bakın. Eski yazı masasının gözüne.

Şu, biraz kırık olan.. Belki bir iki adres defteri daha bulursunuz. Eski yıllardan kalmış olmaları şart. Geçen on yıl içinde kullanmış olduklarım işe yarar. Ondan sonra başka bir şey isteyeceğimi sanmıyorum.

Gidebilirsiniz.»

Miss Livinsgtone, evden ayrıldıktan sonra Mrs. Oliver, rahat bir nefes alarak yerine oturdu. Doğum günleri defterini karıştırmaya başladı. «Acaba Miss Livingstone mu daha memnun yoksa ben mi? O çıkıp gittiği, ben se kendisinden kurtulduğum için... Celia'yla konuştuktan sonra bir sürü şey yapmam gerek. Bu akşam bir hayli uğraşacağım.»

Yazı masasının yanındaki küçük taburenin üstüne dizmiş olduğu okul defterlerinden birini aldı. Bunu açarak muhtelif tarihler, adresler ve adlar yazdı. Bir iki defa rehbere baktı. Ve nihayet Mösyö Hercule Poirot'ya telefon etti.

—

«Ah, siz misiniz Mösyö Poirot?»

—

«E'fet, Madam. Benim...»

Mrs. Oliver,

«E, bir şey yaptınız mı?»

diye sordu.

—

«Efendim? Ne yapacaktım?»

Yazar, «Her hangi bir şey yapabilirdiniz,» dedi. «Yani dün size açtığım konuda.»

—

«A, tabii yaptım. Bazı kimseleri harekete geçirdim. Bilgi edinilmesi için ilk adımları attım.»

Mrs, Oliver, erkeklerin «bir şeyler yapma» konusundaki fikirlerini hiç beğenmezdi. «Anlaşıldı... Daha hiç bir "ilerleme olmamış.»

—

«Ya siz, Madam?»

Mrs.

Oliver, «Ben çalışıp çabaladım,» dedi.

—

«Ah! Ne yaptınız bakalım?»

Mrs. Oliver, «Filleri bir araya topladım,» diye cevap verdi. «Bilmem ne demek istediğimi anladınız mı?»

—

«Evet, anladığımı sanıyorum.»

www.netevin.com

Yazar, içini çekti. «Geçmişi gözden geçirmek hiç de kolay değil. İnsan isimleri görünce ne kadar çok insan hatırladığını farkediyor ve tabii şaşırıyor. Hay Allah! Çoğu da doğum günleri anı defterine ne gülünç şeyler yazmışlar! Bilmem ben de neden tanıdıkların defterime bir iki satır yazı yazmalarını istemişim? On altı on yedi yaşındayken.. Otuzumda da... Bir şair yılın her günü için bir kaç mısra yazmış. Bunlardan bazıları pek acaip.»

—

«Araştırmalarınız size ümit verdi mi?»

Mrs. Oliver, «Pek vermedi,» dedi. «Ama ben yine de en uygun yolu seçmiş olduğuma inanıyorum. Celia'ya telefon ettim-»

—

«Ah...Onu görecek misiniz?»

—

«Evet, bana gelecek. Yediyle sekiz arası.

Tabii kaçmazsa. Böyle şeyler

önceden bilinemez. Gençlere pek güven olmuyor.»

—

«Kendisini aramanız Celia'nın hoşuna gitti mi?» Mrs.

Oliver,

«Bilmiyorum,» diye

mırıldandı.

«Pek

memnun olmuş gibi gelmedi bana. Sert ve kesin bir sesi var. Şimdi hatırladım...

Celia'yı en son altı yıl önce görmüştüm. O zaman beni 'bayağı korkuttuydu.»

—

«Korkuttu muydu? Ne demek istiyorsunuz?»

¦

—

«Yani -ben

Celia'ya pek

söz

geçiremem

ama o bana

geçirebilir.

Benimle

konuşurken

sertleşebilir.»

—

«Bu kötü değil iyi bir şey bence.»

—

«Ya? Öyle mi düşünüyorsunuz?»

—

«Bir kimse

sizden hoşlanmamaya karar verirse, -sizden nefret ettiğinden eminse, bunu size hissettirmekten büyük bir zevk alır. Böylece farkına varmadan size daha fazla bilgi vermiş olur. Nazik ve dostça bir tavır takınmaya

çalıştığı zaman bunu pek yapamaz.»

—

«Yani bana dalkavukluk etmeye

kalktığı zaman mı? Evet, bu bakımdan haklısınız. Size yaranmaya çalı-

şanlar sadece hoşunuza gideceğini umdukları şeylerden sözederler. Sizden hoşlanmayanlar ise sinirinize dokunacağını ümid ettikleri şeylerden... Acaba Ceüa'da öyle mi? Açıkçası ben en iyi onun beş yaşındaki halini hatırlıyorum.

Dadısı vardı. Ayakkabılarını kaldırdığı gibi başına atardı.»

—

«Atan kim? Dadı mı? Yoksa çocuk mu?»

—

«Çocuk tabii!» Mrs. Oliver,

telefonu kapadıktan sonra kanapeye gitti. Eski defter yığınlarını karıştırmaya başladı. Bir taraftan da usulca bazı isimleri tekrarlıyordu.

—

«Mariana Josephine Pontarlier. Tabii ya!

O yıllardan beri aklıma gelmedi.

Zaten öldüğünü sanıyordum... Anna Braceby... Evet, evet, o da o taraflarda otururdu. Acaba?»

Bu işe öylesine dalmıştı ki, saatlerin geçtiğini fark bile etmedi. Bu yüzden de zil çalınca 'bayağı şaşırdı. Sonra da hizmetçiyi beklemeyerek kapıyı açmaya gitti.

Celia

Dışarıda uzun boylu bir kız bekliyordu. Mrs. Oliver ona bakarken biraz şaşırdı.

Demek Celia buydu? Genç kızın son derecede canlı, hayat dolu bir insan olduğu daha ilk bakışta anlaşılıyordu. Mrs. Oliver, acaip bir hisse kapıldı. Pek ender olurdu bu.

— «îşte,» diye düşündü. «Amacı ve ideali olan bir kız. Belki biraz saldırgan.

Aksi. Hatta belki de tehlikeli bir insan. Ama hayatını boş yere geçirmeyeceği de belli. Ayrıca çok ilgi çekici bir kız. Evet, çok ilgi çekici.»

— 46 —

—

«Gel, Celia,» dedi.

«Seni görmeyeli o kadar çok oldu ki... Yanılmıyorsam seninle son defa bir düğünde karşılaşmıştık.

Sen nedimeydin. Hatırladığıma

göre ka< yısı rengi şifondan bir tuvalet giymiştin. Elinde de bir demet çiçek vardı. Çiçeklerin ne olduğu aklımda kalmamış. Galiba zerrendi. Ya da ona benzer birşey.»

Celia Ravenscroft, «Her halde zerrendi,» dedi. «Hepimiz saman nezlesi olup, durmadan aksırmıştık. Korkunç bir düğündü. Tamam, hatırladım. Martha Leghorn'-ün düğünü değil miydi o? Nedimelerin elbiseleri gördüklerimin en kötüsüydü.

Hayatımda o kadar biçimsiz bir tuvalet daha giydiğimi hatırlamıyorum!»

www.netevin.com

—

«Evet, Tuvaletler nedimelerin hiç birine de

yakışmamıştı. Ama içlerinde en

hoş yine sen duruyordun.»

Celia, mırıldandı. «Çok naziksiniz. Açıkçası ben kendimi hiç de hoş

bulmamıştım.»

Mrs. Oliver, kızı bir koltuğa oturtarak, içki sürahilerine doğru uzandı. «Seri içer misin? Ya da başka bir

şey?»

—

«Teşekkürler. Seri içerim.»

—

«Al bakalım öyleyse.» Mrs. Oliver, bir an durdu. «Her halde sana

öyle

birdenbire telefon

etmemi garip

buldun?»

—

«Yo... Pek de bulmadım.»

—

«Korkarım ben sadık bir isim annesi değilim. Görevlerimi de pek yerine

getirmiyorum.»

—

«Bu yaşa geldim ben. Bundan sonra da mı benimle uğraşacaksınız?»

Mrs. Oliver, «Bu bakımdan haklısın,» dedi. «însan görevlerinin belirli bir çağda sona erdiğini düşünüyor. Ama açıkçası ben görevlerimi hiç bir zaman yerine getirmiş de değilim.»

—

«Galiba isim annelerinin baş görevleri çocuklara duaları öğretmek. Öyle değil mi? Bana şeytana uyması-

nı öğretmediniz...» Celia'nm dudakları hafif, neşeli bir gülümsemeyle büküldü.

Mrs. Oliver, «Dostça davranmaya çalışıyor,» diye düşündü. «Ama bir bakıma bayağı tehlikeli bir kız.»

Yazar, derin bir nefes aldı. «Seni bulmaya neden çalıştığımı anlatayım. Acaip bir durum bu. Ben ekseri yazarlar için tertiplenen toplantılara pek gitmem. Ama geçen gün gideceğim tuttu.»

Celia, «Evet, biliyorum,» diye cevap verdi. «Gazetede bu yemekle ilgili bir yazı vardı. Orada sizin isminizi de gördüm. Mrs. Ariadne Oliver. Buna

hayret ettim.

Çün-ki sizin öyle toplantılardan hoşlanmadığınızı bilirim.»

Mrs. Oliver, «Öyle,» dedi. «Açıkçası, 'Keşke gitme-seydim,' diye düşünüyorum şimdi.»

—

«Neden? Yemek hoşunuza gitmedi

mi?»

—

«Gitmesine gitti bir bakıma.

Çünkü şimdiye kadar öyle bir ziyafette bulunmamıştım. Bu yüzden -yani- ilk defa denediğin bazı şeyler seni oyalayabilirler.» Bir an durdu sonra ilâve etti. «Fakat o arada canınızı sıkacak şeyler de olabilir.»

—

«Yani yemekte canınızı sıkacak bir şey mi oldu?»

—

«Evet. Bu da seninle ilgili. Ben de -şey- ben de bu durumu sana açıklamaya karar verdim. Çünkü olay hoşuma gitmedi. Hiç hoşuma gitmedi.»

—¦ «Sözleriniz ilgimi çekiyor...» Celia serisini yu-dumladı.

—¦ «Yemekte bir kadın vardı. Gelip benimle konuştu. Onu tanımıyordum. O da beni...»

Celia, «Böyle şeyler sık sık başınıza geliyor sanırım,» dedi.

Yazar, «Evet, sık sık...» diye başını salladı. «Bu -romancı olmanın doğurduğu bir tehlike. Bir takım kimseler yanınıza yaklaşarak,

'Kitaplarınızı çok seviyorum.

Şimdi böyle tanıştığımız için öyle seviniyorum ki,' diyorlar. İşte buna benzer bir şeyler.»

—¦ «Ben bir ara bir yazarın sekreterliğini yaptım. Böyle olayları ve bunların ne kadar sıkıcı olduklarını bilirim.»

—

«Evet, yemekte böyle şeyler oldu. Ama ben bunlara karşı hazırlıklıydım zaten.

Ve sonra o kadın yanıma sokularak,

'Siz Celia Ravenscroft adında bir kızın isim annesisiniz sanırım,' dedi.»

Kız, kaşlarını kaldırdı. «İşte bu acaip. Demek size gelip bunu söyledi? Halbuki aslında başka şeylerden söz ederek bîr giriş yapması daha doğru olurdu. Önce kitaplarınızdan söz açar, sonuncu romanınızı ne kadar beğendiğini söyleyebilirdi. Sonra da sözü bana getirirdi. Kadm bana neden düşman acaba?»

Mrs. Oliver, «Anladığım kadarı,» dedi. «Sana bir düşmanlığı yok.»

www.netevin.com

—

«O benim dostlarımdan mıymış?» Yazar, «Bilmiyorum,» diye mırıldandı. Kısa bir sessizlik oldu.

Celia, serisinden yine bir kaç yudum alarak dikkatle Mrs. Oliver'ı süzdü.

«Açıkçası merakımı uyandırmaya başladınız. Sözü nereye getireceğinizi tahmin edemiyorum...»

Mrs. Oliver, «Şey...» dedi. «Bana kızmayacağını umarım.»

—

«Size neden kızayım?»

—

«Çünkü sana bir şey söyleyeceğim...

Daha doğrusu bazı sözleri

tekrarlayacağım. Sen bunun görevim olmadığını ya da bu konuyu açmamam gerektiğini düşünebilirsin.»

Celia, bağırdı. «Şimdi iyice meraklandım!»

—

«Kadın bana adını da söyledi. Mrs. Burton-Cox'-muş.»

— 49 —

Celia, «O!» dedi. Sesi pek sert çıkmıştı.

—

«Onu tanıyor musun?» Celia, «Tabii,» diye cevap verdi.

—

«Ben de öyle tahmin ettim. Çünkü-»

—

«Çünkü ne?»

—

«Yani kadının sözlerinden öyle

olduğunu

anladım.»

—

«O ne söyledi? Benim hakkımda bir şey mi? Beni tanıdığından mı söz etti?»

—

«Oğlunun

seninle evlenmek

istediğini

sandığını açıkladı.»

Celia'nm yüzündeki ifade değişiverdi. Kız, kaşlarını kaldırdı. Sonra Mrs.

Oliver'e dikkatle baktı, kaşlarını çattı. «Yani siz benim evlenip evlenmeyeceğimi öğrenmeyi mi istiyorsunuz?»

Yazar, «Yok canım!» diye bağırdı. «Bunu öğrenmeyi istediğimi nereden çıkardın?

Ben bu evlenme meselesini şimdi sana açtım. Çünki kadm bana önce bundan söz etti. Sonra, 'Siz onun isim annesisiniz,' dedi. 'Onun için Celia'dan bilgi alabilirsiniz...' Anladığım kadarı ben senden meseleyi öğrendikten sonra gidip bunu ona anlatacaktım.»

—

«Ne bilgisi?»

Mrs. Oliver, içini çekti. «Sözlerimin hoşuna gideceğini hiç sanmıyorum. Açıkçası kadının lâfları benim sinirime dokundu. Hatta onun sözlerini

hatırladıkça fena halde öfkeleniyorum. Çünkü yaptığı küstahlıktan başka bir şey değildi.

Terbiyesizlikti bu. Affedilecek gibi bir şey de değildi. Kadm bana, 'Celia'nm annesi mi babasını öldürdü, yoksa babası mı annesini?' dedi. 'Bunu bana öğrenebilir misiniz?' İşte böyle.»

—•

«Size bunu mu söyledi? Sizden bunu

istedi demek?»

—

«Evet.»

—

«Ve sizi hiç tanımıyordu değil mi? Yani sizin romancı olduğunuz ve yemekte bulunduğunuzdan

başka hiç bir şey bilmiyordu...»

—

«Benimle hiç bir tanışıklığı yoktu. Ne o beni tanıyordu, ne de ben onu.»

—

«Sözlerini pek tuhaf bulmadınız mı?»

Mrs. Oliver, «Aslına bakarsan o kadının hiç bir sözünü acaip bulmuyorum,» dedi.

Çünkü o iğrenç bir yaratık. Bunu söylediğim için kusuruma bakma.»

—

«Neden bakayım. O gerçekten iğrenç bir kadındır.»

—

«Sen şimdi onun oğluyla evlenecek misin?»

—¦ «Açıkçası böyle bir şeyi düşünmüştük... Ama -bilmem ki... Siz kadının ne demek istediğini anladınız mı?»

—

«Anladım tabii. Aileni tanıyan herkes o meseleyi de bilir.»

— «Şu olayı yani... Babam emekliye ayrıldıktan sonra şehir dışında bir yerde bir ev satın almıştı. Bir gün annemle yürüyüşe çıktılar.

Uçurumun

kenarındaki

yoldan gittiler. Sonra onları ölü buldular. İkisi de vurulmuştu. Yanlarında bir

tabanca duruyordu.

Babamındı

bu. Evde babamın iki tabancası vardı. Hiç bir delil bulunamadı. Onlar birlikte intihar mı etmişlerdi? Yoksa babam annemi öldürmüş, sonra da kendini mi vurmuştu? Yoksa bu işi yapan annem miydi? Bunu kimse anlıyamadı. Siz de bütün bunları biliyorsunuz her halde?»

Mrs. Oliver, «Bu konuda bir fikrim var,» dedi. «Yanılmıyorsam olay on iki yıl önce oldu.» — «Evet, öyle.»

—¦ «Sen o

sırada on üç on dört yaşmdaydm

www.netevin.com

rım?»

— «Evet...»

Yazar,

«Aslında,» diye mırıldandı.

«Ben bu konuda fazla bir şey bilmiyorum. O

sırada İngilterede değildim. O ara - Amerikadaydım. Şehir şehir dolaşıyor ve konferans veriyordum. Olayı gazetelerden öğrendim. Basın bu olayla iyice ilgilendi.

Olaya geniş yer verdiler.

Çünkü, işin

aslım anlamak

imkânsızdı.

Cinayet için ortada bir sebep de yoktu. Annenle baban bir arada mutlu bir hayat

sürüyorlardı. Aralarında

bir geçimsizlik de

yoktu.

Gazetelerin bundan söz ettiklerini de hatırlıyorum.

Bu mesele ilgimi

çekmişti. Çünkü gençlik yıllarımızda biribi-rimizle ahbaptık. Özellikle annenle.

O benim okul arkadaşımdı. Fakat okuldan sonra birbirimizi

pek

göremedik. Ben

evlenip bir yere gittim. Annense babanla başka bir tarafa. Galiba Malaya'ya...

Ya da öyle bir yere. Fakat benden çocuklarının birinin isim annesi olmamı istedi. Senin yani. Annenle baban daima dışarıda oldukları için onlan yıllar boyunca pek az görebildim. Seni ise arada sırada...»

—

«Evet. Okula gelip beni alırdınız. Bunu hatırlıyorum. Bana güzel yemekler yedirirdiniz. Nefis yemekler.»

—

«Çok

acaip

bir çocuktun.

Havyardan hoşlanırdın...»

Celia,

«Havyarı hâlâ çok

seviyorum,» dedi.

«Ama açıkçası onu bana sık sık

ikram eden yok.»

—

«Olayı gazetede okuduğum zaman çok sarsıldım. Bu konuda öyle geniş bir açıklama da yapılmadı. Jürinin çabucak karar verdiği anlaşılıyordu. Cinayet için bir sebep yoktu. Bir delil bulunamamıştı. Annenle baban kavga etmemişlerdi.

Başka birinin onlara saldırdığını belir-. tecek bir şey de yoktu. Evet, o olay beni çok sarstı.» Ya-

zar bir an durdu. «Sonra da bunu unuttum. Sadece bir iki defa, 'Acaba sebep nedir?' diye düşündüm. Ama o sırada İngiltere'de değildim. Demin de söylediğim gibi Amerikadaydım. Sonunda o mesele aklımdan çıktı. Yıllar sonra seni tekrar gördüğüm zaman olanları hatırladım ama tabii sana bundan söz etmedim.»

Celia, başını salladı. «Evet... Bunu çok takdir ettim.»

Mrs. Oliver, devam etti. «İnsan hayatı boyunca aca-ip olaylarla karşılaşıyor.

Arkadaşlarının veya tanıdıklarının başına garip şeyler geliyor. Tabii arkadaşların bakımından olaya neyin sebep olduğunu bir dereceye kadar anlıyabiliyorsun. Fakat onları uzun zamandan beri gör-memişsen, kendilerinden söz edildiğini pek duymamış-san o zaman duruma bir anlam veremiyorsun. Ayrıca fazla merak göstermek de olmuyor...»

Celia, «Siz bana daima çok iyi davrandınız,» dedi. «Bana pek güzel armağanlar yollardınız. Özellikle yirmi bir yaşma bastığım zaman gönderdiğiniz armağan çok uygundu. Bunu unutmadım.»

Mrs. Oliver, «Öyle zamanlarda kızların biraz paraya ihtiyaçları olur,» diye cevap verdi. «Çünkü o sırada yapmak ve almak istedikleri pek çok şey vardır.»

—• «Evet... Ben zaten daima sizin çok anlayışlı bir insan olduğunuzu düşündüm.

Diğer kimseler gibi değilsiniz. Öylelerini bilirsiniz. Durmadan soru sorarlar.

Hakkınızda bilgi sahibi olmak isterler. Her şeyi - her şeyi öğrenmeye meraklıdırlar. Siz hiç bir zaman soru sormazdınız. Beni tiyatroya veya bir lokantaya götürür, nefis yemekler yedirirdiniz. Benimle sanki her şey -

yolunday-mış gibi konuşur, uzak bir akrabammış gibi davranırdınız. Bunu çok takdir ederdim. Çünkü hayatım boyunca bir sürü meraklı insanla karşılaştım.»

Mrs. Oliver, «Evet,» dedi. «İnsan er geç öyleleriyle karşılaşır. Şimdi o yemekte neden o kadar sinirlendiğimi anladın mı? Mrs. Burton-Cox gibi hiç tanımadığım bir kadın gelsin ve benden böyle bir şey istesin... Sonra bu meseleyi neden öğrenmek istediğini de anhyamadım. Tabii -»

—

«Bunun Desmond'la evlenmek isteyişimle bir ilgisi olabileceğini düşünüyorsun değil mi? Desmond,

Mrs. Burton-Cbx'un oğlu...»

—

«Evet, mesele bununla ilgili olabilir. Ama o eski olay neden kadını ilgilendiriyor?»

—

«O kadın her şeyle ilgilenir. Burnunu sokmadığı iş yoktur onun. Demin de dediğiniz gibi iğrenç bir yaratıktır.»

-—

«Ama

anladığıma göre Desmond

iğrenç

değil.»

www.netevin.com

—

«Hayır, değil. Ben Desmond'u çok severim... O da foeni... Ama annesinden hiç hoşlanmam.»

—

«Peki Desmond annesine bağlı mı?»

Celia, düşündü. «Bunu da pek bilmiyorum. Belki de bağlıdır. Bu dünyada her şey olur. Öyle değil mi? Ben şu ara evlenmeyi düşünmüyorum pek. İçimden gelmiyor bu.

Sonra bir sürü - yani - bir takım güçlükler de var. Daha doğrusu bu evliliğin lehinde ve aleyhinde bazı noktalar olduğu söyleyebilirim... Her halde Mrs.

Burton-Cox'un o sözleri meraklanmanıza sebep oldu? Yani Mrs. Meraki-Cox'un sizden benim ağzımdan lâf almanızı ve sonra da koşa koşa gidip bunları kendisine anlatıvermenizi istemesi... Ha, aklıma gelmişken... Bana o soruyu soruyor musunuz?»

—

«Yani - annen mi babanı öldürdü? Baban mı anneni? Yoksa bu bir çifte intihar olayı mıydı? Kasdettiğin

bu mu?»

—

«Evet, bir bakıma. Fakat size bir şey daha sormam lâzım. Benden bilgi aldığınızı farzedelim. Öğrendik-

ierinizi Mrs. Burton - Cox'a anlatmak niyetinde misiniz?» Mrs. Oliver, «Ne münasebet!» diye haykırdı. «Ne münasebet! O iğrenç kadına bir tek keüme bile söylemek niyetinde değilim. Ona kesin bir tavırla, 'Bu mesele ne sizin, ne de benim üstüme vazife,' diyeceğim. 'Celia'dan bilgi alıp, bunu size açıklamak da istemiyorum.'»

Celia, «Ben de öyle tahmin ediyordum,» dedi. «Size ¦bu bakımdan güvenebileceğimi biliyordum. Onun için de size olay hakkında bildiklerimi anlatabilirim. Ama benim bilgim de öyle fazla değil.»

—

«Anlatmana lüzum yok. Ben sana bunu sormuyorum.»

—

«Evet, bunun farkındayım. Ama ben yine de size bildiğimi açıklayacağım:

Hiç.

Hiç

bir

§ey

bilmiyorum ben.»

Mrs. Oliver, düşünceli bir tavırla tekrarladı. «Hiç...»

—

«Öyle.

Ben o sırada orada değildim. Yani evde yoktum. Açıkçası şimdi nerede olduğumu pek hatırlamıyorum. Ama İsviçre'de okuldaydım sanıyorum. Veya okul tatil olduğu için bir arkadaşımın evine gitmiştim. Aradan uzun yıllar geçti ve artık kafamda bütün olaylar birbirine karışmış durumda.»

Mrs. Oliver, usulca başını salladı. «Ben de bu olay hakkında bir şey bildiğini pek sanmıyordum. O sırada çok küçüktün.»

Celia, «Sizin bu konuda ne düşündüğünüzü anlamak isterim,» diye cevap verdi.

«Hangisi normal? Benim olayı iyice hatırlamam mı? Yoksa unutmam mı?»

—

«O sırada evde olmadığını söyledin... Eğer orada olsaydın, muhakkak ki bir şeyleri de farkederdin. Çocuklar öyledir. Yeni yetişme çağında olanlar da. O

yaşta çocuklar bir çok şeyi görür ve bilirler. Ama, bunları pek açıklamazlar.

Fakat yabancıların farketmediği bir sürü

olayı sezerler. Ve bunlardan başkalarına - meselâ polise söz etmekten de hoşlanmazlar.»

—

«Doğru. Çok makul bir insansınız. Ben bu konuda bir karar veremezdim.

O

mesele hakkında bir

şey bilmiyordum. Bu konuda en ufak bir fikrim bile yoktu.

Polis ne düşünüyordu?... Bunu sorduğuma kızmayacağınızı umarım. Çünkü bu konu beni ilgilendiriyor. Ben olayla ilgili hiç bir yazı okumadım. Ne

Resmi

Soruşturma raporunu, ne diğer belgeleri.»

—

«Bana kalırsa polis bunun bir çifte intihar olayı olduğunu düşündü.

Ama

bunun sebebini de

hiç

bir .zaman öğrenemedi.»

—

«Ne düşündüğümü öğrenmek ister misiniz?» Mrs. Oliver,

«Bunu bana açıklamak

zorunda değil-

.sin,» dedi.

—

«Ama her halde bu olay sizi ilgilendiriyor. Neticede siz kendilerini veya başkalarını öldüren insanlarla dolu

romanlar yazıyorsunuz.

Onların cinayet

işlemeleri için sebepler de yaratıyorsunuz. Onun için bu mesele sizi ilgilendirir sanırım.»

Yazar, «Evet,» diye itiraf etti. «İlgilendiriyor. Fakat beni ilgilendirmeyen bir meseleye burnumu sokarak ve bilgi edinmeye çalışarak seni kırmayı da istemem.»

www.netevin.com

Celia, «Ben bu konuyu düşündüm,» dedi. «Zaman zaman düşündüm. 'Neden?' ve

'Nasıl?' diye sordum kendi kendime. Ama fazla bir şey bilmiyordum. Yani evde olanlar hakkında fazla bir fikrim yoktu. Daha önceki tatilleri Avrupa'da geçirmiştim. Son yıl annemle babamı pek sık görmemiştim. Onlar İsviçre'ye gelmiş, beni bir iki defa okuldan almışlardı. Ama hepsi bu kadar. Her zamanki gibiydiler. Ama biraz yaşlanmış olduklarını düşünmüştüm. Galiba babam hastaydı.

Yani eskisi gibi canlı ve hareketli değildi. Kalbi mi hastaydı yoksa başka bir derdi mi vardı, bunu bilmiyorum. İnsan böyle şeylerin

üzerinde durmuyor. Annem de bir hayli sinirliydi. Hastalık hastası değildi. Ama sağlığıyla fazla ilgileniyordu. Annemle babamın araları iyiydi. Dostça konuşuyorlardı. Bu bakımdan dikkatimi çeken bir şey olmadı. Ama ba-zan - insanın aklına bir takım şeyler geliyor. Bunların doğru olduğunu pek sanmıyor ama yine de merak ediyor-»

Mrs. Oliver, onun sözünü kesti. «Artık bu konuyu kapatsak. Olayın iç yüzünü bilmemiz, bunu öğrenmemiz şart değil. Olan olmuş, her şey geçmişte kalmış. Jüri uygun bir karar vermiş. Cinayet işlenmesi için bir sebep yokmuş. Polis delil de bulamamış. O sırada, 'Adam mı karısını öldürdü, yoksa kadın mı kocasını?' diye düşündüklerini de hiç sanmıyorum.»

Celia, mırıldandı. «Bana böyle bir soru sorsalardı, o zaman, 'Babam annemi vurmuştur,' derdim. Çünki - bir erkeğin başka birini vurması daha normaldir. Her hangi bir sebep yüzünden bir kadını tabancayla öldürmesi... Bir kadın - daha doğrusu annem gibi bir kadın babamı öldürmüş olamaz.

Eğer annem babamı ortadan kaldırmayı isteseydi başka bir yol bulurdu. Ama açıkçası annemin babamın ölümünü veya babamın annemin ortadan kalkmasını istediğini hiç sanmıyorum.»

—

«Katil başka biri olabilir.»

Celia, «Evet,» diye başını salladı. «Ama bu 'başka biri' kim?»

—

«O sırada evde başka kimler vardı?»

—

«Kâhya kadın. Yaşlı, gözleri iyi görmeyen, sağırca bir kadındı. Sonra yabancı bir kız... O bir zamanlar benim mürebbiyemdi. Çok iyi bir insandı. O ara hastaneden yeni çıkmış olan anneme bakmak için tekrar yanımıza gelmişti. Sonra teyzem vardı. Onu hiç sevmezdim. Bu saydıklarımdan hiç biri anneme veya babama düşman değildi. Böyle bir şeye

inanamam. Annemle babamın ölü-

mü hiç kimseye de bir çıkar sağlamıyordu. Tabii ben ve kardeşim Edward hariç...

O benden dört yaş küçüktür. Annemle babamdan bize miras kaldı tabii. Ama o da öyle önemli bir şey değildi. Babama emekli aylığı bağlanmıştı. Annemin ise ufak bir geliri vardı. Hayır... Ortada önemli sayılacak bir şey yoktu.»

Mrs.

Oliver, yavaşça,

«Çok

üzgünüm,»

diye içini çekti. «Bu konuyu

açarak seni sarstım.»

—

«Hayır, hayır. Hiç de sarsmadınız. Olayı bana biraz tırlattınız ve mesele ilgimi çekti. Çünkü - bu yaşa geldim artık. Ve olayın iç yüzünü bilmeyi de istiyorum. Annemle babamı severdim. Normal bir sevgi. Öyle delicesine değil. Ama şimdi düşünüyorum da ikisini de tanımamış olduğumu anlıyorum.

Hayatları

nasıldı?

Onlar için neler önemliydi?

Bu bakımlardan hiç

bir

şey bilmiyorum.

Keşke bilseydim... Bu bir dikene benziyor. Bir yerinize batıyor ve acısından onu bir türlü unutamıyorsunuz. Evet. İşin iç yüzünü bilmeyi isterdim. Zira o zaman o olayı düşünmekten kurtulurdum.»

—

«Demek böyle?

Demek o

olayı düşünüyorsun?» Celia, uzun uzun yazara baktı.

Bir karar vermeye

çalışıyormuş gibi bir hali vardı. «Evet... Bu meseleyi hemen hemen daima düşünüyorum. Bu neredeyse artık bende bir saplantı halini alacak. Desmond da aynı halde...»

*

Eski günahların gölgeleri uzun olur.

Hercule Poirot,

döner kapının hareketine

kendisini kaptırarak ilerledi. Sonra da bir eliyle kapıyı durdurarak,

küçük lokantaya girdi. İçerisi fazla kalabalık değildi. Günün o saatinde lokantaya pek gelen olmazdı. Poirot, buluşacağı adamı hemen gördü. Baş Müfettiş

www.netevin.com

Spence'di bu. İri yarı adeta dört köşe bir adam olan Spence köşedeki masadaydı.

Ağır ağır ayağa kalktı.

—

«İyi...

Nihayet gelebildiniz. Lokantayı bulmakta zorluk çekmediniz ya?»

—

«Hayır, hayır. Burayı iyi tarif etmişsiniz.»

—«Şimdi sizi tanıştırayım. Bu Baş Müfettiş Garroway...

Mösyö

Hercule Poirot.»

Garroway, uzun boylu, zayıf, ince, ciddi yüzlü bir adamdı. Kır saçları tepeden dökülmüştü. Bu yüzden adam daha çok başının tepesini traş ettiren keşişlere benziyordu.

Poirot «îşte bu fevkalade,» dedi.

Garroway, «Ben artık emekliye ayrıldım tabii,» diye cevap verdi. «Ama insan bazı şeyleri hatırlıyor. Evet, geçmişte kalan ve halkın çoktan unuttuğu bazı şeyleri... Evet...»

Hercule Poirot, az kalsın, «Filler de hatırlar,» diyecekti, kendisini tam zamanında tuttu. Bu söz artık kafasında Mrs. Ariadne Oliver'e sıkıcı bağlıydı.

Belçikalı zaman zaman en uymayacak kimseleri de filler sınıfına sokmamak için kendisini zor tutuyordu.

Baş Müfettiş Spence gülümsedi. «Sabırsızlanmaya başlamadığınızı umarım, Mösyö Poirot.»

Bir sandalye çekti. Üç adam oturdular. Bir garson bir liste getirdi. O

lokantadan çok hoşlandığı anlaşılan Spence diğerlerine bazı tavsiyelerde bulunmaya çalıştı. Garroway'le Poirot, nihayet yemek seçtiler. Sonra da iskemlelerinde arkalarına yaslanarak, serilerini yudumlamaya ve bir taraftan da sessizce birbirlerini süzmeye başladılar.

Uzayıp giden sessizliği Poirot bozdu. «Sizden özür dilemem gerek... Gerçekten...

Geçmişe gömülüp kalmış bir olay hakkında bazı isteklerde bulunarak sizi rahatsız ettim.»

Spence, «Benim merakımı uyandıran şu,» dedi. «ilginizi çeken nedir? Açıkçası önce geçmişe dalma isteğinizi pek ciddiye almadım. Bu mesele son zamanlarda olan bir olayla mı ilgili? Yoksa geçmişte kalan fakat bir tünü çözülemeyen bir olay birdenbire ilginizi mi çekti? Mesele nedir?» Masanın diğer tarafında oturan dostuna baktı. «Garroway o sırada Müfettişti. Ravenscorft olayını da o inceliyordu. Kendisi çok eski dostumdur. Onun için Garroway'i bulmakta zorluk çekmedim.»

Poirot, gülümsedi. «O da bu gün kalkıp buraya gelmek nezaketini gösterdi. Size meseleyi itiraf edeceğim. Benimki sadece bir merak. Geçmişte kalan bir vaka konusunda meraka kapılmaya hakkım olmadığını da biliyorum.»

Garroway, «Öyle demeyin,» diye cevap verdi. «Çoğumuz geçmişte kalan bazı olaylara karşı özel bir ilgi duyarız. Sözgelimi-Lizzie Borden gerçekten annesiyle babasını baltayla öldürmüş müydü? Bazı kimseler hâlâ kızın katil olmadığını iddia ediyorlar. Charley Bravo'yu kim zehirlemişti? Ve bunun sebebi neydi? Bu konuda da bir kaç teori ileri sürülüyor. Ama bunların hiç biri de sağlam değildi. Buna rağmen bazı kimseler hâlâ olayı uygun biçimde açıklamağa çalışıyorlar.» Zeka dolu gözleriyle Belçikalı Detektifi süzdü. «Mösyö Poirot'ya gelince... Eğer yanılmıyorsam o bazan geçmişte işlenmiş olan cinayetlerle ilgilenir. Esrarı çözmek için ta gerilere gider. Bu iki ya da üç defa oldu sanırım...»

Müfettiş Spence, başını salladı. «Üç defa.»

— «Eğer hafızam beni yanıltmıyorsa, ilk incelemeyi Kanadalı bir kızın isteği üzerine yaptı.»

Poirot, «Evet, öyle,» dedi. «Çok heyecanlı, ateşli, kişiliği güçlü Kanadalı bir kız... Buraya bir cinayeti incelemeye gelmişti. Katilin annesi olduğuna karar verilmiş, fakat kadın idam edilmeden hapishanede ölmüştü. Kız, annesinin suçsuz olduğuna inanıyordu.»

Garroway, sordu. «Siz de aynı fikirde miydiniz?»

Belçikalı, «Kız bana olayı ilk anlattığı zaman itiraz ettim,» diye mırıldandı.

«Fakat o kendinden çok emindi. Düşüncelerini ateşle savunuyordu.»

Spence, «Bir kız annesinin suçsuz olmasını ister tabii» dedi «Bütün güçlüklere rağmen annesinin masum olduğunu ispata kalkışır. Bu normal bir şey.»

www.netevin.com

Poirot, başını salladı. «Mesele o kadar değildi. Kız beni annesinin nasıl bir kadın olduğuna inandırmayı başardı.

—

«Yani cinayet işlemesi imkansız bir kadın olduğu-na mı..,»

Belçikalı, «Hayır,» dedi. «Bir insanın cinayet işleyecek bir tip olmadığını söylemek çok zordur. Bu bakımdan bana hak vereceğinizi de sanıyorum. Fakat bu olayda kızın annesi hiç, bir zaman kendisini savunmaya kalkışmamış, suçsuz olduğunu söylememişti. Mahkûm edilmesi hoşuna gidiyormuş gibi bir hali vardı, ilk bakışta

çok ilgi çekici bir şeydi bu. O yenilgiyi kabul eden bir kadın mıydı? Pek öyle gözükmüyordu. Olayı incelemeye başlayınca kadının yenilgiyi çabucak kabul eden insanlardan olmadığını öğrendim. Aksi biriydi üstelik.»

Garroway, ilgilenmişti. Tabağındaki ekmekten bir parça kopararak masanın üzerinden eğildi. «Peki kadın suçsuz muydu aslında?»

Poirot, «Evet,» diye cevap verdi.

«Suçsuzdu.»

—

«Bu sizi şaşırttı mı?»

Belçikalı, «Gerçeği anladığım sırada artık bu duruma şaşacak halde değildim,»

dedi. «Bir iki şey vardı...

— 61 —

Özellikle bir nokta. Bu kadının suçlu olmayacağını gösteriyordu. Ama olay sırasında hiç kimse bunu farketme-mişti. Durumu anlayınca olaya bu açıdan baktım. Oldu bitti.»

'

Garson istedikleri ızgara balıkları getirdi.

Spence başka bir şeyi hatırlamıştı. «Bir olay daha vardı... Onun yüzünden de gerilere dönmüştünüz ama şimdi anlattığınız gibi değil. Bir kız bir toplantıda vaktiyle bir cinayete şahit olduğundan sözetmişti.»

Poirot, başım salladı. «Evet. O olayda da ileri değil, geri gitmek zorunda kaldım. Evet, gerçekten öyle.»

—

«Kız

gerçekten bir cinayetin

işlendiğini görmüş müydü?»

Poirot, «Hayır,» dedi. «Başka kızdı o...» Sonra ilâve etti. «Bu alabalık pek nefis.»

Baş Müfettiş Spence, memnun bir tavırla gülümsedi. «Bu lokantanın balığı iyidir.» Kendisine uzatılan kâseden salça aldı. «Bu salça pek lezzetli.»

Bir kaç dakika hiç konuşmadılar. Yemeğin zevkini çıkarmağa çalışıyorlardı.

Sonra Baş Müfettiş Garroway konuşmaya başladı. «Spence /bana gelip Ravenscroft olayı hakkında bir şey hatırlayıp hatırlıyamadığımı sorduğu zaman hem meraklandım, hem sevindim.»

—

«Olayı

unutmamış mıydınız?»

—

«Ravenscroft olayı unutulacak gibi değildi. İnsanın aklından kolay kolay çıkmazdı.»

Poirot. «Birbirine uymayan noktalar mı vardı?» diye sordu. «Delil yetersizliği, olayın izah edilmeyişi şüphenizi mi uyandırmıştı.»

Garroway, «Hayır, hayır,» dedi. «Öyle bir şey yok. Bütün deliller olaya uygundu.

Olan şeyleri açıklamaktaydı bunlar. Ayrıca daha önce de buna benzer olayla karşılaşmıştık. Ama buna rağmen...»

— 62

Poirot, kaşlarını kaldırdı. «Evet?» Garroway, içini çekti. «Ama her şey tersti.»

—

«Ah!» Spence'in yüzünden bu konuyla çok ilgilendiği anlaşılıyordu.

Poirot, ona döndü. «Vaktiyle bir olayda siz de böyle düşünmüştünüz değil mi?»

—

«Mrs. McGinty meselesinde mi? Evet.» Belçikalı, devam etti. «O fena halde can sıkıcı,

aksi

genç tutuklandığı zaman içiniz bir türlü rahat etmemişti. Onun cinayeti işlemesi için türlü sebep vardı. Gerçekten de katilmiş gibi davranıyordu. Ama siz cinayeti onun işlemiş olduğunu seziyordunuz. Bundan o kadar emindiniz ki bana geldiğiniz ve bu olayı incelememi istediniz.»

Spence, gülümsedi. «Bana yardım etmenizi istedim... Siz de bunu fevkalâde bir şekilde başardınız. Öyle değil mi?»

»

:

i.. [

Poriot, içini çekti. «Neyse bunu başarabildim. Ama o genç ne kadar da iç sıkıcı bir insandı. Asılmaya da lâyıktı hani. Katil olduğu için değil... Suçsuz olduğunu ispata çalışmalara yardım etmediğinden dolayı ...Şimdi de Ravenscroft www.netevin.com

olayıyla karşı karşıyayız. Demek sizce bu işte bir terslik vardı. Mrs.

Garroway?»

—

«Evet Bundan eminim. Ne demek istediğimi anlıyorsunuz sanırım.»

Belçikalı, «Anlıyorum tabii,» diye cevap verdi. «Spence de öyle. insan bazan böyle olaylarla karşılaşıyor. Her şey var: deliller, cinayet sebebi, fırsat, ip uçları, dekor ve aksesuar... Yani cinayet planı elinize tutuşturuluyor. Ama yine de bu meslekten olanlar işin içinde bir iş olduğunu anlıyorlar. Olayda bir terslik olduğunu seziyorlar. Bir resim eleştirmeninin bir tablodaki bozuklukları görüvermesi gibi bir şey bu. Ya da bir resim gerçek mi yoksa kopya mı olduğunu anlayıvermesi gibi...»

:

Baş Müfettiş Garroway, Benim bu konuda yapabileceğim bir şey de yoktu,» dedi.

«Olayı inceledim. Parçalara ayırdım. Ayrıntıyı gözden geçirdim. Olayla ilgili olan kimselere konuştum. Ama yine de yeni bir ip ucu ya da iz bulamadım.

Görünüşte çifte intihara benziyordu bu. Buna benzer diğer olaylardan farksızdı.

Tabii diğer taraftan adam önce karısını vurmuş sonra da kendisini öldürmüş

olabilirdi. Kadın kocasını vurup sonra da intihar etmiş olabilirdi. Böyle şeyler oluyor, insan bu tip olaylarla karşılaşınca durumu hemen anlıyor. Ama aynı zamanda sebebi de tahmin edebiliyor.»

Poirot, ona baktı. «Fakat bu olayda sebep belli değildi...»

— «Evet. Öyle. Bir olayı inceler, olayla ilgili kimselerle konuşurken, onların hayatları hakkında da bir fikir edinirsiniz. Ravenscroft olayında orta yaşlı bir çiftle karşılaştım. Adam, meslek hayatında başarılı olmuştu. Karısı hoş ve şefkatli bir kadındı. İyi geçiniyorlardı. în-san böyle şeyleri çabucak öğrenir zaten. Ravenscroft'lar da mutluydular. Birlikte yürüyüşe çıkıyor, akşamlan piket oynuyorlardı. Çocukları vardı. Ama küçükler de onları kaygılandıracak tipte çocuklar değildi. Kızları isviçre'de özel bir okuldaydı. Oğullan ise Ingilterede okuyordu. Ravenscroft'larm hayatlarında onları üzecek, sarsacak bir şey bulunmadığı belliydi. Tıp raporuna göre sağlıkları da yerindeydi. Adamın bir ara tansiyonu yükselmişti. Fakat aldığı uygun ilaçlarla bu durumu düzeltmişti.

Karısı hafifçe sağırdı. Kalbi de zayıfta ' ama bu da öyle korkulacak bir şey değildi. Ama bazan insan boş yere sağlığından endişelenmeye başlar. Böyle şeyler oluyor. Sağlığı yerinde bir çok insan kanseri olduğunu sanarak üzülür, 'Bir yıl bile yaşamam' diye düşünür. Bazıları bu yüzden intihara

bile

kalkışırlar.

Ama

Ravencroft'lann

öyle insanlar olmadıkları da anlaşılıyordu. Sakin ve dengeli kimselerdi onlar.»

Poirot, sordu. «Bu olay hakkında ne düşündünüz?» — «îşin kötüsü hiç bir şey düşünemedim. Şimdi geriye bakıyor ve, 'Bu intihardı,' diyorum. Bu olay sadece intihar olabilir. Kan koca bilmediğim bir sebepten hayatın yaşanmaz bir hal aldığına karar vermişlerdi. Bunun sebebi para sıkıntısı, sağlığının bozulması veya mutsuzluk da değildi. Ve bunu söyledikten sonra da gördüğünüz gibi duraklıyorum. Olay tamamiyle bir intihara benziyordu. İntihardan başka bir şey olamazdı. Karı koca birlikte yürüyüşe çıkmışlardı. Yanlarına bir tabanca da almışlardı. Tabanca sonradan iki cesedin arasında bulundu. Kazada her ikisinin de parmak izleri vardı. Yani her ikisi de tabancaya dokunmuşlardı. Ama tabancayla son defa hangisinin ateş ettiğini gösterecek bir şey de yoktu. Onun için insan, 'Bu bir intihardı. Anlaşmaları gereğince adam önce kadını öldürdü, sonra da tabancayı kendisine çevirdi,' diyor. Pek alâ pek güzel... Ama neden?

Aradan uzun yıllar geçti. Bazan bir olay bana Ra-venscorft'ları hatırlatıyor.

Gazetede intihar eden bir çiftle ilgili bir yazı okuduğum zaman onları düşünüyorum. Geriye dönüyor ve kendi kendime, 'Ravenscroft dayının iç yüzü neydi?' diye soruyorum. On üç ondört yıl önce oldu bu. Ama ben hâlâ Ravenscroft olayını hatırlıyor ve düşünüyorum. Ve daima bir tek kelimeyi tekrarlıyorum.

'Sebep? Sebep? Sebep?' Adam aslında uzun yıllardır karısından nefret mi ediyordu? Kadın, kocasına düşman mı olmuştu? Onu ortadan kaldırmayı mı tasarlamıştı? Birbirlerine kin duya duya sonunda dayanamayacak hale mi geldiler?» Garroway? bir parça ekmek daha koparak, bunu ağzına attı.

«Sizin bu olay hakkında bazı düşünceleriniz var sanırım, Mösyö Poirot? Her halde biri size gelip bir şeyler anlattı. Bu da ilginizin uyan-

www.netevin.com

masına sebep oldu. Bu, 'Sebep?' sorusunu cevaplandıra-bilecek bir şey biliyor musunuz?»

Belçikalı, «Hayır,» diye cevap verdi. «Ama ne olursa olsun muhakkak ki siz de o sırada bir teorinin üzerinde durdunuz. Haydi, haydi. Açıklayın bunu. Bir teoriniz vardı değil mi?»

— «Haklısınız. Vardı tabii. İnsan bazı şeyler düşünüyor. Bunlardan hepsinin ya da hiç olmazsa birinin doğru çıkacağını umuyor. Ama çoğunlukla öyle olmuyor.

Yanılmıyorsam sonuda şöyle bir teori kurdum: 'Sebebi arayamayız, çünkü elimizde yeteri kadar bilgi yok.' Ben onlar hakkında ne biliyordum? Ravenscroft altmışına merdiven dayamıştı. Karısı kırkbeşi aşmıştı. Onların hayatlarının son beş altı yılı hakkında bilgim vardı. Elçi-emeküye ayrılmış ve karı koca İngiltere'ye dönmüşlerdi. Önce Borunemouth'da oturmuşlar, sonra da o felâketin olduğu eve yerleşmişlerdi. Orada sükûnet ve mutluluk içinde yaşıyorlardı. Çocukları tatillerde eve dönmekteydiler. Kan koca daima sakin bir hayat sürmüşlerdi. Sonra da bu sakin yaşantılarını o küçük evde devam ettirmişlerdi. Ama ben bu sakin hayat hakkında fazla bir şey biliyor muydum? Evet, elçinin emekli olması üzerine İngiltere'ye yerleşmişlerdi. Ve ben de o devre hakkında bir çok şey öğrenmiştim.

Aile hakkında da. Olayın sebebi parayla ilgili değildi. Nefretle de. İşe bir seks meselesi, aşk serüveni de karışmamıştı. Buraya kadar her şey yolundaydı.

Ama kan koca o tenha yere çekilmeden önce başka yerlerde uzun yıllar yaşamışlardı. Ben o dönemle ilgili ne biliyordum? Öğrendiklerim çok azdı.

Ravensc-roft'lar İngiltere dışında yaşamışlar ve zaman zaman buraya gelmişlerdi.

Adam, başarılı bir elçiydi. Karısının arkadaşları ise onun iyi bir kadın olduğuna inamyorlar-Filler de hatırlar : F. — 5

di. Öyle dikkati çekecek bir olay, bir kavga olmamıştı. Ama olsaydı da ben bunu bilemezdim ki. Çocukluklarından evlendikleri güne kadar olan dönem, Malaya ve diğer yerlerde geçirdikleri yıllar... Yirmi otuz yıllık bir süre. Belki de felâketin tohumları o sırada atılmıştı. Büyük annem daima bir ata sözünü tekrarlardı, 'Eski günahların gölgeleri uzun olur,' Karı kocanın ölümüne de böyle bir gölge mi söbep olmuştu? Geçmişten uzanan bir gölge? Böyle bir şeyi öğrenebilmek hiç kolay değildir. Bir insanın meslek hayatı hakkında bilgi edinebilirsiniz. Arkadaşlarının, dostlarının anlattıklarını dinlersiniz. Ama işin iç yüzünü bilemez, gizli bir takım ayrıntıyı öğrenemezsiniz. Açıkçası ben zamanla, 'mümkün olsaydı da geçmişi ar aştır abiîiseydim,' diye düşünmeye bağladım. 'Sebebi orada aramak gerek' Belki eskiden bir şey olmuştu. Onlar yabancı bir memleketteyken. Unutulduğu, ortadan kalktığı sanılan ama hâlâ yaşayan bir şey. Geçmişten bir düşman. Kimsenin bilmediği bir olay. İngiltere'de değil, daha önce dışarıda olan bir olay. İnsan nereyi araması gerektiğini bilebilse...»

Poirot, «Kasdettiğiniz herkesin kolaylıkla hatırlayabileceği bir şey değil,»

diye mırıldandı. «Yani bu gün hatırlayabileceği... Belki de bunu İngiltere'deki arkadaşlarından hiç biri de bilmiyorlardı.»

— «Ravenscroft'lar, elçinin emekliye ayrılmasından sonra İngiltere'de bir takım dostlar edinmişlerdi. Ama her halde eski arkadaşları da zaman zaman onları görmeye geliyorlardı. Fakat kimse size geçmişte olan bir olayı anlatamaz. Çünkü insanların böyle şeyleri unuturlar.»

t

Poirot, düşünceli bir tavırla, «Evet,» dedi. «İnsanlar unuturlar.»

Baş Müfettiş Garroway, hafifçe güldü. «Onlar fillere benzemezler. Bildiğiniz gibi, 'Filler de hatırlar,' derler.»

Belçikalı, bağırdı.

«İşte

bu

sözünüz çok garip!»

—

«Eski günahların

gölgeleri hakkındaki sözlerim

mi?»

—

«Hayır o değil. Fillerden sözetmeniz ilgimi çekti.»

Garroway, Poirot'ya hayretle baktı. Onun sözlerine devam etmesini bekler gibiydi. Spence de eski arkadaşına çabucak bir göz attı. Sonra da, «Doğu'da olan bir olayı mı kaydediyorsunuz?» diye sordu. «Filler oradan getiriliyor değil mi?

Afrikadan.» Bir an durdu. Sonra da ilâve etti. «Her ne hal ise... Size filler konusunu açan kim?»

www.netevin.com

Poirot, «Bir arkadaşım,» diye cevap verdi. Spence'e döndü. «Onu siz de tanırsınız. Mrs. Oliver'i kasdediyo-rum.»

—

«Ah, Mrs. Ariadne Oliver! E?»

—

«Belçikalı, «E, ne?» dedi.

Spence, açıkladı. «E,? O da bu olay hakkında bir şey mi biliyor?»

Poirot, gülümsedi «Henüz bildiğini sanmıyorum. Ama pek yakında bir şeyler öğrenebilir.» Düşünceli bir tavırla ekledi. «Çünkü o bu tip kadındır. Gezer, dolaşır. Ne istediğimi anlıyorsunuz değil mi?»

Spence, başını salladı. «Evet. Evet.» Sonra dayanamayarak sordu. «Onun bu mesele hakkında bir fikri var mı?»

Garroway, ilgili masanın üzerinden eğildi. «Romancı Mrs. Ariadne Oliver'den mı sözediyor sunuz?»

Spence, «Evet,» dedi. «Ta kendisi.»

—

«Onun cinayet konusunda bilgisi var

mı?

Tabii onun

detektif

romanları

yazdığını bilmiyorum.

Kadın konularını nereden alıyor bunu bir zaman öğrenemedim.»

Poirot, «Mrs. Oliver'ın kafası fikir doludur,» diye cevap verdi. Sonra da durakladı.

—

«Ne düşünüyorsunuz,

Poirot?

Önemli bir

şeyi mi?»

Belçikalı, mırıldandı. «Evet. Bir keresinde Mrs. Oli- * ver'm bir romanını mahvettim. O böyle söylüyor. Aklına uzun kollu yün bir kazakla ilgili fevkalâde parlak bir fikir gelmiş. O sırada ben kendisine telefon edip bir şey sormuşum.

Mrs. Oliver da kazağa dayanan hikâyesini unutuvermiş. Şimdi zaman zaman bana sitem ediyor.»

Spence, «Vah vah,» diye başını salladı. «Sıcak günde yağa batan maydanoz meselesinden farksız bu. Bilirsiniz ya... Sherlock Holmes ve gece hiç bir şey yapmayan köpek...»

Poirot, «Onların köpeği var mıymış?» diye sordu.

—

«Efendim?»

—

«Onların köpeği

olup

olmadığını sordum. Sir ve Lady Ravenscroft'un.

Vuruldukları gün yürüyüşe çıkarken köpeği de yanlarına almışlar mı?

Ravenscroft'lar yani.»

Garroway, «Evet,» dedi. «Bir köpekleri varmış. Her halde çoğu zaman gezmeye çıkarken hayvanı da beraber götürüyorlardı.»

Spence, «Bu Mrs. Oliver'm romanlarından biri olsaydı,» diye atıldı. «Köpeği iki cesedin başında ulurken bulurdunuz. Ama öyle olmadı sanırım. »

Garroway, başını salladı. «Evet...»

Poirot «Acaba köpek şimdi nerede?» dedi.

— 69 —

Garroway, «Her halde birinin bahçesinde gömülüdür,» diye cevap verdi. «Olay on dört yıl önce oldu.»

—

«Demek gidip köpeği sorguya çekemeyeceğiz.» Poirot, bir an düşünceli bir tavırla durdu sonra da ilâve etti.

«Yazık. Biliyor musunuz? Köpeklerin

bilgileri insanı bayağı şaşırtıyor. Evde kim varmış?...

Olay günü yani...»

Baş Müfettiş Garroway, «Bakmak istersiniz diye size bir liste getirdim,» dedi.

Mrs. Whittaker, - yaşlı kâhya-ve aşçı. Kadın o gün izinliymiş. Onun için kendisinden işe yarayacak bir şey öğrenemedik. Sonra bir misafir... Kendisi bir zamanlar Ravenscroft'ların çocuklarının mürebbiyesiymig. Mrs. Whittaker'in gözleri pek iyi görmüyordu, kulağı da sağırdı. Bize ilgi çekecek bir şey anlatamadı. Sadece Lady Ravenscroft'un son zamanlarda hastaneye yatmış olduğunu söyledi. Ama hasta olduğu için değil de sinir bozukluğundan dolayı. Evde bir de bahçıvan vardı.»

•— «Ama dışarıdan bir yabancı da gelmiş olabilir. Ravenscroft'ların geçmişiyle ilgili biri. Siz öyle düşünüyorsunuz değil mi, Mr. Garroway?»

—

«Benimki sadece bir teori.»

Poirot, sesini çıkarmadı. Kendisinden geriye dönmesini istedikleri o günü düşünüyordu. Belçikalı geçmişle ilgili beş kişiyi incelemiş ve o zaman aklına bir çocuk şarkısı gelmişti. «Beş küçük domuz...» Çok ilgi çekici bir araştırma olmuştu. Sonunda Poirot pek sevinmişti. Gerçeği ortaya çıkarmıştı çünkü...

Eski bir arkadaşın hatırladıkları

www.netevin.com

Mrs. Oliver, ertesi sabah sokaktan eve döndüğü zaman Miss Livingstone onu bekliyordu.

—

«Sizi iki defa aradılar, Mrs. Oliver.» Yazar, «Evet?» dedi.

—

«Önce Crichton'dan telefon ettiler. Hangi brokarı seçtiğinizi öğrenmek istiyorlardı. Yeşili mi? Yoksa uçuk maviyi mi?»

Mrs. Oliver, «Henüz kararımı vermiş değilim,» diye homurdandı. «Bana yarın sabah hatırlatın. Kumaşa elektrik ışığında da bakmak istiyorum. »

—

«Sizi arayan ikinci şahıs ise bir yabancıydı. Mr. Hercule Poirot adında biri sanırım.»

Yazar «A, evet,» dedi. «Ne istiyordu?»

—

«Bu akşam üzeri ona gidip gidemeyeceğinizi sordu.»

—

«Ah bu imkansız işte. Onu hemen arayın... Aslında benim hemen çıkmam da lâzım. Mösyö Poirot telefon numarasını bıraktı mı?»

—

«Evet, bıraktı.»

—

«İyi öyleyse. Defteri aramak zorunda kalmayacağız. Haydi. Mösyö Poirot'yu arayın. Ona kendisine gidemeyeceğim için üzüldüğümü, fakat

bir filin

izi

üzerinde olduğumu söyleyin.»

Miss Livingstone, «Efendim?»

dedi.

—

«Ona

bir filin izi

üzerinde olduğumu

söyleyin.»

—

«Ah,

evet...» Miss

Livingstone,

kurnaz

kurnaz yazarı süzdü. Sekreter

zaman zaman, «Mrs. Ariadne Oliver başarıya ulaşmış bir romancı ama galiba kaçık,» diye düşünürdü. Şimdi de bu düşüncesinde haklı olup olmadığını anlamaya çalışıyordu.

Mrs. Oliver, «Şimdiye kadar fil avına hig çıkmamış» tim,» diye mırıldandı. «Ama ilgi çekici bir şey bu.» Oturma odasına girerek kanapeye yığılmış olan defterlerden en üstekini aldı. Bu defterin çoğu daha da berbat hal- delerdi.

Çünkü romancı bir gece önce onları iyice karıştırmış ve bir kâğıda da adresleri kaydetmişti. «Ama insanın işe bir yerden başlaması lâzım,» dedi. «En iyisi Julia'yla konuşmak. Tabii şimdiye kadar o da iyice sapıtmamışsa. Sonuçta onun aklına türlü şeyler gelirdi. Ve o tarafları da iyi bilirdi. Çünkü oraya yakın bir yerde oturdu. Evet, işe Julia'dan başlayacağım.»

Miss Livingstone, «İmzalamanız lâzım gelen dört mektup var,» dedi.

Mrs. Oliver, «Şimdi onlarla uğraşamam,» diye cevap verdi. «Bir dakika bile duracak halde değilim. Court'a gitmeliyim. Orası bir hayli uzak.»

***

Mrs. Julia Carstairs koltuğundan biraz güçlükle kalktı. Yetmişini geçmiş olanlar uzun uzun dinlendikten ya da biraz kestirdikten sonra ayağa kalkarken böyle güçlüklerle karşılaşırlardı. Kadın gözlerini kısarak ileri doğru baktı.

Kendisiyle birlikte 'Yaşlılar Yurdu'ndaki dairesinde kalan emektar hizmetçisinin geldiğini haber verdiği misafir kimdi? Biraz sağır olduğu için misafirin adını iyice duymamıştı. Mrs. Gulliver? Gelenin ismi by muydu? Ama Julia, Mrs. Gulliver adında birini hatırlamıyordu ki. Hafifçe titreyen bacaklarıyla biraz ilerledi.

Hâlâ kısık gözlerle bakmıyordu.

—

«Beni

hatırlayacağını sanmıyorum. Karşılaşma yalı yıllar oldu.»

Yaşlıların çoğu gibi Julia Carstairs de sesleri yüzlerden daha kolaylıkla hatırlıyabiliyordu. «A!» diye ba-

ğırdı. «Bu... Allahım! Ariadne! Ah hayatım, seni gördüğüme kadar sevindim bilemezsin.»

Romancıyla sarılıp öpüştüler.

Mrs. Oliver, «Bu taraflara gelmiştim de,» diye açıkladı durumu. «Buraya yakın bir yerde oturan birini görmem lâzımdı. Sonra dün gece adres defterime bakarken o dostun evinin buraya çok yakın olduğunu farkettiğimi hatırladım.» Etrafına bakındı. «Dairen pek hoş.»

Mrs. Carstairs, «Eh, fena sayılmaz,» dedi. «Tabii tam anlamıyle insanın istediği gibi olması imkânsız. Ama bir çok iyi tarafları da var. Kendi eşyalarını filan getirebiliyorsun. Buranın büyük bir lokantası olduğunu da söyleyeyim. İstersen orada yemek yiyorsun. İstersen kendi dairende yemek pişirtiyorsun. Evet, aslında iyi bir yer burası. Bahçe pek güzel ve bakımlı. A, otursana Ariadne. Otur, şekerim. Seni çok iyi gördüm. Gazetede senin geçen gün bir ziyafete katıldığını www.netevin.com

okudum. Ne acaip değil mi? İnsan bir tanıdığının adını gazetede okuyor. Ertesi gün de onunla karşılaşıyor. Çok garip.»

«Biliyorum...» Mrs. Oliver, gösterilen koltuğa yer-leşti. «Böyle şeyler sık sık oluyor.»

—

«Sen hâlâ Londra'da mı oturuyorsun?»

—

«Evet, hâlâ Londra'dayım...» Yazar ondan sonra kafasında 'Manevranın başlangıcı' diye tarif ettiği işe girişti.

Mrs. Carstairs'in kızını, iki torununu sordu. Sonra kadının diğer kızından söz açarak, «O ne yapıyor?» dedi. Kadın ne işle meşgulsa bunu Yeni Zelanda'da yapıyordu anlaşılan. Mrs. Carstairs de kızının işini pek iyi bilmiyordu galiba... Toplumsal araştırma gibi bir şeydi bu. Mrs. Carstairs, koltuğunun dirsek yerine takılmış olan zile bastı. Hizmetçisi Emma'ya çay getirmesini emretti. Mrs. Oliver zahmet etmemesini söyledi telâşla.

Julia Carstairs, «Olmaz,» dedi. «Muhakkak çay iç-melisin.»

İki kadın arkalarına yaslandılar. Mrs. Oliver 'Ma-nevra'ya devam etti. Eski dostlar. Çocukları. Ölen arkadaşlar.

Mrs. Carstairs, «Seni yıllardan beri görmemiştim, Ariadne,» diye mırıldandı.

Yazar, cevap verdi. «En son Iiewellyn'in düğününde karşılaştık sanırım.»

—

«Evet, evet, galiba. Moria nedimeydi. Kız gayet çirkindi o gün. Ama tabii.

Korkunç bir kayısı rengi tuvalet seçmişlerdi. Hiç kimseye gitmez o renk.»

—

«Biliyorum.

Nedimelerin hiç birine

yakışmamıştı o kılıklar.»

—

«Artık düğünler

bizim

zamanımızdaküer kadar hoş olmuyor. Bazıları o kadar

acaip

kılıklar

giyiyorlar ki. Geçen gün dostlarımdan biri bir düğüne gitti. Anlattığına göre damat kapitone beyaz satenden bir elbise ve yakası kırmalı bir gömlek giymiş. Hem de Valansiya dan-telindenmiş

kırmalar.

Gelinin

arkasında

ise

acaip

bir pantolon takımı varmış. O da bey azmış

ama üstüne tekmil yeşil

yoncalar

işlenmiş bunun.»

«Düşünebiliyor musun, Ariadne'ciğim? Pek garip! Eğer ben rahip olsaydım, o çiftin nikâhını kıymayı kesinlikle reddederdim.»

Çay geldi. İki eski ,dost konuşmalarına devam ettiler.

Mrs. Oliver, «Geçenlerde Celia Ravenscroft'u gördüm,» dedi. «Ben onun isim annesiyim... Ravenscroft'îa-rı hatırlıyor musun? Tabii aradan yıllar geçti ama...»

—«Ravenscroft'îar mı dedin? Dur bakayım, dur bakayım... O acı felâketten söz ediyorsun değil mi? Olayın çifte intihar olduğunu düşünmemişler miydi?

Overcliffe'-de evlerinin yakınında olduydu bu.»

— 74 —

Yazar, «Hafızan harikulade, Julia,» diye mırıldandı,

—

«Daima

öyleydi. Ama

bazan

adları hatırlamak-ta zorluk çekiyorum. Evet, olay gerçekten çok acıklıydı, Öyle değil mi?»

—

«Gerçekten öyle.»

—

Kuzenlerimden biri Malaya'da onlarla dostluk etmişti. Sir Ravenscroft beğenilen bir elçiydi. Tabii emekliye ayrıldığı sırada kulakları biraz ağır işitiyordu. İnsanın söylediklerini kolaylıkla duyamıyordu.»

—

«Sen onları iyice hatırlıyor musun?»

—

«A, tabii.

İnsan

başkalarını unutuvermez

aslında...

Onlar Overcliffe'de

beş altı yıl oturdular sanırım.»

Mrs. Oliver, «Ben Lady Ravenscroft'un küçük adım unuttum,» dedi.

—: «Margaret'ti sanırım. Ama herkes onu 'Molly', diye çağırırdı. Evet, Margaret... o sıralarda çok kıza Margaret adı verilmişti. Öyle değil mi?

Hatırlıyor musun, Molly peruk takardı.»

Yazar, «Ah, evet,» diye cevap verdi. «Bunu iyice ha-tırlıyamıyorum ama bana öyleymiş gibi geliyor.»

— «Galiba benim peruk almam için de ısrar ettiydi, 'Yolculuğa çıktığın zaman rahat oluyor,' dediydi. 'Kolaylık bunlar...' Onun değişik dört peruğu vardı.

Biri gece için, biri yolculuk... Ve biri - biliyor musun, o pek garipti. Peruğun üstüne şapka giyebiliyordun ama bunun biçimi yine de bozulmuyordu.»

Mrs. Oliver, «Ben Ravenscroft'ları senin kadar iyi tanımazdım,» dedi. Karı koca vuruldukları sırada da konferans vermek için Amerika'ya gitmiştim. Bu yüzden olayın ayrıntısını hiç bir zaman öğrenemedim.»

www.netevin.com

Julia Carstairs, başını salladı. «Pek esrarlı bir olaydı. Yani - kimse işin iç yüzünü bilmiyordu. Etrafta_ bir* birinden farklı bir sürü dedikodu dolaşıyordu.

—

«Resmi Soruşturma'da ne dediler? Böyle bir soruşturma yapıldı tabii?»

—

«A, evet. Tabii. Polis olayı incelemek zorunda kaldı.

Hakkında kolay karar

verilemeyen

olaylardandı bu. Çünkü karı koca tabancayla öldürülmüşlerdi. Polis ne olduğunu kesinlikle öğrenemedi. Sir Ravenscroft önce karısını sonra kendisini vurmuş olabilirdi. Ama Lady Ravenscroft'un kocasını

öldürdükten sonra

intihar

etmiş olması ihtimali de kuvvetliydi. Bence karı koca birlikte intihar etmek

için

anlaşmışlardı.

Ama

olayın nasıl

olduğu kesinlikle

söyleniîemezdi.»

—

«Karı koca cinayete

kurban

gitmiş

olamazlar mıydı?»

—

«Hayır, hayır. Polis açıkça ortada bir cinayet olayı göremedi. Yani başka birinin karı kocanın yanma geldiğini gösterecek ayak izleri, başka deliller

yoktu.

Ra-venscroft'Iar çaydan

sonra çoğu zaman

yaptıkları gibi gezmeye

çıkmışlardı. Akşam

yemeğine

eve

dönmeyince diğerleri endişelendiler. Ya uşak, ya bahçıvan - veya öyle biri onları aramaya çıktı.

Ve

karı kocanın

cesetlerini buldu. Tabanca da onların yanında duruyordu.»

—

«Tabanca Sir Ravenscroft'undu değil mi?»

—

«Ah, evet. Evde adamın iki tablosu vardı. Dışarıda dolaşanların silâhları oluyor. E, tabii son zamanlarda dünya çok değişti. Her halde tabancaları olunca kendilerini daha güven içinde hissediyorlar. İkinci tabanca hâlâ evde bir çekmede duruyordu. Bundan da - adamın tabancayı özellikle yanma aldığı sonucunu çıkardılar. Her halde Molly elinde tabancayla yürüyüşe çıkmazdı.»

—

«Doğru. Kolay olmazdı bu. Öyle değil mi?»

—

«Fakat polis bütün

uğraşmalarına rağmen ölüm sebebini bir türlü ortaya çıkaramadı. Karı koca ne mutsuzdular, ne de üzüntülü...

Kavga etmemişlerdi.

İntihar

etmeleri için de bir neden yoktu. Ama tabii insan başkalarının gizli dertlerini bilemez.»

Mrs. Oliver, «Doğru,» dedi. «Çok doğru. İnsan böyle şeyleri hiç bir zaman bilemez. Bu bakımdan çok haklısın, Julia. Peki sen olay hakkında ne

düşündün?»

—

«Bazan insanın aklına türlü şeyler geliyor, şekerim.»

Yazar, «Evet,» diye mırıldandı.

Gerçekten öyle.»

—

«Belki adamın bir hastalığı vardı. Belki de ona kanserden ölmek üzere olduğunu söylemişlerdi. Ama polis doktoru otopside böyle bir şey çıkmadığını da açıkladı. Sağlığı yerindeydi Sir Ravenscroft'un. Yani -

koronor yetersizliği

vardı galiba. Tabir

böyleydi

değil

mi ?

Bir nevi kalp krizi geçirmişti

yani. Ama sonradan tamamiy-le iyileşmişti. Molly ise...

Şey - bir hayli

sinirliydi.»

Mrs. Oliver, «Evet,» diye cevap verdi. «Bunu ben de hatırlıyorum galiba. Tabii ben onları o kadar iyi tanımıyordum...» Yazar bir an durdu. Sonra da birdenbire sordu.

«Molly'nin

başında

peruğu

var

mıymış?»

—

«A, açıkçası bunu hatırlamam imkânsız. Fakat o daima peruklarını takardı.

Yani,

peruklarından

birini, demek istiyorum.»

Mrs. Oliver, «Bu nokta ilgimi çekti de,» dedi. «Bence intihar etmeyi ve hatta kocasını vurmayı düşünen bir kadın başına peruk takmaz. Öyle değil mi?»

îki kadın bu meseleyi bir süre tartıştılar.

— «Sen bu olay hakkındaki asıl düşünceni bana açıkla, Julia.»

—

«Demin de söylediğim gibi insanın aklına bazı şeyler geliyor, şekerim. Tabii bazı dedikodular da çıktı. Ama daima olur bu.»

—

«Dedikodular kiminle ilgiliydi? Kadınla mı adamla mı?»

—

«Şey... işte genç bir kadının karışmış olduğundan sözettiler. Evet.

Zannedersem

kadın Sir Ravenscroft'un sekreterliğini yapıyordu. Adam dışarıda geçirdiği günlerle ilgili anılarını yazıyordu. Bunu kendisinden bir yayınevi istemişti sanırım. Sir Ravencroft da yazılarını o genç kadına dikte ediyordu.

Ama bazı kimseler adamın o kadınla ilgisi olduğunu söylediler. Bazan böyle iddialarda bulunanlar olur tabii. Sekreter öyle genç değildi.

Otuzunu

geçmişti ve güzel de sayılmazdı. Sonra öyle hakkında dedikodu çıkarılmış bir www.netevin.com

insan olduğu da söylenemezdi. Rezaletlere filan karışmamıştı yani. Ama böyle şeyler yine de bilinmez. Bazı kimseler adamın karısını, sırf sekreteriyle evlenmek için vurduğunu düşündüler. Ama açıkçası ben çok kimsenin böyle bir iddiada bulunduğunu sanmıyorum. O dedikodulara da hiç bir zaman inanmadım.»

—

«Sen ne düşündün?»

—

«Eh, ben Molly'nin üzerinde durdum biraz.»

—

«Yani bu işe bir erkek de mi karıştı?»

—

«Galiba Malaya'da başından bir serüven geçmiş Molly'nin.^ Ben böyle bir hikâye duydumdu. Molly, kendisinden çok genç bir adamla ilişki kurmuş. Kocası bu duruma fena halde kızmış ve bir rezalete de sebep olmuş, işte böyle bir şey...

Ama açıkçası olay yıllar önce olmuş. Bunun önemli bir şeye sebep olduğunu da sanmıyorum.»

—

«Peki, Molly'nin veya kocasının evlerinin yakınındaki kimselerle ilişkileri olduğu söylendi miydi? Civarda oturan biriyle? Sonra - karı kocanın daima kavga ettiklerini iddia eden çıkmadı mı? Veya buna benzer bir şey?»

— «Hayır, sanmıyorum. Tabii ben o ara gazetede çıkan bütün yazıla-rı okurdum. Bu meseleden sık sık söz eder-

dik.

Çünkü

elimizde

olmadan bu

olayın

çok

acıklı bir aşk hikayesiyle

ilgili olduğunu düşünürdük.»

—

«Ama aslında böyle bir şey yoktu, değil mi? Kari kocanın çoluğu çocuğu vardı.

Meselâ benim isim anneliğini ettiğim kız...»

—

«A,

evet. Bir de oğulları vardı. Çocuk o sırada pek küçüktü. Bir

okuldaydı. Kız ise on ikisindeydi. Hayır, biraz daha büyüktü sanırım. İsviçre'de bir ailenin yanında kalıyordu.»

—

«Ailede - bir anormallik yoktu değil mi?»

—

«Ah,

yani oğullarını mı kasdediyorsun?...

Olabilir tabii. İnsan çok

acaip şeyler işitiyor. Meselâ babasını vuran o çocuk... Bu olay Newcastle yakınında

bir yerde oldu sanırım. Diğer meseleden yıllar önce.

Çocuğun

sinirleri çok bozukmuş, canı sıkılıyormuş. Söylediklerine göre üniversitedeyken kendisini asmaya kalkışmış. Sonra da evine dönerek babasını vurmuş. Bunun sebebini kimse

doğru

dürüst

öğrenemediydi. Ama

Ravenscroft olayında böyle

bir şey yoktu. Hayır, çocuğun katil olduğunu sanmıyorum.

Hatta bundan eminim.

Fakat bazan düşünüyorum da-»

—

«Evet, Julia?»

—

«Bana meseleye bir erkek karışmış gibi geliyor.» —¦ «Yani sence Molly-»

—

«Evet... Şey... Bu insana akla yakın geliyor. Me-selâ-o perukları düşün...»

—

«Bu, işin peruklarla ne ilgisi olduğunu anhyama-dım.»

—

«Molly hoş görünmeye çalışıyordu.»

—

«O, otuz besindeydi sanırım.»

—

«Daha fazla, daha fazla... Molly otuz altısmday-dı galiba. Bir gün bana peruklarını gösterdiydi. Bunlardan biri ya da ikisi kendisine gerçekten hoş bir hava veriyordu. Ayrıca o bol bol makyaj da yapıyordu. Üstelik

bütün bunlara İngiltere'ye yerleştikten sonra

başlamıştı sanırım. Aslında

güzel bir kadındı.»

—

«Yani Molly bir erkekle mi tanışmıştı?»

Mrs. Carstairs, «Ben daima böyle düşündüm,» dedi. «Açıkçası bir erkek bir kızla ilişki kurduğu zaman hemen farkedilir. Çünki erkekler izlerini belli etmeme konusunda o kadar usta değillerdir. Ama kadınlara gelince... Ya-ni-Molly belki bir erkekle tanışmıştı ve bundan hiç kimsenin haberi de yoktu.»

—

«Sen gerçekten böyle mi düşünüyorsun, Julia?» Julia,

«Doğrusunu istersen.»

diye cevap verdi. «Aslında böyle düşündüğüm yok. Çünkü ne olursa olsun gizli ilişkiler yine de farkedilir. Öyle değil mi? Biri sezer bunu. Ya hizmetçiler, ya bahçıvanlar. Veya bir otobüs şoförü insanı görür. Veya o civarda oturan bir kimse. Bu durumu anlayınca

konuşmaya da başlarlar.

Ama belki de gerçekten

böyle bir şey vardı. Kimse durumun farkında değildi. Sir Ravenscroft meseleyi öğrendi-»

—

«Yani sence kıskançlık yüzünden mi işlendi bu cinayet?»

—

«Evet, öyle sanıyorum.»

www.netevin.com

—

«Yani sence adamın kadını vurmuş olması akla yakın. O Molly'i öldürmüş, sonra da intihar etmiş... Sana göre kadın, kocasını vurmuş olamaz...»

—

«Evet, evet... Molly, kocasını ortadan kaldırmak niyetinde olsaydı, her

halde o zaman

birlikte

gezmeye çıkmazlardı.

Tabii

tabancayı

Molly

yanma

almak

zorunda kalırdı. Onun için de daha büyük bir el çantası seçerdi.

İşin pratik tarafını da gözönünde bulundurmalı.»

Mrs. Oliver, «Biliyorum,» dedi. «Gerçekten öyle. Çok ilgi çekici bu...»

—

«Senin için ilgi çekici olmalı, şekerim. Çünki sen cinai romanlar yazıyorsun.

Onun için senin bu olay hak-

kında daha güzel fikirlerin var

sanırım. Her halde işin iç yüzünü de tahmin edebilirsin.»

Mrs. Oliver, mırıldandı. «Bu imkânsız... Çünkü yazdığım bütün romanlarda cinayetleri ben, kendim yaratıyorum. Yani hikâyelerimde olmasını istediğim şeyler oluyor sadece. Yazdıklarım, olan veya olması imkân dahilinde bir takım olaylar değil. Onun için bu konuda fikri en alınmayacak insan da benim. Aslında beni senin düşüncelerin ilgilendiriyor, Julia. Çünkü sen insanları çok iyi tanırsın. Molly'le kocasının da dostuydun. Belki kadın bir gün sana bir şeyler söyledi... Ya da kocası...»

—

«Evet. Dur dur dur... Bu sözlerin bana bir şey hatırlattı...»

Mrs.

Carstairs, koltuğunda

arkasına

yaslanarak başını kararsız bir tavırla salladı.

Gözlerini yarı kapattı. Adeta komaya girmiş gibi bir hali vardı. Mrs. Oliver, sessiz

sedasız oturdu. Yüzünde, kadınların

çaydanlıktaki

suyun

kaynamasını

bekledikleri

zamanlarda yüzlerinde beliren o ifade vardı.

Mrs. Carstairs, «Şimdi hatırladım...» diye mırıldandı. «Molly bir gün bana gerçekten acayip bir şey söyledi. Acaba ne demek istedi bununla? Yeni bir hayata başlamaktan söz etti. St. Teresa'yla ilgiliydi bu. Avila'h Azize Teresa'yla.»

Mrs. Oliver'in yüzünde hafif, bir hayret belirdi. «Avila'h Azize Teresa'nın bu meseleyle ne ilgisi var?»

—

«Doğrusu bunu ben de bilmiyorum. Galiba Molly, Azizenin hayatıyla ilgili bir kitap okuyordu. Her ne hal ise... Bana kadınların 'ikinci defa hayat bulmaları'nın ne harikulade bir şey olduğunu söyledi. O bu deyimi kullanmadı pek. Ama. buna benzer bir şeyler mırıldandı. Canım, bilirsin...

Kırkında

veya

ellisindeki kadınlar birdenbire yepyeni bir hayata başlamayı isterler.

Avila'h

Teresa öyle yapmış. O zamana kadar sadece bir rahibeymiş. Öyle önemli bir başarısı da olmamış. fSönra kadın gitmiş

bütün manastırları düzeltmiş.

Öyle

değil

mi? Ukalalık etmiş ve sonunda da

azize olup çıkmış.»

— «Evet ama bence bu aynı şey değil.»

Mrs. Carstairs, «Orası öyle,» dedi. «Ama bildiğin gibi kadınlar pek gülünç konuşurlar bazen. Özellikle geçkince kadınlar aşk serüvenlerinden söz ederler...

Hiç bir zaman geç olmadığından dem vururlar...»

Çocukluk günlerine dönüş...

Mrs. Oliver, arka sokaktaki küçük, harap evin kapısına ve bunun önündeki üç basamağa tereddütle baktı. Pencerelerin altında çiçekler açmıştı. En fazla lâle vardı.

Mrs. Oliver, duraklayarak elindeki küçük adres defterini açtı. Gerçekten aradığı yer burasıydı. Yazar tokmağı usulca vurdu. Fakat küçük evde çıt çıkmıyordu. Mrs.

Oliver tekrar tokmağa uzandı.

Nihayet kapı gıcırdayarak ağır ağır açıldı ve eşikte buruşuk yüzlü, omuzları kamburlaşmış çok yaşlı bir kadın belirdi. Halinden artrözü olduğu anlaşılıyordu.

Mrs. Oliver'ı uzun uzun süzdü. Yüzünde hiç de memnun bir ifade yoktu.

Korkmadığı, fakat gelip kapısını çaldıkları için öfkelendiği anlaşılıyordu.

Belki yetmişinde, belki de seksenindeydi. Fakat yuvasını yine de cesaretle savunmaya hazır olduğu belliydi.

«Neden geldiğinizi bilmiyorum...» diye söze başladı. Sonra da durakladı. «A, Miss Ariadne! İşte şimdi bir yaşıma daha bastım. Mişs Ariadne bu.»

www.netevin.com

Mrs. Oliver, gülümsedi. «Beni tanıman fevkalâde bir şey. Nasılsın, Mrs.

Matcham?»

—

«Miss Ariadne! Kimin aklına gelirdi bu?» Romancı, kendi kendine, «Onun beni,

'Miss Ariadne,'

diye çağırdığı günler çok gerilerde kaldı,» dedi. Fakat kadının sesi yaşlılıktan iyice çatallaşmış olmasına rağmen kulağına yine de tamdık gelmişti.

İhtiyar kadın, «İçeri girin, yavrum,» diye mırıldandı. «Sizi iyi gördüm. Son karşılaşmamızdan beri uzun yıllar geçti. En aşağı on beş yıl.»

Aradan on beş yıldan daha da uzun bir zaman geçmişti ama Mrs. Oliver ihtiyar kadının sözlerini düzeltmeye kalkışmadı. İçeri girdi. Mrs. Matcham'm uzattığı elini sıktı. Yaşlı kadının ellerinin onun emirlerini kolaylıkla yerine getiremedikleri de anlaşılıyordu. Mrs. Matcham, kapıyı zorla kapattıktan sonra topallayarak, ayaklarını sürüyerek romancıyı küçük bir odaya soktu. Bir sürü fotoğraf vardı burada. Bebekler, gençler, olgun insanlar... Odaya iki koltukla bir kanape konulmuştu. Mrs. Matcham da kanapeye çöktü. Bir yastığı zorlukla çekerek buna sırtını dayadı.

— «Sizi gördüğüme pek memnun oldum yavrum. Bir hayli de şaşırdım. Yine öyle şirin romanlar yazıyor musunuz ?»

Mrs. Oliver, «Evet,» dedi. Bir taraftan da, «Detektif romanları ve cinayet hikâyeleri için 'şirin' deyimi kullanılabilir mi, bilmem?» diye düşünüyordu.

«Ama Mrs. Matcham, bu sözü sık sık tekrarlar zaten.»

Yaşlı kadın, «Ben artık yapayalnızım,» dedi. «Ablam Gracie'yi hatırlıyorsunuz,

değil

mi? Geçen

sonbaharda

— 83 —

öldü o... Ya...

Kanseri vardı. Kendisini ameliyat da ettiler ama çok geç kalmışlardı.»

Mrs. Oliver, bağırdı. «Ya? Vah vah! Çok üzüldüm.»

Ondan sonra on dakika kadar sırayla Mrs. Matc-ham'ın ölmüş olan diğer akrabalarından söz ettiler.

-— «Siz iyisiniz değil mi, Miss Ariadne? Durumunuz düzgün mü? Kocanız var sanırım... A, şimdi hatırladım! O yıllar önce ölmüştü. Peki, bu gün bizim köye neden geldiniz?»

Mrs. Oliver, «Bu civarda bir işim vardı,» diye cevap •verdi. «Defterimde senin adresini görmüştüm. Ona da uğ-rayayım, dedim... Bir hatır sorayım.»

—

«Ah! Ve

eski günlerden de sözetmek istiyordunuz... Öyle değil mi? Eski günleri anmak insanın çok hoşuna gider.»

—

«Gerçekten öyle...» Mrs. Oliver, bu konu açıldığı için biraz rahatlamıştı.

Çünkü aslında ihtiyar dadıyı bu amaçla aramıştı o gün.

«Sen de ne çok fotoğraf

var.»

—

«Ah,

öyledir,

öyledir... Baktığım çocukların resimleri onlar. Kimi elime bebekken geldi, kimi biraz daha kabacayken... Bir kısmına Hindistan'dayken baktım. Diğerlerine ise Siam'a gittiğim zaman.»

Mrs. Oliver, mırıldandı. «Dünyanın yedi bucağını dolaştın değil mi? Hindistan, Hong Kong, Mısır, Güney Amerika...»

—

«Evet. Bir hayli gezdim ben.»

Yazar, «Şimdi aklıma geldi,» dedi. «Ben Malaya'day-ken sen de bir elçinin ailesinin yanmdaydm sanırım. Elçi Bilmem kim... Dur bakayım, adamın adını bir türlü hatırlıyamıyorum...

Hah...

Sir ve

Lady Ravenscroft'lar

sanırım...»

—

«Hayır, hayır. Adı yanlış hatırladınız. Siz benim Barnaby'lerin yanında çalıştığım zamanı

kasdediyorsu-nuz. Öyle ya... Siz de gelip onlarda kalmıştınız. Hatırla-

diniz mı? Dünyayı dolaşmaya çıkmıştınız, o arada Bar-ıabylerde de kaldınız.

Mrs. Barnaby eski arkadaşlarmız-dandı. Mr. Barnaby'de hâkimdi.»

Romancı, başını salladı. «A, evet. Geçmişi hatırlamak kolay değil. İnsan adları karıştırıyor.»

Mrs. Matcham, «Onların pek şeker iki çocukları vardı,» diye devam etti. «Tabii okumaları için İngiltereye gönderildiler. Kız, Rodean'a yollandı sanırım, çocuk da Harrow'a. Tabii ben de ondan sonra başka bir ailenin yanma girdim. Ah, ah, artık zaman çok değişti. Eskisi kadar dadı yok... Siz demin kimlerden söz www.netevin.com

ediyordunuz? Ravenscroft'lardan mı? A, ben onları hatırlıyorum. Evet -tabii oturdukları yerin adını unuttum artık. Bize yakındılar. Aileler birbirlerini tanırlardı. Evet, uzun yıllar önceydi bu ama ben her şeyi hatırlıyorum. Ben hâlâ Bar-naby'lerin yanındaydım. Çocuklar okula yollandıktan sonra da onların yanında kaldım. Mrs. Barnaby'e bakmak için. Yani onun işlerine bakmak, sökükleri filân dikmek için. Ah, evet, o feci şey de o zaman olduydu. Barnaby'lerin başına gelmedi bu. Kasdettiğim Ravens-croft'lar. Evet, o felâketi hiç bir zaman unutmayacağım. Yani duyduklarımı. Tabii benim o olayla hiç bir ilgim yoktu. Ama açıkçası pek korkunç bir şeydi. Öyle değil mi?»

Romancı, «Her halde,» dedi.

— «Bu siz İngiltereye döndükten sonra oldu... Siz gittikten çok sonra sanırım.

İyi bir çiftti onlar. Çok iyi bir çift. Bu yüzden pek sarsıldılar.»

Mrs. Oliver,

içini çekti. «Doğrusu

ben onları artık pek

hatırlayamıyorum.»

—

«Biliyorum. İnsan çok şeyi unutuyor. Ben unutkan değilimdir açıkçası... Ama kadının acayip olduğunu söylerlerdi.

Ta

çocukluğundan

beri öyleymiş.

Hatta

o günlerle ilgili bir hikâye de anlatıyorlardı. Bir bebeği ara-

"basından kapmış ve nehre atmış. Bazıları bunun kıskançlık olduğunu söyledilerdi. Bazıları ise bebeğin beklemeden dcğrudan doğruya cennete gitmesini istediğini...»

—

«Senin kasdettiğin - Lady Ravenscroft mu?»

—

«Hayır, ne münasebet!

Ah,

ah, siz

eskiyi benim kadar iyi

hatırlıyamıyorsunuz. Ben kız

kardeşinden söz ediyorum.»

—

«Lady

Ravenscroft'un

kız kardeşinden

mi?»

—

«Açıkçası kadın onun kız

kardeşi miydi,

yoksa kocasının mı, bundan pek

emin değilim. Kadının uzun süre bir sinir kliniğinde kaldığından söz ettilerdi.

On bir on iki yaşından beri oradaymış... Sonra doktorlar artık iyileştiğine karar vermişler, o da klinikten çıkmış, genç bir adamla evlenmiş.» Yaşlı kadın bir an durdu. «O mesele oldu işte. Kendisini yine o akıl

hastanelerinden

birine kapattılar... Orada hastalara çok iyi davranıyorlar. Güzel odaları, hatta daireleri oluyor.

Yanılmıyorsam onlar gidip kadını görüyorlardı. Yani Elçi veya karısı, demek istiyorum... Çocukları ise başka biri büyüttü. Çünkü korkuyorlardı. Ama duyduğuma göre kadın sonunda iyileşti. Tekrar kocasının

yanına döndü. Fakat adam

öldü gitti. Tansiyon yüksekliğinden mi kalpten mi nedir... Her ne hal ise... Bu ölüm kadını çok sarstı. O da kalkıp Ravenscroft'ların yanma gitti. Yani ablasının ya da ağabeysi-rıin yanma... Hangisinin kardeşi idiyse... Kadın

Ravens-croftlarm yanında mutluydu. Rahattı. Yeğenlerini de pek seviyordu... Söz konusu olan küçük oğlan değil sanırım. O küçük kız... Ve bir de o akşam üzeri kendisiyle oynamaya gelen diğer bir kız çocuğu. Ah, neyse... Artık olayın

bütün ayrıntısını hatırlıyamıyorum.

Ama

bu meseleden

uzun süre söz

edildiydi. Bazıları suçlunun

kadın olmadığını söylediler.

Hatta işin dadının başının altından çıktığını düşünenler de

oldu.

Ama dadı

çocuklara çok düşkündü. Ve bu olay kadıncağızı çok sarsmıştı. Çok çok

sarsmıştı. Çocukları evden alıp götürmeyi istedi. 'Orada emniyette değiller'

dedi. Daha buna benzer bir sürü şey, Fakat diğerleri ona inanmadılar tabii.

Sonra da o olay oldu. Yanılmıyorsam bu işe o kadının sebep olduğuna karar verdiler. Kadının adını şimdi hatırlamıyorum. Neyse... Böyle olduydu işte.»

—

«Sir Ravenscroft'un ya da Lady'nin kız kardeşi olan o kadın... Ona ne oldu?»

—

«Galiba bir doktor onu alıp bir hastaneye götürdü. Kadın sonunda İngiltere'ye döndü sanırım. Bilmiyorum o yine eski sinir kliniğine mi girdi? Ama kendisine iyi baktılar. Yanılmıyorsam bol parası vardı. Daha doğrusu kocasının ailesi çok zengindi. Belki kadın sonunda tamamiyle iyileşti. Ama doğrusu ben bu olayı yıllardan beri düşünmemiştim. Siz Sir ve Lady Ravenscroft'lardan söz etmeseydiniz, bu mesele de aklıma gelmeyecekti. Acaba Ravenscroft'lar şimdi

neredeler?

Her

halde

adam uzun süre önce emekliye ayrıldı.»

Mrs. Oliver,

«Onların sonu pek

kötü oldu,» dedi., «Belki olayı gazetelerde okudun...»

—

«Neyi?»

—

«Ravenscroft'lar İngiltere'de bir ev satın aldılar, Sonra - -»

www.netevin.com

—

«Ah, şimdi hatırlamaya başladım. Evet, gazetede onlarla ilgili bazı şeyler okudum. Evet, evet,

hatta, 'Bu Ravenscroft adı bana hiç yabancı gelmiyor...' da dedim. Ama onları nerede ve ne

zaman

gördüğümü

bir

türlü bulamadım. Karı

koca uçurumdan aşağı yuvarlandılardı değil mi? Ya da buna benzer bir şey...»

Mrs

Oliver, «Evet,» diye başını salladı. «Buna ben-, zer bir şey...»

—

«Sizi gördüğüme ne kadar sevindiğimi büemezsi--niz, yavrum. Şimdi karşılıklı birer çay içelim.»

Romancı, itiraz etti. «Çay istemem.. Gerçekten istemem... Hiç zahmet etme.»

—

«Çay istemez olur musun hiç? Şimdi benimle mutfağa gelir misin? Anlıyacağm ben

artık zamanımın

çoğunu orada geçiriyorum. Mutfakta dolaşmak daha kolay oluyor. Ama misafirleri daima bu odaya alıyorum. Çünkü eşyalarımla öğünüycrum.

Eşyalarımla ve baktığım çocuklarla..»

Mrs. Oliver, «Her halde senin gibi dadılar baktıkları çocuklar sayesinde iyi bir hayat geçiriyorlar,» dedi.

—

«Evet... Sizin küçüklüğünüzü de iyi hatırlıyorum. Size anlattığım

masallara

bayılırdınız.

Yanılmıyorsam bir kaplanla ilgili bir hikâye vardı.

Bir de maymunlarla... Ağaçta maymunlarla...»

Yazar, «Evet,» diye cevap verdi. «Onları ben de hatırlıyorum. O günler çok gerilerde kaldı.»

Kadın, çocukluğunu hatırlamıştı. Altı yedi yaşlarında bir kız. Ayağında fazla sıkı düğmeli potin.ler, İngiltere'de bir yolda yürüyor... Dadısının Hindistan ve Mısır'la ilgili hikâyelerini dinliyor... İşte bu dadı şimdi karşısındaydı. Mrs.

Matcham... Mrs. Oliver, yaşlı kadının peşinden dışarı çıkarken bir an etrafına bakındı. Erkek ve kız çocuklarının resimleri. Olgun insanların fotoğrafları...

Hepsi de dadılarını unutmadıkları için ona bu resimleri ve bu odadaki eşyaları yollamışlardı. Her, halde Dadı yine onların yardımları sayesinde bu yaşlılık yıllarında para sıkıntısı çekmiyordu. Romancı birdenbire hıçkıra hıçkıra ağlamayı istedi. Bu karakterine o kadar uymayan bir şeydi ki. Kendisini zorlayarak bu isteği yendi. Mrs. Matcham'm arkasından mutfağa gitti. Orada yaşlı kadına getirdiği armağanı verdi.

—

«A, kimin

aklına gelirdi bu!

Tophole Thathams çayı!

îşte bunu pek severim.

Demek hatırladınız?

Son zamanlarda bu çaydan pek bulamıyorum. Ah, bu da pek sevdiğim bisküilerden. Ama sizin hafızanız daima iyiydi. Sizinle oynamaya gelen o iki küçük çocuk size ne derlerdi? Biri sizi, 'Lady Fil,' diye çağırırdı.

Diğeri ise 'Lady Kuğu,' diye. Size 'Lady Fil,' diyen sırtınıza binerdi. Siz de dört ayak odada dolaşırdınız. Sanki hortumunuz varmış ve bununla yerden bir şeyler alıyormuş gibi yapardınız.»

Mrs. Oliver, «Sen hiç bir şeyi unutmuyorsun, dadı,» dedi. «Öyle değil mi?»

Mrs. Matcham, «Ah,» diye bağırdı. «'Filler de hatırlar!' Eski bir atasözüdür bu.»

8 Mrs. Oliver İş Başında

Mrs, Oliver, ilâçlarla dolu büyük eczaneye girdi. Burada makyaj malzemesi de satılıyordu. Yazar, türlü nasır ilacıyla dolu bir vitrinin önünde bir an durakladı. Lastik süngerlerden meydana gelmiş bir dağm yanında kararsızlıkla etrafına bakındı. Dalgın dalgın reçeteyle ilâç yapılan bölüme doğru yürüdü.

Kadınların hayatlarına renk katan güzellik malzemelerinin bulunduğu tezgâhın önünden geçti. Ve nihayet tombul bir kızın yanında durarak ondan markasını söyleyerek bir dudak boyası istedi.

Sonra da hayretle hafifçe bağırdı. «A, Mariene! - Siz Marlene'siniz, değil mi?»

— «A, işte bu çok hoş. Mrs. Oliver! Sizi gördüğüme çok sevindim. Ne hoş birsey bu! Kızlara sizin ruj almak için buraya geldiğinizi söylediğim zaman hepsi de çok heyecanlanacaklar.»

Mrs.

Oliver,

«Bunu

onlara söylemeniz şart değil,» dedi.

—

«A...

Hepsinin de imza defterlerini kapıp koşacaklarından eminim.»

Yazar,

«Bunu

yapmamalarını tercih

ederim,»

diye mırıldandı. «Siz

nasılsınız, Mariene?» Kız,

«İyiyim,

iyiyim,»

dedi.

—

«Ben

sizin

hâlâ burada

çalıştığınızı

bilmiyordum...»

www.netevin.com

—

«Bence burası da diğer iş yerleri kadar iyi. Sonra burada insana çok nazik davranıyorlar. Geçen yıl aylığımı arttırdılar. Artık makyaj malzemesi bölümü

hemen hemen

benim yönetimimde sayılır.»

—

«Ya anneniz nasıl? İyi mi?»

—

«A, evet. Annem sizi gördüğümü duyduğu zaman pek memnun olacak.»

—

«Anneniz yine o eski evde mi oturuyor? Hani şu hastaneyi geçince orada?»

—

«Ah, evet, biz hâlâ orada oturuyoruz. Babam pek iyi değildi. Bir ara hastanede de yattı. Ama annemin sağlığı yerinde. Ah, sizi gördüğümü duyunca pek sevinecek. Siz şimdi burada mı kalıyorsunuz?»

Mrs. Oliver, «Hayır,» diye cevap verdi. «Aslında buradan geçiyordum ben. Eski bir dostumu görmeye gelmiştim.» Saatine bir göz attı. «Acaba anneniz şimdi evde midir, Mariene? Uğrayıp onunla konuşabilirim. Londra'ya dönmeden önce kendisini bir kaç dakika görmek isterim.»

Mariene, bağırdı. «Ah, bu annemin çok hoşuna gider. Keşke ben de burayı bırakıp sizinle gelebilseydim. Ama bunu yapamam. Patron bundan pek hoşlanmaz, işten çıkmama daha bir buçuk saat var.»

Mrs. Oliver, «Sizinle de başka zaman konuşuruz,» diye gülümsedi. «Neyse...

Evin

numarasını pek iyi ha-

tırlıyamıyorum...

17 miydi?

Adı var

mıydı oranın?»

—

«'Defneli Kulübe' oranın adı.»

—

«A, tabii ya. Ne de aptalım. Neyse... Sizi gördüğüme çok sevindim.»

Mrs. Oliver, çantasında aslında kendisine hiç lâzım olmayan dudak boyasıyla çabucak dışarı çıktı. Arabasını köyün ana yolundan hızla sürerek dar bir sokağa saptı. Bunun iki tarafında küçük, şirin evler vardı.

Yazar, otomobilini 'Defneli Kulübe'nin önünde durdurarak bahçeye girdi. Kapıyı ona elli yaşlarında, kır saçlı, zayıf ve enerjik halli bir kadın açtı. Yazarı görür görmez de tanıdı tabii.

—

«Ah, siz miydiniz, Mrs. Oliver? Ah, ah, ah. Sizi görmeyeli yıllar oldu.»

—«Evet, çok uzun bir zaman oldu.»

—

«Buyurun, buyurun. Size güzel bir çay yapayım.» Mrs. Oliver,

«Korkarım

çayınızı içemeyeceğim,» dedi. «Çünkü biraz önce bir dostumdaydım. Onunla çay içtim. Çabucak Londra'ya dönmem lâzım. Demin bir şey almak için eczaneye

girdiğim

zaman

Marlene'le

karşılaştım.»

—

«Evet, oradaki işi pek iyi. Kendisine önem de veriyor, onu takdir ediyorlar.

Marlene'nin çok becerikli olduğunu söylüyorlar.»

—

«Buna çok memnun oldum... Siz nasılsınız, Mrs. Buckle? Sizi çok iyi gördüm.

Son karşılaşmamızdan sonra hemen hiç yaşlanmamışsmız.»

— «işte bu pek doğru değil. Saçlarım ağardı, bir hayli de kilo verdim.»

—

«Bu gün bir sürü eski tanıdıkla

karşılaştım...» Romancı,

Mrs. Buckle'm

gösterdiği ufak bir sürü eşya doldurulmuş oturma odasına

girdi.

«Bilmiyorum

Mrs. Carstairs'i hatırlıyor musunuz? Mrs. Julia Carstairs'i?»

—

«Tabii hatırlıyorum. Tabii. Her halde artık o iyice yaşlandı.»

—

«Evet,

gerçekten

öyle.

Onunla eski günlerden sözettik. Hatta o felâketten de söz açtık. Ben o sırada Amerika'daydım.

Onun

için de

olay

üzerinde fazla bir şey bilmiyordum. Ravenscroft adında bir aileyle ilgiliydi bu.»

—

«A, ben o olayı çok iyi hatırlıyorum.»

—

«Siz bir ara onların yanında çalışıyordunuz, değil mi, Mrs. Buckle?»

—

«Evet, haftada üç sabah

onlara

giderdim.

Çok da iyi insanlardı. Adam

gerçek bir 'centilmen,' hanım da tam bir 'lady'di. Görmüş geçirmiş eski insanlardı.»

—

«O olay pek acıydı...»

—

«Evet, gerçekten öyle.»

—

«Siz o sırada hâlâ onların yanında mı çalışıyordunuz?»

—

«Hayır.

O

ara

Ravenscroft'lara

gitmekten vaz geçmiştim. O sırada

ihtiyar Emma teyzem yanıma gelmişti.

Kadıncağızın

gözleri iyi

görmüyordu,

sağlığı

da bozuktu.

Ona bakmam gerekirdi.

Gidip dışarıda çalışacak zamanım

yoktu. Ama

olaydan

bir

iki ay

öncesine kadar

Ravenscrof t'ların

yanındaydım...»

www.netevin.com

Mrs. Oliver, «Pek korkunç bir olaydı o,» dedi. «Anladığıma göre karı kocanın intihar ettiklerine karar verilmiş...»

Mrs. Buckle, «Ben buna inanamam,» diye cevap verdi. «Karı kocanın birlikte intihar ettiklerini hiç sanmıyorum. Öyle insanlar kendilerine kıymazlar. Sonra birlikte o kadar mutluydular ki. Tabii onlar o eve yerleşeli fazla olmamıştı.»

Yazar, başını salladı. «Evet, öyle sanırım. Karı koca İngiltere'ye ilk geldikleri zaman Bouhnemouth yakınında bir yerde oturdular sanırım.»

—

«Evet. Fakat oradan Londra'ya gitmek biraz zor oluyordu. Bu yüzden sonunda

Chipping

Bertram'a yerleştiler. Ev pek güzeldi. Bahçesi de öyle.»

—

«Yanlarında çalıştığınız zaman karı kocanın sağlı ğı yerinde miydi?»

—

«Şey... Tabii adamcağız çok kimse gibi yaşlılığın etkilerini hissetmeye başlamıştı. Kalbi vardı galiba. Ya da hafif bir felç geçirmişti. îşte böyle

bir şey. ilaçlar alır, kimi zaman da yatardı.»

—

«Ya Lady Ravenseroft?»

—

«Bana

kalırsa

Lady Ravenseroft dışarıda geçirdikleri hayatı arıyordu. Yeni yerleştikleri köyde fazla dostları yoktu. Tabii bir çok aileyle tanışmışlardı.

Kibar insanlardı. Ama orası Malaya'ya veya bulundukları diğer yerlere benzemiyordu, insan oralarda bir sürü hizmetçi ve uşak tutuyor, neşeli partilere, toplantılara katılıyor.»

—

«Lady Ravenseroft o neşeli partileri mi özlüyor-du?»

—

«Şey...

Bunu kesinlikle bilmiyorum tabii.»

—

«Biri bana Lady Ravenscroft'un peruk takmaya başladığından sözetti.»

Mrs. Buckle, hafifçe gülümsedi. 'A, Lady'nin bir kaç peruğu vardı. Çok şık ve pahalı şeylerdi onlar. Zaman zaman perukları Londra'ya, aldığı mağazaya yollardı. Oradakiler saçlara yeniden biçim verir ve tekrar hanıma gönderirlerdi.

Cins cinsti o peruklar. Bir tanesi kızıl saçtan yapılmıştı. Birinin sık, kır bukleleri vardı. Özellik'e Lady Ravenscroft'a çok yakışırdı. Diğer ikisi pek o kadar hoş değillerdi ama işe yarıyorlardı. Rüzgârlı, yağmurlu günlerde başınıza geçiriveriyordunuz. Aslında Lady Ravenseroft kılığına kıyafetine çok itina gösterirdi. Elbiseleri için bir hayli para harcardı.

Mrs. Oliver, sordu. «Sizce o felâketin sebebi neydi? Ben o sırada Amerika'daydım. Buralarda değildim. Arkadaşlarımı da göremiyordum bu yüzden.

Onun için olay hakkında fazla bilgi edinemedim. Tabii insan böyle konularda sorular sormaktan, mektuplar yazmaktan da hoşlanmıyor. Her halde olayın önemli bir sebebi vardı. Yani, anladığıma göre olayda Sir Ravenscroft'un kendi tabancası kullanılmış...»

—

«Ah, evet. Adamın evde iki tabancası vardı. Çünkü insanın evinde ancak bu şekilde emniyette olabileceğine inanırdı. Belki bu bakımdan haklıydı. Ama daha önce başlarına öyle bir dert geldiğini de sanmıyorum... Bir akşam üzeri serseri kılıklı bir genç kapıya geldiydi. Doğrusu adamın hali hiç hoşuma gitmemişti.

Elçiyi görmek istiyordu. Çok gençken onun yanında çalıştığını iddia etmekteydi.

Sir Ravenseroft ona bir iki soru sordu. Sonra da adamın güvenilir bir tip

olmadığına

kanaat

getirdi sanırım. Onu çabucak savdı.»

—

«Yani sizce bu işi aslında bir yabancı mı yaptı?»

—

«Öyle olması gerektiğini düşünüyorum. Başka ne olabilir? Açıkçası Ravenscroft'larm bahçıvanlarını da gözüm hig tutmazdı. Adı kötüye çıkmıştı onun.

Anladığım kadarı gençliğinde bir kaç defa hapse girmişti. Ama Sir Ravenseroft, adamın

bonservislerini görmüş,

kendisine bir fırsat vermek de istemişti.»

—

«Yani karı kocayı bahçıvan mı öldürdü?»

—

«Şey - - ben daima böyle düşündüm. Ama her halde benimki de yanlış bir inanç.

Fakat - - bence çıkarılan o dedikodular da çok yersizdi. Sözüm ona bir rezalet olmuştu. Cinayetin sebebi adam ya da kadındı... Ya Sir Ravenseroft karısını vurmuştu, ya da kadın kocasını... Saç-

¦ maydı bütün bu iddialar. Hayır, bu bir yabancının işiydi. Şu dengesiz tiplerden birinin. Tabii o zaman durum şimdiki kadar kötü değildi. Çünkü kimse daha o 'şiddet' dü-

güncesini benimsememişti. Ama artık her gün gazetelerde neler okuyoruz.

Uyuşturucu madde içerek çılgına dönen, etrafta koşuşan, sebepsiz yere bir sürü www.netevin.com

insanı öldüren çocuk denecek yaşta gençler. Bunlar meyhanelerde bir kızla tanışıklık kuruyorlar. Ona içki ikram ediyorlar. Kendisini evine kadar götüreceklerini söylüyor. Sonra ertesi gün kızm cesedi bir hendekte bulunuyor.

Yok, arabalarından küçük çocukları çalmak... Bir kızı dansa götürerek dönüşte onu boğuvermek... İnsanların yapmayacağı yok artık! Her ne ise... Sir Ravenscroft'la karısı akılları başlarında, iyi insanlardı. Bir akşam üzeri gezintiye çıktılar. Ve biri onları başlarından vurdu...»

—

«Kurşunlar başlarına mı gelmişti?»

—

«Açıkçası bunu artık kesinlikle hatırlayamıyorum. Ben, kendim

birşey

görmedim. Karı koca her zamanki gibi gezintiye çıkmışlardı.»

—

«Aralan açık değildi sanırım?»

—

«Şey... Zaman zaman tartışırlardı, ama her ailede olur böyle şeyler.»

—

«Adamın bir kız arkadaşı yok muydu? Ya da kadının bir erkek arkadaşı?»

—

«Bilmem o yaştaki insanlar için bu deyimler kul-îanılabilinir mi? Tabii bu bakımdan da bazı dedikodular çıktı ama hepsi de saçmaydı. Böyle bir şey yoktu ortada. İnsanlar nedense daima böyle hikâyeler anlatmaya meraklıdırlar.»

—

«Belki kadın ya da kocası - - hastaydı.»

—

«Lady Ravenscroft bir iki defa Londra'ya gidip doktorlara muayene olmuştu.

Galiba hastaneye girmeye hazırlanıyordu. Daha doğrusu bir hastanede ameliyat olmaya. Ama bana bunun ne olduğunu hiç bir zaman açık

açık söylemedi. Lady Ravenscroft hastanede kısa bir süre kaldı. Ve kendisini iyileştirdiler, sanırsam. Yani ameliyat olmadı galiba. Geri döndüğü zaman çok daha genç duruyordu. Zaten yüzüne, cildine sık sık baktırırdı. O bukleli perukları kendisini pek güzelleştiriyordu. Sanki yepyeni bir hayata başlamak üzereydi.»

—

«Ya Sir Ravencroft?»

—

«Çok kibar bir beyefendiydi. Onunla ilgili bir dedikodu ya da bir rezalet duymadım. O hiç bir zaman çirkin bir şekilde

hareket

etmemişti

sanırım.

Tabiî

bazı kimseler birtakım şeyler söylediler. Ama bir felâket olduğu zaman muhakkak böyle gevezeler çıkar. Sir Raven-croft'un Malaya'da veya öyle bir memlekette

kafasını şiddetle bir yere vurmuş olması da ihtimal dahilinde. Benim de bir amcam vardı. Daha doğrusu babamın amca-sıydı. Bir keresinde attan düşmüştü. Altı ay sapa sağlam ortada dolaştı. Fakat sonradan kendisini akıl hastanesine kapatmak

zorunda

kaldılar.

Çünkü

karısını

öldürmeye

kalkıyordu.

Karısının

kendisine eziyet ettiğinden,

peşinde dolaştığından,

kadının başka bir devletin casusu olduğundan söz ediyordu. Ah, ailelerde neler oluyor neler...»

—

«Her ne ise... Demek duyduğum hikâyelerin gerçekle bir ilgisi olduğunu sanmıyorsunuz? Yani karı kocanın birbirlerine düşman olduklarından söz ettilerdi. Ya adam kadını vurmuş ve sonra intihar etmiş, ya da Lady Ravenscroft kocasını Öldürdükten sonra tabancayı kendisine çevirmiş...»

—

«Bunların hiç biri de doğru değil!»

—

«Çocuklar o sırada evdeler miydi?»

—

«Hayır. Miss

- - şey - - neydi kızın adı? Rosie mi? Hayır... Penelope miydi acaba?»

Mrs.

Oliver,

«Celia,» dedi. «Ben onun isim annesi-yim.»

—

«Ah, doğru ya! Evet, şimdi hatırladım. Bir keresinde gelip Celia'yı almış, onu gezmeye götürmüştünüz. Çok neşeli bir kızdı. Biraz öfkeli ve haşindi de.

Fakat annesiyle babasını çok severdi sanırım... Olay sırasında o İsviçre'de okuldaydı. Buna çok da memnun oldum. Çünkü evde olsaydı ve babasıyla annesini o halde görseydi pek

sarsılırdı.»

—

«Onların bir de oğulları vardı değil mi?»

—

«Ah, evet. Edward. Galiba babası onun için biraz endişe ediyordu. Çocuk

Sir

Ravenscroft'a sanki ondan çok nefret ediyormuş gibi bakardı.»

—

«Aman bu o kadar önemli değil. Erkek çocuklar öyle bir devre geçirirler.

Edward annesini çok sever miydi?»

—

«Bence Lady Ravenseroft

oğlunun

üzerine

çok düşerdi. Çocuk da bundan

sıkılırdı. Bilirsiniz, erkek çocuklar annelerinin durmadan

onlarla

ilgilenmelerinden, daha kaim fanila, ikinci bir kazak daha giymelerini söylemelerinden hiç hoşlanmazlar. Babası ise çocuğun saç biçimini beğenmezdi.

www.netevin.com

Tabii - - o günlerde

erkeklerin

saçları şimdiki gibi değildi. Ama gençler saçlarını yeni yeni uzatmaya başlıyorlardı.»

—

«Fakat çocuk felâket sırasında evde değildi sanırım.»

—

«Evet, değildi.»

•— «Her halde bu olay kendisini çok sarstı.»

—

«Öyle olmalı. Tabii ben o sırada artık onlara git-iniyordum. O yüzden olay hakkında fazla birşey duymadım. Ama bana sorarsanız,

- - o bahçıvan hiç de

güvenilecek bir tip değildi. Adı

neydi onun? Fred

sanırım.. Fred Wizell.

Buna benzer bir isim... Belki adam bir hile yapmıştı. Elçi de bunu anlamış ve onu kovmaya karar vermişti...

Açıkçası bahçıvandan böyle bir şey beklenirdi.»

—

«Karı kocayı vuracağı mı yani?»

—

«Doğrusu bahçıvanın sadece elçiyi vuracağını sanırdım... Ama belki adam Sir Ravenscroft'u öldürdüğü sırada Lady de oraya geldi. Tabii adam onu da ortadan kaldırmak zorunda kaldı. Kitaplarda buna benzer olaylar okuyoruz.»

Mrs. Oliver, düşünceli bir tavırla mırıldandı. «Evet, insan kitaplarda türlü şeyler okuyor.»

—

«Sonra o özel öğretmen. Ondan da pek hoşlanmazdım.»

—

«Hangi öğretmen?»

—

«Daha evvel küçük Edward için bir öğretmen tutmuşlardı. Çocuk daha önceki okulda sınavlarını verememişti. Bu yüzden bir öğretmen getirtmişlerdi ona. Adam evde bir yıl kadar kaldı sanırım. Lady Ravenseroft adamdan çok hoşlanırdı. Kadın müziğe meraklıydı. Öğretmen de öyle. Genç adamın adı Mr. Edmunds'du sanırım. Ben onun 'bir mahallebi çocuğu'

olduğunu düşünürdüm. Bana kalırsa Sir Ravenseroft da kendisinden pek hoşlanmazdı.»

—

«Ama Lady Ravenseroft hoşlamyormuş...»

—

«Evet. Bence onların ortak bir çok yanları vardı. Yanılmıyorsam öğretmeni Sir Ravenseroft değil de Lady seçmişti. Ama aslında genç adam gayet nazikti.

Herkesle terbiyeli terbiyeli konuşurdu - -»

—

«Peki ya çocuk-- adı neydi onun?»

—

«Edward'i mı kasdediyorsunuz ? O öğretmene bayılırdı. Genç adamı gözünde büyütmüştü... Ama siz aileyle ilgili bazı rezaletler olduğuna dair çıkarılan hikâyelere inanmayın. Lady biriyle bir serüvene girişmiş... Sir Ravenseroft dosyalarını tutan o yassı suratlı kızla sevişi-yo'rmuş... Bunların aslı yok. O

ahlâksız katil kimdi bil-

iniyorum, fakat muhakkak ki dışarıdan biriydi. Polis kimsenin izini bulamadı. O

gün civarda bir araba görülmüştü ama ondan da bir şey çıkmadı. Bence polisin aileyi Malaya'da, dışarıda bir yerde yaşadıkları sırada hatta

Bournemouth'a yerleştikleri zaman tanıyan birini araması gerekti. Böyle şeyler belli olmaz...»

Mrs. Oliver, sordu. «Kocanız bu olay hakkında ne düşünüyordu? Tabii aile hakkında sizin kadar bilgisi olamazdı ama her halde bir sürü hikâye duymuştu.»

—

«Tabii ya. Özellikle akşamları meyhanede. Herkes aklına geleni söyiüyordu.

Güya Lady Ravenscroft ayyaştı ve evden sürüyle gişe çıkmıştı. Bu yalandı.

Kesinlikle biliyorum bunu. Sonra arada sırada onları görmeye gelen bir yeğenleri vardı. Bağı bir ara polisle derde de girmişti. Ama onun bu olayla bir ilgisi olduğunu sanmıyorum. Polis de aynı düşüncedeydi. Her ne hal ise...

Delikanlının başının derde girmesiyle o felâket arasında bir bağ yoktu.»

—

«Evde Sir ve Lady Ravenscroft'tan başka oturan yoktu değil mi? Yani aileden başka biri...»

—

«Lady

Ravenscroft'un

bir

kız kardeşi

vardı. O zaman zaman gelirdi.

Aslında Lady'nin üvey kardeşiydi sanırım. Öyle bir şey. Fakat kendisi Lady Ravenscroft'a benzerdi. Eve geldiği zaman muhakkak karı kocanın aralarının açılmasına sebep olurdu. Kadm ortalığı karıştırmaktan hoşlanan

insanlardandı.

İnsanı kızdırmak

için aklına geleni söylerdi.»

—

«Lady Ravenscroft kardeşini sever

miydi?»

—

«Bana sorarsanız sevdiğini pek sanmıyorum. Bence kadın aklına estiği zaman kalkıp onlara gelirdi. Lady Ravenscroft da ona gitmesini söyleyemezdi tabii.

Fakat kız

kardeşinin eve yerleşmesi canını sıkardı.

Fakat Sir Ravenscroft

www.netevin.com

kadından hoşlanırdı. Çünkü kâğıt oyunlarını iyi bilirdi. Elçiyle satranç ve diğer oyunları oynardı. Bu

da zevk verirdi adama. Bir bakıma eğlenceli bir kadındı. Adı Mrs. Jerryboy'du galiba. Ya da buna benzer bir şey. O duldu sanırım. Yanılmıyorsam karı kocadan sık sık borç para da alırdı.»

—

«Siz ondan hoşlanır mıydınız?»

—

«Kusuruma bakmayın ama,

hiç

hoşlanmazdım, efendim. Aksine.... Ondan nefret ederdim. Bence o mesele

çıkarmaktan hoşlanan kadınlardandı.

Ama

felâket sırasında evde değildi. Bir süreden beri gelmemişti. Kadının nasıl bir insan

olduğunu pek iyi hatırlamıyorum. Bir oğlu vardı. Onu da bir iki defa getirmişti. Çocuk da hiç hoşuma gitmemişti. Pek sinsiydi.»

Mrs. Oliver, içini çekti. «Ya... Galiba kimse işin iç yüzünü öğrenemeyecek.

Özellikle şimdi. Aradan o kadar zaman geçtikten sonra...

Geçen

gün Celia'yı

gördüm.»

—

«Öyle mi, efendim? Miss Ceîia hakkında bilgi verirseniz çok sevinirim. Nasıl o? İyi mi?»

—

«Evet. İyi. Yanılmıyorsam evlenmeyi de düşünüyor. Her ne hal ise onun da bir

—»

Mrs. Buckle gülümsedi. «Erkek arkadaşı mı var? Ah, hepimizin başından geçti böyle şeyler. Tabii çoğumuz ilk âşık olduğumuz gençle de evlenemedik, o da başka. Bana sorarsanız bu daha da iyi oldu.»

Mrs. Oliver sordu. «Mrs. Burton-Cox adında birini tanımıyorsunuz her halde?»

—

«Burton-Cox? Bu isim bana yabancı gelmedi. Hayır, tanıdığımı sanmıyorum.

O

her halde bu taraflarda oturmuyordu?

Ravenscroft'lara

da

misafir

gelmemişti sanırım. Hayır, hatırhyamadım. Ama bana bu adla ilgili bir şey duymuşum gibi de geliyor. Belki de Sir Ravenscroft'un Malaya'daki eski arkadaşlarından

birinin

adıydı bu... Ama bilmiyorum...» Başını salladı.

Romancı,

«Eh, burada daha fazla oturup dedikodu

yapmam imkânsız,» dedi.

«Siz

ve Marlene'i

gördüğüm için çok memnunum...»

* **

Fillerle ilgili araştırmaların sonucu

Hercule Poirot'nun uşağı George, «Sizi telefonla aradılar, efendim,» dedi. «Mrs.

Oliver sizi sordu.»

—

«Ah, evet, George. Ne dedi Mrs. Oliver?»

—

«Bu akşam yemekten sonra sizi görüp göremiye-ceğini sordu, efendim.»

Poirot, «iyi olur,» diye mırıldandı. «Çok iyi olur. Yorucu bir gün geçirdim.

Mrs. Oliver'i görmek beni canlandırır. İnsanı oyalar, eğlendirir. Ayrıca beklenmedik birtakım şeyler de söyler. Ha, aklıma gelmişken. Mrs. Oliver fillerden sözetti mi?»

—

«Fillerden mi, efendim? Hayır...

Sanmıyorum...»

—

«Ah... Belki de filler onu hayal kırıklığına uğrattılar.»

George, Belçikalıya şaşkın şaşkın baktı. Bazı zamanlar Poirot'nun ne demek istediğini pek anhyamıyordu.

Hercule Poirot, «Mrs. Oliver'e telefon et,» diye başını salladı. «Onu görmekten pek memnun olacağımı söyle.»

George, bu emri yerine getirmeye gitti. Sonra da tekrar Belçikah'nm yanma dönerek Mrs. Oliver'in dokuza çeyrek kala geleceğini haber verdi.

Poirot, mırıldandı. «Kahve... Kahve hazırla... Sonra o küçük pastalardan...»

—. «Likör çıkarayım mı, efendim?»

—

«Hayır,

hayır...

Ben

böğürtlen likörü

içeceğim tabii.»

—

«Peki, efendim.»

*

Mrs. Oliver tam zamanında geldi. Belçikalı yazan büyük bir memnunlukla karşıladı.

—

«Nasılsınız, chere madame?»

Mrs. Oliver, «Çok yorgunum,» diyerek Poirot'nun gösterdiği koltuğa çöktü.

«Bitkinim.»

—

«Ah...

'Ava giden —' Bu sözün sonu nasıldı? Bir türlü hatırlamıyorum.»

www.netevin.com

Romancı, «Ben hatırlıyorum,» dedi. «Bunu çocukken öğrenmiştim. 'Ava giden avlanır.'»

—

«Ama bunun sizin giriştiğiniz avla bir ilgisi yok tabii. Şu sizin fil avını kasdediyorum. Ama belki de o da sözün gelişi öyle söylenmişti.»

Mrs. Oliver, «Ne münasebet!» diye bağırdı. «Filleri deli gibi kovaladım. Orada, burada ve her yerde. Yaktığım benzinin, bindiğim trenlerin, yazdığım mektupların, çektiğim telgrafların haddi hesabı yok. Bütün bunların ne kadar yorucu olduğunu bilemezsiniz!»

—

«O halde biraz dinlenin. Bir kahve için.»

—

«Şöyle sıcak, şekersiz, koyu bir kahve içerim. Tam istediğim şey bu.»

—

«Araştırmalarınızdan bir sonuç çıkıp çıkmadığını sorabilir miyim?»

Mrs. Oliver, «Bir sürü netice çıktı» dedi. «Ama işin kötüsü bunların bir işe yarayıp yaramıyacağmı hiç bilmiyorum.»

—

«Bazı hakikatleri öğrendiniz tabii.»

—

«Yok canım. Bir çok kimsenin bana 'hakikat' diye anlattığı şeyleri dinledim.

Arna aslında onların doğru olduğunu

da hiç sanmıyorum.

—

«Dedikodu muydu bunlar?»

—

«Hayır. Bunların hepsi de önceden tahmin ettiğim gibi birtakım anılardı. Çok kimse o olayla ilgili bazı şeyler hatırlıyordu. Ama insan her şeyi olduğu gibi hatırla-yamaz ki. Öyle değil mi?»

—

«Orası öyle. Ama bütün bunlar yine de işe yarayabilir.»

Mrs. Oliver, «Ya siz ne yaptınız?» diye sordu. Poirot, «Siz de çok sertsiniz, madam,»

dedi. Sağa sola koşmamı, bazı şeyler yapmamı istiyorsunuz.»

—

«E? Sağa sola koştunuz mu bari?»

—

«Hayır' koşmadım. Fakat bazı meslekdaşlarımla görüşmeler yaptım.»

Yazar, «Benim yaptıklarımdan daha rahat bu,» dedi. «Ah... Bu kahve pek nefis.

İyice koyu... Ne kadar yorulduğunuıu bilemezsiniz. Aklım da iyice karıştı.»

—

«Haydi, haydi. Ümidimiz kırılmasın.

Bazı şeyler öğrenmişsiniz. Yine bir

sonuca varmışsınız.»

—

«Bana bir sürü hikâye anlattılar, bir çok teori ileri sürdüler. Bunlardan bir tanesinin bile doğru olduğunu sanmıyorum.»

Poirot, «Doğru olmasalar bile,» dedi. «Yine de işe yarayabilirler.»

Romancı başını salladı. «Ne demek istediğinizi anlıyorum. Ben de öyle düşünüyorum zaten. Daha doğrusu sağa sola koşarken öyle düşünüyordum. İnsanlar bazı şeyleri hatırlıyor ve bunu size de anlatıyorlar. Ama aslında bunların olayla bir ilgisi yok. Bu kimseler size sadece olayı kendi açılarından

anlatmaya çalışıyorlar.»

Poirot, «Ama yine de bu fikirlerinin bir temeli olmalı,» diye mırıldandı.

Mrs. Oliver, «Size bir listeye benzer bir şey getirdim,» dedi. «Size nereye gittiğimi, neler söylediğimi uzun uzun anlatmama gerek yok. Bilgi edinmeye çalıştım. Konuştuğum kimselerin çoğu Ravenscroft'Iar hakkında bazı ¦şeyler biliyorlardı.»

—

«Öğrendikleriniz uzak memleketlerle mi ilgili yani?»

—

«Çoğu öyle. Size öğrendiklerimi özetliyeyim mi?»

—

«Lütfen... Bir pasta almaz mısınız?»

—

«Teşekkür ederim.» Mrs. Oliver pastaların içinden en iç bayıltıcısını seçerek bunu çabucak yemeğe başladı. «Tatlı şeyler insana canlılık veriyor. Ben daima böyle düşünürüm. Şimdi gelelim bizim meseleye. Herkes bana hikâyesini anlatmadan önce söze, 'Ah, evet... Ne acı olaydı o,' diye başladı. 'Tabii çok kimse meselenin iç yüzünü biliyordu...' îşte buna benzer birtakım sözler söylediler.»

—

«Evet.»

—

«Konuştuklarım meselenin iç yüzünü bildiklerini sanıyorlardı.

Ama

böyle

düşünmeleri için

de

esaslı nedenler yoktu. Sadece biri onlara bir şey söylemişti... Veya bir dostları,

hizmetçileri, yakınları onlara

birtakım

şeyler anlatmıştı.

Tabii teoriler değişikti.

Bunları tahmin edebilirsiniz. A.

Sir Ravenscroft Malaya'da geçirdiği günlerle ilgili anılarını yazıyordu.

Sekreteri genç bir kadındı. Adamın anılarını daktiloya çekiyor, ona yardım ediyordu. Hoş bir kadındı ve Sir Ravenscroft'un da onunla bir ilgisi vardı.

Bundan sonra teori ikiye ayrılıyor... Sir Ravenscroft, sekreteriyle evlenmek

www.netevin.com

için

karısını

öldürdü, sonra da müthiş bir pişmanlığa kapılarak intihar etti.»

Poirot, «Evet,» dedi. «Romantik bir açıklama,» 1

—

«Diğer teori şu:

Çiftin

küçük çocukları hastalanmış ve altı ay okula gidememişti. Ona bir öğretmen tutmuşlardı, Yakışıklı genç bir adamdı.»

— 104 —

—

«Ah, evet. Ve kadın genç adama âşık olmuş, hatta onunla bir serüvene girişmişti.»

Mrs. Oliver, «Evet, bir iddia da bu,» diye cevap verdi. «Ama bunu destekleyecek bir tek delil bile yok. Yine romantik bir teori.»

—

«Yani?»

—¦ «Yani elçi karısını vurmuş ve yine pişmanlığa kapılarak tabancayı şakağına dayamış. Diğer bir hikâye ise şöyle: Elçi bir aşk serüvenine dalmış. Karısı bunu öğrenince önce onu, sonra da kendisini vurmuş. Bu hikâye her seferinde bana ufak değişikliklerle anlatıldı. Ama aslında kimsenin bir şey bildiği yoktu. Yani bana her seferinde en uygun hikâyeyi açıkladılar. - Elçi bir kızla, bir sürü kızla, evli bir kadınla bir serüvene atılmış olabilirdi. Karısı başkasını sevmişti.

Dinlediğim her hikâyede üçüncü şahıs değişikti. Ve tabii yine iddiaları destekleyecek deliller yoktu. On iki on üç yıl önce etrafta böyle dedikodular dolaşmıştı. Ama çok kişi unutmuştu bunları artık. Sonra - - evde öfkeli bir bahçıvan olduğu açıklandı. Bir de uysal, gözleri iyi görmeyen, sağırca bir ahçı ve kâhya. Fakat kimse kadının olayla bir ilgisi olduğunu düşünmüyordu, işte böyle... Ben bütün isimleri ve ihtimalleri bir yere yazdım. Adlardan bazıları yanlış, bazıları doğru. Zor bir iş bu. Anladığıma göre Lady Ravenscroft kısa bir hastalık geçirmişti. Ateşli bir şeydi bu sanırım. Kadının saçları iyice dökülmüştü galiba. Çünkü dört peruk birden almıştı. Eşyaları arasında en aşağı dört yeni peruk vardı.»

Poirot, «Evet,» dedi. «Bunu ben de duydum.»

—

«Size kim anlattı bunu?»

—

«Bir polis dostum. Bana Resmi Soruşturma'yı ve evde bulunan bazı şeyleri anlattı. Dört peruk! Bu konuda fikrinizi almak isterim, Madam. Sizce dört peruk fazla değil mi?»

I

Yazar, «Fazla,» diye cevap verdi. «Teyzemin iki peruğu vardı. Birini yıkanıp biçim verilmeye yolladığı zaman diğerini takardı. Ama doğrusu şimdiye kadar dört peruğu olan kimse duymadım. «Çantasından küçük bir defter çıkararak bunun sayfalarını karıştırdı. Notlarını arıyordu. «Mrs. Carstairs - o yetmişyedisinde ve biraz da kaçıkça. Sözlerini aynen tekrarlıyorum. 'Ravenscroft'-ları çok iyi hatırlıyorum. Evet, hoş bir çiftti onlar. Çok acı bir olay. Sebep kanserdi tabii...' Ona hangisinin kanserli olduğunu sordum. Ama Mrs. Carstairs bunu unutmuştu. Kadının Londra'ya gelerek bir doktora göründüğünü, sonra ameliyat olduğunu ve sonunda evine döndüğünü sanıyordu. Lady Ravenscroft'un bu yüzden çok üzgün olduğunu, kocasının ona çok acıdığını düşünüyordu. Yani adam karısını vurmuş, sonra da intihar etmişti.»

—

«Mrs. Carstairs'inki de bir teori miydi? Yoksa bu konuda kesin bilgisi var mıydı?»

—

«Bence sadece bir teoriydi. Araştırmalarım sırasında şu sonuca vardım...»

Mrs. Oliver, bu 'araştırmalarım,'

kelimesinin üzerinde

özellikle

durmuştu.

«İnsanlar yakından tanımadıkları bir kimsenin birdenbire hastalandığını, doktorlara gittiğini

duyunca,

hemen

onun kanseri olduğuna hükmediyorlar.

Hastaların kendileri de sanırım...

Başka biri --adını okuyamıyorum.

T'yle

başlıyor galiba. O da adamın kanseri olduğuna inanıyordu. 'Elçi bu yüzden çok sarsılmıştı. Karısı da öyle. Bu meseleyi konuştular ve duruma dayanamıyacaklarını anlayarak, intihara karar verdiler.'»

Poirot, «Acı ve romantik,» dedi.

Yazar, «Evet,» diye cevap verdi. «Bu teorinin doğru olduğunu da sanmıyorum. Ne üzülecek bir durum değil mi? Yani --herkes bir sürü şey hatırlıyor ama bunların önemli bir kısmını kendileri uydurmuşlar.»

Poirot başını salladı. «Bildikleri bir olaya uygun bir son eklemişler,»

www.netevin.com

— «Evet ama bu bir işimize yaramaz ki. Öyle değil mi?»

Belçikalı, «Yarar, yarar,» dedi. «İnsanların hafızasında yer eden ayrıntıyı öğrenmek önemlidir... O şirin mor kaplı not defterinize yazdığınız şeylerin

bir kısmının geçmişteki o felâketle gerçekten ilgili olduğunu da ileride anlıyacaksınız. Dediğim gibi ben de soruşturma yaptım. Polise göre o iki ölümün esran hiç bir zaman aydmlatılamamış. Karı koca birbirlerine bağlılarıma.

Başkalarıyla ilgileri olduğuna dair bir dedikodu yokmuş pek. Onları intihara sürükleyecek bir hastalıkları olmadığı da anlaşılmış. Tabii ben felâketin olduğu günlerden sözediyorum. Ama ondan önceki devre?»

Mrs. Oliver, «Ne demek istediğinizi anlıyorum,» diye mırıldandı. «İhtiyar bir dadıdan geçmişle ilgili bilgi aldım. O dadı şimdi belki de yüzyaşmda. Öyle duruyor. Ama aslında sekseninde sanırım. Onu çocukluk günlerimden hatırlıyorum.

Bana Hindistan, Mısır, Siam, Hong Kong gibi yerlerde çalışan kimseleri anlatırdı.»

— Dadının sözleri ilginizi çekti mi?»

Yazar, «Evet,» dedi. «Dadı bir felâketten sözetti. Ama bunun ne olduğunu da kesinlikle hatırlıyamadı. Ola^ yın Ravenscroft'larla bir ilgisi olup olmadığından da emin değilim. Çünkü dadı artık soy adlarını ve bazı ayrıntıları hatırlıyamıyor. Ailede bir akıl hastası varmış, Ya elçinin kız kardeşiymiş bu ya da karısının. Bu kadın yıllarca akıl hastanesinde kalmış. Anladığım ka-dan uzun yıllar önce kendi çocuklarım öldürmüş. Öldür-meye kalkmış. Sonra iyileşmiş sözüm ona ve kalkyp Mısır'a ya da, Malaya'ya gelmiş. Yani akrabalarının yanına. Sonra galiba bir felâket daha olmuş. Yine çocuklarla ilgili. Her ne hal ise... Olay örtbas edilmiş. Bu mesele-

yi düşündüm. Belki Sir Ravenscroft'un ya da karısının ailesinde bir deli vardı.

Ama bunun muhakkak adamın veya kadının kız kardeşi olması şart değil. Bu akıl hastası bir kuzen veya yeğen olabilirdi. Bence bu konu incelenmeye değer.»

Belçikalı, «Evet,» diye cevap verdi. «Bir şey yıllarca bekler sonra da birdenbire ortaya çıkıverir. Geçmişle ilgili bir şey... Biri bana öyle söyledi.

'Günahların gölgeleri uzun olur,' dedi.»

—

«Belki bu olmayacak bir şey... Belki de Matcham dadının hatırladıkları doğru değil. Belki

de

olayın Ravenscroft'larla bir ilgisi yok. Ama bu olay o korkunç ka-dının bana ziyafette söylediklerine uyuyor.»

—

«Sizi sorguya çekmeye çalıştığı zaman söylediklerine mi?»

—

«Evet,

Celia'dan işin iç. yüzünü öğrenmemi istemesinin sebebi bu olabilir.

Annesi mi babasını vurmuş, yoksa babası mı annesini?»

—

«Kadm Celia'nın meseleyi bildiğini sanıyordu değil mi?»

—

«Evet. Tabii bu mümkün. Yani Celia bazı şeyler bilebilirdi. Ama bunları olay sırasında öğrenmiş olamazdı. Çünkü meseleyi kendisinden saklamaya çalışmış

olabilirlerdi. Fakat kız annesiyle babasının hayatlarının nasıl olduğunu görmüştü. Kimin kimi öldürdüğünü tahmin edebilirdi.

Tabii

bundan

başkalarına sözetmezdi,

o

da ayrı.»

—

«Yani sizce o kadm - - Mrs. - - »

—

«Evet. Adını unuttum onun. Mrs. Burton bilmem ne. İşte öyle bir isim. Kadm oğlunun Ceüa'yla arkadaş olduğundan ve evlenmeyi düşündüklerinden sözetti.

Belki *de o Ceîia'nm babasının ya da annesinin katil akrabaları olup olmadığını öğrenmek istiyordu. Ailede delilik olup olmadığını. Belki de, 'Celia'nın annesi babasını öldürdüy-

se o zaman oğlumun kızla evlenmesi delilik olur,' diye düşünüyordu. 'Ama babası annesini öldürdüyse bu beni o kadar

kaygılandırmaz...'»

—

«Yani kadın deliliğin sadece ailenin kadınlarında görüldüğünü mü sanıyor?»

Mrs. Oliver, «Aslında akıllı bir kadın değildi o,» dedi. «Ukalânın biriydi. Çok fazla şey bildiğini sanıyordu ama aslında doğru değildi bu. Evet... Siz de kadın olsaydınız belki bu konuda onun gibi düşünürdünüz.»

Belçikalı, mırıldandı. «İlgi çekici bir görüş. Evet, bunu anlıyorum.» İçini çekti. «Daha yapılacak bir sürü işimiz var.»

—

«Başka bir hikâye daha öğrendim. Bu da kulaktan kulağa yayılmış olan bir şey.

Bunun nasıl olduğunu bilirsiniz. Biri, 'Ravenscroft'lar mı?' der. 'Bir çocuğu ev-lâd edinen karı koca değil mi onlar? Onlar çocuğu almayı çok istiyorlarmış.

www.netevin.com

İçleri titriyormuş adeta.

Çünkü - -yanılmıyorsam

kendi

çocuklarından

biri Malaya'da

ölmüş. Çocuğu tam evlât edindikleri sırada küçüğün annesi onu geri istememiş mi? İş mahkemeye aksetmiş sanırım. Ama hâkim küçüğü onlara vermiş. Bu sefer de çocuğun annesi onu kaçırmaya kalkışmış...'»

Poirot, gülümsedi. «Anlattıklarınız arasında bazı basit noktalar dikkatimi çekti. Onları tercih ediyorum.»

—

«Neymiş onlar?»

—

«Peruklar. O dört peruk.»

Mrs. Oliver, başını salladı. «Bunun ilginizi çektiğini anlamıştım. Ama doğrusu sebebini tahmin edemedim. Dört peruğun bir anlamı yok ki. Sonra deliyle ilgili o hi--kâye. Tımarhanelerde, sinir kiliniklerinde, akla sığmayacak bir sebep yüzünden çocuklarım öldürmüş olan hastalar çok. Ama Sir ve Lady Ravenscroft bu yüzden neden intihar etsinler?»

— 109 —

Poirot, «Belki birinden birinin o ölümle ilgisi vardı,»

dedi.

—

«Yani Sir Ravenscroft birini mi öldürmüştü? Bir cğlan çocuğunu? Meselâ karısının ya da kendisinin gayn meşru çocuğunu? Yok, biz de fazla melodrama kaçmaya başladık. Kadın kocasının çocuğunu veya kendi çocuğunu öldürdü...»

Belçikalı, «Fakat,» diye cevap verdi. «Aslında insanların çoğu göründükleri gibidirler.»

—

«Yani?»

—

«Ravenscroft'lar birbirlerini seven, bir arada dı-rıltısız, kavgasız yaşayan bir çiftmişler. Öyle ağır, öldürücü

bir hastalıkları yokmuş.

Geleceğin onları

korkutması için bir sebep olmadığı da anlaşılmış. Ama her şeye rağmen bir sebepten karı koca yaşamayı istememişler. Neden?»

Romancı, «Savaşta bir karı kocayla tanışmıştım,» diye mırıldandı. «İkinci Dünya Savaşı'nda yani. Onlar Almanların îngiltereye çıkacaklarını sanıyorlardı. Böyle bir şey olduğu takdirde intihar etmeye de karar vermişlerdi. Ben, 'Budalaca bir düşünce bu,' dedim. Onlar, 'O şekilde yaşanamaz,' diye cevap verdiler. Bu fikirleri bana hâlâ budalaca gözüküyor. İnsanın çetin şartlara uyarak yaşamak için cesareti olmalıdır. Sonuçta ölümünün kimseye bir faydası da olmaz. Acaba —

»

—

«Evet?»

—

«Aklıma birdenbire

başka bir şey

geldi.

Acaba Sir ve Lady Ravenscroft'un

ölümlerinin başka birine bir

faydası oldu mu?»

—

«Yani karı kocanın

mirasını mı kasdediyorsu-

nuz?»

—

«Evet ama bu kadar belirgin bir şeyin üzerinde durmuyorum. Yani - - belki onların ölümü bir başkasının hayatta daha başarılı olmasını sağladı. Ya da karı ko-

canın hayatlarında bir sır vardı. Bunu çocuklarının duymalarını, öğrenmelerini istemiyorlardı.»

Poirot, içini çekti. «Sizin kusurunuz nedir biliyor musunuz? Bir sürü olabilecek şey düşünüyorsunuz. Bana bazı fikirler veriyorsunuz. 'Olabilir şeyler...' Bir de kesinlikle bunların gerçekten olduğunu bilebilseydim. Neden? O ikisi neden öldü?

Ölmeleri neden şarttı? Istırapları yoktu. Hasta değillerdi. Mutsuz olmadıkları da anlaşılıyordu. O halde niçin güzel bir günün akşamı uçurumun kenarında yürüyüşe çıktılar ve köpeklerini de yanlarına aldılar...»

Mrs. Oliver, «Köpeğin bu işle ne ilgisi var?» diye sordu.

—

«Bilmem... Bir an düşündüm... Köpeği yanlarına mı aldılar? Yoksa hayvan onların peşinden mi gitti? Köpeğin bu çifte ölümle ne ilgisi olabilir?»

Romancı, «Peruklara benziyor bu da,» dedi. «Anlamı olmayan, açıklayamadığınız bir şey daha. Benim fillerden biri köpeğin Lady Ravenscroft'a çok düşkün olduğunu söyledi. Bir diğeri ise hayvanın kadını ısırdığını iddia etti.»

Poirot, «İnsan yine dönüp dolaşıp aynı yere geliyor,» dedi. «Daha fazla bilgi edinmek istiyor.» Tekrar içini çekti. «Özellikle olayla ilgisi olan kimseleri daha iyi tanımayı arzu ediyor... Ve aranızda yıllardan meydana gelmiş bir uçurum olan insanları nasıl tanıyabilirsiniz?»

www.netevin.com

Mrs. Oliver, «Siz bu işi bir kaç defa yaptınız,» diye cevap verdi. «Öyle değil mi? Hani şu--zehirlenen, vurulan ressam meselesi. Denizin kenarinda

kale gibi bir yerde olmuş o hâdise. Siz adamı kimin öldürdüğünü ortaya çıkardınız. Halbuki olayla ilgili kimseleri tanımıyordunuz bile.»

—

«Evet, onları tanımıyordum. Ama başkalarından o kimseler hakkında bilgi aldım.»

Yazar, «İşte ben de aynı şeyi yapmaya çalışıyorum ama olaya o kadar yaklaşamıyorum. Olaya karışmış olan, bazı şeyler bilen kimseleri bulamıyorum.

Yoksa bu işten vaz mı geçelim?»

Belçikalı, güldü, «Bu işten vaz geçmek gerçekten akıllıca bir şey olur. Ama bazan bir an gelir ve insan akıllıca davranmayı da istemez. Bazı şeyleri öğrenme arzusuna kapılır. Şirin iki çocukları olan o müşfik çift beni ilgilendiriyor artık. Çocukları şirin ve iyiymiş sanırım...»

Mrs. Oliver, «Oğullarını tanımıyorum,» dedi. «Onunla karşılaştığımı da pek sanmıyorum. Ceüa'yı görmek ister misiniz? Arzu ederseniz onu size yollayabilirim.»

—

«Evet onu görmeyi, uygun bir şekilde kendisiyle karşılaşmayı isterim.

Belki

o buraya gelip beni

görmeye

yanaşmaz.

Ama karşılaşmamız

sağlanabilir.

Bence ilgi çekici olur bu. Görmek istediğim biri daha var.»

—

«Ya? Kim o?»

—

«Ziyafetteki kadın. Şu ukalâ yaratık. Bilgiç dostunuzu kasdediyorum.»

Romancı, bağırdı. «O benim dostum değil! Kadın yanıma gelip benimle konuştu, işte o kadar!»

—

«Kendisiyle

dostluk edebilirsiniz

değil

mi?»

—

«A, tabii, kolaylıkla. O buna can atar.»

—

«Onu görmek istiyorum.

O meselenin iç yüzünü öğrenmeyi neden istediğini anlamalıyız.»

—

«Evet, belki bunun faydası olur. Neyse - - » Mrs. Oliver, içini çekti. «Bir süre filleri unutmak çok hoşuma gidecek. Dadı, - - şu konuştuğum yaşlı

dadı da fillerden, onların hiç bir şeyi unutmadıklarından sözetti. O gülünç atasözü kafasında çınlamaya başladı. Ah, neyse... Artık bir kaç fil de siz avlayın. Sıra sizde.»

—

«Ya siz?»

—

«Belki ben de kuğu bulmaya çalışırım.»

—

«Allahım! Kuğular da nereden çıktı?»

— 112 —

— «Bunu bana dadı hatırlattı. Küçükken iki çocukla oynardım. Bunlardan biri beni, 'Lady Fil,' diye çağırırdı, biri de, 'Lady Kuğu,' diye. Kuğu olduğum zaman yerde yüzüyormuş gibi yapardım. Filken ise sırtıma binerlerdi. Bu olayda kuğu yok.»

Poirot, «Allaha şükür!» diye bağırdı. «Filler yetiyor !»

10

Desmond

îki gün sonra bir sabah Hercule Poirot kakaosunu içerken yeni gelen bir mektubu okuyordu. Hem de ikinci defa. El yazısı oldukça düzgündü ama olgun insanlara has hava yoktu bunda.

«Aziz Mösyö Poirot,

Korkarım bu mektubumu biraz acayip bulacaksınız. Fakat bir arkadaşınızın adını vermemin faydalı olacağını sanıyorum. Onunla konuşmayı, gelip sizi görmem için bana yardım etmesini istemeyi düşündüm. Fakat kendisini evde bulamadım.

Sekreteri, söz ettiğim romancı Mrs. Ariadne Oliver tabii... Sekreteri onun biz safariye katılmak üzere Doğu Afrikaya gittiğinden sözetti. Belki de ben öyle anladım. Eğer gerçekten Afrikadaysa kendisini bir süre görmem imkânsız demektir.

Ama onun bana yardım etmeyi isteyeceğinden eminim. Sizi görmeyi gerçekten çok istiyorum. Yardıma çok ihtiyacım var.

Anladığıma göre Mrs. Oliver annemi tanıyormuş. Onunla yazarlar için verilen bir ziyafette karşılaşmışlar. Gelip sizi görmem için bana bir randevu verirseniz çok sevinir, minnet duyarım. Ben zamanımı size uydurabili-

www.netevin.com

rim. Bilmiyorum size bir faydası olur mu, fakat Mrs. OHver'in sekreteri, filler'den de sözetti. Her halde bu da Mrs. Oliver'in Doğu Afrikaya yaptığı yolculukla ilgili. Sekreter bu kelimeyi, sanki bu bir parolaymış gibi söyledi.

Tabii durumu anlıyamadım. Ama belki siz anlarsınız. Çok kaygılı ve üzgünüm. Beni görürseniz çok sevinirim.

Saygılarımla,

Hercule Poirot,

«Vay vay vay vay,» dedi.

George,

«Efendim?»

diye mırıldandı.

Hercule Poirot, cevap verdi. «Hiç. Sadece bağırdım. Fakat bazı şeyler bir kere hayatınıza karıştılar mı, onları bir daha başınızdan atamıyorsunuz. Bana da filler musallat oldu.»

Belçikalı masadan kalkarak sadık sekreteri Miss Lemon'ı çağırdı. Kadın Desmond Burton-Cox'un mektubunu vererek, genç adamı görmek için bir saat ayırmasını söyledi. «Bu ara fazla işim yok. Yarın pekâlâ uygun.»

Miss Lemon, Poirot'ya iki randevusu olduğunu hatırlattı. Fakat Belçikalının geriye bir hayli zamanı kalacaktı yine. Sekreter o saatleri Poirot'nun isteğine göre ayarlayacaktı. «Bunun Hayvanat bahçesiyle mi ilgisi var?» diye sordu kadın.

Belçikalı detektif, «Yok canım,» dedi. «Mektubunuzda fillerden bahsetmeyin. O

kadarı fazla olur. İri hayvanlar filler. Ufku kaplıyorlar adeta. Evet. Filleri bir tarafa bırakalım. Muhakkak ki Desmond Burton-Cox'la yapacağım konuşma sırasında yine de o hayvanların konusu açılacak.»

*

George, «Mr. Desmond Burton-Cox,» diye haber vererek beklenilen misafiri odaya soktu.

Poirot, ayağa kalkmış, şöminenin yanında duruyordu. Konuşmadan bir iki dakika öyle bekledi. Sonra bîr iki adım attı. Genç adamın üzerinde bıraktığı intibayı çabucak incelemişti. «Sinirli, enerjik bir insan. Bu da normal. Biraz çekingen fakat bunu saklamayı da başarıyor.»

Desmond, elini uzatarak, «Mr. Hercule Poirot?» diye mırıldandı.

Belçikalı, başını salladı. «Evet. Siz de Desmond Bur-ton-Cox'sunuz değil mi?

Lütfen oturun ve bana size nasıl yardım edebileceğimi, buraya gelmenizin sebeplerini anlatın.»

Desmond, «Bu meseleyi anlatmak biraz güç olacak,» dedi.

Hereule Poirot, «Bir çok şeyi anlatmak zordur,» diye cevap verdi. «Ama zamanımız bol. Oturun lütfen.» Desmond karşısındaki adama biraz da kararsız bir tavırla baktı. «Aslında gülünç bir tip o,» diye düşünüyordu. «Yumurta biçiminde bir kafa. Pos bıyıklar. İnsanı etkisine alamıyor... Açıkçası ben böyle biriyle karşılaşacağımı sanmıyordum.» Nihayet kekeledi. «Siz - - siz detektifsiniz değil mi ? Yani - - bazı şeylerin iç yüzünü ortaya çıkarıyorsunuz? Bir çok kimse bir meseleyi öğrenmek veya sizden bunu aydınlatmanızı istemek için buraya geliyorlar sanırım.»

Poirot, «Evet,» dedi. «Benim hayattaki görevlerimden biri de bu.»

— «Her haîde buraya neden geldiğimi bilmiyor musunuz. Benim hakkımda fazla bir bilginiz olduğunu da sanmıyorum.»

Belçikalı,

başını salladı. «Bazı şeyler

biliyorum...»

—

«Yani Mrs. Oliver, ahbabınız Mrs. Oliver size bu konuda bazı açıklamalarda mı bulundu?»

—

«Mrs. Oliver bana vaftiz annesi olduğu Miss Celia Ravenscroft'la konuştuğunu

söyledi. Bu

doğru

değil mi?»

—

«Evet,

evet. Celia bundan söz etti. Bu Mrs. Oliver annemi de tanıyor mu?

Yakından tanıyor mu demek istiyorum?»

—

«Hayır. Onların birbirlerini pek İyi tanıdıklarını sanmıyorum.

Mrs.

Oliver'in

anlattığına

göre

annenizle geçenlerde yazarlara verilen bir yemekte karşılaşmış ve bir iki kelime konuşmuşlar. Anneniz Mrs. Oliver'dan bir-

şey istemiş sanırım...»

Genç adam, «Buna hiç hakkı yok,» dedi. Kaşları ça-tılmıştı. Şimdi öfkeli, çok Öfkeli, hatta ikinci bir hali vardı. «Yani bu anneler de!»

www.netevin.com

Poirot, «Anlıyorum,» diye mırıldandı. «Son zamanlarda çok kimse böyle düşünüyor.

Belki hep öyleydi. Anneler, çocuklarının hiç istemedikleri bazı şeyler yapıyorlar. Haklı değil miyim?»

—

«Haklısınız tabiî. Fakat annem her şeye burnunu sokar hep.»

—

«Anladığıma göre
Celia
Ravenscroft'la
samimî arkadaşmışsımz. Anneniz
Mrs. Oliver'a evlenmeyi düşündüğünüzü de söylemiş. Nikâh yakında mı?»

—

«Evet, ama
annemin sorular sorması, kendisini ilgilendirmeyen meseleleri
düşünerek
endişelenmesi
de yersiz.»

—

«Fakat anneler
öyledir...» Belçikalı hafifçe güldü. Sonra da ekledi:

«Sanırım siz de annenizi çok seviyorsunuz. Öyle değil mi?»

Desmond, «Bunu pek iddia edemem,» dedi. «Hayır hiç iddia edemem.
Anlayacağınız...
size işin
doğrusunu

başından söylemem daha iyi olacak. Aslında o benim annem değil...»

¦— «Sahi mi? Bundan haberim yoktu.»

Desmond, «Beni evlât edinmişler,» dedi. «Annemin aslında bir oğlu varmış. Ölmüş

o. Sonra annem bir erkek çocuğunu evlât edinmek istemiş, beni bulmuşlar. Annem beni kendi oğlu gibi yetiştirdi. Benden hep, 'Oğlum,' diye söz eder. Oğlu olduğumu düşünür. Ama asıl çocuğu değilim ben onun. Birbirimize hiç de benzemeyiz. Hiç birşeyi de aynı gözle görmeyiz.»

Poirot, «Bu da normal,» dedi.

Dosmond, «Size hâlâ ne istediğimi anlatmadım,» diye başını salladı.

—

«Bir

şey yapmamı bir meseleyi öğrenmemi,

soruşturmaya başlamamı

istiyorsunuz sanırım.»

—

«Evet, öyle diyelim. Sizin o üzücü mesele hakkında neler öğrendiğinizi bilmiyorum.»

Poirot, «Fazla birşey öğrenmiş değilim,» diye karşılık verdi. «Ayrıntılardan haberim yok. Sizin ve henüz tanışmadığım Miss Ravenscroft hakkında da fazla birşey bildiğimi söyleyemem.»

—

«Evet... Onu da sizinle görüşmesi için buraya getirmeyi düşündüm. Fakat sonra önce sizinle yalnız başıma konuşmamın daha iyi olacağına karar

verdim.»

Poirot, «Akıllıca hareket etmişsiniz,» dedi. «Sizi üzen birşey mi var? Veya kaygılandıran? Bazı güçlüklerle mi

karşılaştınız?»

—

«Hayır,

böyle birşey yok. Aslında güçlükler olmaması gerek. Olay yıllar önce olmuş.

Celia çocukken. Veya bir okul öğrencisiyken. Sonra o felâket aslında olağan şeylerden. Her gün olabiliyor bunlar. îki kişi bir nedenden ötürü çok sarsılmışlar ve intihar etmişler. Anlaşarak intihar etmeye karar vermiş

onlar. Olayın ayrıntılarını veya bunun nedenini bilen

kimse de yokmuş.

insanların çocukları rahatsız etmeye hakları da yok. Yani olayla ilgili gerçekleri biliyorlarsa demek istiyorum. Bu mesele annemi hiç ilgilendirmemeli.»

Poirot, içini çekti. «Yaşınız ilerledikçe birçok insanın kendileriyle ilgisi olmayan şeylerle ilgilendiklerini daha da iyi öğreniyorsunuz. Hatta böyle konulara, daha da

çok burunlarım

sokuyorlar.»

—

«Ama bu olay çok gerilerde kalmış. Kimse bu konuda fazla birşey bilmiyormuş.

Annem durmadan sorular soruyor. Bir takım şeyleri öğrenmek istiyor. Celia'-yı sıkıştırıyor. Celia öyle duruma geldi ki, artık benimle evlenmeyi isteyip

istemediğini bile

bilmiyor.»

—

«Ya siz? Miss Celia'yla hâlâ evlenmek isteyip istemediğinizi biliyor musunuz?»

—

«Evet. Tabiî biliyorum. Onunla evlenmek niyetindeyim.

Bu konuda kararım

kesin, ama Ceüa üzülüyor. Bazı şeyleri öğrenmek istiyor, sözgelimi, olayın neden olduğunu. Ayrıca annemin de bu konuda bazı şeyler bildiğini de sanıyor. Yani onun birtakım şeyler duyduğunu. Bence Celia bu bakımdan yanılıyor.»

Belçikalı, «Durumunuzu anlıyorum,» dedi. «Ama bence ikiniz de aklı başında zeki gençlersiniz. Evlenmek istiyorsanız bir kimse veya bir şey size engel olamaz. O

acı olay hakkında bilgi aldım. Fakat dediğiniz gibi yıllar önce olmuş bu. Hiç bir zaman gerekli şekilde, iyice açıklanamamış. Zaten hayatta olan her acının nedenini açıklayamayız ki.»

Genç adam, «Onlar intihara karar vermişler,» diye mırıldandı. «Başka bir şey olamaz. Fakat §ey - - »

www.netevin.com

—

«Fakat olayın iç yüzünü öğrenmek istiyorsunuz. Öyle değil mi?»

—

«Şey, evet, öyle. Celia bu yüzden kaygılı, hatta beni

de

kaygılandırmaya

başladı diyebilirim. Annemin de üzgün olduğu belli. Ama dediğim gibi bu onu ilgilen-

dirnıez ki. Bu meselede kimsenin suçu olduğunu sanmıyorum. Yani - - kavga filan etmemişler. Ama işin kötüsü - -bu mesele hakkında hiç birşey bilmiyoruz. Yani ben bir şey bilemem, çünkü orada değildim.»

— «Sir ve Lady Ravenscroft'u veya Celia'yı o zamanlar tanımıyor muydunuz?»

— «Ben Celia'yı kendimi bildim bileli tanıyorum sayılır. Anlayacağınız ben çocukken tatillerimi geçirmek için bir ailenin yanma giderdim. Onların evleriyle Celia'-larınki yanyanaydı. İkimiz de küçüktük. Ama birbirimizden hoşlanırdık.

Çok iyi anlaşırdık. Sonra Celia'yla birbirimizden uzaklaştık. Onu uzun zaman göremedim. Onun ailesi Malaya'daydı. Benimki de öyle. Öyle sanıyorum ki iki aile orada tekrar karşılaştılar. Yani babamla annem ve Ravenscroft'lar. Ha aklıma gelmişken... Babam öldü benim. Galiba annem Malaya'dayken bazı şeyler duydu. Ve şimdi onları hatırlıyor ve kaygılanıyor. O - - o - - doğru olması imkânsız birtakım şeyler düşünüyor. Onların doğru olmadığından eminim. Celia'yı bu yüzden rahatsız etmeye de kararlı. Ben olayın iç yüzünü öğrenmek istiyorum. Celia da öyle. Ne olmuş? Neden? Nasıl? Başkalarının uydurduğu gülünç hikâyeler bana yetmiyor.»

Poirot, «Evet,» diye karşılık verdi. «İkinizin de böyle düşünmesi normal. Celia bu meseleyle sizden fazla ilgileniyor herhalde. Sizden daha da endişeli muhakkak. Ama bu o kadar önemli mi? Önemli olan, şimdi, bugün. Evlenmek istediğiniz kız, karınız olmayı arzu eden Celia - - geçmişin bununla ne ilgisi var ? Kızın annesiyle babası birlikte intihara karar vermişler... Veya bir uçak kazasında ölmüşler... Veya biri bir kazada can vermiş ve diğeri onun arkasından kendisini vurmuş.. Bu önemli mi? Veya aşk maceralarına karıştıkları ve bu yüzden acı çektikleri?»

Desmond Burton-Cox, «Evet,» dedi. «Evet, sözleriniz çok doğru ve mantıklı. Fakat iş çığrından çıktı artık. Celia'nm içinin rahat etmesini sağlamak zorundayım. O

bazı şeyleri derinden duyan bir insandır. Ama bunlardan açıkça söz etmez, o da başka.»

—

«Olayın iç yüzünü öğrenmek çok zor, hatta imkânsız belki de. Bu hiç

aklınıza gelmedi mi?»

—

«Yani hangisi hangisini öldürdü ve bunun nedeni --bunu mu

kasdediyorsunuz?

Bunun için

ortada bir jnesele olmalı.»

—

«Ama o mesele geçmişte kalmış. Bunun şimdi ne -önemi var?»

—

«Aslında annem işe burnunu sokup, ortalığı ka-nştırmasa önemi de olmayacak gerçekten. Celia'nın aslında bu olayı fazla düşündüğünü sanmıyorum. Felâket sırasında İsviçre'de

okuldaymış,

kendisine bu olaydan fazla söz etmemişler.

İnsan çocukluk yıllarında her şeyi olduğu gibi kabul eder. Fakat böyle olayların kendisiyle ilgili olduğunu da pek aklına getirmez.» -

—

«İstediğiniz

şeyin

imkânsız

olduğunu düşünmüyor musunuz?»

Desmond, «Ben sizin için iç yüzünü öğrenmenizi istiyorum. Belki bu ortaya çıkarabileceğiniz birşey değil. Ya da öğrenmekten hoşlanacağınız bir gerçek olmayabilir bu.»

Belçikalı, «Benim durumu aydınlatmaya hiç bir itirazım yok,» diye karşılık verdi. «Hatta biraz merak duyduğumu da söyleyebilirim. Felâketler, şaşırtıcı, üzücü, sarsıcı olaylar hastalıklar insanın basma gelebilir bunlar. Tabiî böyle birşeyi farkedince meraka kapılıyorsunuz. Bu'da normal. Fakat ben şunu söylemeye çalışıyorum: Geçmişi hortlatmak akıllıca birşey mi?»

Desmond, «Belki değil,» diye mırıldandı. «Fakat--»

Poirot, onun sözünü kesti. Ayrıca - - bu kadar za~-man sonra öyle bir olayı incelemek de imkânsız. Bu bakımdan benimle aynı fikirde değil misiniz?»

Genç adam, «Hayır,» dedi. «İşte bu bakımdan sizinle aynı fikirde değilim. Bence bu iş pek âlâ mümkün.»

Belçikalı ona baktı. «İşte bu çok ilginç. Neden?

—

«Çünkü...»

www.netevin.com

—

«Evet? Böyle düşünmenizin bir nedeni var mutlaka.»

—

«Bu olayı bilen bazı kimseler olmalı. Onlar isterlerse size çok şey anlatabilirler. Belki onlar bana veya Celia'ya açılmayı pek arzu etmezler. Ama

siz onlardan her şeyi öğrenebilirsiniz.»

Belçikalı yine, «Bu çok ilgi çekici,» diye mırıldandı.

Desmond, «Bazı şeyler olmuş,» dedi. «Geçmişte bazı şeyler olmuş. Ben bunları açık açık duydum. Bir akıl hastası varmış. Biri - - bunun kim olduğunu bilmiyorum. Belki Lady Ravenscroft. O yıllarca akıl hastanesinde yatmış sanırım.

Uzun bir süre. O daha çok gençken bir felâket olmuş. Bir çocuk ölmüş ya da kazaya uğramış. Şey--onun bu olayla ilgisi varmış galiba.»

—

«Siz bu olayı bilmiyorsunuz sanırım?»

—

«Hayır. Annem söz etti bundan. O da birilerinden duymuş. Malaya'dayken sanırım. Oradakiler bu olayın dedikodusunu yapıyorlarmış. Bilirsiniz, öyle yerlerde kadınlar bir araya toplaşıp bol bol gevezelik ederler. Belki de hiç aslı olmayan bazı şeylerden konuşurlar.»

—- «Ve siz de o dedikodunun doğru olup olmadığını öğrenmek istiyorsunuz, öyle mi?»

—

«Evet ...Bunu kendi kendime nasıl öğreneceğimi de bilmiyorum. Hele şimdi.

Olay yıllar önce olmuş. Bunu kime sorabilirim? Kime gideceğimi bile bilemiyorum.

Fa-, kat ne olduğunu kesinlikle anlayıncaya kadar...»

__,101 __

Poirot, yine onun sözünü kesti. «Benimki yalnızca bir tahmin, ama işin iç yüzü şu sanırım: Celia Ravenscroft kendisine annesinden bir dengesizlik geçmediğini öğrenmedikçe sizinle evlenmek istemiyor. Öyle değil mi?»

—

«Evet, bana Celia'nm aklına takılan buymuş gibi geliyor. Ve bu düşünceyi onun kafasına da annem soktu.

Aslında annem buna inanmayı çok istiyor sanırım. Oysa buna inanması için bir neden de yok. Terbiyesizce dedikoduların ve kinin yol açtığı birşey bu.»

Poirot, başını salladı. «Bu meseleyi incelemek kolay olmayacak.»

—

«Öyle. Ama sizin hakkınızda bazı şeyler duydum. Sizin olayların iç yüzünü ortaya çıkarmakta çok usta olduğunuzu söylüyorlar. Herkesi sorguya çeker ve onları doğruyu söylemeye zorlamışsınız.»

—

«Kimi sorguya çekmemi öğütlersiniz? Malaya'da-kilerden söz ettiniz.»

—

«Artık onlarla konuşmanın bir yararı olacağım sanmıyorum. O sıralarda dedikodu yapanlar, bu konuda gevezelik edenler, olayı çoktan unutmuşlardır. Çoğu da artık ölmüştür tabiî. Bence annem birçok şeyi yanlış anlamış. Bazı şeyler duymuş ve kafasından bunlara bazı eklemeler de yapmış.»

«Ve siz yine de benim başarılı...»

«Ben sizin kalkıp Malaya'ya gitmeniz ve oradakileri sorguya çekmenizi istemiyorum tabiî. Herhalde o günlerde Malaya'da olanlar çoktan İngiltere'ye

döndüler.»

—

«Bana onların adlarını veremeyeceksiniz sanırım.» Desmond, «İşinize yarayacak ad bilmiyorum,» dedi

—

«Ama bazı adlar biliyorsunuzdur mutlaka.»

— «Ne demek istediğimi size açıklayacağım. Olanları ve bunların nedenlerini bilen iki kişi var sanırım, çüa-

kü onlar o sırada evdelerdi. Onun için de birşeyler biliyor olmalılar.»

—

«Neden onlarla kendiniz konuşmuyorsunuz?»

—

«Aslında konuşabilirim. Bir bakıma

onlarla görüştüm de diyebilirim. Fakat bilmem ki yani onlara aklıma takılan bazı soruları soramam. Celia da öyle. Çok iyi insanlardır onlar. Bu yüzden bazı şeyleri bilmeleri gerek. İkisi de kötü niyetli, dedikoducu değildir.

Durumu düzeltmek için birşeyler yapmış veya yapmaya çalışmış, ama bunu başaramamış olabilirler. Öf, ne demek istediğimi doğru dürüst anlatamıyorum.»

Poirot, karşı çıktı. «Tam tersine... çok iyi anlatıyorsunuz. Bu durum beni ilgilendiriyor. Kafanızda belirli bir düşünce olduğunu da sanıyorum. Söyleyin bar;a: Celia Ravenscroft da sizinle aynı düşüncede mi?»

—

«Ona fazla birşey söylemedim. Çünkü o Maddy'le Zelie'yi çok severdi.»

—

«Maddy'le Zelie mi?»

www.netevin.com

—

«Bu onların adları işte. Ah, açıklamalıyım. Size her şeyi doğru dürüst anlatamadım.

Celia

küçükken, --yani kendisiyle ilk arkadaş olduğumuz günlerde... Dediğim gibi evlerimiz yanyanaydı... O sırada Celia'nm bir Fransız mürebbiyesi vardı. Fransız bir mürebbiye.

Bir matmazel... Çok iyiydi o. O

hepimizle oyunlar oynardı. Celia onun adını kısaltmıştı. Kendisini 'Maddy' diye çağırırdı. Bütün aile de

öyle.»

—

«Ah, evet. Mürebbiye.»

—

«O Fransız olduğu için bildiği şeyleri size anlatacağını düşündüm.

Başkalarına

açıklamak

istemeyeceği bazı gerçekler.»

—

«Ah...

Söylediğiniz diğer ad hangisiydi?»

—

«Zelie. Aynı şey yine... Bir matmazel.

Maddy, Ravenscroft'larm yanında iki

veya üç yıl kaldı sanırım. Sonra Fransa'ya döndü. Hayır, İsviçre'ye galiba.

Sonra

I

—

-1OQ

—–

,

——

±£i%J

diğer mürebbiye geldi. Maddy'den daha gençti o. Tabii kendisini 'Maddy' diye çağırmazdık. Celia ona, 'Zelie,' derdi. Diğerleri de.. Genç ve güzeldi, çok da neşeliydi. Hepimizle oyunlar oynardı. Kendisini çok severdik. Bütün aile ona bağlıydı. Sir Ravenscroft da Zelie'yle ilgilenirdi. Birlikte piket filan oynarlardı.» —- «Ya Lady Ravenscroft?»

—

«A,

o da Zelie'yi çok severdi. Zelie de onu. 3u yüzden tekrar geri geldi ya.»

—

«Geri mi geldi?»

—

«Evet. Lady Ravensroft,

hastalanıp

hastaneye yattıktan sonra. Zelie o

zaman geri döndü. Lady Ravens-croft'a baktı, ona yardımcı oldu. Kesin olarak

bilmiyorum, ama bana felâket sırasında Zelie yine evdeymiş gibi geliyor. Bundan hemen hemen eminim. Onun için Zelie'nin olayın iç yüzünü bilmesi gerek.»

—

«Sizde adresi var mı? Şimdi nerede olduğunu biliyor musunuz?»

—

«Evet.

Lady Ravenscroft,

hastalanıp hastaneye lie'yi görebileceğinizi düşündüm.

Hatta ikisini de.

Biliyorum bu isteğim yersiz ama...» Sustu.

Poirot,

bir süre Desmond'u

süzdü.

«Evet... Bu da bir ihtimal... Tabiî. Bir ihtimal...»

*

İKİNCİ BÖLÜM

UZUN GÖLGELER

11 -

Garroway'le Poirot bildiklerini açıklıyorlar Baş Müfettiş Garroway, masanın üzerinden Poirot'-ya baktı, ^gözlerinde neşeli bir pırıltı belirmişti.

George

yanma viski soda dolu bir bardak bıraktı. Sonra da Poi-rot'ya yaklaşarak Belçikalıya bir kadeh uzattı. Bunun içinde koyu mor bir içki vardı.

Garroway, hafif bir ilgiyle sordu. «Siz ne içiyorsunuz?»

Poirot, «Böğürtlen

likörü,»

dedi.

İngiliz, «Zevk meselesi...» diye mırıldandı. Sonra da bardağı kaldırdı.

«İntiharın şerefine.»

Poirot ona baktı. «Bu gerçekten bir intihar mı?

Garroway, «Başka ne olabilir?» dedi. «Öğrenmek istediğiniz şeyleri düşünüyorum da...» Başını salladı. Gülümseyişi daha belirli bir hal almıştı.

Belçikalı, «Affedersiniz,» diye karşılık verdi. «Sizi epeyce rahatsız ettim. Ben Mr. Kipling'in hikâyelerinde-ki bir çocuğa veya bir hayvana benziyorum. Bende de o dert var: Doymak bilmeyen merak...»

Baş müfettiş Garroway tekrarladı. «Doymak bilmeyen merak. Güzel hikâyeleri vardır Kipling'in. Sonra çok bilgili bir adammış. Bana biri onun bir gemiyi bir kere dolaşmakla tekneyi kaptandan daha iyi tanıyıverdiğini söylediydi.»

Hercule Poirot, içini çekti. «Ne yazık ki ben birşey bilmiyorum. Onun için de sorular sormak zorundayım. Korkarım size yolladığım sorular listesi pek uzundu.»

Garroway, «Beni ilgilendiren bir konudan diğerine feçivermeniz oldu» dedi.

«Psikiyatrlar. Doktor raporları. Para kime kalmıştı? Kim zengindi? Servet kimin eline geçmişti? Kim mirasa konacağını sanırken hayal kırıklığına uğramıştı ?

www.netevin.com

Kadınların saçlarıyle ilgili sorular. Peruklar... Perukçular. Ha aklıma gelmişken. O perukları zarif pembe kutulann içinde yollamışlar.»

Poirot, gülümsedi.

«Siz bütün bunları biliyorsunuz. ¦Çimin olun bu beni çok şaşırttı.»

— «Ah... İçinden çıkılmaz bir olaydı o. Bu yüzden bol bol da not almıştık. Tabiî bunların hiç biri de işimize yaramadı. Ama bütün o bilgi dosyaya konuldu.

İsteyen açıp onları okuyabilirdi. «Bir kâğıdı masanın üstünden Poirot'ya doğru itti. «İşte. Berberler. Bond soka-ğmdaydılar onlar. Pahalı bir yerdi orası.

'Eugene ve Ro-sentelle'. Daha sonra oradan taşındılar. Sloane sokağında bir yer açtılar. Adres bu ama şimdi orada başka bir mağaza var. Kalfalardan ikisi yıllar önce işten çekildi. O sıralarda en usta yardımcıları onlardı. Lady Ravens-vroft da onların müşterisiydi. Rosentelle şimdi Chelten-ham'da oturuyor. Yine berberlik ediyor. 'Kuaför'lük yani. Yeni terim bu. Gençliğimde, 'Adam aynı, şapkası başka,' derlerdi. Bu da Öyle.»

Poirot, bağırdı. «Hah!»

Garroway, «Ne oldu?» diye sordu.

Hercule Poirot, «Size büyük bir minnet duyuyorum,» dedi. «Bana parlak bir düşünce verdiniz. İnsanın kafasında birtakım düşüncelerin doğması ne tuhaf değil mi?»

Başmüfettiş, «Kafanız zaten birsürü düşünceyle dolu,» diye karşılık verdi.

«Sizin derdiniz de bu zaten. Artık başkasına ihtiyacınız yok... Şimdi--ailenin tarihçesini elimden geldiği kadar incelemeye çalıştım. Fazla işe yarayacak birşey de bulamadım. Alistair Ravenscroft'un ailesi aslında Iskoçyalıymış.

Babası ve amcaları tanınmış kimselermiş. Margaret Preston-Grey'le evlenmiş. Kız da çok iyi bir ailedenmiş. Saraya sunulmuş. Ailenin adı hiç bir zaman bir rezalete karışmamış. Kadının ikiz olduğu konusunda haklısınız. Bunu nereden öğrendiğinizi bilmiyorum. Dorothea ve Margaret Preston-Grey .Onları 'Dolly ve Molly' diye çağırırlarmış. Preston-Grey'ler Susse'de otururlarmış. İkizler çok benzerlermiş birbirlerine. İkizlerle ilgili hikâyeler onlar için de anlatılıyor.

İlk dişleri aynı gün çıkmış, aynı ay kızıla tutulmuşlar.

— 126 —

Aynı biçimde elbiseler giyerlermiş. Ve aynı tipte adamlara âşık olarak birbirinin ardısıra evlenmişler. İkisinin de kocası hariciyeciymiş. İki kardeşe de bakan aile doktoru bir kaç yıl önce öldüğü için bu konuda bilgi almamız mümkün olmadı. Yalnız kardeşlerden birinin gençliğinde başından bir felâket geçmiş.»

—

«Lady Ravenscroft'un mu?»

—

«Hayır, diğerinin. Jarrow adında bir gençle evlenmiş o. İki çocuğu olmuş.

Bunlardan

küçüğü

erkek-miş. Çocuk dört yaşındayken bir kaza geçirmiş. Bir el arabası veya bir oyuncak çarpmış ona ya da bir kürek veya çocukların oynadıkları o kazmalardan biri bu küçüğün başına gelmiş ve çocuk havuza düşerek boğulmuş. Bu kazaya ablası yol açmış. O zaman dokuz yaşındaymış kız. Birlikte oynuyorîarmış ve çocukların yaptıkları gibi birden kavgaya tutuşmuşlar. Bu işin kuşku götürür yanı yok. Fakat bu olayla ilgili bir hikâye daha var. Biri bu işi çocuğun annesinin yaptığını ileri sürmüş. 'Oğluna kızdı ve onun başına vurdu,'

demiş. Bir başkası ise çocuğa vuranın komşu kadın olduğunu söylemiş. Bu olayın sizi ilgilendireceğini

pek sanmıyorum.

Neticede bunun kadının kız

kardeşiyle kocasının yıllar sonra birlikte intihara karar vermeleriyle hiç bir ilişkisi olamaz.»

. Poirot, başını salladı. «Evet, öyle gözüküyor. Fakat insan aile hakkında aynntılı bilgi edinmek de istiyor tabiî.»

Garroway, «Evet,» dedi. «Size söylediğim gibi insanın geçmişi incelemesi gerek.

Açıkçası biz bu kadar gerilere gitmeyi de pek düşünmemiştik. Yani dediğim gibi bu olay o intihardan yıllar önce olmuş.»

—

«O sırada soruşturma yapılmış mı?»

—

«Evet. O olayı incelemek fırsatını buldum. Yani bununla ilgili dosyalan, gazetelerde çıkan haberleri. Daha değişik şeyleri. Anlayacağınız bu konuda bazı kuşku-

www.netevin.com

lar varmış. Çocuğun annesi çok sarsılmış. Sinirleri iyice bozulduğu için kendisini hastaneye yatırmışlar. Bazıları ondan sonra kadının bir daha kendine pek gelemediğini söylüyor.»

—¦ «Fakat çocuğu kadının öldürdüğünü mü düşünü-yorlarmış?»

—

«Şey,

doktor öyle düşünmüş.

Ortada

kesin

bir delil yokmuş tabiî.

Kadın,

olayı pencereden gördüğünü anlatmış. Kızının, oğlunun başına vurduğunu, sonra da onu havuza ittiğini söylemiş. Fakat

- - o sırada kadının hikâyesine

pek inanmamışlar, çünkü

zavallı deli

gibiymiş.»

—

«Psikiyatrlarla konuşulmuş mu?»

—

«Evet. Kadm bir kliniğe veya bir hastaneye yatırılmış. Akıl dengesi bozulmuş

sanırım.

Bir ya da iki hastanede uzun bir süre kalmış. Yanılmıyorsam Londra'-

daki St. Andre hastanesindeki ruh doktorlarından biri kendisini tedavi etmiş.

Sonunda kadının iyileştiğine karar verilmiş. Yani üç yıl sonra hastaneden çıkarılmış o. Ailesiyle normal bir hayat sürmesi için evine gönderilmiş.»

—

«O sırada gerçekten normal miymiş kadm?»

—

«Galiba sinirleri hep zayıfmış...»

—

«Kadın, kardeşi intihar ettiği zaman neredeymiş? Ravenscroftların yanında mı kalıyormuş?»

—

«Hayır... Kadm o olaydan hemen hemen üç hafta kadar önce ölmüş. O sırada Overcliffe'de, Ravenscroft-lardaymiş. Bu yine ikizlerin sonlarının aynı olacağını ileri sürenlere hak verdiren bir olay. Kadın, uykusunda yü-rürmüş.

Yıllardan beri öyleymiş. Bu yüzden bir, iki defa hafif kazalar da geçirmiş.

Bazan gereğinden fazla yatıştırıcı ilâç alır ve bu nedenden gece uykusunda evde dolaşır, hatta bazan dışarı bile çıkarmış. Yine bir gece uykusunda

uçurumun kenarındaki yoldan yürümeye baş-

Iamış. Ayağı kaymış ve aşağı yuvarlanmış. Hemen ölmüş... Cesedini ancak ertesi gün bulmuşlar. Kardeşi Lady Ravenscroft çok sarsılmış, iki kardeş çok bağhy-mışlar birbirlerine. Kadın şok geçirdiği için kendisini hastaneye yatırmak zorunda kalmışlar.»

—

«Acaba bu felâket Ravenscroftların bir süre sonra intihar etmelerine mi yol açtı? Bu mümkün mü?»

—

«Böyle birşeyin üzerinde durulmamış bjle.»

—

«Dediğiniz gibi ikizlerin basma çok tuhaf şeyler gelir... Belki Lady Ravenscroft, ikiz kardeşleriyle arasındaki bağ yüzünden kendisini öldürdü.

Sonra da kocası kendisini suçlu hissettiği için intihara karar verdi - - »

Başmüfettiş Garroway, «Sizin de düşünmeyeceğiniz yok, Poirot,» diye gülümsedi.

«Sir Alistair Ravenscroft'-un baldızıyle bir ilişkisi olduğunu sanmıyorum. Böyle birşey olsaydı muhakkak bunu herkes duyardı. Aralarındaki hiç bir gizli aşk bağı yoktu onların. Onun için böyle birşey düşünüyorsanız bundan vazgeçin.»

Telefon çalmaya başlamıştı. Poirot ayağa kalkarak ilerledi, telefona uzandı.

Arayan Mrs. Oliver'di.

—

«Mösyö Poirot, yarın bana çay veya seri içmeye gelebilir misiniz? Ceîia bana uğrayacak da...

Sonra da o

zevzek kadın. Siz onları görmek istiyordunuz sanırım...»

—

«Evet, çok istiyorum.»

Yazar, «Benim hemen çıkmam gerek,» dedi. «Bir fille konuşacağım da...»

I

*

Ceîia,

Hercule

Poirot'yla

tanışıyor

Poirot, «E, madam,» dedi.

«Fille yaptığınız konuşma nasıl geçti?»

—

«Aman benim yanımda fillerden konuşmayın. Artık onlarla bütün ilişkimi kestim. Bu sonuncusu da durmadan Barnat adlı bir aileden sözetti. Onların çocukları Malaya'da bir kaza sonunda ölmüş...

Ama artık fillerle ilgilenecek

değilim..»

—

«Madam sadakatle çalıştınız. Büyük dostluk gösterdiniz.»

—

«Celia yarım saat sonra burada olur. Onunla tanışmayı istiyordunuz değil mi?

Ona, sizin bu meselede bana yardım ettiğinizi söyledim. Yoksa onun

sizin eve

gelmesini mi tercih ederdiniz?»

Poirot, «Hayır, hayır,» diye karşılık verdi. «Böylesi daha iyi bence.»

www.netevin.com

—

«Celia'nm fazla oturacağını sanmıyorum. Onu bir saat sonra yollarsak iyi olur. Sizinle biraz

konuşuruz. Ondan sonra da Mrs. Burton-Cox gelir.»

—

«Ah, evet. Bu çok ilgi çekici olacak. Evet, çok ilgi çekici..»

Mrs. Oliver içini çekti. «Çok yazık... Elimizde çok yararlı bilgiler var. Öyle değil mi?»

Belçikalı, «Evet,» dedi. «Neyi aradığımızı da bilmiyoruz. Belki de birlikte mutlu bir hayat süren o çift gerçekten intihar etti... Olayın nedenini bulabildik mi? Hayır. Geriye gittik, sonra ileriye. Sağa sola. Doğuya ve batıya...»

Yazar, başını salladı. «Öyle... Heryere koştuk.» Bir an durdu, sonra da ekledi.

«Bir gitmediğimiz Kuzey Kutbu kaldı.»

Poirot, «Bir de Güney Kutbu,»

diye mırıldandı.

—

«Şimdi elimizde ne var?»

Belçikalı, «Değişik şeyler,» diye karşılık verdi. «Ben bunların bir listesini yaptım. Okumayı ister misiniz?»

Mrs. Oliver kalkıp Poirot'nun yanma oturdu. Belçikalının omzunun üzerinden listeye bir göz attı. «Peruklar,» diye ilk satırı gösterdi. «Neden perukları başa aldınız?»

Poirot, «Dört peruk, çok ilginç bu. İlgi çekici ve çözümü zor bir problem.»

— «Yanılmıyorsam o perukları satan yer kapanmış. Şimdi herkes peruk almak için başka başka perukçulara gidiyor.»

Belçikalı, «Evet, evet,» dedi. «Bu peruklar konusunda elimizden geleni yapacağız. Her ne ise... İlgimi çeken noktalardan biri bu. Sonra diğer hikâyeler... Ailede akıl hastası olduğu üzerine çıkan söylentiler. Akıl dengesi bo-zuiduğu için hayatının önemli bir kısmını hastanede geçiren ikiz kardeşle ilgili söylentiler.»

Mrs. Oliver, «Ama bütün bunların bize bir yararı yok ki,» diye karşı çıktı.

«Yani, belki hasta kadın geldi ve kardeşleriyle eniştesini vurdu. Ama bunu yapması için neden var mı?»

Poirot başım salladı. «Böyle birşey olduğunu sanmıyorum. Anladığıma göre tabancasının kabzasında Sir Ravenscroft'la karısının parmak izleri bulunmuş...

Sonra bir çocukla ilgili birtakım hikâyeler var. Mâlaya'da biri, bir çocuğa saldırmış ya da onu öldürmüş. Bunu yapanın Lady Ravenscroft'un ikiz kardeşi olduğu söyleniyor. Ama bu başkasının işi de olabilir. Belki bir dadı ya da hizmetçinin. İkinci nokta da bu. Para konusunda bir şeyler biliyorsunuz.»

Mrs. Oliver Poirot'ya şaşkınlıkla baktı. «Paranın bu işle ne ilgisi var?»

Belçikalı, «Pek ilgisi yok,» dedi. «İşte işin dikkati çeken yanı da bu. Aslında böyle olayların parayla bir ilgisi vardır. İntihar yüzünden birinin konduğu para... Bu yüzden yitirilen para... Güçlüklere, dertlere neden olan,

hırs ve istek uyandıran para... îşte bunun anlaşılması güç... Ravenscroftlarm öyle hatırı sayılır bir servetleri yokmuş... Aşk serüvenleriyle ilgili birtakım hikâyeler de anlatılıyor. Sir Ravenscroft'un beğendiği kadınlar. Karısının hoşlandığı erkekler... Karı ya da kocanın bir aşk serüvenine girişmesi cinayete de intihara da neden olabilirdi. Sık sık görülür böyle şeyler... Sonra en fazla ilgimi çeken bir noktaya geliyoruz. İşte bu yüzden Mrs. Burton-Cox'la tanışmayı çok istiyorum.»

—

«Ah, o iğrenç, kadın. Ona neden bu kadar önem verdiğinizi anlayamıyorum.

Fazla meraklı o. Ve benden bir şeyi öğrenmemi istedi. İşte o kadar.»

—

«Evet ama sizden gerçeği öğrenmenizi neden istedi? Bence pek acayip birşey bu. Onun için bu konuda bilgi edinmemiz gerek. Anlayacağınız kadın zincirin bir halkası...»

—

«Zincirin bir

halkası mı?»

—

«Evet, ama bu zincirin nasıl birşey olduğunu bilmiyoruz. Bütün bildiğimiz, kadının bu

intihar

meselesi hakkında ayrıntılı bilgi

edinmek

için

çırpındığı.

Ayrıca onun isim annesi olduğunuz Celia Ravenscroft'la ve aslında oğlu olmayan Desmond'la da ilgisi var tabiî.»

—

«Ne demek 'oğlu olmayan'?»

www.netevin.com

Poirot, «Desmond'un annesi değil o,» diye açıkladı. «Çocuğu evlât edinmiş. Kendi oğlu ölmüş çünkü.»

—

«Kendi çocuğu nasıl ölmüş? Ne zaman? Niçin?»

—

«Bu soruları ben de kendi kendime sordum. Kadının bağlı olduğu zincir bir duyguyla, bir öç, isteğiyle, bir aşk serüveniyle ilgili olabilir. Her ne ise, onu görmeliyim. Kadın hakkında bir karara varmalıyım.

Evet... Bana bu çok

önemliymiş gibi geliyor.»

" Kapı çalınıyordu. Mrs. Oliver, hemen ayağa kalktı. Telâşla kapıya doğru gitti.

«Gelen Celia sanırım. Bu karşılaşmanın bir sakıncası olmadığından eminsiniz ya?»

Poirot, «Benim için yok,» dedi. «Celia'nm da bir itirazı olmayacağını umarım.»

Mrs. Oliver bir, iki dakika sonra Celia Ravenscroft'la içeri girdi. Kızın yüzünde kararsızlık ve kuşku dolu bir ifade vardı.

— «Bilmem ki...» diyordu, «Eğer ben...» Duraklayarak, hayretle Hercule Poirot'ya baktı.

Mrs. Oliver, «Celia,» diye mırıldandı. «Seni, bana yardım eden biriyle tanıştırmak istiyorum. Onun aynı zamanda sana yardım ettiğinden de eminim. Yani, öğrenmek istediğin o mesele konusunda... Bu Mösyö Hercule Poirot. O bazı şeyleri öğrenmek bakımından bir deha sayılır.»

Celia, «A...» dedi. Belçikalının ufak tefek bedenine, yumurta biçimi kafasına ve pos bıyıklarına küçümser-cesine bakıyordu. Kararsız bir tavırla, «Şey...» diye mırıldandı.

«Kendisinden

söz edildiğini

işittim sanırım...»

Hercule Poirot, «Herkes benden sözedildiğini duymuştur,» dememek için kendisini zor tuttu, çünkü artık pek doğru olmazdı bu. Poirot'nun ününü duyanların önemli bir kısmı mezarlıkta, uygun taşların altında yatıyorlardı. «Oturun, matmazel.

Size kendim hakkında şu kadarını söyleyeceğim: Bir araştırmaya giriştiğim zaman bunu sonuna kadar götürürüm. Bu meselede de gerçeği ortaya çıkaracağım. Ve sizin istediğiniz gerçeği bil-mekse, bunu size de açıklayacağım. Ama belki de siz içinizin rahat etmesini istiyorsunuz yalnızca. Tabiî bu gerçek demek de değildir. Sizi sevindirecek birkaç noktayı da öğrenebilirim. Bu sizin için yeterli mi? Eğer öyleyse, daha fazlasını istemeyin.»

Celia, Belçikalının çektiği sandalyeye oturarak dikkatle onu süzdü. «Yani siz gerçeğin hoşuma gitmeyeceğini mi söylemek istiyorsunuz?»

Poirot, «Gerçek,» dedi. «Sizi sarsabilir. Üzebilir. Bel-M o zaman, 'Neden bu işi karıştırdım? Niçin geçmişi canlandırdım?' diye düşünürsünüz. 'Neden işin aslını öğrenmeye kalkmıştım? Bu bilgi yalnızca acı veriyor. Hiç bir-şeye yararı dokunmadı. İnsana ümit de aşılamıyor...' Çok sevdiğiniz anneniz ve babanız birlikte intihar etmişler... Bence insanın annesiyle babasına bağlı olması kötü birşey değildir.»

Mrs. Oliver, atıldı. «Son zamanlarda bunu ayıp sayanlar yok değil. Yeni bir inanç bu.»

Celia mırıldandı. «Son zamanlarda hayatım biraz acayipleşmişti. Düşünüyordum...

Bazı kimselerin sözlerinde bir tuhaflık olduğunu seziyordum. Bir kısmı ise bana acıyarak bakıyordu. Ama daha da kötüsü kimisi beni merakla süzmekteydiler... Ben bu şekilde yaşayamam. Siz öyle sanmıyorsunuz, ama ben işin aslını öğrenmek istiyorum, çünkü gerçekle başa çıkabilirim. Bana durumu açıklayın yeter.» Celia, başım eğerek bir an öyle durdu. Sonra da tekrar Poirot'ya döndü. «Siz Des-mond'u gördünüz değil mi? O size gelmiş. Bana bundan sözetti.»

—

«Evet.

Desmond

beni görmeye

geldi. Siz

böyle yapmasını istemiyor

muydunuz?»

—

«O bana danışmadı ki.» ¦— «Danışsaydı?»

—

«Bilmem ki... Belki ona asla böyle bir şey yapmamasını söylerdim. Belki de kendisini teşvik ederdim.»

—

«Size bir tek soru sormak istiyorum, matmazel, Kafanızda sizin için her şeyden önemli olan bir tek, belirli birşey mi var?»

—

«Bu ne olabilir?»

—

«Söylediğiniz gibi Desmond Burton-Cox beni görmeye geldi. O çok hoş, sevimli bir genç. Benimle açık açık konuştu.

Şimdi önemli olan şu:

Birbirinizle

evlenmeyi

www.netevin.com

gerçekten istiyor musunuz? Hayatî bir şey bu. Ömür boyu sürecek bir bağ. Şimdiki gençler bazan böyle düşünmüyor, o da başka. Siz, ölünceye kadar devam edecek bir evliliği istiyor musunuz? Önemli bu. Eğer istiyorsanız, iki kişinin ölümünün intihar olup olmaması sizi ya da Desmond'u neden ilgilendirsin?»

—¦ «Olayın intihardan başka birşey olduğunu düşünüyorsunuz sanırım.»

Poirot, «Henüz kesin olarak bilmiyorum,» dedi. «İntihar olması ihtimali kuvvetli. Tabiî çifte intihara uymayan bazı yanlar da var. Fakat polise bakarsanız, onlar delilleri inceledikten sonra bunun çifte intihardan başka birşey olamayacağına karar vermişler. Ve polise bu bakımdan güvenilebilir, Matmazel Celia. işlerini bilir onlar.»

—

«Ama onlar da olayın içyüzünü hiç bir zaman ortaya çıkaramamışlar. Öyle değil mi?»

Poirot, «Evet,» dedi. «Öyle.»

—

«Bunu siz de öğrenemediniz sanırım. Yani delilleri inceleyerek, bunlar hakkında düşünerek...»

Belçikalı, «Bu bakımdan kesin birşey söyleyemem,» diye karşılık verdi. «Gerçek, acı çekmenize yol açabilir. Onun için size mantıklı bir şekilde düşünüp düşünemeyeceğinizi soruyorum. Yani, 'Geçmiş çok gerilerde kaldı, îşte yanımda sevdiğim adam. Ben de onu seviyorum. Geleceğimi onunla paylaşacağım, geçmişi değil,' diyemez misiniz?»

Celia, sordu. «Desmond size Mrs. Burton-Cox'un asıl annesi olmadığını söyledi mi?»

—

«Evet, söyledi.»

—

«Gördünüz mü? Aslında bu mesele o kadını neden bu kadar ilgilendiriyor? Niçin gidip Mrs. Oliver'i rahatsız ediyor? Neden onu bana sorular sormaya, bazı şey-

leri

öğrenmeye

zorlamaya

kalkıyor?

Neticede

o

Deş-mond'un asıl annesi

değil ki.»

— «Desmond, Mrs. Burton-Cox'u sever mi?» Celia, «Hayır,» dedi. «Hatta Desmond'un ondan nefret ettiğini de söyleyebilirim. Daima da nefret etmiş sanırım.»

—

«Kadm,

Desmond

için bol

para harcamış.

Onu okutmuş, elbiseler almış,

gerekli her şeyi yapmış yani, O Desmond'a düşkün mü?»

—

«Bunu

bilmiyorum.

Fakat sanmıyorum. Anladığım kadarı, kadm ölen çocuğunun yerini alacak birini istemiş. Kendi oğlu küçükken bir kazada ölmüş. îşte bu yüzden o da bir çocuğu evlât edinmek istemiş. Mrs. Burton-Cox'un kocası yakınlarda öldü. Öf... Bu tarihler karmakarışık şeyler...»

—

«Bilmiyorum, biliyorum. Fakat öğrenmek istediğim birşey var.*

j

—

«Mrs. Burton-Cox hakkında mı? Yoksa sorunuz Desmond'la mı ilgili?»

—

«Desmond'un malî durumu nasıl?»

—

«Bu sorunuzu pek anlayamadım... O bana, yani karısına bakacak

durumda.

Anladığıma göre kendisini evlât edindikleri zaman bankaya da adına para yatırmışlar. Yeterli bir miktar. Tabiî büyük bir servet değil bu.»

—

«Mrs.

Burton-Cox'un yapabileceği

bir

şey

var mı?»

—

«Yani Desmond benimle evlendiğinde parayı kesebilir mi, demek istiyorsunuz?... Kadının böyle bir tehdit savurduğunu sanmıyorum. Bunu yapması da imkânsız galiba, çünkü bu işi avukatlar ya da bu evlât edinme meselesini yoluna koyan kimseler ayarlamış.»

—

«Size birşey soracağım. Bunu belki siz biliyorsunuz, ama başkalarının bu konuda bilgileri olduğunu sanmıyorum. Herhalde Burton-Cox da işin iç yüzünü öğren-

di. Yani, Desmond'un asıl annesi kim? Bunu biliyor musunuz?»

—¦ «'Kadının ukalalığının ve merakının bir nedeni bu olabilir,' diye düşünüyorsunuz galiba. Yani, 'onun tutumu Desmond'un asıl ailesiyle ilgili,'

diyorsunuz. Ben onun kimin oğlu olduğunu bilmiyorum. Belki de birinin gayrı meşru çocuğuydu. Başka ailelere evlât olarak verilen çocukların çoğu

öyle değil mi? Belki Mrs. Burton-Cox Desmond'un asıl annesi veya babası hakkında birşey biliyor. Ama bundan Desmond'a hiç bi rzaman söz etmemiş...»

—r «Peki, Desmond'un yakm akrabaları var mı? O böyle birşeyi öğrenmiş mi? Ya da siz bunu biliyor musunuz?»

www.netevin.com

—

«Bilmiyorum...

Desmond'un

da bu

konuda

bir bilgisi yok. Buna

üzüldüğünü de sanmıyorum. O öyle dururken endişelenen, sıkılan insanlardan değildir.»

—

«Mrs. Burton-Cox, ailenizi tanır mıydı? Annenizin ya da babanızın ahbabı mıydı? Çocukluğunuzda, ailenizin yanındayken hiç kendisiyle karşılaşmış

mıydınız?»

—

«Sanmıyorum. Galiba

Desmond'un

annesi, yani Mrs.

Burton-Cox,

Malaya'da bulunmuş.

Yanılmıyorsam kocası da orada ölmüş. Aile oradayken Desmond'u okuması için

İngiltere'ye yollamışlar...

O,

yazları Burton-

Cox'lann akrabalarının yanında kalırdı. Kendisiyle de o günlerde böylece arkadaş

olduk. Onu her zaman

düşünürdüm...

Ona hayrandım. Desmond büyük bir çeviklikle ağaçlara tırmanırdı. Bana kuş yuvaları ve yumurtaları hakkında türlü şey öğrettiydi. Sonra onunla tekrar üniversitedeyken karşılaştım. Ve hemen

tanışıklık kurduk. Desmond bana adımı sordu. 'Ben sadece senin küçük adını biliyorum,' dedi. Onunla birlikte eski günlere ait bir sürü şey hatırladık. Bu yüzden birbirimize iyice yakınlaştık diyebilirim.

Desmond hakkında fazla birşey

bilmiyorum. Ama bilmek isterim.

Sizi

etkileyen

şeyler,

olayları öğrenemezseniz, hayatınıza nasıl yön verebilirsiniz?»

—

«Demek

benden araştırmalarıma devam etmemi istiyorsunuz?»

—

«Evet, belki bunlardan bir sonuç çıkar. Doğrusu bunu pek

sanmıyorum,

çünkü Desmond'la bazı şeyleri öğrenmeye çalıştık, ne var ki başarılı olamadık.

Her şey dönüp dolaşıp o hikâyeye geliyor. Ama bir hayat hikâyesi değil, bir ölüm hikâyesi. Çifte

ölümün hikâyesi... iki kişi birlikte intihar ettikleri zaman insan buna bir tek ölümmüş gibi bakıyor... 'Ölümde bile ayrılmadılar,' diyen

kimdi? Shakespeare mi?» Gözlerini Poirot'ya dikmişti.

«Siz devam

edin.

İncelemelerinize,

araştırmalarınıza devam edin. Arada sırada Mrs. Oliver'a ya da bana öğrendiklerinizi açıklarsınız. Yine de doğrudan doğruya bana söylemenizi tercih edeceğim.» Mrs. Oliver'a baktı. «Size karşı kötü davranmak istemiyorum,

beni

yanlış anlamayın. Siz daima iyi bir vaftiz annesi oldunuz. Fakat durumu doğrudan doğruya Mösyö Poirot'dan öğrenmek istiyorum...» Belçikalıya döndü tekrar. «Gerçeği ortaya çıkarabilecek misiniz?»

Belçikalı,

«Hep

çıkarmışımdır...»

diye karşılık verdi.

*

13

Mrs. Burton-Cox

Mrs. Oliver, Celia'yı kapıya kadar geçirdikten sonra tekrar salona döndü. «E, onun hakkındaki fikriniz?»

Poirot, «Kuvvetli bir kişiliği var,» dedi. «İlgi çekici bir kız o. Evet, o sıradan bir insan değil. Dikkati çeken bir tip.»

Yazar başını salladı. «Gerçekten öyle.»

—

«Bana birşey söylemenizi istiyorum...»

—

«Celia hakkında mı? Onu pek de iyi tanımlyo* rum. Aslında insan vaftiz anneliği ettiği çocukların karakterlerini öğrenemiyor, çünkü onları arada sırada görüyor.»

—

«Ben Celia'yı kasdetmedim.

Bana kızın annesini anlatmanızı isteyecektim.»

—

«Ah...

anlıyorum...»

—

«Onu tanırdınız değil mi?»

—

«Evet. Paris'te aynı özel okuldaydık. O sıralarda aileler kızlarını, toplum hayatına uyacak bir şekilde yetiştirilmeleri için Paris'e yollarlardı... Molly hakkında öğrenmek istediğiniz nedir?»

—

«Onu hatırlıyor musunuz? Nasıl bir insan olduğunu?»

—

«Evet. Size daha önce de söyledim. İnsan geçmişte kalan kimseleri veya olayları tümüyle unutmaz.»

—

«Lady

Ravenscroft'un

üzerinizde

bıraktığı izlenim neydi?»

Mrs. Oliver, «Çok güzeldi o,» dedi. «Bunu iyi hatırlıyorum. Ama on üç, on dört yaşlarındayken değil. O sıralarda bir hayli tombuldu.» Yazar düşünceli bir tavırla ekledi. «Galiba o çağlarda hepimiz de öyleydik.»

—

«Kişiliği kuvvetli miydi?»

www.netevin.com

—

«Bunu

hatırlamak zor,

çünkü tek

ya

da

senli benli bir arkadaşım o

değildi, yani biz bir gruptuk. Zevkleri aynı olan çocuklardan meydana gelmiş bir grup. Tenis oynamaya, operaya gitmeye bayılırdık. Resim galerilerinde sıkıntıdan patlardık. Ben size Molly hakkında ancak kabataslak bilgi

verebilirim...

Molly

Preston-Grey hakkında. Adı böyleydi onun.»

—

«İkinizin de erkek arkadaşları var mıydı?»

—

«Bir kaç kişiye hayrandık sanırım. Tabiî pop şarkıcılarına değil. Onlar henüz ortaya çıkmamışlardı. Daha çok aktörler çekerdi bizi. Hele bir müzikhol sanatçısı vardı. Kızlardan biri adamın fotoğraflarım baş ucuna asmıştı.

Fransızca öğretmeni Matmazel Girand, buna izin veremeyeceğini söylediydi. 'Bu hoş değil!' dediydi. Tabiî kız aktörün aslında babası olduğunu açıklayamadı ona.

Bizse gülmekten bayıldık.» Mrs. Oliver, bir an durdu. «Evet... Çok gülerdik o günlerde.»

—

«Size şimdi bana Molly veya Margaret Preston -Grey'i anlatın. Celia ona benziyor mu?»

—

«Hayır, sanmıyorum.

Hayır.

Birbirlerine

benzemiyorlar. Bence Molly bu

kızdan daha duyguluydu.»

—• «Molly'nin ikiz kardeşi varmış...

O da aynı özel okulda mıydı?»

—

«Hayır, değildi. Aslında o da orada okuyabilirdi, çünkü Molly'le aynı yaştalardı, ama yanılmıyorsam Dolly İngiltere'den başka bir yerdeydi. Bundan pek emin değilim. Dolîy'le ben de bir iki kere karşılaştım. Molly'nin tıpatıp eşiydi o. Tabiî o sırada henüz değişik şekilde giyinmeye, saçlarını başka türlü

taramaya başlamamışlardı. İkizler büyüyünce birbirlerinden farklı olmaya çalışırlar. Molly, kardeşi Dolly'e çok bağlıydı sanırım. Yine de ondan pek söz etmezdi.

Bana geliyor ki, daha o günlerde bile Dolly'de bir tuhaflık vardı.

Tabiî şimdi böyle düşünüyorum. O günlerde bu aklıma biîe gelmezdi. Hatırladığıma göre Dolly bir iki kere kardeşinin hasta olduğundan veya tedavi için bir yere

gönderildiğinden

sözettiydi.

Hatta kızın sakat

olup

olmadığını düşünmüştüm

bir

ara. Bir keresinde de halası onu iyileşmesi için deniz yolculuğuna çıkarmıştı. » Mrs. Oliver, başını salladı.

«Ama açıkçası" bildiklerim kesin şeyler değil.

Sadece bana Molly, kardeşine çok düşkünmüş ve onu korumak istermiş gibi gelirdi. Bu sözlerim saçma galiba?»

Hercule Poirot, «Ne münasebet!» diye karşılık verdi.

—

«Bazı zamanlar

da,

'Molly, kardeşinden konuşmak istemezdi galiba,'

diyorum... Babasını ve

annesini anlatırdı. Onları çok severdi sanırım. Bir keresinde annesi Paris'e gelerek onu gezmeye götürdü. İyi bir kadındı. Öyle ilgi çekici veya fevkalâde güzel bir insan değildi. Ama sakin, iyi şefkatliydi.»

—

«Anlıyorum...

Demek bu

konuda bize yardımı dokunacak birşey bilmiyorsunuz? Molly'nin erkek arkadaşı yok muydu?»

Mrs. Oliver, «O günlerde kızların öyle fazla erkek arkadaşları olmazdı,» dedi

«Durum şimdiki gibi değildi... Artık böyle şeyler çok normal... Okuldan sonra ingiltere'ye döndüğümüz zaman Molly'le birbirimizi fazla görmedik. Sanırım Molly dışarıya, ailesinin yanma gitti. Hindistan'a mı? Hayır, sanmıyorum. Galiba Mısır'a. Şimdi bana Molly'nin babası Dış işlerindeymiş gibi geliyor. Aile bir ara İsviçre'deydi. Sonra Bermuda'ya veya da ona benzer bir yere tayin oldular.

Belki de adam Bermuda valisi oldu. İşte böyle birşey. Ama insan aslında bu tür şeyleri iyice hatırlamıyor. Aklımda gülünç olaylar ve bir takım sözler kalıyor daha çok. Yanılmıyorsam ben keman öğretmenine hayrandım. Molly de müzik hocasına. Bu durum ikimizin de pek hoşuna giderdi. İnsan çocukluğunda ne gülünç şeyler düşünüyor... Neyse... Mrs. Burton - Cox neredeyse gelir. Bilmiyorum sizinle karşılaşınca nasıl bir tepki gösterecek?»

Poirot, saatine bir göz attı. «Bunu çabucak anlayacağız.»

— «O gelmeden önce konuşmamız gereken bazı şeyler yok mu?»

— «Evet, var. Öğrendiklerimizi birbirimize açıklamamız ve bazı kıyaslamalar yapmamız gerek. Dediğim gibi

bir kaç nokta daha aydınlığa kavuşmalı. Siz yine fil avına çıkacaksınız. Bense fil taklidi yapacak birini bulacağım.»

www.netevin.com

Mrs. Oliver, bağırdı. «Ne tuhaf şeyler söylüyorsunuz! Size artık fillerle ilgilenmeyeceğimi açıkladım. Onlarla bütün ilişkimi kestim.»

Poirot, «Ah,» dedi. «Ama bakalım filler sizinle ilişkilerini kestiler mi?»

Kapı çalınmaya başlamıştı. Yazar Belçikalı birbirlerine baktılar.

— «Haydi bakalım...» Mrs. Oliver odadan çıktı, Poirot, onun dışarıda birini karşıladığını duydu. Yazar bir iki dakika sonra iri yarı Mrs, Burton-Cox'u

içeri soktu.

Kadın, «Katınız pek güzel,» diyordu, «Bana zaman ayırdığınız için çok naziksiniz... Zamanızın çok değerli olduğundan eminim. Beni davet etmeniz büyük incelik...» Yan yan Hercule Poirot'ya baktı ve yüzünde hafif, şaşkınlık dolu bir ifade belirip kayboldu. Sonra gözleri şahnişine duran kuyruklu piyanoya doğru kaydı.

Mrs. Oliver, «Galiba Mrs. Burton-Cox, Poirot'nun piyano akartcusu olduğunu sandı,» diye düşündü. Telâşla bu hatayı düzeltmeye çalıştı. «Size Mr. Hercule Poirot'yu takdim edeyim...»

Poirot ilerledi. Kadının elini tutarak, yerlere kadar eğildi.

Yazar ekledi: «Size yardım edebilecek tek insan o bence. Biliyorsunuz ya...

Geçen gün vaftiz annesi olduğum Celia Ravenscroft hakkında bazı sorular soruyordunuz.»

-— «Ah, evet. Bunu hatırlamanız büyük nezaket. Bana olayın iç yüzü hakkında

bilgi vereceğinizi umarım.»

Mrs. Oliver, «Korkarım bu bakımdan pek başarılı olamadım,» dedi. «îşte o yüzden Mösyö Poirot'nun sizin-

le tanışmasını istedim. Bildiğiniz gibi o gerçekleri ortaya çıkarmakta ustadır.

Mesleğinin en ileri gelenlerinden biridir. Bilemezsiniz kaç tanıdığıma yardım etti. Kaç esrarı çözdü! Ve o eski olay da pek acıymış...»

—

«Evet, gerçekten

öyle...»

Mrs.

Burton-Cox'un gözlerinde

hâlâ

kararsızlık vardı.

Mrs. Oliver, bir koltuğu gösterdi. «Ne içersiniz? Bir §eri? Çay için çok geç tabiî. Yoksa bir kokteyli tercih cıi edersiniz?»

—

«Seri rica edeyim... Çok naziksiniz...»

—

«Mösyö Poirot?» Belçikalı,

«Ben de öyle,» dedi.

Mrs. Oliver memnun bir tavırla, «iyi ki o pek sevdiği böğürtlen liköründen istemedi,» diye düşünerek sürahiyle kadehleri çıkardı. «Mrs. Burton-Cox, ben Mösyö Poirot'ya neyi öğrenmek istediğinizi biraz anlattım.»

—

«Ya?...» Kadının o her zamanki kendinden emin tavırları kaybolmuştu. Kararsız bir hali vardı. Belçika-lı'ya dönerek,

«Gençler...» diye içini çekti. «Son

zamanlarda onlarla başa çıkılmıyor... Şu gençler... Oğlum pek iyi çocuktur benim. Geleceği de çok parlak. Bu bakımdan büyük ümitlerim var. Bir kızla arkadaş o. Celia pek hoş bir çocuk. Sanırım Mrs. Oliver size Celia'nın vaftiz annesi olduğunu söyledi. Ama tabiî insan bazı şeyleri bilemiyor... Yani bazan

böyle arkadaşlıklar doğuyor, ama çoğu devam etmiyor bunların. Yıllar önce

bizler

böyle ilişkilere, 'Çocukluk aşkı,' derdik. Bir insanın ailesi hakkında bilginiz olması şart. Çok önemli bu. Celia'nın çok kibar bir aileden olduğunu biliyorum. Ama yine de o felâket olmuş. Yanılmıyorsam çifte intihar o. Fakat bana hiç kimse bunun nedeni konusunda bilgi veremedi. Dostlarım arasında Ravenscroft'lan tanıyanı yok. Onun için bu konuda bilgi edinmem çok güç.

Celia'nın hoş ve şirin

bir kız olduğunu biliyorum, yine de ayrıntılı bilgi sahibi olmak istiyor insan.»

—

«Arkadaşım Mrs. Oliver bana birşeyi özellikle öğrenmeyi istediğinizi söyledi.

Yani siz...»

Yazar kesin bir tavırla söze karıştı. «Siz bana neyi öğrenmek istediğinizi açıkça anlattınız. Celia'nın babası annesini öldürüp, sonra intihar mı etmiş?

Yoksa Celia'nın annesi babasını vurup, sonra kendi canına mı kıymış?»

Mrs. Burton-Cox, «Bence bu iki durum birbirinden çok farklı,» dedi. «Evet, çok çok farklı.»

Poirot, mırıldandı. «İlgi çekici bir görüş...» Sesinin tonu hiç de karşısındakini yüreklendirecek gibi değildi.

www.netevin.com

—

«Ah, yani bu olayın hisle ilgili yönü... Olaya neden olan duygular. Siz de kabul etmelisiniz ki, bir evlilikte çocukların da düşünülmesi gerekir. Yani doğacak çocukların. İrsiyet meselesini kasdediyorum.

Artık

zamanımızda

irsiyetin çevreden daha önemli olduğu kabul ediliyor. Bu ,karakteri çok etkiliyor. Bazı çok ciddî tehlikeler doğuruyor. İnsan böyle tehlikeleri göze almak istemiyor tabiî.»

Poirot, «Doğru,» dedi. «Ama kararı da böyle bir tehlikeyi göze alacak kimseler verebilirler. Yani oğlunuzla o genç kız...»

—

«Ah, biliyorum, biliyorum. Buna benim karışmamam gerek değil. Artık anne ve babaların eş seçimine karışmalarına izin verilmiyor.

Hatta

fikir

vermelerine bile, yine de bu konuda bazı şeyler bilmek isterim. Evet, bilmeliyim. Bu bakımdan bir soruşturma yapabilirseniz... Bu işte bu terim kullanılıyor değil mi?... Ama belki de benim kaygılarım gülünç. Anneler böyledir işte. Sevgili yavruları için kaygılanıp dururlar.» Başım hafifçe yana eğerek, kişner gibi gülerek seri

kadehini

başına

dikti. «Belki bu konuyu

düşünürsünüz. Sonra da sizinle bağlan-

ti kurar, size beni endişelendiren noktaları kesinlikle açıklarım.» Saatine baktı. «A, eyvah! Geç kaldım. Başka bir randevum daha vardı da. Hemen gitmeliyim. Bu kadar çabuk kaçmak zorunda kaldığım için özür. dilerim, sevgili Mrs. Oliver. Öyle şeylerden anlarsınız siz. Demin taksi bulmakta çok güçlük çektim. Şoförler hiç yüzüme bakmadan ardarda önümden geçip gittiler. Sıkıcı bir durum bu. Öyle değil mi?» Belçikalı'ya baktı. «Her halde Mrs. Oliver'de adresiniz var?»

Poirot, «Ben size adresimi vereyim,» diyerek cebinden çıkardığı bir kartı kadına uzattı.

—

«A, evet evet... Anlıyorum... Mösyö Hercule Poirot... Siz Fransızsmız değil mi?»

Detektif,

«Hayır,

Belçikalıyım.» diye düzeltti.

—

«A, evet, evet... Belçikalı... Evet, evet... Sizinle tanıştığıma çok

memnun

oldum.

Ümitlendim

bayağı... Ah,

hemen gitmem gerek artık.» Kadın,

heyecanla Mrs. Oliver'in elini sıktı. Sonra da Poirot'nun. Telâşla odadan çıktı.

Yazarla Belçikalı sokak kapısının hızla kapandığını duydular.

Mrs. Oliver, «E, bu işe ne dersiniz?» diye sordu.

—

«Siz ne diyorsunuz?»

—

«Kadın kaçtı, telâşla kaçtı. Siz onu korkuttunuz sanırım.»

Poirot, «Evet,» diye karşılık verdi. «İyi bildiniz.»

—

«O, Celia'nın ağzından lâf almamı istiyordu. Kızın bazı sırları bildiğini sanıyor, bunları öğrenmek için sabırsızlanıyordu. Ama aslında o olayın iyice incelenmesi de işine gelmiyordu. Öyle değil mi?»

Poirot, «Evet,» dedi. «Öyle... İlgi çekici birşey bu. Çok ilgi çekici. Mrs.

Burton-Cox'un hali vakti yerinde mi?»

—

«Öyle sanırım. Elbiseleri pahalı. Lüks bir semtte oturuyor. O kadını anlamak pek kolay değil. Çok ukalâ, duygusuz, istediklerinin yapılmasını bekleyen bir insan. Bir çok kurumlara üye. Yani onun kuşkulanılacak bir yanı yok.

Birkaç

kişiye onu sordum. Kimse

kendisinden hoşlanmıyor.

Fakat Mrs. Burton-Cox,

yardım kurumlarında çalışan bir kadın.»

Poirot, mırıldandı. «O halde onun kötü yanı nedir?»

—

«Onun kötü bir yanı olduğunu mu düşünüyorsunuz? Yoksa bunun nedeni kadından benim gibi nefret etmeniz mi?»

Belçikalı, «Bence Mrs. Burton-Cox'un öğrenilmesini istemediği bir sırrı var,»

dedi.

—

«Ya? Ve siz bunun ne olduğunu

öğreneceksiniz tabiî.»

Belçikalı, başını salladı. «Tabiî... Eğer öğrenebilir-sem. Bu kolay olmayabilir.

Kadın kaçtı... Kendisine soracağım bazı sorulardan korktu. Evet, çok ilgi çekici...» Poirot, içini çekti. «Geriye gitmek gerek... Düşündüğümüzden daha da gerilere...»

—

«Ne, yine geçmişe mi döneceğiz?»

www.netevin.com

—

«Evet. İnsan belirli bir meseleye dönmeden önce geçmişte olan bazı şeyleri muhakkak öğrenmeli. Birçok olayda olur bu. Evet... On beş yirmi yıl önce

Overcliffe adlı o evde bir olay olmuş... Onun için şimdi iyice geriye gitmeli.»

Mrs. Oliver, homurdandı. «Anlaşıldı... Şimdi yapıla* cak ne var? Bu liste de nesi?»

—

«Polis dosyalarını incelettirerek o sırada evde neler bulunduğunu öğrendim. O

dört peruğun da bunlara dahil olduğunu unutmayın.»

Yazar, başını salladı. «Evet, geçenlerde dört peruğun çok fazla olduğunu söylemiştiniz.»

Poirot, «Bu bana pek fazla gözüktü,» dedi. «Ayrıca işimize yarayacak bazı adresler de buldum. Hele bir doktorun adresi...»

—«Doktor?

Aile

doktorunu

mu kasdediyorsunuz?»

—

«Hayır, hayır. Sözünü ettiğim, kaza sonucu ölen çocukla ilgili Resmi Soruşturma sırasında tanıklık eden doktor. Hani şu ablası veya da başka biri tarafından havuza itilen çocuk vardı ya...»

—

«Başka biri? Yani annesi mi?»

—

«Belki annesi, belki de o sırada evde olan başka bir kimse...

Olayın

geçtiği yeri biliyorum. İngiltere'nin bir bölgesinde olmuş bu.

Garroway,

kendi bildiği kaynakların

ve

benim

gazeteci

arkadaşlarımın

yardımıyle

doktoru buldu.»

—

«Şimdi gidip onu mu göreceksiniz? Sanırım adam artık çok yaşlı...»

—

«Göreceğim doktorun kendisi değil,

oğlu.

O da doktor. Ruh doktoru. Bana

ilgi çekici şeyler anlatabilir. Ayrıca para meselesini de incelettirdim.»

—

«Para meselesini mi?»

—

«Ne de olsa öğrenmemiz gereken bazı şeyler var. Karanlık olayların çoğunun parayla bir ilgisi olur. Para...

Bir olay kimin işine yarar? Kimin durumunu zorlaştırır? îşte insan

bunları anlamalıdır.»

—

«Ravenscroft olayında bu meseleyi kolaylıkla öğrenmişlerdir.»

—

«Evet. Bu bakımdan durum gayet normal gözü-küyormuş. Karı koca sıradan vasiyetnameler yapmışlar. Paralarını birbirlerine bırakıyorlarmiş. Yani kadın ölürse parası kocasına kalacakmış. Adam ölünce de serveti karısına verilecekmiş.

Bu ne Sir Ravenscroft'un işine ya-

ramış, ne de karısının, çünkü ikisi birden ölmüşler. Paraları da Celia'yla küçük oğullan Edward'a kalmış. Anladığıma göre Edward şimdi dışarıda, bir üniversitede okuyormuş.»

—

«Bütün bunların bir yararı yok ki. Olay sırasında iki çocuk da evde

değillermiş. Onların bununla bir ilişkileri yok.»

—

«Orası öyle. Ama daha da ilerlememiz gerek. Geriye doğru, İleriye. Sağa

sola...

İlgi

çekecek bir çıkar meselesi bulmalıyız.»

Mrs. Oliver, «Benden böyle bir şey bulmamı istemeyin,» diye bağırdı. «Bende bu iş için yetenek yok. Yani fillerle yaptığım konuşma sırasında intiharın parayla bir ilişkisi olmadığına iyice inandım.»

—

«Bence en iyisi siz peruklarla ilgilenin.»

—

«Peruklarla mı?»

—

«Her şeye dikkat eden polis intihardan sonra perukların alındığı dükkânın adresini de kaydetmiş. Bond sokağında lüks bir yermiş orası. Daha sonra o dükkân kapanmış. Başka yerde yeni bir mağaza açılmış. Şimdi bende dükkânın

ortaklarından birinin adresi var. Bu konuyla ilgili soruşturmayı bir kadının

yapmasının daha iyi olacağını düşündüm. O zaman iş daha kolaylaşır.»

Mrs. Oliver, «Ah,» dedi. «Yani ben mi yapacağım bu işi?»

—

«Evet, siz.»

—

«Pekâlâ... Ne yapmamı istiyorsunuz?»

— '«Cheltenham'a, size vereceğim adrese gidin. Madam Rosentelle'i bulun. Sanırım artık genç değil o. Bir zamanlar çok beğenilen bir

perukçuymuş.

Anladığıma

göre yine bir berberle evlenmiş. Kocası da beylerin çıplak kafalarım örtmeye çalışırmış. O da peruk yaparmış yani.»

www.netevin.com

Mrs. Oliver, içini çekti. «Allahım... Bana verdiğiniz işlere bakın. Acaba onlar bizim olayı hatırlayacaklar mı?» Hercule Poirot, «Filler de hatırlar,» dedi.

—

«Aman... Ya siz kimi sorguya çekeceksiniz? Sö-rzünü ettiğiniz doktoru mu?»

—

«Konuşacaklarımın arasında o da var tabiî.»

—

«O ne hatırlayacak dersiniz?»

Belçikalı, «Fazzla birşey hatırlayacağını sanmıyorum,» diye karşılık verdi. «Ama o meşhur kazayı duymuş olabilir, ilgi çekici bir olaydı o. Muhakkak ki babası da bununla ilgili birtakım notlar aldı.»

—

«İkiz kardeşi mi söylüyorsunuz?»

—

«Evet.

Duyduğuma

göre onunla ilgili

iki

kaza var. Biri o genç bir

anneyken İngiltere'de olmuş. İkincisi ise Malaya'dayken. Her iki sefer de kaza bir çocuğun ölümüyle sonuçlanmış. Belki bu konuda birşey öğrenebilirim...»

—

«Yani, ikiz kardeş oldukları için Molly'de de anormallik görüldüğünü mü düşünüyorsunuz? İşte buna ina-namam! Molly öyle bir insan değildi. Kalbi sevgi

dolu, şefkatli, duygulu ve çok güzel bir kızdı. Fevkalâde iyi bir insandı o.»

—

«Evet, evet, öyle olduğu anlaşılıyor. Mutlu bir kız mıydı o?»

—

«Evet. Mutlu bir kızdı. Çok mutlu ve neşeli. Tabiî onu sonraları fazla göremedim. Dışarıdaydı.

Fakat zaman zaman kendisini görür ya da mektup alırdım.

Mutlu

olduğu belliydi.»

—

«Ya o pek tanımadığınız ikiz kardeşi?»

—

«Açıkçası o... bir akıl hastanesindeydi sanırım... Yani Molly'e gittiğim zaman onu göremezdim. Hatta kız Molly'nin düğününde de yoktu. Halbuki nedime

olması gerekirdi.»

— 149 —

—

«Bakın bu çok acayip.»

—

«Doktordan ne öğreneceğinizi yine de anlamış değilim.»

Poirot,

«Bilgi alacağım,» dedi.

*

14

Dr. Willoughby

Dr. Willoughby elli beş, altmış yaşlarında, zayıf, siyah saçlı bir adamdı. Geniş

bir alnı ve zeki bakışlı gri gözleri vardı. Poirot'nun elini sıktıktan sonra ona oturması için işaret etti.

—¦ «Baş müfettiş Garroway bana haber yolladı,» diye gülümsedi. «Ayrıca İçişleri Bakanlığındaki bir arkadaşım da beni aradı. Size, ilginizi çeken bu konuda elimden geldiği kadar yardım etmemi istedi.»

Poirot, «Benim istediğim nazik ve ciddî birşey,» dedi. «Fakat bazı nedenler yüzünden bu mesele benim için çok

önemli.»

—

«Bu kadar yıl sonra?»

—

«Evet. Tabiî o olayları unutmuş olabilirsiniz. Bunu normal karşılarım.»

—

«Onları unuttuğumu söylemem. Mesleğimin özel bir

dalıyla

yakından

ilgilendiğimi

herhalde

duydunuz. Yıllardan beri böyle bu.»

- —¦ «Babanızın bu alanda çok tanınmış olduğunu biliyorum.»

-— «Evet, gerçekten öyleydi. Hayatında o konudan başka hiç birşeye o kadar ilgi duymadı. Bir çok teorisi vardı onun. Bir kısmının doğru olduğunu ispat ederek başarıya ulaştı. Bazıları yüzünden ise hayal kırıklığına uğ-

radı. Anladığıma göre sizi bir akıl hastası ilgilendiriyor-muş.»

—

«Evet. Dorothea Preston - Grey.»

—

«Anlıyorum. Ben o sıralarda çok gençtim. Fakat artık babamın

aîanıyle

ilgilenmeye

başlamıştım.

Arna bazı teorilerimiz birbirine zıttı. Babamın üzerinde çalıştığı olaylar çok ilgi çekiciydi doğrusu. Ben de ona yardım ediyordum. Olaylar

benim de ilgimi uyandırıyordu. Şu anda Dorothea Preston -

Grey'in üzerinde neden durduğunuzu bilmiyorum.

O sırada kızlık soyadını

taşıyordu. Sonradan Mrs. Jarrow oldu.»

Poirot,

«Onun ikiz kardeşi varmış

sanırım,»

diye mırıldandı.

—

«Evet. Babam o sırada özellikle ikizlerle ilgileniyordu. Hatta bu konuda bir araştırma da yapmaktaydı. İkizler üzerinde yani. Aynı koşullar altında yetiştirilen ve bazı nedenlerden ötürü başka başka yerlerde büyütülen ikizler üzerinde. Çok çok enteresan bir şeydi bu. Ama anladığıma göre sizi ilgilendiren konu bu değil.»

www.netevin.com

Belçikalı,

«Hayır,»

dedi.

«Benim

ilgilendiğim bir olay... Bir çocuğun basma gelen bir kaza daha doğrusu.»

—

«Anlıyorum... Bu Surrey'de oldu sanırım.

Güzel bir yerdi orası. Mrs.

Jarrow genç bir duldu o zaman. Kocasını kısa bir süre önce bir kazada kaybetmişti. Bu yüzden

de...»

Poirot hemen sordu. «Akıl dengesi mi bozulmuştu.»

—

«Hayır, öyle olduğu düşünülmüyordu. Fakat kocasının ölümü kendisini çok sarsmıştı. Bu kaybı çok derinden duyuyordu. Ve genç kadın doktoruna

göre

hiç

de memnunluk verecek bir şekilde iyileşmiyor, kendisini toplayamıyordu.

Doktor,

Mrs.

Jarrow'un

nekahat devresindeki durumunu beğenmemekteydi. Kadm, doktorun istediği şekilde o kayıp hissini yenemiyordu. Tam tersine bu olay Mrs.

Jarrow'un tuhaf tepkiler göstermeye baş-

lamasına neden olmuştu. Her hal ise... Doktor konsültasyon yapmaya karar verdi ve babamı çağırdı. Hasta hakkındaki düşüncesini almak istiyordu. Babam Mrs.

Jarrow'un durumunu ilgi çekici buldu. Aynı zamanda kadının kesinlikle tehlikeli olduğunu da sezmişti. Mrs. Jarrow'un bir sinir kliniğine yatırılmasını ve orada göz altında alınmasını salık verdi. İşte buna benzer şeyler, özellikle o çocuk kaza geçirdikten sonra... Olay iki küçükle ilgiliydi. Mrs. Jarrow, olanları anlatırken, kızının dört beş yaşındaki kardeşine saldırdığını, onun başına bahçe küreği veya çapayla vurduğunu, küçüğün bu yüzden havuza düşerek boğulduğunu söyledi. Bildiğiniz gibi çocukların arasında bu gibi olaylar olur. Bazan bir ablaya da ağabey kardeşini arabasıyle birlikte bir göle itive-rir.

Kıskançlıktandır bu. Çocuk, 'Edward burada olmadığı takdirde annem daha rahat edecek/ diye düşünür ya da. 'Bu onun için daha iyi,' der. Kıskançlığın yol açtığı olaylardır bunlar. Ama bunda büyük çocuğun kıskançlık duyduğunu gösterecek en ufak bir delil bile yoktu. Abla, kardeşinin doğumunu öfke ve kıskançlıkla karşı-lamamıştı. Öte yandan Mrs. Jarrow bu ikinci çocuğu dünyaya getirmeyi istememişti. Kocasının bu haberi sevinçle karşılamasına rağmen aldırmayarak öfkelenmiş, hatta çocuğu aldırmak için bir iki doktora da baş

vurmuştu. Fakat o günlerde bildiğiniz gibi kürtaj kanun dışı sayılıyordu. Bu yüzden de Mrs. Jarrow, çocuğu alacak birini bulamamıştı. Evet, o kaza... Evdeki hizmetçilerden biri ve telgraf getiren postacı küçük çocuğa ablasının değil, bir kadının saldırdığım söylediler. Diğer bir hizmetçi olay sırasında pencereden baktığım ve çocuğa hanımının vurduğunu kesinlikle açıkladı. Kadın, 'o zavallı son zamanlarda ne yaptığını bilmiyor,' dedi. 'Beyefendi öleliden bu yana çok değişti...' Dediğim gibi, bu kazayla neden ilgilendiğinizi bilmiyorum.

Resmi

Soruş-

— 152 —

turma'da jüri ölümün bir kaza olduğuna karar verdi. Buna böyle bakılıyordu.

Çocuklar bahçede oynuyorlar, itişip kakışıyorlardı. Bu yüzden de bu muhakkak ki üzülecek bir kazaydı. Dosya böylece kapatıldı. Fakat babamın düşüncesini de almak istediler. Mrs. Jarrow'la konuştuktan ve bazı testler yaptıktan sonra kazaya aslında onun neden olduğuna iyice kanaat getirdi. Kadının tedavi edilmesi gerektiğini açıkladı.»

—

«Babanız çocuğun ölümüne kadınm neden olduğundan kesinlikle emin miydi?»

—

«Evet...

O sıralarda bir tedavi usulü çok beğeniliyordu. Babam da inanıyordu buna.

Bu metoda göre hasta uzun bir süre,

hatta bir yıldan fazla bir zaman

tedavi

gördükten

sonra

taburcu ediliyordu.

Onun normal bir hayat

sürebileceğine, bunun kendisi için çok da iyi olacağına inanılmaktaydı. Hastalar evlerine gönderiliyorlardı. Orada yakınları onlarla ilgileniyor, zaman zaman da doktorları tarafından muayene ediliyorlardı. Şunu da söyleyeyim. Başlangıçta bu usul birçok tecrübede başarılı oldu gerçekten. Ama sonradan durum

değişti.

Bir kaçı çok kötü bir şekilde sonuçlandı. İyileştiği sanılan bazı hastalar normal yaşantılarına, ailelerinin, kocalarının, baba ve annelerinin yanma

döndüler. Ve sonra yavaş yavaş durumları kötüye doğru gitti. Böylece bir-sürü

felâket oldu. Bir olay babamı büyük hayal kırıklığına uğrattı. Onun için çok önemliydi bu. Bir hasta iyileşmiş ve tekrar eskiden de

birlikte oturduğu

akrabalarının yanma dönmüştü. Önce her şey yolunda gitti. Fakat beş - altı ay sonra kadın

telâşla doktorunu çağırdı. Adam gelince de ona, 'Sizi yukarı alacağım,' dedi. 'Çünkü yaptığım şeye kızacaksınız. Korkarım polis de www.netevin.com

çağıracaksınız, ama böyle olacağını biliyordum. Bana bu konuda emir verildi.

Şeytanın Hûda'nın gözlerinden dışarı baktığını gördüm.

Şeytan'ı

gördüm

ve

ne

yapmam

gerektiğini anladım. Hûda'mı öldürmek zorundaydım.' Gerçekten Hilda bir koltuğa yığılmıştı. Kadın boğularak öldürülmüş, sonra da gözleri oyulmuştu. Katil ise sonunda tımarhanede öldü. Fakat izlediği cinayet konusunda hiç bir pişmanlık da duymadı. Sadece kendisine Şeytanı ortadan kaldırması için emir verildiğini düşünüyordu.»

Poirot, üzüntüyle başını salladı.

Doktor, sözlerini sürdürdü. «Evet... Bence Dorothea Preston - Grey'de de tehlikeli olabilecek bir akıl hastalığı vardı. Kadının sürekli kontrol altında bulundurulması gerekliydi. O sırada bu düşüncemi pek kabul eden olmadı. Babam ise onun tımarhaneye kapatılmasını hiç uygun bulmadı. Mrs. Jarrow'u birara iyi bir kliniğe yatırdılar. Orada kendisini mükemmel bir şekilde tedavi ettiler. Bir kaç yıl sonra görünüşte normal bir hal aldı kadın. Klinikten çıkarak düzenli bir hayat sürmeye başladı. Yanında iyi ve şefkatli bir hemşire de vardı. Mrs. Jarrow hemen hemen onun kontrolünde gibiydi. Tabiî evdekiler hemşireye daha çok bir oda hizmetçisi gözüyle bakıyorlardı. Mrs. Jarrow, gezmeye çıkıyor, yeni dostlar ediniyordu. Sonra dışarı gitti.»

Poirot, «Malaya'ya,» dedi.

—

«Evet. Doğru bilgi almışsınız. Mrs. Jarrow, Malaya'ya, ikiz kardeşinin yanma gitti.»

—

«Ve orada da başka bir felâket oldu, değü mi?»

—

«Evet. Komşunun çocuğuna saldırıldı. Önce bu İŞİ dadının yaptığı sanıldı.

Sonra da yerli uşaklardan birinden kuşkulandı sanırım. Ama aslında suçlunun yine Mrs. Jarrow

olduğu

belliydi.

Kadın

sadece

kendisinin

bildiği bir

nedenden ötürü çocuğa saldırmıştı. Tabiî kesin bir delil yoktu. Anladığıma göre Sir... adamın adı neydi? Bunu unutmuşum...»

Poirot,

«Ravenscroft,»

diye

mırıldandı.

—

«Evet, evet, Sir Ravenscroft. Mrs. Jarrow'un tedavi için ingiltere'ye gönderilmesine karar verdi... Öğrenmek istediğiniz bu muydu?»

Poirot «Evet,» diye karşılık verdi. «Ben bu anlattıklarınızın bir kısmını duymuştum, ama daha çok bir hikâye gibi. Duyduklarıma pek güvenemedim. Fakat ben aslında size sunu sormak istiyordum: Bu olay birbirine çok benzeyen ikizlerle ilgili. Peki, diğer ikiz kardeş hakkındaki düşünceniz nedir ? Margaret Preston -

Grey hakkında ? Sonradan Sir Alistair Ravenscroft'la evlenmiş o. Onda da aynı akıl hastalığı var mıydı?»

—

«Onda hiç bir anormallik yoktu. Hep aklı başında, normal bir insandı o. Bu mesele babamı çok ilgilendiriyordu.

Onun

için bir iki kere

Margaret

Preston -Grey'e gidip

kendisiyle

konuştu.

Çünkü

ikizlerin

çoğu zaman

hastalığa tutulduklarını, bu şekilde birbirlerine çok bağlı kardeşlerde

anormalliğin hemen hemen aynı anda

başladığını görmüştü.

Daha doğrusu ilk

çocukluk çağlarında birbirlerini çok seven ikizlerde...»

—

«İlk çocukluk çağlarında mı dediniz?»

—

«Evet.

Bazan

birbirlerine

çok benzeyen

ikizler arasında bir düşmanlık

belirir. Bu, çocukların birbirlerine kargı duydukları o derin, koruyucu sevgiyi izler. Bazan iş çığrmdan çıkıp nefret halini bile alabilir. Tabiî ortada buna neden

olacak duygularla

ilgili

bir

durum varsa.

Bu olayda da aynı şeyin olduğunu sanıyorum. Sir Ravenscroft genç bir adamken önce Dorothea Preston -Grey'e delicesine âşık olmuştu. Çok güzel bir kızdı o.

Margaret'ten çok daha güzel ve alımlı. Genç kız de Sir Ravenscroft'a âşıktı.

Fakat henüz iki genç nişanlanma-mışlardı. Kısa bir süre sonra Sir Ravenscroft aslında Margaret'i sevdiğini anladı. Ya da herkesin, 'Molly,'

diye çağırdığı kızı. Onu çok seviyordu ve Molly'e evlenme de teklif etti. Kız da onu seviyordu.

Mümkün olduğu kadar

kısa bir süre sonra evlendiler. Babam, diğer ikizin, yani Dolly'nin kız kardeşinin evliliğini delicesine kıskandığından emindi. Hâlâ Alistair Ravenscroft'a âşıktı o ve onun Molly'le evlenmesini kinle karşılamıştı. Fakat www.netevin.com

zamanla bu duygusunu yendi ve unuttu. Başka biriyle evlendi. Görünüşte çok mutluydu. Sonradan sık sık Ra-venscroft'lara giderek onların yanında kalıyordu.

Dışarıda da, onlar İngiltere'ye döndükten sonra da... Mrs. Jarrow dediğim gibi hastaneden çıkmıştı artık. îyi olduğu anlaşılıyordu. O eski sinirli, sıkıntılı hali kalmamıştı. Evinde bir hemşire ve bir sürü hizmetçisi vardı. Babamın bana anlattığına göre Lady Ravenscroft, - Molly yani - kız kardeşine çok bağlıydı.

Onu daima korumaya çalışıyor, ve kendisini çok seviyordu. Dolly'i daha da sık görmeyi istiyordu sanırım. Fakat Sir Ravenscroft buna pek taraftar değildi.

Belki de biraz dengesiz olan Dolly hâlâ Sir Ravenscroft'a karşı derin bir aşk duyuyor ve bu da adamı utandırıyor ve rahatsız ediyordu. Ama karısı, kardeşinin o eski kıskançlık ve öfkesini yendiğinden emindi.»

—

«Anladığıma göre o felâketten üç hafta kadar ön' ce Dolly, Ravenscroft'larm yanındaymış.»

—

«Evet,

doğru bu. Zavallı orada feci bir şekilde de öldü. Çoğu zaman uykusunda dolaşıyordu o. Bir ak« şam yine uykuda yürürken dışarı çıktı ve o kazaya uğradı. Derin bir uçuruma yuvarlandı. O yana doğru giden ve yarıda kesilen bir yoldan ilerlemişti anlaşılan. Hastanede kendisine gelemeden öldü.

Kardeşi Molly çok sarsıldı ve üzüldü...

Fakat şunu da söyleyeyim: Bu olayın çok mutlu bir hayat süren o çiftin ihtiharına yol açtığını da hiç sanmıyorum.

Sanırım bana bunu da soracaktınız?... Bir insan kardeşi ya da baldızının ölümünden ötürü fazla sarsılıp canına kıymaz. Böyle bir olay çifte intihara neden olamaz.»

edemem,»

Poirot, «Tabiî,» dedi. «Kardeşinin ölümü Molly Ra-venscroft'un elinden olduysa, o başka.»

Dr. Willioughby, bağırdı. «Allah Allah! Siz...»

— «Belki Molly uykuda yürüyen kız kardeşinin pe-ginden gitti. Elini uzatarak, Dorothea'yı uçurumdan aşağıya yuvarladı.»

Doktor, «Böyle bir düşünceyi asla kabul dedi.

Hercule

Poirot, «İnsanlar belli

olmaz,»

diye

içini

çekti.

Kuaför ve Güzellik Uzmanları Eugene ve Rosentelle Mrs. Oliver Cheltenham'dan hoşlanmıştı. O zamana kadar hiç gelmemişti buraya.

Yazar, binalara bakarak kendi kendine, «Ev dediğin böyle olur,» diye mırıldandı.

«Hepsi de pek şirin...»

Yazar bir iki antikacıya uğradıktan sonra aradığı dükkâna doğru gitti. Daha doğrusu Hercule Poirot'nun tembihlediği yere. 'Rose Kuaför Salonu'ydu burası.

Mrs. Oliver içeriye girerek çevresine bakındı. Dört beş kişi saçlarını yaptırıyordu. Tombul, genç bir kadın müşterisini bırakarak, meraklı bir tavırla ona doğru geldi.

Mrs. Oliver, elindeki karta bir göz attı. «Mrs. Rosentelle? Bu sabah buraya geldiğim takdirde beni görebileceğini söylemişti.» Telâşla ekledi: «Saçlarımı yaptıracak değilim. Kendisiyle biraz konuşmak istiyorum. Mrs. Rosentelle'e telefon da ettim. On bir buçukta burada olursam bana biraz zaman ayırabileceğini açıkladı.»

Kadın, «Ah, evet,» dedi. «Madam sizi bekliyor sanının.»

Mrs. Oliver'ı dar bir koridordan geçirerek, arka tarafa götürdü. Bir kapıyı açarak yazarı içeriye soktu. Burasının Madam Rosentelle'in dairesi olduğu anlaşılıyordu. Tombul kadın bir kapıya vurarak, başını içeri uzattı.

«Sizi bir hanım görmek istiyor...» Sonra endişeyle yazara sordu. «Adınız neydi?»

—

«Mrs. Oliver.» Yazar çabucak içeri girdi ve bir an kendisini yine bir kuaför salonunda sandı. Pencereye pembe perdeler asılmış,

duvarlar güllü

kâğıtlarla

kaplanmıştı.

Mrs. Rosentelle, sabah kahvesini bitirmek üzereydi. Mrs. Oliver onun kendisiyle yaşıt, hatta biraz da büyük olduğunu düşündü. «Mrs. Rosentelle?»

—

«Evet?»

—- «Beni bekliyordunuz sanırım.»

www.netevin.com

—

«Ah,

evet. Açıkçası meselenin ne olduğunu pek anlayamadım. Telefonlar çok

bozuk. Neyse... Yarım saatim var. Kahve içer misiniz?»

Mrs. Oliver, «Hayır, teşekkür ederim,» dedi. «Fazla zamanınızı almak istemiyorum. Sadece size birşey soracağım. Belki bunu hatırlarsınız. Bu mesleğe uzun yıllar önce

girmişsiniz sanırım.»

—

«Ah, evet. Artık işleri kızlara gönül rahatlığıyla bırakabiliyorum.

Son

günlerde müşterilerle kendim ilgilenmiyorum.»

—

«Ama herhalde onlara fikir veriyorsunuz?»

—

«A, tabiî.» Mrs. Rosentelle gülümsedi. Hoş, zeki ifadeli bir yüzü vardı.

Artık kırlaşmaya başladığı

için dikkati

çeken

kahverengi saçlarını

ustalıkla

taramıştı. «Fakat neden söz ettiğinizi bilmiyorum...»

—

«Şey... Size genellikle peruklar hakkında sorular soracağım.»

—

«Artık eskisi kadar fazla peruk yapmıyoruz.»

—

«Eskiden Londra'da çalışırdınız değil mi?»

—

«Evet. Önce

Bond sokağında bir yerimiz vardı. Sonra Sloane'a taşındık. Fakat kırlar arasında oturmak daha hoş.

Kocamla ben buradan çok hoşnuduz.

Küçük bir

salonumuz var. Ama dediğim gibi artık fazla peruk

yapmıyoruz. Yalnız kocam saçları dökülen erkeklere öğütlerde bulunuyor, onlar için küçük peruklar da hazırlıyor... İş alanında erkeklerin yaşlı durmamaları onlar için çok önemli. Hatta peruk sayesinde yeni bir işe bile girebiliyorlar.»

Yazar, «Herhalde...» diye mırıldandı. Bir yandan da konuya nasıl gireceğini düşünüyordu.

Mrs. Rosentelle öne doğru eğilerek, «Siz Ariadne Oliver değil misiniz?» diye sorunca bayağı şaşırdı. «Şu meşhur yazar?»

Mrs. Oliver, «Evet,» dedi. «Şey...» Her zamanki gibi yüzünde utangaç bir ifade belirmişti. «Evet... Ben romanlar yazıyorum gerçekten.»

—

«Kitaplarınız o kadar hoşuma gidiyor ki. Çoğunu okudum onların. Ah, işte bu karşılaşma çok hoş... Şimdi bana size nasıl yardım edebileceğimi söyleyin.»

—

«Şey

...Sizinle peruklar hakkında konuşmak istiyordum.

Sonra yıllar önce

olan bir olayı soracaktım. Ama herhalde o olayı hatırlamıyorsunuz bile.»

—

«Hım... Yani yıllar önceki modayı kasdediyorsu-nuz?»

—

«Hayır, pek de değil... Bir kadın -bir arkadaşım,-daha doğrusu kendisiyle aynı okuldaydık.. O evlenip Ma-laya'ya gitti. Sonra tekrar İngiltere'ye döndü.

Müthiş bir felaket oldu o zaman. Bazı kimseler onun fazla peruğu olduğunu düşünerek, hayret

ettiler. Galiba o

perukları arkadaşıma siz vermiştiniz.»

—

«Bir felâket?.. Arkadaşınızın adı neydi?»

—

«Kızlık adı Molly Preston-Grey'di. Sonradan Ra-venscroft oldu.»

—

«Ah... Ah, evet,

şu...

Evet, hatırlıyorum. Lady Ravenscroft. Çok iyi

hatırlıyorum

onu.

Çok nazik

ve hâlâ da pek hoş bir kadındı. Evet kocası elçiydi sanırım.

Adam emekli

olmuş ve onlar

da tenha bir yere çekilmişlerdi. Oturdukları yeri unutmuşum...»

Mrs. Oliver, ekledi: «Ve kan koca orada intihar ettiler...»

—

«Evet,

evet.

Bunu gazetede okuduğumu

ve 'A, bu bizim Lady Ravenscroft,'

diye bağırdığımı hatırlıyorum,

Sonradan gazete onların fotoğraflarını da basmıştı.

O zaman yanılmadığımı anladım. Tabiî Sir Ravens-croft'u hiç görmemiştim, ama hanım bizim. Çok acı bir olaydı o.

Sonradan Lady

Ravenscroft'un

kanseri

olduğunu ve karı kocanın bu yola baş vurduklarını duydum, Ama

ayrıntıları

hiç

bir

zaman öğrenemedim.»

Mrs. Oliver, «Ya,» dedi.

—

«Size neyi anlatmamı istiyordunuz?»

—

«O perukları Lady Ravenscroft'a siz vermişsiniz. Soruşturmayı yapanlar - -

yani polis - - dört peruğun pek fazla olduğunu düşünmüşler, ama belki bir çok kadının dört peruğu var.»

Mrs. Rosentelle, «Bir çok hanımın en aşağı iki peruğu oluyor,» diye karşılık verdi. «Bunlardan birini yıkanıp, kıvrılması için kuaföre yolladıkları zaman diğerini takıyorlar.»

—

«Lady Ravenscroft'un diğer iki peruğu ısmarlamasını hatırlıyor musunuz?»

www.netevin.com

—

«Bu iş için kendisi gelmedi. Galiba hastanedeydi ya da oradan yeni çıkmıştı.

Hastaydı...

Bana o

genç Fransız hanım geldi. Çok hoş bir kadındı o.

İngilizcesi oldukça düzgündü. İstenilen peruklar için açıklamada bulundu. Renk, biçim, ölçü...

Evet... Onu hatırlamam ne tuhaf değil mi? Hoş, bundan bir süre sonra gazetelerde o çifte intiharı okumasaydım, herhalde bu olayı da unutur giderdim...

Korkarım Lady Ravenscroft'a hastanede ya da gittiği o klinikte kötü haberi verdiler. O da bu

gekilde

yaşamayacağını anladı.

Kocası ise onsuz yaşamak istemiyordu.»

Mrs. Oliver, üzgün üzgün başını salladıktan sonra sorularını sürdürdü.

«Peruklar başka başkaydı?»

—

«Evet. Bir tanesinde hoş bir tutam kır saç vardı. İkincisi parti iğindi.

Üçüncüsü gece takılıyordu.

Baloya filan giderken. Dördüncü de kısa kıvırcıktı.

Pek gifeel-di o. Üzerine şapka giyiyordunuz, ama peruğa yine de birşey

olmuyordu. Lady Ravenscroft'u tekrar göremediğim için çok üzüldümdü. O hastalık bir yana, kısa bir süre önce kız kardeşini de kaybetmişti. İkiz kardeşim. Bu da onu çok sarsmıştı.»

Mrs. Oliver, mırıldandı. «Evet... îkiz kardeşler birbirlerine çok bağlı oluyorlar.»

Mrs. Rosentelle, «Oysa aslında o kadar mutluydu ki,» diye ekledi.

îki

kadın

birbirlerine

bakarak içlerini

çektiler.

Mrs. Oliver, konuyu değiştirdi. «Peruk benim işime yarar mı dersiniz?»

Usta berber elini uzatarak, düşünceli bir tavırla yazarın başına dokundu. «Bunu öğütleyemem size... Saçlarınız pek güzel... Hâlâ da sık. Sanırım...» Mrs.

Rosentelle hafifçe gülümsedi. «Saçlarınızın biçimini sık sık değiştiriyorsunuz.»

—

«Ne kadar zekisiniz! Gerçekten öyle. Yeni biçimler denemek çok hoşuma gidiyor.

Pek eğlenceli

oluyor bu.»

—

«Hayatın zevkini çıkarmasını biliyorsunuz, değil mi?»

—

«Evet, biliyorum. Belki de bunun nedeni insanın yarın ne olacağını bilmemesi.»

Mrs. Rosentelle, başını salladı. «Ama bu düşünce birçok insanın kaygı içinde kıvranmasına yol açıyor.»

16

Mr. Goby'nin raporu

Mr. Goby odaya girerek, Poirot'nun işareti üzerine her zamanki yerine oturdu.

Çevresine bakmarak konuşacağı eşyayı seçti. Elektrik sobasıydı bu. Fakat bu kış

olmadığı için henüz yakılmamıştı. Mr. Goby'nin hizmet ettiği insanlarla doğrudan doğruya konuştuğu hiç görülmemişti. Adam hep perde kornişini, kaloriferi, televizyonu, saati, bir halı ya da kilimi seçerek gözlerini ona dikerdi. Mr.

Goby çantasından bir kaç kâğıt çıkardı.

Hercule Poirot, «E?» dedi. «Bana verecek bilgiler var mı?»

Mr. Goby, «Bazı ayrıntıları öğrendim,» diye karşılık verdi.

Adam, bütün Londra, hatta İngiltere'de ve dışarıda ün yapmıştı. Çabucak bilgi toplardı o. Bu mucizeyi nasıl yarattığını bilen yoktu. Fakat başansı herkesi şaşırtırdı hep.

Mr. Goby, anlatacağı dersin konusunu bildiren bir öğretmen tavrıyle, «Mrs.

Burton-Cox,» dedi. «Mrs. Burton-Cox. Düğme imalâtçısı Mr. Cecil Aldbury'le evlenmiş. Adam çok zenginmiş. Politikaya atılmış. Milletvekili seçilmiş.

Evlenmelerinden dört yıl sonra adam bir araba kazasında ölmüş. Bu evlilikten doğan tek çocukları da yine kısa bir süre sonra bir kaza sonucu hayata gözlerini yummuş. Mr. Ai'bury'nin serveti karısına kalmış, ama umulduğu kadar büyük değilmiş bu, çünkü son yıllarda fabrika zarar etmeye başlamış. Buna karşılık Mr.

Aldbyry, Miss Kathleen Fenn adında genç bir kadına hatırı sayılır bir para bırakmış. Karısından haber-

siz bir ilişki kurmuş onunla. Mrs. Burton-Cox, değişik kurumlardaki çalışmalarını sürdürmüş. Üç yıl kadar sonra da Miss Kathleen Fenn'in dünyaya getirdiği erkek çocuğu evlât edinmiş. Miss Kathleen Fenn, küçüğün Mr, Aldbury'nin oğlu olduğu konusunu durmadan üsteliyor-muş. Mr. Goby, bir an durdu.

«Yaptığım araştırmalar sonunda Miss Fenn'in bu iddiasının kolaylıkla kabul edile www.netevin.com

meyeceğini anladım... Miss Fenn'in bir çok erkek tanışı varmış. Bunların çoğu oldukça zengin ve eli açık kimse-lermiş, ama sonuçta birçok kimsenin bedeli vardır. Öyle değil mi? Korkarım size hatırı sayıljr bir fatura yollayacağım.»

Poirot, mırıldandı.

«Devam edin.»

—

«Mrs. Burton-Cox -daha doğrusu o zamanki adiyle Mrs.

Aldbury,

Miss Fenn'in

çocuğunu evlât

edinmeye razı olmuş. Kadın bir süre sonra da Mr. Burton-Cox'la evlenmiş.

O arada Miss Kathleen Fenn,

aktris ve şarkıcı olmuş ve fevkalâde bir başarı kazanmış. Büyük bir servet yapmış. Ondan sonra da Mrs. Burton-Cox'a bir mektup yazarak, oğlunu geri almak istediğini açıklamış. Fakat Mrs. Burton-Cox buna razı olmamış. Evet... Mr. Burton-Cox, Malaya'da öldükten sonra karısı rahat bir hayat sürmeye başlamış. Adam, kadına iyi bir gelir bırakmış...

Bir

şey daha öğrendim. Miss Kathleen Fenn, kısa bir süre önce ölmüş. On sekiz ay evvel > galiba... Kadın, bir vasiyetname de yapmış. Buna göre hatırı sayılır serveti oğlu Desmond Burton-Cox'a verilecekm: Poirot, başını salladı. «Çok eli acıkmış kadın... Miss Fenn neden ölmüş?..»

—

«Lüsemiden...»

—

«Demek parası oğluna kalmış?»

—

«Bu servet genç adam yirmi beşine bastığı zaman ona verilecekmiş.»

—

«Demek delikanlının büyük bir serveti olacak ve istediği şekilde yaşayabilecek? Ya Mrs. Burton-Cox?»

—

«Anladığıma göre o parasını bazı işlere yatırmış, ama bu konuda akıllıca davranmamış. Batmış parası. Rahatça geçinebilecek kadar geliri var, o kadar.»

Poirot,

sordu.

«Desmond vasiyetname yapmış mı?»

Mr. Goby, «Bunu henüz bilmiyorum,» dedi. «Fakat bunu öğrenme yollan da var.

Durumu anlar anlamaz zaman yitirmeden bunu size bildiririm.» Adam, elektrik sobasına bakarak dalgın bir tavırla selâm verdi ve sonra odadan çıktı.

Bir buçuk saat kadar sonra telefon çaldı...

Hercule Poirot, önündeki kâğıda birşeyler yazıyordu. Zaman zaman kaşlarını çatarak, bıyığını buruyor, sonra bir satırı karalıyor ya da yeni kelimeler ekliyordu.

Uzanarak, ahizeyi kaldırdı. Bir süre dinledikten sonra, «Teşekkür ederim,» diye mırıldandı. «Çabuk sonuç aldınız. Evet ...Evet, çok teşekkür ederim... Doğrusu bütün bunları nasıl başardığınızı anlayamıyorum... Evet durum iyice aydınlığa kavuştu artık... Anlamsız bulduğum birtakım ayrıntı böylece değer kazandı...

Evet... Anlıyorum... Evet, dinliyorum... Öyle olduğundan emin misiniz? Evet, genç adam kadının kendisini evlât edindiğini biliyor. Fakat ona asıl annesinin kim olduğu hiç bir zaman açıklanmamış... Evet... Evet, anlıyorum... Pekâlâ...

Öbür meseleyi de çözeceksiniz değil mi? Teşekkür ederim...» Telefonu kapayarak, yazısına döndü.

Dakikalar geçti... Yarım saat sonra telefon yeniden çalmaya başladı. Poirot, yine uzandı. Belçikalının gayet iyi tanıdığı bir ses, «Ben Cheltenham'dan döndüm,» diye bildirdi.

—

«Ah, chere madame, demek Londra'dasınız? Mrs. Rosentelle'i gördünüz mü?»

—

«Evet. İyi bir kadın o. Çok iyi bir kadın. Çok hak-hyruışsmız Mösyö Poirot. O

da bir fil.»

—

«Yani?»

—

«Yani o Molly Ravenscroft'u hatırladı.»

—

«Ya perukları»

—

«Onları da...» Mrs. Oliver, kadının peruklar hakkında anlattıklarım kısaca tekrarladı.

Poirot, «Evet,» dedi. «Tamam... Bu Başmüfettiş Garroway'in bana söylediklerine de uyuyor. Polisin bulduğu o dört peruk ...Kıvırcık... Gece için ...Ve daha sade olan iki takma saç. Dört.»

—

«Dernek ki ben şimdi size bildiğiniz şeyleri tekrarladım durdum.»

—

«Hayır, hayır. Siz bana daha fazlasını anlattınız. Mrs. Rosentelle, Lady Ravenscroft'un evdeki iki peruğa ek olarak iki takma saç daha istediğini söyledi, değil mi? Bu, intihar olayından önce olmuş demek. Üç hafta kadar önce?

Evet, bu çok ilgi çekici. Öyle değil mi?»

www.netevin.com

Yazar, «Aslında bu çok normal,» diye kargılık verdi, «insanlar, kadınlar bazı şeyleri çok çabuk eskitirler. Takma saçları ve buna benzer eşyaları... Belki peruklar yıkanıp tekrar kıvrılamayacak haldeydi... Yanmış ya da üstlerine çıkarılması imkânsız bir şeyler dökülmüştü. Ya da boyanmış, ama renkleri çok kötü olmuştu... Böyle durumda tabiî gidip iki peruk veya postiş alırsınız. Neden bu kadar heyecanlandığınızı anlayamıyorum doğrusu.»

Poirot, «Heyecanlanmadım,» dedi. «Asla... Bir ayrıntı bu. Fakat verdiğiniz bilgi daha da ilgi çekici. Son perukları Fransız kadın almış, değil

mi?»

—

«Evet. Lady Ravenscroft'un yardımcısıymiş galiba. Molly o sırada hastanedeymiş. Ya da öyle bir yerden yeni çıkmış. Sağlığı iyi değilmiş. Gidip berberden peruk seçememiş tabiî.»

ı

—

«Anlıyorum...»

—

«İşte bu yüzden o Fransız kızı berbere yollamış.»

—

«Ha, doğru! O kızın adını biliyor musunuz?»

—

«Hayır. Mrs. Roselle'in onun adını söylediğini de sanmıyorum.

Herhalde

bunu bilmiyordu.

Randevuyu Lady Ravenscroft almış. Sonra da o Fransız kız ya da kadın dükkâna

gitmiş.

Ölçü filan için

eski perukları da yanma almıştı

sanırım.»

Poirot, mırıldandı. «İşte bu şimdi atacağım adımda bana yardımcı olacak.»

Mrs. Oliver sordu: «Siz ne öğrendiniz? Bir şey yapabildiniz mi?»

Belçikalı, içini çekti. «Siz de çok kuşkucusunuz. Hiç birşey yapmadığımı, koltuğa yerleşerek, uyukladığımı düşünüyorsunuz.»

Yazar, «Koltuğa yerleşerek düşündüğünüzü biliyorum,» diye itiraf etti. «Ama açıkçası dışarı çıkıp birşey yaptığınız yok».

—

«Yakında sokağa çıkıp bazı şeyler yapacağım... Bunun çok hoşunuza gideceğini de biliyorum. Herhalde Manşı da geçeceğim.

Ama muhakkak

ki gemiyle değil.

Uçağa bineceğimi sanıyorum.»

Mrs. Oliver, «Ah,» diye bağırdı. «Benim gelmemi de istiyor musunuz?»

—

«Hayır... Bu sefer yalnız gitmem daha iyi olur.»

—

«Gerçekten gidiyor musunuz?»

—

«Tabiî... Tabiî ya. Büyük bir telâşla sağa sola da koşacağım. Herhalde bu sizi memnun

eder,

madam.»

Belçikalı, bir kaç dakika sonra başka bir yeri aradı. «Mr. Garroway? Ben Hercule Poirot ...Sizi rahatsız etmiyorum ya? Şu ara önemli bir işiniz olmadığını umarım.»

Emekli başmüfettiş, «Bir işim yok,» diye kargılık verdi. «Gülleri buduyordum.»

—

«Size sormak istediğim birşey var.

Önemsiz bir nokta.»

—

«Bu o çifte intiharla mı ilgili?»

—

«Evet, bizim o meseleyle... Evde bir köpek olduğundan söz etmiştiniz.

Galiba

hayvan

aileyle gezintiye de çıkıyormuş. Size öyle söylemişler sanırım.»

—

«Evet, köpekten söz edildiydi.

Galiba kâhya ya da başka biri, karı kocanın o gün de köpeği yanlarına alarak yürüyüşe çıktıkları söylendi.»

—

«Lady

Ravenscroft'ün

cesedi yoklandığı zaman, kadının bedeninde köpek tarafından ısırıldığını gösterecek yara izleri var mıydı?»

—

«îşte bu sözünüz çok tuhaf! Eğer bundan söz etmeseydiniz hiç aklıma gelmezdi.

Evet, kadının bedeninde bir kaç yara vardı, ama öyle derin, ciddî şeyler de değillerdi bunlar. Kâhya kadın da köpeğin bir kaç, defa hanımına saldırdığını ve onu ısırdığını söyledi. Buraya bakın, Poirot. Kuduz filan olan yoktu. Bilmem

düşündüğünüz bu mu?

Öyle

bir şey olması imkânsız.

Sonuçta

kadın vurularak

öldürüldü. Kocası da öyle. Tetanos ya da kan zehirlenmesi ihtimali yoktu.»

Poirot, mırıldandı. «Köpek yaptı demiyorum...

Ben yalnızca bu meseleyi öğrenmek

istedim.»

—

«Yaralardan biri -yani köpeğin ısırdığı yer,- oldukça yeniydi. Hayvan kadını bir hafta kadar önce ısırmıştı sanırım ya da iki hafta... Karı koca kuduz aşısı yaptırmak zorunda da

kalmamışlardı.

Böyle birşey söz konusu bile değildi.»

Başmüfettiş Garroway bir an durdu. «Nasıldı o söz? Hah! 'ölen köpekti.' Bunu kimin yazdığını bilmiyorum ama...»

www.netevin.com

Poirot, onun sözünü kesti. «Zaten ölen köpek değildi... Ben de bunu kasdetmiyordum... Fakat o köpeği tanımış olmayı isterdim. Pek zeki bir hayvanmış

o...» Belçikalı, Garroway'e teşekkür ederek telefonu kapattı.

Sonra da kendi kendine, «Zeki bir köpek...» dedi. liba o evdekilerden daha da akıllıca davranmış...»

*

17

Poirot yolculuktan söz ediyor.

Sekreter Miss

Livinsgtone,

konuğu

odaya

soktu. «Mr. Hercules Porret.»

O dışarı çıkar çıkmaz, Belçikalı kapıyı kapattı. Sonra da gidip arkadaşı Mrs.

Oliver'in yanma oturdu. Sesini alçaltarak, «gidiyorum,» dedi.

—

«Ne yapıyorsunuz, ne yapıyorsunuz?»

Belçikalının haber verme tarzı Mrs.

Oliver'ı hep şaşırtırdı.

—

«Gidiyorum...

Yola çıkıyorum. Uçakla Cenevre'ye hareket ediyorum...»

—

«Duyan da UNO veya UNESCO'dan olduğunuzu sanır.»

—

«Hayır. Benimki özel bir ziyaret.»

—

«Cenevre'de de fil var mı?»

—

«Böyle denilebilir... Hatta iki fil var.»

Yazar,

«Ben başka birşey öğrenemedim,» diye mırıldandı.

«Zaten artık kime

gideceğimi de bilmiyorum.»

—

«Siz ya da başka biri Celia Ravenscroft'ün bir erkek kardeşi olduğundan söz

etmişti.»

—

«Evet. Adı Edward sanırım. Kendisini pek görmedim. Yalnızca bir, iki kere gidip onu Okuldan aldım. Bunu hatırlıyorum, ama bu da yıllar önce oldu tabiî.»

—

«Edward şimdi nerede?»

—

«Kanada'da bir üniversitede sanırım ya da orada mühendislik kurslarına gidiyor. Gidip onu sorguya çekmek mi istiyorsunuz?»

—

«Hayır, hayır. Bu ara öyle bir niyetim yok. Delikanlının nerede olduğunu bilmek istedim,

ama

anladığıma göre annesiyle babası intihar ettiği zaman o evde değilmiş.»

—

«Bu işi onun yaptığını sanmıyorsunuz ya? Yani, babasıyle annesini,

onların

ikisini

birden

vurduğunu? Tabiî çocukların bazan böyle şeyler yaptıklarım

biliyorum. Buluğ çağında bazıları bir hayli tuhaflaşıyor...»

Poirot, «Çocuk o sırada evde değilmiş,» dedi.

«Bunu polis raporlarından

öğrendim.»

—

«Başka ilgi çekecek bir şey öğrendiniz mi? Heyecanlı bir haliniz var.»

—

«Bir bakıma gerçekten heyecanlıyım.

Bazı şeyler öğrendim. Bunlar bildiğimiz noktaları iyice aydınlatabilir.»

—

«Aydınlatacak olan nedir? Sözünü ettiğiniz noktalar hangileri?»

—

«Artık Mrs. Burton-Cbx'un size neden yanaştığını ve sizden niye Ravenscroftlarm intihan hakkında bilgi almanızı istediğini tahmin

edebiliyorum.»

—

«Yani kadınınki yalnızca çirkin bir merak değil miydi?»

—

«Değildi ya. Bence o davranışın gizli nedeni işin parayla ilgili olan yanı bu işte!»

—

«Para? Kadının hali vakti yerinde değil mi?»

— «Onun geçinecek kadar geliri var, ama Mrs. Bur-ton-Cox'un kendi oğlu gözüyle baktığı Desmond, kadın tarafından evlât edinildiğini biliyor. Genç

adamın

asıl ailesi hakkında hiç bir şey bilmiyor. Ve Desmond, rüştünü ispat ettiği zaman bir vasiyetname de yapmış. Mrs. Burton-Cox'un ısrarı üzerine sanırım.

Belki bunu delikanlıya kadının yakınları ima etti, belki de avukatları. Her ne ise... Belki Desmond, rüştünü ispat

ettiği her şeyi kendisine analık etmiş olan kadına bırakmasının doğru

olacağını düşündü. Sanırım o sırada yakınlık duyduğu başka bir kimse de

yoktu.»

—

«Açıkçası bunun, Mrs. Burton-Cox'un intihar konusunda bilgi istemesiyle ne ilgisi olduğunu

anlayamadım.»

—

«Gerçekten mi? Kadın, Desmond'un Celia'yla evlenmesini önlemek

istiyor.

Desmond, sevgilisine

evlenme teklif ettiği takdirde,

herhalde fazla

www.netevin.com

beklemeyecek. Hemen nikâh

kıydıracak.

Şimdiki gençler

böyle. Fazla düşünmüyor

ve

beklemiyorlar.

Desmond evlenince

de genç adamın Mrs. Burton-Cox için

yaptığı vasiyetname kanunen geçersiz sayılacak. Delikanlı da yeni bir vasiyetname yaparak her şeyini karısına bırakacak.»

—

«Yani Mrs. Burton-Cox'un bunu istemediğini mi kasdediyorsunuz ?»

—

«Kadın, Desmond'u

Celia'yla

evlenmekten

caydıracak bir koz

arıyordu.

Celia'nm

annesinin

kocasını vurup sonra da intihar ettiğinin ortaya

çıkmasını istiyordu. Bir bakıma olayın gerçekten böyle olduğuna inandığım da sanıyorum. Böyle bir durum genç bir adamın evlenmekten caymasına neden olabilirdi. Hatta kızın babasının karısını öldürmüş olması da yine cesaret kıracak bir şeydi. Bu durum o yaştaki bir gencin ön yargılama kapılıp evlenmekten kaçınmasına yol

açabilirdi.»

—

«Yani, annesi ya da babası katil olduğu için kızda da aynı dengesizliğin olabileceğini düşünürdü?»

—

«Evet... Tabiî bunu böyle kaba bir şekilde açık-lamazdı o da başka.»

—

«Ama Desmond zengin değil ki... O kadının evlât edindiği sbir çocuk.»

—

«Desmond, asıl annesinin admı, onun kim olduğunu bilmiyor. Ama anlaşılan kadın bir aktris ve şarkı-cıymış,

hastalanıp ölmeden

önce de büyük bir

servet yapmış. Hatta kadın bir ara oğlunu geri almayı da is-

— 170 —

temiş, Mrs. Burton-Cox buna razı olmamış. Sanırım ki kadın uzun süre oğlunu düşünmüş durmuş ve sonunda da bütün parasını ona bırakmaya karar vermiş.

Desmond, yirmi beşine bastığı zaman bu parayı alacak. Servet şimdi bankada duruyor. Tabiî bu yüzden Mrs. Burton-Cox onun evlenmesini istemiyor. Desmond'un, kendisinin de beğendiği ya da kolaylıkla idaresine alabileceği bir kızla evlenmesini uygun buluyor.»

—

«Evet, doğru bu. Aslında o hiç de iyi bir kadın, değil.»

Poirot, başını salladı. «Evet... Ben zaten onun iyi bir insan olmadığını

sezmiştim.»

—

«Mrs. Burton-Cox bu yüzden sizin işe karışmanızı istemedi tabiî. Amacım anlayacağınızdan korktu.»

Belçikalı, «Herhalde,» dedi.

—

«Başka ne öğrendiniz?»

—

«Hım... Yaşlı kâhyanın gözlerinin çok bozuk olduğunu...

Bunu

Garroway'e

sordum.»

—

«Bunun olayla bir ilgisi var mı?»

Poirot, «Olabilir,» diye mırıldanarak saatine baktı. «Eh, artık gitmem gerek.»

—

«Uçağınıza yetişmek için doğru

alana mı gideceksiniz?»

—

«Hayır. Uçağım yarın sabah kalkıyor. Fakat bugün görmem gereken bir yer var.

Orayı kendi gözlerimle görmek istiyorum.

Dışarıda

araba bekliyor.

Ona binip

sözünü ettiğim yere gideceğim.»

Mrs. Oliver, merakla sordu. «Görmek istediğiniz yer neresi?»

— «Ben görmekten çok hissetmek istiyorum. Evet» en uygun kelime bu...

Hissetmek... Ve bu duygunun ne olduğunu anlamak...»

*

18

Ara

Hercule Poirot, mezarlığın kapısından girerek, yoldan ilerledi. Ve sonunda yosun kaplı bir duvarın önünde durarak eğildi, bir mezara baktı. Çiçek konulmuştu buraya. Kır çiçeklerinden küçük bir demet, insan bunu bir çocuğun bıraktığını sanabilirdi, Poirot buketi bir küçüğün getirdiğini hiç sanmıyordu.

Belçikalı taşın üstündeki

yazıyı okudu.

«DOROTHEA JARROW -

15 Eylül

1960

ve iiz kardeşi MARGARET RAVENSCROFT - 3 Ekim 1960

ve kocası

ALİSTAİR RAVENSCROFT - 3 Ekim 1960

ÖLÜM BİLE ONLARI AYIRMADI...»

Poirot bir, iki dakika orada durdu, zaman zaman başını sallıyordu. Sonra mezarlıktan çıkarak, uçurumun kenarından giden yola saptı. Bir süre ilerledi.

Bir kayanın dibinde duraklayarak, denize doğru baktı.

— «Artık ne olduğunu ve bunun nedenini bildiğimi sanıyorum... O acı durumu ve felâketi anlıyorum... İnsanın çok gerilere dönmesi gerek. 'Sonum başlangı-

www.netevin.com

cımdır...' Yoksa bunu başka türlü mü söylemeli? 'Feci sonumu başlangıcımda bulabilirsiniz...' İsviçreli kız durumu biliyordu herhalde. Bunu bana söyleyecek mi? Desmond söyleyeceğine inanıyor... Delikanlıyla kızın hatırı için her şeyi açıklamalı. Desmond'la Celia gerçeği öğrenmedikçe rahat bir hayat süremeyecekler...»

19

Maddy ve Zelia

Hercule Poirot, «Matmazel Rouşelle,» diyerek eğildi.

Kadın elini uzattı. Belçikalı, «Elli yaşlarında var,» diye düşündü, «Emir vermekten hoşlanan, otoriter bir insan. Karşısındakine istediğini yaptıracak bir tip. Zeki ve bilgili. Hayatından hoşnut. Günlerin getirdiği acılarla üzülüyor, zevklerle neşeleniyor.»

Matmazel Rouşelle, «Adınızı duydum,» dedi. «Hem burada, hem Fransa'da dostlarınız olduğunu biliyorum. Size ne gibi bir yardımda bulunabilirim? Evet bana yazdığınız mektupta her şeyi açıklamışsınız. Artık geçmişte kalmış bir olay bu. Öyle değil mi? Yıllar önce geçen bir olayla ilgili ipuçları arıyorsunuz...

Otursamza... Evet, evet, o koltuğun rahat olduğunu umarım. Şu masada içki ve pasta var.» Sakin, fakat iyi bir ev sahibesiydi. Dostça, kaygısız bir hali vardı.

Poirot «Bir ara bir ailenin yanında mürebbiyeymiş-siniz,» diye söze başladı.

«Ravenscroftlarm. Herhalde artık onları pek hatırlamıyorsunuz.»

—

«Tam tersine...

İnsan gençliğinde olan

şeyleri unutmuyor. Ailenin bir

kızı ve ondan dört, beş yaş küçük bir oğlu vardı. İyi çocuklardı onlar. Adam ise elçiydi.»

—

«Evin hanımının bir de kız kardeşi vardı sanırım.»

—

«Ah, evet. Hatırlıyorum. Oraya ilk gittiğim zaman kendisi Ravenscroftlarla

birlikte

değildi.

Sanırım rahatsızdı. Sağlığı pek iyi değildi. Bir yerde tedavi görüyordu.»

—

«Evin hanımının adını hatırlıyor musunuz?»

—

«Margaret'ti herhalde. Kız kardeşininkinden pek emin değilim...»

—

«Dorothea.»

—

«A, evet. Sık sık rastladığım adlardan değildi bu. iki kardeş birbirlerini kısaltılmış

adlarıyla çağırırlardı. Molly ve Dolly, diye. İkizler onlar.

Birbirlerine çok benzerlerdi. İkisi de çok güzel, genç kadınlardı.»

—

«Birbirlerini severler miydi?»

—

«Evet... Çok bağlıydılar birbirlerine...

Dorothea bir diplomatla evliydi.

Adı neydi

adamın?

Arrow mu? Hayır, Jarrow... Bir ara Ravenscroftlarm yanında kal-dıydı o... Çocuklara gelince...

Kız altı, yedi yaşındaydı sanırım...

Shakespeare'deki

adlardan biri

konulmuştu ona. Bunu hatırlıyorum...

Rosamund veya da Celia.»

Poirot, «Ceiia,» dedi.

—

«Kardeşi ise üç, dört yaşındaydı sanırım. Adı Ed-ward'di onun. Yaramaz, ama pek sevimli bir çocuktu. Onların yanında çok mutluydum.»

—

«Duyduğuma göre sizde onları mutlu etmişsiniz. Sizinle oynamak çok hoşlarına gidermiş.»

Matmazel

Rouşelle,

gülümsedi. «Ben çocukları çok severim.»

— «Sizi, 'Maddy,' diye çağırırlarmış, değil mi?» Kadın bir kahkaha attı. «Ah bu ad hoşuma

gitti.

Geçmiş, birdenbire canlanıverdi gözlerimin önünde.»

—

«Desmond adında bir çocuğu da hatırlıyor musunuz? Desmond Burton-Cox'u?»

—

«Ah, evet. O komşu evde otururdu

yanılmıyorsam... Bir kaç komşumuz vardı.

Çocuklar çoğu

zaman toplaşıp birarada oynarlardı.»

—

«Orada uzun süre mi kaldınız, matmazel?»

—

«Hayır. En fazla üç, dört yıl. Sonra beni buraya çağırdılar. Annem ağır şekilde hastalanmıştı. Buraya dönüp ona bakmak zorundaydım. Annemin fazla yaşamayacağını biliyordum tabiî. Gerçekten de zavallıcık ben döndükten bir buçuk, iki yıl sonra öldü gitti. Ondan sonra

www.netevin.com

burada küçük, özel bir okul açtım. Dil filan öğrenmek is-tiyen büyükçe kızları alıyordum. Bir daha İngiltere'ye dönmedim. Fakat bir, iki yıl dostlarımla mektuplaştım. îki çocuk da bana Noellerde kart yollardı.»

—

«Sir Ravenscroft'la karısı mutlu bir çift miydi?»

— «Hem de çok mutlu. Çocuklarını da çok severlerdi.»

—

«Birbirlerine uygun muydular?»

—

«Evet. Bence evliliklerini başarıya

ulaştıracak her şeyleri vardı.»

—

«Layd Ravenseroft'un

ikiz kardeşine

çok

bağlı olduğunu söylediniz.

Kardeşi

de onu

sever'miydi?»

—

«Mrs.

Jarrow'u bu bakımdan bir karar verecek kadar fazla görmedim. Ama açıkçası Dolly bence dengesiz bir kadındı. Bir, iki kere çok tuhaf davranışlarda bulunduğunu hatırlıyorum. Çok kıskanç bir insandı o sanırım. Yanılmıyorsam bir ara Sir Ravenscroft'la nişanlandığını ya da onunla nişanlanmak üzere olduğunu düşünmüştü. Anladığıma göre adam önce ona âşık olmuş, daha sonra aslında kız kardeşini sevdiğini anlamıştı. Çok da iyi olmuştu bu, çünkü Molly Ravenscroft dengeli, çok tatlı ve iyi bir kadındı. Dolly'e gelince, o bazan kardeşini çok severdi bazan da ondaii nefret ederdi. Fazla kıskanç bir kadındı. Çocuklara

fazla

sevgi

' gösterildiğini söyler dururdu. Bu meseleyi size bende daha iyi anlatabilecek biri var: Matmazel Meauheuret. Kendisi Lozan'da oturuyor. O benden bir buçuk, iki yıl sonra Ravens-croftların yanma

girdi. Xelia

dışarı okula

gönderildiği zaman da Lady Ravenseroft'un yardımcısı olarak çalışmaya başladı.»

Poirot,

«Onu

da göreceğim,»

dedi.

«Bende

adresi var.»

—

«O birçok şey biliyor. Kendisi şirin ve güvenilir bir insandır. Daha sonraki olay gerçekten feciydi. Belki Matmazel Meauhourat bunun nedenini de öğrendi.

Bu-

¦

n

nu bilen bir insan varsa muhakkak ki o da Matmazeldir. Çok sıkı ağızlıdır o.

Bana hiç bir zaman bir şey söylemedi. Size açılıp açılmayacağını da kestiremiyorum. Belki konuşmaya razı olur, belki de olmaz.»

Poirot, bir an durup Matmazel Meauhourat'yı süzdü. Matmazel Rouselie üzerinde iyi bir etki bırakmıştı. Şimdi karşısındaki bu kadın da iyi bir izlenim bırakıyordu onda. «Diğeri kadar korkutucu değil,» diye düşünüyordu. «Ondan en aşağı on yaş kadar da küçük. Bu kadın insanı başka türlü etkiliyor. Çok canlı, hâlâ hoş bir insan. Karşısındakini süzüyor, bakışîarıyle tartıyor. 'Hoş

geldiniz,' demeye hazır. Karşısına çıkanlara acımayla bakıyor, ama gereğinden fazla yumuşak bir kadın da değil. Evet... Çok ilgi çekici bir insan o.»

—

«Ben Hercule Poirot'yum, matmazel.»

—

«Biliyorum. Sizi bekliyordum. Bugün ya da yarın...»

—

«Ah. Demek mektubumu aldınız?»

—

«Hayır. Herhalde o hâlâ

postada. Bazan

böyle gecikmeler oluyor. Hayır,

bana bir başkası yazdı.»

—

«Celia Ravenscroft mu?»

—

«Hayır.

Celia'yla yakından

ilgisi

olan biri.

Bir çocuk ya da genç bir

adam ...Bu görüş açınıza bağlı. Desmond Burton-Cox'u kasdediyorum.

O beni bu

karşılaşmaya hazırladı.»

—

«Ah, anlıyorum. Zeki bir genç o. Zaman da kaybetmiyor. Gelip sizi görmemi çok istiyordu.»

—

«Evet, bunu ben de farkettim. Galiba bir mesele çıkmış. Desmond'un ve tabiî Celia'nm çözümlenmesini istediği bir mesele. Sizin bu konuda onlara yardım edebileceğinize mi

inanıyorlar?»

— 176

—

«Evet.

Ve sizin de bana yardım edebileceğinize inanıyorlar.»

—

«Celia'yla Desmond birbirlerini seviyor ve evlenmeyi istiyorlar, öyle mi?»

—

«Evet. Fakat bazı engeller var...»

—

«Ah, bunlardan biri Desmond'un annesi sanırım. Kendisi mektubunda öyle yazmış.»

—

«Celia'mn hayatındaki bazı olaylar Mrs. Burton -Cox'un ön yargılara saplanmasına yol açmış. Desmond'un bu genç yaşta özellikle Celia'yla evlenmemesini istiyor.»

—

«Ah... O felâket yüzünden mi? O gerçekten feci bir şeydi.»

www.netevin.com

—

«Evet, o felâket yüzünden. Celia'nm bir isim vaftiz annesi var. Mrs. Burton-Cox ondan Celia'nm

ağzını aramasını ve

intiharın

içyüzünü öğrenmesini

istemiş.»

—

«Saçma birşey bu.» Matmazel Meauhourat, eliyle bir koltuğu gösterdi.

«Oturun...

Lütfen oturun.

Sizinle bir süre konuşacağız sanırım. Celia'nm felâketin içyüzünü isim annesi Mrs. Ariadne Oliver'a anlatması imkânsız tabiî.

Mrs. Oliver yazardı değil mi? Evet, bunu hatırlıyorum. Celia bir şey anlatamazdı, çünkü durumu bilmiyordu.»

—

«Felâket sırasında Celia evde değildi.

Sonradan da

kimse

ona

meseleyi

anlatmadı. Öyle değil mi?»

—

«Evet,

öyle. Bunun yersiz olacağı düşünüldü.»

—

«Oh... Siz bu kararı yerinde mi buldunuz? Yoksa bunu beğenmediniz mi?»

—

«Bu bakımdan emin olmak güç, çok güç. Aradan o kadar yıl geçti, ama ben hâlâ da emin değilim. Bildiğim kadarı o olay Celia'yı hiç bir zaman kaygılandırmadı.

Yani, 'Neden?' ve 'Niye' diye sorup durmadı o. Bu olayı da bir uçak, bir araba kazasıymış gibi kabul etti. Yani bu, annesiyle babasının ölümüne neden olan bir olay-

di, işte o kadar. Celia yıllarca yabancı bir okulda kaldı.»

—

«Aslında o okulu siz yönetiyordunuz sanırım, Matmazel Meauhourat.»

—

«Doğru.

Ben

son zamanlarda

bıraktım

bu

işi. Şimdi okulu bir meslekdaşım

yönetiyor...

O günlerde Celia'yı bana verdiler ve ona uygun bir okul bulmamı

da istediler. Eğitimini bitirmesi için iyi bir yer. O sırada birçok çocuğu eğitim için buraya gönderirlerdi. Celia için birkaç yer öğütleyebilirdim, ama onu yanıma aldım.»

—

«Celia

size birşey sormadı mı?

Olay hakkında bilgi istemedi mi?»

—

«Hayır. Zaten bu o felâketten önce oldu.»

—

«Ya? Ben bunun farkında değildim.»

—

«Ceîia, o felâketten bir kaç hafta önce buraya geldi. Ben kendim burada değildim o sırada. Yine Sir ve Lady Ravenseroft'un yanındaydım.

CeHa'ya

mürebbiyelik etmekten çok Molly Ravenscroft'a bakıyordum.

Kız ise orada bir

yatılı okuldaydı. Sonra birdenbire Celia'nm İsviçre'ye yollanmasına ve öğrenimini burada tamamlamasına karar verildi.»

—

«Lady Ravenseroft'un sağlığı bozuktu sanırım.»

—

«Evet, ama ciddi bir hastalığı yoktu. Lady Ravenseroft'un bir ara korktuğu kadar

ciddî

değildi durum. Şok geçirmiş, sinirleri bozulmuştu. Üzgündü.»

—

«Demek onun yanında kaldınız?»

—

«Evet.

Lozan'da oturan

kız

kardeşim

Celia'yı karşıladı ve onu küçük

bir okula yerleştirdi.

Orada on beş, on altı kız vardı. Celia, o okulda derslere başlayacak ve benim gelişimi bekleyecekti. Ben de İsviçre'ye üç, dört hafta sonra döndüm.»

—

«Fakat o

felâket sırasında

Overcliffe'deydiniz değil mi?»

—

«Evet. Overcliffe'deydim...

O gün

Sir ve

Lady Ravenscroft her zaman

yaptıkları gibi

yürüyüşe

çıktılar. Ve bir daha dönmediler. Sonra ölüleri bulundu. Vurulmuşlardı. Tabanca yanlarında duruyordu. Aslında Sir Ravenscroft'undu bu.

Silâh

kütüphanede,

bir çekmede dururdu hep.

Tabancanın kabzasında hem adamın, hem de karısının parmak

izleri

vardı,

silâhı

en

son

kimin kullandığı anlaşılmıyordu. Parmak izleri biraz karışmıştı. Olayın çifte intihar olduğu anlaşılıyordu.»

—

«Bu durumdan kuşkulanmadınız mı?»

—

«Yanılmıyorsam

polis kuşkulanacak

bir durum görmedi.»

Poirot, «Ah,» dedi.

Matmazel Meauhourat,

kaşlarını

kaldırdı.

«Efendim?»

—

«Hiç... Hiç... Birşey beni düşündürdü de.» Belçikalı dikkatle kadma baktı.

Fazla ağarmamış kumral saçlar. Sıkıca kapatılmış bir ağız.

Gri gözler.

Duygularını açığa vurmayan, anlamsız bir yüz. Kadın, kendisine tümüyle hakimdi.

«Demek

bana

anlatacaklarınız

bu

kadar?»

—

«Korkarım öyle. Olay yıllar önce oldu.»

—

«Ama o günleri iyi hatırlıyorsunuz.»

www.netevin.com

—

«Evet. İnsan öyle acı bir şeyi hepten unutamaz.»

—

«Demek siz de Celia'ya, olaya neden olan şeylerin anlatılmamasının

doğruluğuna karar verdiniz?»

—

«Size bu konuda fazla

bilgim olmadığını söylemedim mi?»

—

«Felâketten bir süre önce Overcliffe'e gitmiştiniz. Yani bir süreden beri oradaydınız. Dört, beş, hatta altı haftadan beri.»

—

«Kasdettiğiniz süre daha da uzun aslında. Daha önceleri Celia'nm mürebbiyesiydim.

Kız okula

gittikten

— 179 —

sonra ikinci kere

Ravenscroftların yanma girdim, ama Lady Ranvenscroft'a yardım için.»

—

«O sırada Lady Ravenscroft'un

kız kardeşi de evdeydi değil mi?»

—

«Evet. Kadın bir süre bir hastanede özel bir şekilde tedavi edilmişti. Çok iyileşmiş ve doktorlar da onun aile çevresini gereksediğine, yakmlarıyle

birlikte

normal bir hayat sürmek zorunda olduğuna karar vermişlerdi. O sırada Celia da okulda olduğu için Lady Ravenscroft kız kardeşini rahatlıkla yanına çağırabileceğini düşündü.»

—

«O iki kardeş birbirlerini severler miydi?»

—

«Bunu anlamak güçtü...» Matmazel Meauhourat, kaşlarını çattı. Poirot'nun sözleri ilgisini uyandırmış gibi bir hali vardı. «Bu meseleyi çok düşündüm...

Hem o sırada, hem de daha sonra. Bildiğiniz gibi onlar birbirlerine çok

benzeyen o ikizlerdendi. Aralarında sıkı bir bağ vardı.

İhtiyaçla sevginin

kaynaştığı bir

bağ.

Birçok bakımlardan birbirlerinin eşiydiler. Bazı bakımlardan da farklı olduklarını söylemeliyim.»

—

«Yani? Bu

sözlerinizle neyi kasdettiğinizi

anlamak isterim.»

—

«Bunun o felâketle bir ilgisi yok. Böyle bir şey değil bu. Fakat kadında yani Mrs. Jarrow'da kafa bakımından bir anormallik vardı... Anladığıma göre tıp

bilimi ikizlerin arasında ya sağlam bir bağ ya da bunun tümüyle tersi bir tiksinti ve nefret olduğunu kabul ediyor. Bu düşmanlık kardeşleri

birbirlerinden uzaklaştırıyor. Ve tabiî çok tuhaf durumlara da yol açıyor.»

Poirot, «Biliyorum,» diye karşılık verdi. «Bunu duydum... Ve böyle bir, iki olayla da karşılaştım. Sevgi kolaylıkla nefrete dönüşebilir. İnsanın sevdiği birine kin duyması, ona karşı katısız olmasından çok daha kolaydır.»

Matmazel Meauhourat, bağırdı. «Ah, bu durumu iyi anlamışsınız.»

—

«Evet... Buna birkaç kere tanıklık ettim... Lady Ravenscroft'un kız kardeşi kendisine çok mu benzerdi?»

—

«Dış görünüş bakımından çok benzerdi. Ama Mrs. Jarrow'un yüzünde pek değişik bir anlatım vardı. Lady Ravenscroft'un tersine bunalım

içindeydi,

sinirleri

gergindi. Çocuklardan bayağı tiksinirdi.

Bunun

nedenini bilmiyorum. Belki

de daha gençken çocuk

düşürmüştü. Belki

anne

olmak istemiş, hayal

kırıklığına

uğramıştı. Kadın

çocuklara düşmandı.

Onlardan nefret ederdi.

Poirot,

«Ve tabiî bu bir, iki ciddi olayı doğurmuştu,» diye mırıldandı. «Öyle değil mi?»

—

«Bunu birinden duydunuz galiba?»

—

«İki kardeşle Malaya'dayken tanışmış olan kimseler bazı şeyler anlattılar bana .Lady Ravenscroft, ko-casıyle oradaymış. Sonra kız kardeşi Dolly yanlarına gelmiş. Ve o sırada bir çocuk kazaya uğramış. Bazı kimseler bunu, Dolly yüzünden olduğunu düşünmüşler. Bu, kesin olarak ispat edilememiş. Anladığıma göre Molly'nin kocası baldızını alıp İngiltere'ye götürmüş. Ve kadın yine akıl hastanesine girmiş.»

—

«Evet, bu doğru. Tabiî ben bu olaylar sırasında Ravenscroftlarm yanında değildim.»

—

«Evet... Ama sizin de bildiğiniz bazı şeyler var sanırım:.»

—

«Öyle de olsa onları şimdi hatırlamam için hiç bir neden yok. Her şeyi kabul edildikleri şekilde bırakmak daha uygun değil mi?»

—

«O gün Overcliffe'de olanlar birçok şekilde açıklanabilir. Belki o olay gerçekten de çifte intihardı. Belki cinayetti.

Belki tümüyle bambaşka bir

şey.

Size ne olduğu açıklandı. Demin söylediğiniz bir sözden bu konuda ayrı düşünceleriniz olduğunu anladım. O günkü ola-

www.netevin.com

ym içyüzünü biliyorsunuz... Hatta belki olaydan önceki dönemde olanların içyüzünü de... Yani Celia İsviçre'ye gönderildikten sonra geçen olayları. Size bir tek soru soracağım. Ne diyeceğinizi merak ediyorum. Sorum bildiklerinizle değil, duygularınızla ilgili. Sizce Sir Ravenscroft o iki kardeşe, o ikizlere karşı neler duyuyordu?»

—

«Ne demek istediğinizi anlıyorum.» Kadının hali ilk defa biraz değişmişti.

Eskisi kadar ölçülü davranmı-yordu artık. Öne doğru eğildi ve Belçikalıyla konuşmaya başladı.

Sanki böylece rahatlıyormuş gibiydi.

«İkisi de genç

kızlıklarında çok güzellermiş. Bunu çok kimseden duydum. Sir Ravenscroft, Dolly'e âşık olmuş. Akıl hastası olan kardeşe. Kız, dengesiz

olmakla birlikte çok çekiciymiş. Seks bakımından çekici yani. Sir Ravenscorft onu çok sevmiş...

Sonra durum değişmiş...

Belki adam Dolly'nin kendisini tiksindiren ya da korkutan bir

yanını görmüş. Belki de o deliliğin başlangıcını, kızın ne kadar tehlikeli olduğunu sezmiş. Doily'nin kalbindeki yerine Molly'i geçirmiş. Yani Molly'e âşık olup, onunla evlenmiş.»

—

«Yani adam her ikisine birden mi âşıktı? Aynı zamanda demek

istemiyorum...

Ama

Sir Ravenscroft, lıer seferinde de gerçek bir aşk mı duydu?»

—

«Evet. Sir Ravenscroft,

Molly'e

çok

bağlıydı. Ona güvenirdi. Molly de

kendisine tabiî. Çok sevimli bir

adamdı o.»

Poirot, «Bağışlayın,» dedi. «Fakat galiba siz de Sir Ravenscrof t'a âşıktınız...»

—

«Bunu... bu sözü söylemeye nasıl cesaret ediyorsunuz?»

—

«Neden etmeyeyim? Sir Ravenscroft'la aranızda Mr şey olduğunu, onunla bir maceraya giriştiğinizi kas-detmiyorum. Sadece sizin de Sir Ravenscroft'u sevdiğinizi söylüyorum.»

— 182 —

Zelie Meauhourat, mırıldandı. «Evet. Onu severdim. Bir bakıma hâlâ da seviyorum.

Bunun utanılacak bir yanı da yok. Bana güvenirdi Sir Ravenscroft, ama bana âşık değildi. Hiç bir zaman da olmadı. însan sever, hizmet eder ve yine de mutlu olabilir. Ben de elimdekinden fazlasını istemiyordum.

Güven, dostluk,

inanç...»

Poirot, «Ve Sir Ravenscroft'a hayatının o en korkunç anında elinizden geldiği kadar yardım da ettiniz,» dedi. «Bana açıklamak istemediğiniz birçok şey var.

Onun yerine ben size bazı şeyler anlatacağım. Bana verilen bilgiyi, tekrarlanan hikâyeleri inceleyerek bir sonuca vardım. Yalnız Molly'i değil, Dolly'i de tanıyan kimseler var... Dolly hakkında çok şeyler biliyorum. Başına gelen felâket, acı, mutsuzluk... Sonra o nefret, mahvetme arzusu... Bir adamı seviyormus o. Nişanlısı kendisini bırakıp kız kardeşiyle evlenmiş. Belki Dolly o zaman kardeşine karşı müthiş bir kin duydu. Belki Molly'i hiç bir zaman bağışlamadı. Peki ya Molly Ravenscroft? O kız kardeşinden nefret ediyor muydu?

Ona kin besliyor muydu?»

Zelie, «Hayır, hayır,» diye bağırdı. «Kardeşini çok severdi o. Dolly'e karşı derin bir acıma duyar, onu korumaya çalışırdı hep. Kardeşinin gelip yanma yerleşmesi için üsteleyen de oydu. Dolly'i hem mutsuzluktan hem de

tehlikeden korumaya çalışırdı, çünkü kadın zaman zaman oldukça tehlikeli sinir krizleri geçirirdi. Bazan da korkuya kapılırdı Molly. Sizin de zaten yeteri kadar bilginiz var. Dolly'nin çocuklara tuhaf bir kin duyduğunu söylediniz.»

—

«Yani Dolly, Celia'dan nefret mi ederdi?»

—

«Hayır, hayır, Celia'dan değil. Kardeşinden, Ed-ward'dan. Edward iki kere kaza

geçirdi. Bir keresinde arabanın bir yeriyle oynanmıştı. Diğerinde ise Dolly korkunç bir şekilde öfkelenmişti... Edward okula dönünce

Molly'nin rahat bir soluk aldığını biliyorum. Çocuk çok küçüktü. Celia'dan çok küçük. Sekiz ya da dokuz yaşındaydı. İlkokula gidiyordu. Kendini koruyacak halde değildi. Molly onu düşünerek

çok korkuyordu.»

Belçikalı «Evet,» diye başını salladı. «Anlıyorum. Şimdi izin verirseniz takma saçlardan söz edeceğim. Peruklardan. Peruk takılmasından... Dört peruk... Bir ka-dm için fazla bu. O perukların nasıl olduklarını, biçimlerini biliyorum. Yeni takma saça gerek duyulduğunda bir Fransız kadının Londra'daki bir dükkâna giderek onlardan ısmarladığını da bildiğim gibi... Sonra bir de köpek meselesi www.netevin.com

var. Bu köpek, felâket günü Sir Ravenscroft ve karısıyle birlikte gezmeye gitmiş. Daha önce de haydan hanımını, Lady Ravenscroft'u ısırmış.»

Zelie, «Köpekler öyledir,» dedi. «Onlara tam aula-rnıyle güven olmaz. Bunu iyi bilirim.»

—

«Size o gün olanları ve daha önceki olayları anlatacağım. O felâketten evvel olanları Matmazel.»

—

«Ya sizi dinlemek istemezsem?»

—

«Beni

dinleyeceksiniz.

Düşündüklerimin

yanlış olduğunu

söyleyebilirsiniz.

Evet,

söyleyebilirsiniz,

ama bunu yapacağınızı da

sanmıyorum.

Gerçek

ortaya çıkmalı. Buna bütün kalbimle inanıyorum, Matmazel.

Birbirini seven iki genç var. Bir kızla bir delikanlı. Onlar, geçmişteki o felâket yüzünden

gelecekten korkuyorlar. İrsiyet denilen şeyden. Baba ya da anneden alınan bazı özelliklerden. Ben Celia'yı düşünüyorum. Cesur, kafa tutan, yönetimi güç, ama zeki, kafalı, mutlu olabilecek bir kız. Gerçeği öğrenmek istiyor, çünkü bazı insanlar böyledir. Onlar gerçeği korkmadan olduğu gibi kabul

edebilir. Celia'nın sevdiği genç de kızın iyiliği için işin içyüzünün ortaya çıkmasını istiyor. Beni dinleyecek misiniz?»

;

Zelie Meauhourat «Evet,» diye karşılık verdi. «Dinleyeceğim... Çok şeyi anlamışsınız. Bilginiz sandığımdan fazla... Konuşun...

Sizi dinliyorum.»

*

20 (Soruşturma

Hercule Poirot yine uçurumun kenarında durmuş, aşağıdaki kayalara ve bunlara çarpan dalgalara bakıyordu. Orada, durduğu yerde karı kocanın cesetleri bulunmuştu ve bundan üç hafta önce de uykusunda yürüyen bir kadın uçuruma, ölümün kucağına yuvarlanmıştı.

— «Neden oldu bunlar?» Başmüfettiş Garroway'-in sorusuydu bu.

Neden? Olayların içyüzü neydi?

Önce bir kaza... Üç hafta sonra da çifte intihar... Eski günahların gölgeleri uzun oluyordu. Bir başlangıç, yıllar sonra feci bir sonucu doğurmuştu.

Ve bugün birkaç kişi burada buluşacaktı. Gerçeği arayan genç bir kızla bir delikanlı. Ve işin içyüzünü bilen iki kişi.

Poirot dönerken uçurumun kenarındaki dar yoldan bir zamanlar 'Overcliffe'e adı verilmiş olan eve doğru yürüdü. Uzak değildi orası. Belçikalı duvarın önüne arabaların bırakılmış olduğunu farketti. Ev, bir siluet halinde gözüküyordiu.

Boştu orası. Boyanması gerekti yapının. Kapıya asılı bir levha evin satılık olduğunu açıklıyordu. Poirot, kendisine doğru yürüyen iki kişinin yanma gitti.

Desmond Burton-Cox'la Celia'ydı bunlar.

Desmond, «Emlâkçiden evin anahtarını aldım,» dedi. «Köşkü gezmek istediğimizi söyledim... Ama içeride artık görülecek bir şey olduğunu sanmıyorum.»

Celia, başını salladı. «Ben de öyle. Burada başka başka kimseler oturmuş. Son sahipleri de evi yine satılığa çıkarmışlar.

Belki de

köşkte

hayaletler

dolaşıyor.»

Desmond sordu: «Sen hayaletlere inanıyor musun?»

Celia, «Aslında inanmıyorum,» diye karşılık verdi. «Ama böyle birşey olabilir de. Evin havasını, burada olanları düşününce...»

Poirot, kızın sözünü kesti. «Ben o düşüncede değilim. Bu evde acı ve ölüm varmış., ama sevgi de...»

Yoldan bir taksi geliyordu.

Celia, «Mrs. Oliver olmalı bu,» dedi. «Bana trenle geleceğini, sonra istasyondan taksiye bineceğini söylemişti...»

Arabadan iki kadın indi. Bunlardan biri Mrs. Oli-ver'dı. Yazarın yanında uzun boylu, şık ve zarif bir kadın vardı. Poirot, onun geleceğini bildiği için şaşırmadı. Yalnız, ne tepki göstereceğini anlamak için dikkatle Celia'ya baktı.

—

«A!» Kız ileri doğru atıldı. Yüzü aydınlanmıştı, hızla kadına doğru gidiyordu

.«Zelie! Siz Zelie'siniz değil mi? Zelie! Gerçekten siz misiniz? Ah ne kadar sevindim! Geleceğinizden haberim yoktu.»

—

«Beni Mösyö Hercule Poirot çağırdı.»

www.netevin.com

Celia, «Anlıyorum,» diye mırıldandı. «Evet, galiba anlıyorum... Fa., fakat ben...» Durakladı. Başını çevirerek yanında duran yakışıklı gence baktı.

«Desmond... bu senin işin galiba?»

—

«Evet. Ben Matmazel Meauhourat'ya mektup yazdım. Zelie'ye yani. Tabiî kendisini 'Zelie' diye çağırmama

bir itirazı yoksa.»

Kadm, «İkiniz de beni Zelie diye çağırabilirsiniz,» dedi. «Buraya gelmeyi pek istemiyordum. Akıllıca bulmuyordum bunu. Hâlâ da emin değilim. Fakat doğru yaptığımı umuyorum.»

Celia, «Ben gerçeği öğrenmek istiyorum,» diye kargılık verdi. «İkimiz de istiyoruz. Desmond bize bazı şeyler anlatabileceğinizi düşünüyordu.»

Zelie, başını salladı. «Mösyö Poirot, beni görmeye geldi. Bugün burada bulunmam için beni ikna etti.»

Celia, Mrs. Oliver'm koluna girdi. «Bugün sizin de gelmenizi istedim, çünkü her şeyi yoluna sokan sizsiniz. Mösyö Poirot'dan yardım istediniz. Bazı şeyler öğrendiniz. Öyle değil mi?»

Yazar, «Bazı kimselerle konuştum,» dedi. «Geçmişi hatırlayacaklarını umduğum kimselerle... Gerçekten bir kısmının hafızası yerinldeydi, ne var ki bazıları olanları doğru hatırlıyordu, bazıları ise yanlış. Mösyö Poirot bunun önemli olmadığını söyledi.»

Belçikalı, gülümsedi. «Doğru. Bilgiyle, uydurma hikâyeleri birbirinden ayırmak

her zaman yararlıdır. Siz de

'fil' adını verdiğiniz

kimselerden

öğrendiklerinizi...» Matmazel Zelie, kaşlarını kaldırdı. «Fil?»

Poirot, «Mrs. Oliver, konuştuğu kimselere bu adı takmıştı,» dedi.

Yazar açıklama yapma zorunluğunu duydu. «Filler de hatırlar... Ben işe bu düşünceyle başladım. Birçok kişiyle konuştum ve öğrendiklerimi Mösyö Poirot'ya anlattım. O da sonunda teşhisi koydu.»

Celia, birdenbire haykırdı. «Ben meselenin ne olduğunu öğrenmek istiyorum!

İntihar mıydı bu? Yoksa bir cinayet mi? Ben üçüncü bir kişinin annemle babamı öldürdüğüne inanıyorum. Her zaman da inanacağım.»

Belçikalı, «Hemen eve gitmeyelim, önce şurada oturalım...» diyerek büyük bir manolya ağacının altındaki demir iskemlelere doğru gitti. Cebinden bir kâğıt çıkararak. Celia'ya döndü. «Demek sizce kesin iki ihtimal var. întihar ya da cinayet.»

Celia, «Öyle olması gerek,» diye karşılık verdi.

«Size her iki ihtimalin de doğru olduğunu söyleyeceğim... Dahası da var...

Cinayet ve intihara, idamı da ekleyin.»

Kız hayretle ona bakakaldı. «Anlayamadım...» «Biraz sonra anlayacaksınız. Size bu sonuca nasıl vardığımı anlatacağım. Bu meselede açıklanamayan bazı şeyler dikkatimi çekti. Bunların içinde Margaret Ra-venscroft'un dört peruğu da vardı...» Kelimelere basa basa tekrarladı. «Dört peruk.» Zelie'ye döndü.

Kadm «Lady Ravenscroft daima peruk takmazdı,» diye mırıldandı. «Zaman zaman kullanırdı onları. Yola gideceği zaman... Ya da saçlarını çabucak biçime sokmak istediğinde...»

Poirot içini çekti. «Evet... Evet... Fakat dört tak* ma saç yine de faydasız.

Daha sonra peruklardan birinde bir tutam kır saç olduğunu öğrendim. Bir tanesi ise iyice kıvırcıktı. Lady Ravenscroft öldüğü gün de bu peruğu takmıştı.»

Celia, sordu. «Bu önemli mi? Annem herhangi bir peruğu takmış olabilir.»

—

«Evet, Polisten, Lady Ravenscroft'un ölümünden önceki haftalarda da hemen hemen yalnız bu peruğu taktığını öğrendim. Bunu onlara kâhya kadın açıklamıştı.

Lady'nin bu

peruğu çok sevdiği

anlaşılıyordu.

Sonra Başmüfettiş Garroway

bana söz arasında eski bir atasözünü tekrarladı.

'Adam aynı şapkası başka...'

bu beni düşündürdü. Sonra köpek meselesi de vardı.»

—

«Köpek mi? Ne yapmış o?»

—

«Lady Ravenscroft'u ısırmış.

Aslında hanımına sadıknıış köpek. Fakat son haftalarda hayvan birdenbire değişmiş ve Molly'i bir kaç kere öfkeyle ısırmış.»""

Desmond/ merakla Poirot'yu süzüyordu. «Yani köpek, hanımının intihar edeceğini mi anlamış?»

www.netevin.com

—

«Hayır, hayır. Mesele bundan daha basit.»

Poi-tot, bir an durdu. «Hayır,

köpek kimsenin farketmediği bir şeyi sezmiş. Karşısındaki kadının asıl hanımı olmadığını anlamış. Tabiî kadın Lady Ravenscroft'a benziyormuş.

Sağır ve

gözleri iyi görmeyen kâhya

karşısında Molly Ravenscroft'un elbiselerini giyen ve Lady'nin hemen tanınan o kıvırcık peruğunu takan bir kadın görüyormuş.

Fakat kahya

kadın da hanımının

son

birkaç hafta çok değiştiğini

söylemiş...

Garroway bana

'Aynı adam, şapkası başka,' dediği zaman durumu

anladım. 'Aynı peruk, başka kadın...' Köpek durumu sezmişti. Duygulan ve

burnu ona karşısındakinin sevdiği hanımı olmadığını bildiriyordu. Hayır bu, köpeğin sevmediği ve korktuğu diğer kadındı. 'Kadın Molly değildi,' diye düşündüm. 'O halde kim olabilirdi?' Dolly mi?»

Celia, «Ama bu imkânsız,» diye bağırdı.

—

«Hiç de değil. Onların ikiz olduklarını unutmayın...

Şimdi Mrs. Oliver'in

öğrendiği şeylere geliyorum. Lady Ravenscroft, ölümünden kısa bir süre önce hastaneye

girip

çıkmıştı, ama sanıldığı gibi kanseri yoktu onun...

Sonra

yavaş yavaş Molly'le ikiz kardeşinin hayatları hakkında bilgi almaya başladım.

Birbirlerine çok düşkündüler onlar. Aynı biçim elbiseler giyiyor, saçlarını aynı şekilde tarıyorlardı. Sonradan aralarında bir soğukluk belirdi. Bunun nedeni de vardı tabiî. Alistair Ravenscroft gençliğinde önce Dolly'e âşık

oldu, daha sonra aslında kardeşi Molly'i sevdiğini anladı ve kızla da evlendi.

Dolly, müthiş bir kıskançlığa kapıldı tabiî. Bu olaydan sonra iki kardeş

birbirlerinden uzaklaştı. Molly kız kardeşine hâlâ çok düşkündü, ama Dolly onu hiç sevmiyordu artık... Aslında Dorothea acınacak bir insandı. Sırf irsiyet yüzünden akıl dengesi bozuktu. Çok gençken

de açıklanamayan bir nedenden ötürü çocuklardan tik-sinmişti. Evlendikten sonra da bu duygusu kendi çocuğunun ölümüne yol açmıştı. Bu yüzden kendisini bir akıl hastanesine yatırarak, tedavi ettirdiler. Sonunda doktorlar Dolly'nin iyileştiğini, artık normal bir hayat sürebileceğini bildirdi. Genç kadm da kalkıp Malaya'ya Ravens-croftlarm yanma gitti. Orada da yine bir kaza oldu...

Komşusunun çocuğu öldü. Buna da Dolly neden olmuştu. Sir Ravenscroft onu alıp İngiltere'ye getirdi ve kadın yeniden sinir kliniğine yatırıldı. «Pcirot, bir an durdu. Sonra da, «Yine aynı şey oldu;» diye sürdürdü. «Doktorlar yine Dolly'nin iyileştiğini sandılar. Onun yakınlarıyla oturması gerektiğini söylediler. Molly durumun artık gerçekten düzeldiğine inanıyordu. Kız kardeşinin onlarla birlikte oturmasını da istemekteydi. Böylece Dolly'i kontrol altına bulundurabileceklerdi. Sir Ravenscroft'un bu durumdan hoşlandığım hiç sanmıyorum. Bence adam Dolly'in hiç bir zaman iyilegmeyeceğinden emindi. Bir felâket olmaması için kadın sürekli göz altında bulundurulmalıydı onun kanısınca.»

Desmond, «Yani,» dedi. «Ravenscroftları Dolly mi vurdu? Bunu mu söylemek istiyorsunuz?»

Poirot, «Hayır,» diye karşılık verdi. «îşin içyüzü öyle değil. Bence olay şöyle oldu... Dolly kardeşi Mar-geret'i öldürdü. İki kadın o gün uçurumun kenarındaki yoldan gidiyorlardı. Dolly, birdenbire kardeşini uçuruma itti. O nefret ve kini ayaklanmıştı yine. Kendisine çok benzemekle birlikte normal ve sağlam olan Molly'e karşı müthiş bir öfke duyuyordu. Nefret, kıskançlık

ve öldürme arzusu birden ortaya çıktı ve onu kontrolüne aldı... Bu olayın içyüzünü aileden olmayan biri biliyordu. Yani siz Matmazel Zelie...»

Zelie Meauhourat,

içini çekti. «Evet,

biliyordum... O sırada buradaydım.

Ravenscroftlar Dolly için kaygı-

lanıyordu, çünkü,

kadın küçük oğullan Edward'i yaralamaya kalkışmıştı.

Edward,

okuluna yollandı. Ben

de CeUa'yı alarak İsviçre'ye gittim. Onu okula yerleştirdikten sonra yine buraya döndüm. Çocuklar gittiği için o kaygılı hava dağılmıştı. Evde artık ben, Sir Ravenscroft, Dorothea ve Molly vardı...

Sonra

bir gün olanlar oldu. îki kardeş birlikte gezmeye çıktılar. Bir süre sonra Dolly yalnız döndü. Hali pek tuhaftı. Gelip çay masasına oturdu. Sir Ravenscroft o zaman kadının sağ elinin kan içinde olduğunu far ketti.

'Düştün mü, Dolly?'

diye

sordu. Kadın, 'Hayır, hayır,' dedi. 'Önemli değil bu. Gül fidanının
www.netevin.com

dikenleri elimizi çizdi. 'Ama bu yolda gül yoktu. Pek budalacaydı Dolly'nin sözleri. Bu yüzden kaygılanmaya .başladık. Sir Ravenscroft, dışarı çıktı, ben de arkasından gittim. O hem yürüyor, hem dej, 'Molly'e birşey oldu,' diye mırıldanıyordu.

'Molly'e birşey oldu. Nihayet onu uçurumun hemen kenarındaki

çıkıntıda bulduk. Kafasına ve bedenine taşla ağır darbeler indirilmişti.

Ölmemiş-ti, ama çok fazla kan kaybetmişti. Bir an ne yapacağımızı bilemedik.

Molly'i yerinden kımıldatmaktan korkuyorduk. Ben doktora koşacaktım. Biz daha bir şey yapamadan Molly sıkıca kocasının elini tuttu. Zorlukla soluk alarak,

'Evet, Dolly'nin işi bu,' dedi. 'O ne yaptığını bilmiyordu. Bilmiyordu Alistair.

Dolly'nin bu yüzden

acı çekmesini istemem. Kardeşim yaptığı hareketlerin nedenini hiçbir zaman

anlayamıyor.

Elinde değil bu. Bana yemin

et, Alistair... Ben ölüyorum... Hayır, hayır, doktor çağıracak zaman yok. Zaten doktor bir şey

yapamaz...

Saatlerden beri kan kaybediyorum... Ölüme çok yaklaştım artık. Bunu biliyorum. Bana yemin et... Dol-ly'i kurtaracağına söz ver. Polisin onu yakalamasına engel ol. Beni öldürdüğü için onu mahkemeye çıkarmasınlar. Dolly'i bir katil

diye hayatının sonuna kadar korkunç, karanlık

bir yere kapatmasınlar. Beni bir

yere

saklayın da cesedim bulunmasın. Yalvarırım... Son isteğim bu... Seni bu dünyada her şeyden çok seviyorum. Elimde olsaydı senin için yaşardım, ama öleceğim...

Bunu biliyorum. Demin biraz süründüm, başka bir şey de yapamadım. Bana yemin et.

Sen Zelie, sen de beni seversin. Bunu biliyorum. Bana hep iyi davrandm, beni korudun. Çocuklarımı da seversin. Onun için Dolly'i kurtarmalısın. Zavallı Dolly'i... Yalvarırım. Birbirimize olan sevgimiz adına...

Dolly kurtulmalı...»

Poirot,

sordu.

«Ondan sonra ne yaptınız?

Herhalde Sir Ravenscroft'la

siz...»

— «Evet. Molly öldü... O sözleri söyledikten beş on dakika sonra. Ben Sir Ravenscroft'a yardım ettim. Birlikte ölüyü sakladık. Alistair, durmadan, 'Ona söz verdim,' diyordu. 'Bunu tutmalıyım. Nasıl yapacağımı bilmiyorum. Doll'yi kim kurtarabilir? Bilmiyorum... Fakat —' Elimizden geleni yaptık. Dolly, evdeydi.

Dehşete kapılmıştı. Ümitsizce bir korkuyla titriyordu. Aynı zamanda iğrenç bir şekilde de hoşnuttu. 'Ben yıllardan beri Molly'nin kötü bir insan olduğunu biliyordum,' dedi. 'O seni elimden aldı, Alistair. Sen benimdin. Ama Molly seni benden aldı, seni kendisiyle evlenmeye zorladı. Günün

birinde ondan bunun acısını çıkaracağımı biliyordum. Her zaman biliyordum, şimdi ise korkuyorum.

Bana ne yapacaklar? Ne diyecekler? Tekrar hastaneye kapana-mam! Kapanamam! Orada çıldırırım! Beni oraya kapatmalarına izin verme. Beni götürecek, katil olduğumu söyleyecekler. Bu bir cinayet değildi ki. Bunu yapmam gerekiyordu, işte o kadar.

Bazan birtakım şeyler yapmak zorunda kalıyorum. Kan görmek istedim, yine de Molly'nin ölmesini bekleyemedim. Oradan kaçtım. Onun öleceğini biliyordum.

Molly'i bulamayacağını umuyordum, Alistair. O uçurumdan yuvarlandı. Herkes bunun bir kaza olduğunu söyleyecek.'»

Desmond fısıldadı. «Korkunç bir hikâye bu.»

Celia, «Evet,» dedi. «Korkunç bir hikâye ama olayın içyüzünü öğrenmemiz iyi oldu. Öyle değil mi? Nedense anneme acımıyorum.. O çok tatlı, çok iyi bir kadındı. Hiç bir kötü yanı olmadığını biliyorum. Babamın Dolly'-le evlenmeyi neden istemediğini de anlıyorum. Anneme âşıktı, bu yüzden onunla evlenmişti.

Herhalde Dolly'nin anormalliğini başlangıçta sezmişti babam. Kötü, dengesiz bir kadındı teyzem. Fakat siz o meseleyi nasıl çözdünüz?»

Zelie, içini çekti. «Bir sürü yalan uydurduk.. Önce cesedin bulunmayacağını umuyorduk. Sonra o 'uykuda yürüme' hikâyesi aklımıza geldi. Yapılacak şey çok kolaydı. Alistair, 'Korkunç bir durum bu,' dedi. 'Fakat Molly'e ölürken yemin ettim.. Söz verdim. Onun istediğini yapacağım. Dolly'i kurtarmanın bir tek yolu var. Tabiî o kendisine düşen rolü başarabilirse. Bilmem onda bu güç var mı?'

Ben, 'O ne yapacak?' diye sordum. Alis-tair, 'Molly rolü oynayacak tabiî,' dedi.

'Biz de Dorothea'-nın uykusunda yürürken uçuruma yuvarlandığını öne süreceğiz.'

«Bu işi başardık da.'Dolly'i bildiğimiz boş bir kulübeye götürdük. Ben kadınla orada birkaç gün kaldım. Alistair herkese Molly'nin kız kardeşinin uykuda www.netevin.com

yürürken uçuruma yuvarlanması yüzünden çok sarsıldığını ve şok geçirdiği için hastaneye kaldırıldığını söyledi. Sonra Dolly'i eve geri getirdi. Molly kılığına girmişti o. Arkasında Molly'nin elbiseleri, başında Molly'nin peruğu vardı. Ben gidip berberden iki takma saç daha almıştım. Bunlardan kıvırcık olanı kadının yüzünü oldukça örtüyordu. Zavallı kâhya Janet'in gözleri iyi görmüyordu.

Dolly'le Molly, ise aslında birbirlerine çok benzerlerdi. Sesleri de aynıydı.

Herkes Dolly'nin Lady Ravenscroft olduğuna kolaylıkla

inandı.

Onun tuhaf

davranışlarını

da Dolly'in ölümü yüzünden sarsılmış olmasına verdiler. Her şey normal gözüküyordu. İşin en korkunç yanı da buydu zaten - - »

Celia, sordu.

«Dolly, rolünü nasıl sürdürebildi? Feci, güç birşey olmalı bu.»

—

«Bu rol Dolly'e güç gelmedi çünkü istediğini elde etmişti artık.

Hep

istediği birşeyi.

Alistair'in

artık kendisinin olduğunu düşünüyordu.»

—

«Fakat Alistair o bu

duruma nasıl dayanıyordu?»

—

«Sir Ravenscroft bana bunun nedenini açıkladı. Tekrar İsviçre'ye

döneceğim

gün...

Bana

ne

yapmanı gerektiğini söyledi. Sonra da tasarısını anlattı.

'Yapabileceğim bir tek şey var,' dedi. 'Molly'e, kız kardeşini polise teslim etmeyeceğime söz verdim. DoUy'-nin katil olduğu hiç bir zaman öğrenilemeyecek.

Çocuklar da teyzelerinin bir cani olduğunu bilmeyecek. Kimsenin Dolly'nin cinayet işlediğini öğrenmesi şart değil. Herkes onun uykusunda yürüdüğünü ve uçuruma yuvarlandığını sanacak. O buradaki kilisenin mezarlığına gömülecek.

Kendi adiyle...'

Dayanamadım. 'Buna nasıl göz yumarsınız?' diye bağırdım.

'Çünkü birşey yapacağım,' dedi. 'Bunu size de açıklamam gerek... Dolly'nin yaşamaması gerekiyor... Başı boş bırakılırsa bir sürü çocuk daha öldürecek o.

Zavallı yaşamaya lâyık değil, ama şunu da bilmelisiniz, Zelie. Yapacağım şeyin karşılığım kendi hayatımla ödeyeceğim. Bir kaç hafta burada sakin sakin yaşayacağım. Dolly de karım rolünü oynayacak. Sonra bir felâket daha olacak...'

Onun ti© demek istediğini anlayamadım. 'Yani,' diye kekeledim. 'Biz kaza daha mı? Uykuda yürümek mi?' Alistair, 'Hayır,' dedi. 'Bütün dünya Molly'le benim intihar ettiğimi sanacak. Bunun nedenini hiç bir zaman bulamayacaklar sanırım.

Belki Molly'nin kanseri olduğunu sandığımızı düşünecekler... Ya da benim... Bir sürü tahmin yürütecekler tabiî. Bana yardım etmelisiniz, Ze-lie. Siz, Molly'i, beni ve çocukları gerçekten severdiniz. Dolly'nin ölmesi gerek ve bu işi ancak ben yapabilirim. Dolly korkmayacak, kaygılanmayacak da. Önce onu vuracağım, sonra da kendimi. Tabancanın kabzasında onun parmak izleri de olacak, çünkü kısa bir süre önce Dolly tabancaya baktı. Benim parmak izlerimi de bulacaklar tabiî.

Adalet yerine getirilmeli. Ve onun cellâdı da ben olacağım. Yalnız sizin şunu bilmenizi istiyorum. Ben ikisini de severdim. Hâlâ da seviyorum... Molly'i canımdan çok... Dolly'i ise öyle doğmuş olduğu ve kendisine acıdığım için...

Bunu hiç bir zaman unutmayın...'»

Zelie ayağa kalkarak, Celia'ya doğru gitti. «Artık gerçeği biliyorsunuz. Aslında babanıza bunu size hiç bir zaman açıklamayacağıma söz vermiştim.

Bu sözümü tutmadım, çünkü Mösyö Poirot düşüncemi değiştirtti. Ama bu öyle korkunç bir hikâye ki...»

Celia, «Neler hissettiğinizi anlıyorum,» dedi. «Ama gerçeği öğrendiğim için de çok seviniyorum. Bana omzumdan çok ağır bir yük kalkmış gibi geliyor...»

Desmond atıldı: «Çünkü artık ikimiz de olayın içyüzünü biliyoruz... Ve gerçek bizi sarsmıyor... Bu birbirini seven iki kişinin dramı. Biri öldürülmüş...

Diğeri ise başka çocukların da felâkete sürüklenmemeleri için bir katili idam etmiş...»

Celia mırıldandı: «Dolly korkunç bir kadındı.

Çok

küçükken bile ondan korkar, ama bunun nedenini de bilmezdim, şimdi durumu

anlıyorum...»

Desmond ona baktı. «Celia, hemen evlenmemiz iyi olur sanırım. Sana bir tek şeyi kesinlikle söyleyebilirim. Annem bu konuştuklarımızın bir kelimesini bile www.netevin.com

duymayacak. O benim asıl annem değil. Ve böyle sırların açıklanabileceği bir insan da sayılmaz.»

Poirot, «Desmond,» dedi. «Mrs. Burton-Cox, sizinle Celia'mn arasını açmaya çalışıyordu. Sizi Celia'mn anne ya da babasından korkunç bazı dengesizlikler almış olabileceğine kandırmak istiyordu. Asıl annenizle ilgili durumu biliyor musunuz? O bir süre önce ölmüş ve bütün parasını da size bırakmış. Yirmi beşine bastığınız zaman büyük bir servetin sahibi olacaksınız.»

Genç adam «Celia'yla evlenirsek,» diye karşılık verdi. «Rahatça geçinebilmeniz için o para gerekli bize. Annemin paraya çok düşkün olduğunu bilirim. Yani Mrs.

Burton - Cox'un. Şimdi bile ona sık sık borç veriyorum. Geçenlerde benden avukatını görmemi istedi. 'Yirmi birini geçmiş bir insanın vasiyetname yapmaması tehlikeli bir şeydir,' dedi. Sanırım, paranın kendisine kalacağını düşünüyordu.

Ben de öyle yapacaktım gerçekten, ama artık Celia'yla evleneceğim. Parayı da ona bırakacağım tabiî., Annemin beni Celia'mn aleyhine döndürmeye çalışması hiç hoşuma gitmedi... Haksızlık etmek de istemem, Ne de olsa o beni evlât edinmiş.

Bana elinden geldiği kadar da iyi baktı... Eğer bana kalan para söylendiği gibi hatırı sayılır bir şeyse anneme bunun bir kısmını verebilirim. Geri kalanını da Celia'yla harcar mutlu bir hayat süreriz. Belki zaman zaman bizi üzecek şeylerle karşılaşırız, ama bir daha bütün kaygılara da kapılmayız, öyle değü mi Celia?»

Genç kız, «Evet,» diye karşılık verdi. «Bir daha kaygılanmayacağız. Annemle babam harikulade insanlarmış. Annem bütün hayatı boyunca kız kardeşini korumaya çalışmış, ama ümitsiz bir durummuş bu. İnsanları değiştiremezsiniz.»

Zelie içini çekti. «Ah... Çocuklar sizi yeniden gördüğüme ne kadar sevindiğimi bilemezsin. Demek gerçeği saklamakla kötülük etmemiştim.»

— «Tabiî etmediniz ...Sizi görmek benim de çok hoşuma gitti, sevgili Zelie.»

Celia, kadına yaklaşarak ona sarıldı. «Sizi çocukluğumdan beri çok severdim.»

Desmond, «Ben de öyle,» dedi. «Şu yakındaki evde oturduğum zamanlar bizimle ne güzel oyunlar oynardınız.»

İki genç döndüler. Desmond, «Teşekkürler, Mrs. Oliver,» diye ekledi. «Çok iyisiniz ve canla başla da uğraştınız. Bu anlaşılıyor. Size de çok teşekkür ederiz, Mösyö Poirot.»

Celia da mırıldandı: «Çok teşekkür ederim. İkinize karşı da derin bir minnet duyuyorum.»

Genç kızla delikanlı ağır ağır uzaklaştılar. Diğerleri onların arkalarından bakıyordu.

Zelie, «Eh,» dedi. «Artık gitmeliyim.» Poirot'ya döndü. «Siz? Siz bu meseleyi başkalarına anlatacak mısınız?»

— «Hayır. Yalnız bir kişi var. Ona gizlice bu meseleden söz edebilirim. Kendisi emekli bir polis müfettişi. Artık çalışmıyor. Onun için de bu işe karışması gerektiğini, bunun ona düşen bir görev olduğunu düşünmeyecektir.»

Mrs. Oliver mırıldandı. «Korkunç bir hikâye bu... "Korkunç... Konuştuğum o insanlar... Evet, şimdi anlıyorum. Hepsi de 'bir şeyler' hatırlıyorlarmış...

Onların anlattıkları bize gerçeğin ne olduğunu gösterdi, ama açıkçası bütün o hikâyelerin ne anlama geldiğini anlamak güçtü. Mösyö Poirot olmasaydı, sır da çözülmezdi. O olmayacak şeylerden harikulade sonuçlar çıkarır. Pe-;ruklar ve ikizler gibi şeylerden...»

Poriot, manzarayı seyre dalmış olan Zelie'ye yaklaştı. «Size geldiğim, sizi konuşmaya zorladığım için bana kızmıyorsunuz ya?»

—

«Hayır, hayır. Tam tersine böyle yaptığınız için çok memnunum. O iki genç pek şirin. Birbirlerine de uygunlar

sanırım. Mutlu olacaklar. Biz de

şimdi

bir

zamanlar iki sevgilinin yaşadığı yerde duruyoruz. İki sevgilinin yaşadığı ve öldüğü yerde... Molly'nin ve Alistair'-:in...»

Belçikalı hatırlattı. «Onu siz de seviyordunuz...»

—

«Evet... Hep de sevdim...

Eve gelip, kendisiyle karşılaşır karşılaşmaz âşık oldum ona. Alistair'i çok sevdim, ama o bunu hiç bir zaman sezmedi. Bunun aklına bile gelmediğinden eminim... Aramızda hiç bir şey yoktu. Alistair bana çok güvenirdi. Bana karşı dostça bir sevgisi vardı. Bense her ikisini de severdim. Hem Alista-ıir'4, hem de Molly'i...»

www.netevin.com

— «Size sormak istediğim bir nokta var. Sir Ravens-•eroft yalnız Molly'i değil, Dolly'i de seviyordu değil mi?»

—

«Evet... Ta sonuna kadar... Her ikisini de seviyordu. İşte bu yüzden Dolly'i korumaya da çalıştı. Molly de buna güvenerek Alistair'den kardeşi için her şeyi yapmasını istedi. O, ikiz kardeşlerden hangisini daha fazla seviyordu? Belki bunu hiç

bir

zaman

anlayamayâca-

ğım...» Zelie, derin derin iğini çekti. «O zaman da anlayamadım... Bundan sonra öğrenebileceğimi de sanmıyorum.»

Poirot, bir an ona baktı. Sonra dönerek yine Mrs. Oliver'm yanma gitti.

«Arabayla Londra'ya döneriz... Günlük hayatımız bizi bekliyor,.. Artık aşk serüvenlerini ve felâketleri unutabiliriz.»

Mrs. Oliver, «Filler de hatırlar,» dedi. «Ama biz insanız. Ve neyse ki insanlar birçok şeyi unuturlar...»

SON